

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

วารสาร ราย 4 เดือน ปีที่ 45 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2021/2564

เจ้าของ วิทยาลัยแสงธรรม

คณะที่ปรึกษา อธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ คณบดีคณะมนุษยศาสตร์
 คณบดีคณะศาสนศาสตร์ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการ
 และ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยค้นคว้าศาสนาและวัฒนธรรม

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อเสริมสร้างความรู้ทางวิชาการในด้านเทววิทยา ปรัชญา และการศึกษาคาทอลิก
 2. เพื่อเป็นสื่อกลางความรู้ และความสัมพันธ์อันดีทางด้านศาสนา

คณะผู้ทรงคุณวุฒิ

หมวดกระแสเรียก บาทหลวง เจริญ ว่องประชาบุญกุล

หมวดการศึกษาคาทอลิก บาทหลวง เดชา อาภรณ์รัตน์ บาทหลวง ผศ.ดร.อภิสิทธิ์ กฤษเจริญ
 บาทหลวง ดร.เอกรัตน์ หอมประทุม บาทหลวง ดร.นันทพล สุขสำราญ
 ภคินี ดร.ชวลา เวชยันต์ ภคินี ดร.น้ำทิพย์ งามสุทธา
 ผศ.ดร.ลัดดาวรรณ ประสูตรแสงจันทร์
 อาจารย์ ศรัญญู พงศ์ประเสริฐสิน

หมวดกฎหมายคริสต์ศาสนา บาทหลวง ดร.ประจักษ์ บุญเฝ้า บาทหลวง สักกรินทร์ ศิริบรรเทิง
 บาทหลวง ชิตพล แซ่โล้ว

หมวดคำสอนคริสต์ศาสนา มุขนายก วีระ อาภรณ์รัตน์ บาทหลวง ผศ.ดร.วัชศิลป์ กฤษเจริญ
 บาทหลวง ทศมะ กิจประยูร บาทหลวง นุพันธ์ ทศมาลี
 อาจารย์ สุธหทัย นิยมธรรม

หมวดจริยศาสตร์ บาทหลวง ดร.เชิดชัย เลิศจิตรเลขา บาทหลวง ดร.พิเชฐ แสงเทียน
 บาทหลวง นัฏฐวี กังกั

หมวดชีวิตด้านจิตใจ บาทหลวง ผศ.สมชัย พิทยาพงศ์พร

หมวดปรัชญา บาทหลวง ดร.ออกัสติน สุกโย ปิโตโย

บาทหลวง ดร.วีรศักดิ์ วนาโรจน์สุขวิช

บาทหลวง ผศ.ดร.ชาติชาย พงษ์ศิริ บาทหลวง ผศ.ดร.วุฒิชัย อ่องนาวา

บาทหลวง ดร.วีรศักดิ์ ยงศรีปณิธาน

หมวดประวัติศาสตร์คริสต์ศาสนา บาทหลวง ดร.สุรชัย ชุ่มศรีพันธุ์ บาทหลวง อีรพล กอบวิทยากุล

หมวดพระคัมภีร์ มุขนายก ดร.ลือชัย ธาตุวิสัย บาทหลวง ผศ.ทักษ์ไธย คมกฤส

บาทหลวง สมเกียรติ ตรีนิกร บาทหลวง ธรรมรัตน์ เรือนงาม

บาทหลวง ดร.ทัศนุ หัตถการกุล บาทหลวง สมชาย เกษี

หมวดพระสังฆธรรม	บาทหลวง ผศ.ดร.ฟรังซิส ไร่สบาทหลวง ผศ.วสันต์ พิรุฬห์วงศ์ บาทหลวง สหพล ตั้งถาวร บาทหลวง เกรียงชัย ตริมรรคา บาทหลวง สุพัฒน์ หลิวสิริ บาทหลวง วิทยา เลิศทองศักดิ์
หมวดพิธีกรรม	บาทหลวง เคลาดิโอ เบร์ตซอร์ บาทหลวง เชษฐา ไชยเดช บาทหลวง อนุสรณ์ แก้วขจร บาทหลวง ไตรรงค์ มุลตรี
หมวดศาสนสัมพันธ์และคริสต์สัมพันธ์	มุขนายก ชูศักดิ์ สิริสุทธิ บาทหลวง เสนอ ดำเนินสดวก บาทหลวง วุฒิไกร ชินทรนิตย์ บาทหลวง ดร.แอนโทนี ธี ดัก
บรรณาธิการบริหาร	บาทหลวง อีรพล กอบวิทยากุล
บรรณาธิการสร้างสรรค์	อาจารย์ ไพรัตน์ ธิวิรัตน์
กองบรรณาธิการ	อาจารย์ สุจิตตรา จันทรรอย นางสาว สุกานดา วงศ์เพ็ญ และ นางสาว พิมพ์ฤทัย วิชัยธรรมคุณ
จัดพิมพ์โดย	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม
กำหนดออก	ปีละ 3 ฉบับ ดังนี้ ประจำเดือนมกราคม - เมษายน ประจำเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม ประจำเดือนกันยายน - ธันวาคม
ค่าบำรุงสมาชิก	สมาชิกรายปี ปีละ 300 บาท (จำนวน 3 ฉบับ/ปี) จำหน่ายปลีก ราคาฉบับละ 120 บาท สำหรับสมาชิกรายปี สามารถส่งเงินค่าบำรุงสมาชิกเป็นเงินสดหรือ โอนเข้าบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาเทศบาล ไล่ตัส สามพราน นครปฐม ชื่อบัญชี นายอภิสิทธิ์ กฤษเจริญ เลขที่บัญชี 403-613134-4 โดยกรุณาส่งสำเนาใบนำเข้าบัญชี (Pay-in-Slip) พร้อมระบุ ชื่อ-ชื่อสกุล และหมายเลขสมาชิก (ถ้ามี) มาทางโทรสาร หรือโทร.แจ้งการนำเงิน เข้าบัญชีมาที่ ฝ่ายจัดทำวารสารแสงธรรมปริทัศน์ โทร. 0-2429-0100 ต่อ 624 โทรสาร 0-2429-0819

*** บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารแสงธรรมปริทัศน์ ขอสงวนสิทธิ์ตามกฎหมาย ***
ในกรณีที่ต้องการบทความไปเผยแพร่ กรุณาแจ้งขออนุญาตอย่างเป็นทางการ

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

ปีที่ 45 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2021/2564

บทบรรณาธิการ

สวัสดีปีใหม่และสุขสันต์วันปัสกาแด่ผู้อ่านทุกท่านครับ ปีนี้อาจจะเป็นอีกปีหนึ่งที่เรายังคงตกอยู่ในภาวะวิกฤติทางสาธารณสุขจากโรคโควิด 19 การระบาดของโรคนี้อย่างคงทวีจำนวนและส่งผลให้ผู้คนจำนวนมากติดโรค ได้รับผลกระทบอย่างใหญ่หลวงและเสียชีวิต

ในท่ามกลางสถานการณ์ดังที่เรียดังกล่าว สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงประกาศให้ปีนี้เป็นปีแห่งนักบุญยอแซฟ บิดาเลี้ยงของพระเยซูคริสต์ หัวหน้าครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ นักบุญผู้ยิ่งใหญ่ องค์อุปถัมภ์ของคริสตชนคาทอลิกจำนวนมากทั่วโลก ผู้เป็นแบบอย่างของชีวิตที่นบนอบต่อพระเจ้า สุภาพถ่อมตน และเต็มเปี่ยมด้วยความวางใจในพระเจ้า

แสงธรรมปริทัศน์ฉบับนี้ จึงอยากจะขอเชิญชวนผู้อ่านทุกท่านศึกษาชีวิตของท่านนักบุญ เพื่อจะได้ดำเนินชีวิตตามแบบอย่างที่ดีงามของท่าน และขอร่วมใจกับคริสตชนทั่วโลกในคำภาวนาเพื่อให้โลกของเรารอดพ้นจากโรคระบาด กลับคืนสู่สภาวะปกติโดยเร็ว และขอเป็นกำลังใจให้กับทุกท่าน โดยเฉพาะบุคลากรทางการแพทย์ และทุกท่านที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษา ป้องกันประชาชนจากโรคระบาด หวังว่า สถานการณ์จะกลับคืนสู่ปกติโดยเร็ว และเชื่อว่า ถ้าพวกเราเรียนรู้และปรับตนเอง โลกในวันข้างหน้าจะไม่เป็นโลกที่อยู่ยากเกินไปสำหรับพวกเราทุกคน

บรรณาธิการสร้างสรรค์

ข่าวประชาสัมพันธ์... ขอเชิญชวนส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ลงในวารสารแสงธรรมปริทัศน์

ฉบับต่อไปเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2564 ในหัวข้อ “ความเป็นพี่น้อง”

ส่งต้นฉบับได้ที่ E-mail:pi_santo@yahoo.com หรือ E-mail:sukanda.1984@gmail.com

ภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2564 และขอขอบคุณล่วงหน้าสำหรับบทความที่ส่งมาร่วมแบ่งปัน

สารบัญ

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

ปีที่ 45 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2021/2564

7

“โยเซฟเป็นผู้ชอบธรรม” (มธ 1:19)

- บาทหลวง ผศ.วสันต์ พิรุฬห์วงศ์, CSS.

19

ปีพิเศษมอบแด่นักบุญโยเซฟ

- บาทหลวง ปรีชา ธรรมนิยม, OMI.

34

โยเซฟเบื้องหลังบทเพลงมัทนีฟีกัต

- ศ.กীরติ บุญเจือ, ราชบัณฑิต

52

ปีนักบุญยอแซฟ ในมุมมองแห่งศาสนาอิสลาม

กรณีศึกษา: ว่าด้วยหลักจริยธรรมอันสูงส่งของท่านยอแซฟ “นักบุญยอแซฟ”

และชีวิตในวัยเยาว์สู่การประกาศศาสนาของศาสดาอีซา “พระเยซู”

ตามความเชื่อของศาสนาอิสลาม

- อาจารย์เมธัส วันแอเลาะ

65

นักบุญยอแซฟกับชีวิตเรียบง่ายที่ยิ่งใหญ่

- ดร.สุภาวดี นัมคณิสร์ณ

75

มากกว่าตัวอักษร : ยอแซฟในพระวรสาร

ยอแซฟในสายตาผู้คนในโลกปัจจุบัน

- ธีฎภรณ์ สีกำเนิดไทย

สารบัญ

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

ปีที่ 45 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2021/2564

82

เราเรียนวิชาเทววิทยาเพื่ออะไร

- บาทหลวง ผศ.ดร.ฟรังซิส ไรส์, SDB.

91

เราต้องการคณะครูศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์กันแน่

- ศ.กীরติ บุญเจือ, ราชบัณฑิต

104

นักเรียน – นักศึกษา ในมุมมองแห่งศาสนาอิสลาม

กรณีศึกษา: การบูรณาการปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษาและการนมัสการ
เพื่อให้รอดพ้นจากแผนการของซาตานมารร้ายตามพระคัมภีร์ของ
ท่านอิหม่ามฆอซาลีและท่านพะกีฮ์อะบูลลัยส์ซามัรกอญดี

- อาจารย์เมธัส วันแอเลาะ

111

25 ปีของงานคำสอนประเทศไทย

- พระสังฆราชฟรังซิสเซเวียร์ วีระ อาภรณ์รัตน์

127

การสอนคำสอนกับการนำเข้าสู่วัฒนธรรมในสังฆมณฑลจันทบุรี

- บาทหลวงนุพันธ์ ทัศนาลี

140

แนะนำหนังสือ “สมณลิขิต ด้วยหัวใจของบิดา (Patris Corde)”

ของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส ในโอกาสครบ 150 ปี

แห่งการประกาศนักบุญโยเซฟในฐานะองค์อุปถัมภ์ของ

พระศาสนจักรสากล

- บาทหลวง ผศ.สมชัย พิทยาพงศ์พร

“โยเซฟเป็นผู้ชอบธรรม” (มธ 1:19)

บาทหลวง ผศ.วสันต์ พิรุฬห์วงศ์, CSS.

คริสตชนส่วนใหญ่รู้จักนักบุญโยเซฟจากบทบาทของท่านในเรื่องเล่าเรื่องการบังเกิดของพระเยซูเจ้าว่า นักบุญโยเซฟเป็นสามีของพระนางพรหมจารีมารีย์และเป็นบิดาที่อบรมเลี้ยงดูพระเยซูเจ้านับตั้งแต่เกิด คริสตชนบางคนอาจจะรู้จักท่านในฐานะเป็นช่างไม้ เพราะเคยเห็นรูปปั้นของท่านในวัดหรือในสถานที่ต่างๆ โดยยืนในท่าถือค้อนและเลื่อยในมือ แม้พระคัมภีร์ไม่ได้ให้ข้อมูลหรือกล่าวถึงนักบุญโยเซฟมากนัก แต่การที่พระเจ้าทรงเลือกสรรท่านให้รับบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญอย่างยิ่งในชีวิตของพระนางพรหมจารีมารีย์และพระเยซู พระบุตรของ

พระเจ้า ย่อมแสดงว่าท่านต้องเป็นคนที่ดีศีลธรรมอย่างมากและมีความพิเศษแตกต่างจากคนธรรมดาทั่วไปอย่างแน่นอน

ในพระคัมภีร์พันธสัญญาใหม่ นักบุญโยเซฟมีบทบาทน้อยมาก จนอาจพูดได้ว่าท่านเป็นแบบฉบับของคนที่อยู่อย่างเงียบๆ เราเห็นได้จากพระวรสารที่ไม่มีบันทึกคำพูดของนักบุญโยเซฟไว้แม้แต่คำเดียว กระนั้นก็ดี สิ่งที่ท่านได้ทำและปฏิบัติตลอดชีวิตของท่านก็ถือว่ามีความหมายและยิ่งใหญ่อย่างมากในสายพระเนตรของพระเจ้า และดังนั้น ท่านจึงมีความสำคัญและเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับเราคริสตชนในทุกยุคทุกสมัย

1. โยเซฟสืบเชื้อสายมาจากราชวงศ์ กษัตริย์ดาวิด (ลก 2:4)

นักบุญโยเซฟเติบโตขึ้นมาในหมู่บ้าน นาซาเร็ธ เชื่อว่าเมื่ออายุระหว่าง 5-11 ปี ท่านคงได้ร่ำเรียนโตราห์เหมือนกับเด็กชาวยิวทั่วไป และเมื่ออายุได้ 11 ปี ท่านก็คงได้เริ่มฝึกงานเป็นช่างไม้และอาจจะฝึกงานเกี่ยวกับการก่อสร้างบ้านด้วยหินในหมู่บ้านของท่านด้วย และแน่นอนว่า ในฐานะเป็นชาวยิว ท่านคงไปศาลาธรรมของหมู่บ้านในทุกวันสัปดาห์โตเพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับพระคัมภีร์และธรรมเนียมปฏิบัติต่างๆ พร้อมกับเพื่อนๆ รุ่นราวคราวเดียวของท่าน และท่านคงได้สวดบทภาวนาประจำวันของชาวยิวซึ่งนำมาจากหนังสือเฉลยธรรมบัญญัติ (ฉธบ 6:4-9) ที่ว่า

“ชาวอิสราเอลเอ๋ย จงฟังเถิด พระยาห์เวห์ ทรงเป็นพระเจ้าของเรา พระยาห์เวห์มีเพียงพระองค์เดียว ท่านจะต้องรักพระยาห์เวห์ พระเจ้าของท่าน สุดจิตใจ สุดวิญญาณ และสุดกำลังของท่าน ถ้อยคำเหล่านี้ที่ข้าพเจ้ามอบให้ท่านในวันนี้ จะต้องอยู่ในใจของท่าน ท่านจะต้องพร่ำสอนบรรดาบุตรของท่าน ด้วยถ้อยคำเหล่านี้ ทั้งเวลานั่งอยู่ในบ้าน และเดินตามถนน ทั้งเวลาไปนอนและตื่นนอน ท่านจะต้องผูกไว้ที่มีมือเป็นเครื่องหมาย คัดไว้ที่หน้าผาก ท่านจะต้องเขียนไว้ที่เสาประตูบ้านของท่านและที่ประตูเมือง”

นักบุญลูกาบันทึกไว้ในพระวรสารของท่านว่า “โยเซฟสืบเชื้อสายมาจากราชวงศ์ดาวิด” (ลก 2:4) และเพราะการสืบเชื้อสายเช่นนี้ โยเซฟจึงเป็นผู้เชื่อมต่อระหว่างพันธสัญญาเดิมที่พระเจ้าได้ทรงทำไว้กับอับราฮัมและโมเสส กับพันธสัญญาใหม่ที่ถูกทำให้สำเร็จ สมบูรณ์ และคงอยู่ตลอดไปโดยพระเยซูคริสตเจ้า โยเซฟเป็นผู้ที่ทำให้ความคิดเรื่องแผ่นดินแห่งพระสัญญาและอาณาจักรของกษัตริย์ดาวิดที่พระเจ้าได้ทรงกระทำไว้กับบรรพบุรุษของอิสราเอลนั้นเด่นชัดขึ้น และท่านยังเป็นผู้เตรียมทางไว้สำหรับพระเยซูเจ้า พระเมสสิยาห์ ผู้ซึ่งจะสถาปนา

อาณาจักรของพระเจ้าและแผ่นดินแห่งพระสัญญาขึ้นใหม่ ซึ่งไม่ใช่อาณาจักรทางโลกที่ประกอบด้วยปราสาทราชวังและกองทัพที่ยิ่งใหญ่อีกต่อไป แต่เป็นอาณาจักรที่อยู่ภายในจิตใจของทุกคนที่มีส่วนร่วมแบ่งปันกับองค์พระผู้เป็นเจ้า โดยดำเนินชีวิตคำสอนของพระองค์ในปัจจุบันนี้ และจะสมบูรณ์ในอาณาจักรสวรรค์

2. โยเซฟเป็นผู้ชอบธรรม (มธ 1:19)

นักบุญมัทธิวพูดถึงนักบุญโยเซฟว่า “เป็นผู้ชอบธรรม” ซึ่งมีความหมายว่า เป็นคนที่ดำเนินชีวิตตามมาตรฐานของพระเจ้า ปฏิบัติตามธรรมบัญญัติและเปี่ยมด้วยความรักตามแบบอย่างของพระเจ้า

ชื่อของนักบุญโยเซฟปรากฏครั้งแรกในพระวรสารในเรื่องเล่าเกี่ยวกับการบังเกิดของพระเยซูเจ้า โดยนักบุญลูกาเอ่ยถึงท่านเมื่อเล่าเรื่องทูตสวรรค์แจ้งข่าวการประสูติของพระเยซูเจ้า ส่วนมัทธิวได้เล่าเรื่องราวของนักบุญโยเซฟเองโดยตรง แต่ในการเล่าของทั้งสองก็ระบุเหมือนกันว่า เมื่อตอนนักบุญโยเซฟรู้ว่าพระนางมารีย์ได้ตั้งครรภ์นั้น โยเซฟได้หมั้นกับพระนางมารีย์แล้ว ซึ่งตามธรรมเนียมของชาวยิว เมื่อชายและหญิงได้หมั้นกันอย่างถูกต้องโดยประกาศถึงเจตนาที่จะแต่งงานกันต่อหน้าพยานสองคนแล้ว ก็ถือได้ว่าชายและหญิงคู่นั้นเป็นสามี

ภรรยากันแล้ว และเมื่อครบกำหนดระยะเวลาหนึ่งปีแล้ว เจ้าบ่าวก็จะไปยังบ้านของเจ้าสาวเพื่อประกอบพิธีแต่งงานอย่างเป็นทางการ จากนั้นก็จะพาเจ้าสาวกลับมายังบ้านของเจ้าบ่าวและเริ่มดำเนินชีวิตร่วมกันฉันสามีภรรยา (ประเพณีนี้เป็นพื้นฐานและที่มีของอุปมาเรื่องหญิงสาวสิบคนในพระวรสารของมัทธิว บทที่ 25) แต่เนื่องจากโยเซฟยังไม่รู้แผนการของพระเจ้า และเมื่อรู้ว่าพระนางมารีย์ทรงตั้งครรภ์โดยที่ยังไม่ได้อยู่ร่วมฉันสามีภรรยากับท่าน มัทธิวจึงเล่าต่อมาว่า โยเซฟจึง “คิดถอนหมั้นอย่างเงียบๆ” (มธ 1:19) ตามข้อกำหนดของธรรมบัญญัติของชาวยิว โยเซฟสามารถอ้าง

เหตุเรื่องความไม่ซื่อสัตย์ของพระนางมารีย์นี้ซึ่งทำให้พระนางต้องได้รับโทษถูกหินทุ่มจนตายได้ (ฉธบ22) แต่ท่านก็ไม่ได้ทำเช่นนั้น ในตอนที่นักบุญโยเซฟรู้ว่าพระนางมารีย์ทรงตั้งครรภ์นั้น ไม่รู้ว่าชาวบ้านที่อาศัยอยู่ใกล้เคียงกันรู้เรื่องนี้ด้วยหรือไม่ ถ้ามีคนสังเกตและรู้เรื่องนี้ด้วย นักบุญโยเซฟคงต้องรู้สึกอับอายและเจ็บปวดอย่างมากทีเดียว หัวใจของท่านคงแทบสลายเลยทีเดียว

แล้วพระเจาก็เริ่มเปิดเผยแผนการของพระองค์แก่นักบุญโยเซฟ โดยส่งทูตสวรรค์ของพระองค์มาหาท่านในความฝันและเปิดเผยให้ท่านรู้ว่า “เด็กที่ปฏิสนธิในครรภ์ของพระนางนั้นมาจากพระจิตเจ้า” (มธ 1:20) และสั่งให้นักบุญโยเซฟรับพระนางมารีย์ไว้เป็นภรรยาและรับพระบุตรเยซูที่จะบังเกิดมานั้นเป็นบุตรของตน

เมื่อได้ทราบถึงแผนการของพระเจ้าแล้ว โยเซฟไม่ได้ถามทูตสวรรค์แม้แต่คำเดียว แต่กลับรีบเร่งปฏิบัติตามทุกสิ่งที่ทูตสวรรค์บอกถึงตรงนี้ เราคงพอมองเห็นบทบาทที่สำคัญของนักบุญโยเซฟ คือการรับพระเยซู พระบุตรของพระเจ้ามาเป็นบุตรของท่านเอง ทั้งยังได้ตั้งชื่อให้พระองค์ด้วยว่า “เยซู” และด้วยวิธีนี้ พระเยซูเจ้าจึงมีสถานะเป็นบุคคลตามกฎหมาย เป็นที่รับรู้และเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป

ความเข้าใจเรื่องทูตสวรรค์แจ้งข่าวเรื่องการประสูติของพระเยซูเจ้าตามที่กล่าวมานี้ เป็นความเข้าใจที่มีมานานนับแต่สมัยแรก ซึ่งในเวลาต่อมาได้มีคนนำเสนอความคิดใหม่ขึ้นมาว่า จริงๆ แล้วนักบุญโยเซฟอยู่แล้วว่าพระนางมารีย์ทรงปฏิสนธิพระเยซูเจ้าในครรภ์ด้วยฤทธิ์อำนาจของพระจิตเจ้า แต่เนื่องจากท่านสุภาพและถ่อมตน จึงรู้สึกถึงความไม่เหมาะสมของตน ทั้งยังรู้สึกกลัวที่จะแต่งงานกับพระนางมารีย์และรับหน้าที่เป็นผู้นำของครอบครัวนี้ ด้วยเหตุนี้เอง โยเซฟจึงคิดจะถอนหมั้นอย่างเงียบๆ อย่างไม่รู้ก็ตาม คำอธิบายนี้อาจทำให้เกิดคำถามตามมาว่า ถ้านักบุญโยเซฟรู้แล้วจริง แล้วทำไมพระเจ้าจึงส่งทูตสวรรค์ของพระองค์มาหานักบุญโยเซฟในความฝัน และเปิดเผยให้รู้ว่าพระนางพรหมจารีมารีย์ทรงปฏิสนธิด้วยฤทธิ์อำนาจของพระจิตเจ้าอีก? นักเทววิทยาส่วนใหญ่จึงเห็นด้วยกับความคิดแบบเดิมมากกว่า

3. โยเซฟน้อมรับและทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างกล้าหาญ

เมื่อรู้แผนการของพระเจ้าจากการเปิดเผยของทูตสวรรค์แล้ว ท่านนักบุญโยเซฟก็ทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างกล้าหาญ พระวรสารที่เล่าเรื่องราวของโยเซฟได้ให้ข้อมูลเช่นนี้แก่เราว่า ท่านได้บนอบ

เชื่อฟัง และปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระเจ้าโดยไม่เคยถามใดๆ เลย เริ่มจากการพาครอบครัวศักดิ์สิทธิ์หนีความโหดร้ายของกษัตริย์เฮโรดไปอาศัยอยู่ในที่ที่ปลอดภัยในแผ่นดินอียิปต์ จากนั้นก็พาเดินทางกลับมาอาศัยอยู่ที่หมู่บ้านเล็กๆ ชื่อนาซาเร็ธ เมื่อพระเยซูทรงมีอายุถึงกำหนด นักบุญโยเซฟก็พาพระกุมารเยซูไปเข้าพิธีสุหนัตามธรรมเนียมของชาวยิว ท่านและพระนางพรหมจารีมารีย์ยังได้ถวายพระกุมารแด่พระเจ้าอย่างเป็นทางการในพระวิหารด้วย นอกจากนี้ นักบุญโยเซฟยังได้พาครอบครัวของท่านเดินทางไปยังกรุงเยรูซาเล็มเพื่อถวายเครื่องบูชาแด่พระเจ้าในวันฉลองปัสกาเป็นประจำทุกปีอีกด้วย

การกระทำทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าท่านนักบุญโยเซฟได้น้อมรับ “กระแสน้ำ” ของท่านด้วยความรับผิดชอบและกล้าหาญอย่างยิ่ง ท่านเป็นทั้งสามีและบิดาที่ซื่อสัตย์ ท่านได้จัดหาสิ่งที่ดีที่สุดเท่าที่สามารถทำได้เพื่อครอบครัวของท่านทั้งในขณะที่พำนักอาศัยอยู่ในเบธเลเฮมหรือที่นาซาเร็ธ จริงอยู่ว่า แม้พระวรสารจะเล่าเรื่องและให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของครอบครัวศักดิ์สิทธิ์นี้ไว้น้อยมาก แต่เราก็มั่นใจได้ว่า พวกท่านได้ดำเนินชีวิตอย่างยากจนและสุภาพถ่อมตน เราสังเกตเรื่องนี้ได้จากครั้งที่นักบุญโยเซฟและพระนางพรหมจารีมารีย์ถวายพระเยซูเจ้าในพระวิหาร พวกท่านได้ถวายนกพิราบสองตัวเป็นเครื่องบูชา ซึ่งตามข้อธรรมบัญญัติของโมเสสถือเป็นของถวายสำหรับครอบครัวที่ยากจนที่ไม่สามารถหาของถวายที่เป็นลูกแกะได้

4. โยเซฟประกอบอาชีพช่างไม้หาเลี้ยงครอบครัวศักดิ์สิทธิ์

ในการหาเลี้ยงและดูแลครอบครัวศักดิ์สิทธิ์นั้น นักบุญโยเซฟประกอบอาชีพเป็นช่างไม้ ซึ่งตามรากศัพท์ภาษากรีก คำว่า “ช่างไม้” นี้หมายถึงช่างฝีมือหรือช่างผู้เชี่ยวชาญ นี่หมายความว่าโยเซฟไม่ได้เป็นแค่ช่างไม้ที่ตัดต่อหรือซ่อมแซมอะไรเล็กๆ

ที่เป็นไม้เท่านั้น แต่ท่านยังสามารถแม้แต่สร้างบ้านได้ด้วย

ในฐานะเป็นชาวยิวที่ดี นักบุญโยเซฟยังได้ถ่ายทอดอาชีพการเป็นช่างไม้ให้แก่บุตรของท่านด้วย ด้วยเหตุนี้ เมื่อพระวรสารพูดถึงพระเยซูเจ้าจึงใช้คำเรียกพระองค์ว่า “ลูกช่างไม้” (มธ 13:55) และประชาชนทั่วไปแถวบริเวณนั้นก็รู้จักพระเยซูเจ้าในฐานะเป็น “ช่างไม้” (มก 6:3)

แม้นักบุญโยเซฟไม่ได้เป็นบิดาฝ่ายร่างกายของพระเยซูเจ้า แต่ท่านก็ได้ทำหน้าที่เป็นบิดาในทุกมิติที่ความหมายของคำว่า “บิดา” หมายถึง และแน่นอนว่าในฐานะเป็นบิดาชาวยิวที่ดี ท่านคงต้องรับผิดชอบในการอบรมเรื่องทางศาสนาแก่บุตรของท่าน รวมถึงการสอนบุตรในการอ่านพระคัมภีร์ด้วย นักบุญโยเซฟจึงแบบอย่างที่ดีของพระเยซูเจ้า ในฐานะเป็นผู้ที่พระเจ้าพระบิดาทรงไว้วางใจและมอบพระองค์ บุตรแต่องค์เดียวของพระเจ้าไว้ภายใต้การดูแลของท่าน

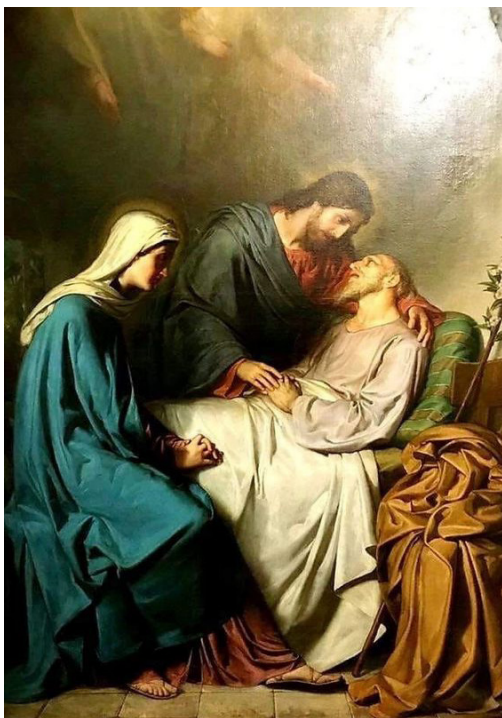
พระเยซูเจ้าเองทรงรักและให้ความเคารพนักบุญโยเซฟและพระมารดามารีย์อย่างมาก เรื่องนี้พระวรสารเป็นประจักษ์พยานที่ดีเมื่อเล่าเหตุการณ์ครั้งที่ทั้งสองตามหาและพบพระบุตรเยซูอยู่ในพระวิหาร นักบุญลูกาได้เล่าเหตุการณ์ต่อมาว่า หลังจากนั้นพระเยซูเจ้าก็เสด็จกลับไปที่บ้านนาซาเร็ธกับบิดามารดาและ “เชื่อฟังท่านทั้งสอง”

(ลก 2:51) ซึ่งแน่นอนว่า นักบุญโยเซฟคงต้องเป็นผู้ดูแลและเอาใจใส่ในการจัดหาสิ่งจำเป็นต่างๆ สำหรับครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ของท่าน ซึ่งถือเป็นหน้าที่ที่บิดาที่ดีของครอบครัวพึงกระทำ

5. โยเซฟสิ้นใจอย่างสงบ

ธรรมเนียมเชื่อว่า นักบุญโยเซฟได้สิ้นใจก่อนที่พระเยซูเจ้าจะเริ่มปฏิบัติศาสนบริการของพระองค์ ความเชื่อนี้มีพื้นฐานมาจากหลักฐานสองประการด้วยกัน ประการแรกคือนักบุญโยเซฟไม่เคยถูกกล่าวถึงเลยในระหว่างที่พระเยซูเจ้าปฏิบัติศาสนบริการของพระองค์ มีเพียงพระมารดามารีย์เท่านั้นที่พระวรสารกล่าวถึง เช่น ในงานเลี้ยงสมรสที่หมู่บ้านคานาในแคว้นกาลิลี (ยน 2:1-10) ประการที่สอง ขณะที่พระเยซูเจ้ากำลังถูกตรึงอยู่บนไม้กางเขน ก่อนที่พระองค์จะสิ้นพระชนม์ได้ทรงตรัสมอบพระมารดามารีย์ไว้ให้อยู่ในความดูแลของนักบุญยอห์นศิษย์ที่พระองค์ทรงรัก นี่แสดงว่า ในขณะนั้นพระมารดามารีย์คงเป็นหญิงหม้ายที่ไม่มีบุตรชายหญิงอื่นอีกแล้ว นอกจากพระเยซูเจ้าเพียงพระองค์เดียว แต่เมื่อพระองค์กำลังจะสิ้นพระชนม์ จึงไม่มีใครดูแลพระมารดามารีย์โดยตรง พระองค์จึงมอบหมายให้นักบุญยอห์นรับพระนางไปดูแลเหมือนมารดาของตนเอง

ธรรมประเพณียังเชื่ออีกว่า นักบุญโยเซฟคงได้สั่นใจในครอบครัวศักดิ์สิทธิ์นั่นเอง ในขณะที่ทุกคนในครอบครัวอยู่กันพร้อมหน้า ด้วยเหตุผลนี้เอง นักบุญโยเซฟจึงได้รับการยกย่องในเวลาต่อมาให้เป็นองค์อุปถัมภ์ของผู้ที่สั่นใจอย่างสงบสุข นอกจากนี้ แม้พระศาสนจักรจะไม่เคยประกาศอย่างเป็นทางการ แต่บรรดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ของพระศาสนจักร อย่างเช่น นักบุญฟรังซิส เดอซาลส์ ก็เชื่อว่านักบุญโยเซฟได้รับการยกขึ้นสวรรค์ทั้งร่างกายและวิญญาณด้วย หลักฐานของความเชื่อเช่นนี้มาจากการที่เราไม่เคยพบหลุมฝังศพของท่านเลย ท่านกล่าวไว้ว่า

“สิ่งที่หลงเหลืออยู่ที่เราพอจะพูดถึงได้คือ ท่านนักบุญผู้นี้ได้เข้าร่วมรับเกียรติรุ่งโรจน์ในสวรรค์ร่วมในหมู่คณะเดียวกับพระผู้ที่โปรดปรานท่านอย่างมาก จนถึงกลับยกท่านขึ้นสู่สวรรค์ทั้งร่างกายและวิญญาณ เราเชื่อเช่นนี้เพราะไม่เคยพบพระธาตุของท่านเลยบนแผ่นดินโลกนี้ ดังนั้นสำหรับข้าพเจ้าแล้ว ไม่ควรมีใครสงสัยในความจริงเรื่องนี้อีก”

6. ความศรัทธาต่อนักบุญโยเซฟ

การแสดงความเคารพและศรัทธาต่อนักบุญโยเซฟได้เริ่มต้นขึ้นก่อนในอียิปต์ ส่วนในพระศาสนจักรตะวันตกเริ่มต้นในราวศตวรรษที่ 14 โดยนักบวชคณะหนึ่ง (Servites) ได้เริ่มจัดฉลองภายในคณะในวันที่ 19 มีนาคม ซึ่งธรรมประเพณีเชื่อว่าเป็นวันที่นักบุญโยเซฟสั่นใจนั่นเอง และในปี 1479 พระสันตะปาปาซิกซ์ตัสที่ 4 ก็ได้ส่งเสริมให้มีการฉลองอย่างแพร่หลายในกรุงโรม

ผู้ที่มีความศรัทธาต่อนักบุญโยเซฟอย่างมากคือนักบุญแบร์นาร์ดินแห่งเซียนนา (1380-1444) ท่านได้เทศน์สอนถึงนักบุญโยเซฟว่า “ท่านได้รับเลือกสรรจากพระบิดานิรันดรให้เป็นผู้ปกป้องและพิทักษ์รักษาชุมทรัพย์ล้ำค่าของท่าน คือ พระบุตร

พระเจ้าของท่านและนางมารีย์พรหมจารี ภรรยาของท่าน ท่านดำเนินชีวิตตามกระแสเรียกของท่านอย่างซื่อสัตย์จนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต เมื่อพระเจ้าทรงเรียกท่าน จึงตรัสว่า “ดีแล้ว ท่านเป็นคนใช้ที่ดีและซื่อสัตย์ บัดนี้ เชิญเข้ามารับความสุขยินดีกับองค์พระผู้เป็นเจ้าของท่านเถิด”

นักบุญเทเรซาแห่งอาวิลลา (1515-1582) ได้เขียนบันทึกไว้ในหนังสือของท่านว่า “ข้าพเจ้ามองดูนักบุญโยเซฟในฐานะเป็นผู้แทนและผู้ปกป้องคุ้มครองของข้าพเจ้า และข้าพเจ้าก็ได้มอบตัวข้าพเจ้าเองทั้งหมด

แต่ท่าน ท่านได้เสด็จมาช่วยเหลือข้าพเจ้าในแบบที่มองเห็นได้อย่างชัดเจน บิดาแห่งวิญญานที่น่ารักท่านนี้ ผู้ปกป้องคุ้มครองที่น่ารักของข้าพเจ้านี้ไม่เคยชักช้าที่จะช่วยดูแลข้าพเจ้าให้หลุดรอดพ้นจากภัยอันตรายในยามที่ร่างกายข้าพเจ้าอ่อนแอเลย ... ท่านตอบรับคำภาวนาของข้าพเจ้าเกินกว่าที่ข้าพเจ้าวิงวอนขอและคาดหวังเสมอ ข้าพเจ้าจำไม่ได้เลยว่า จนกระทั่งบัดนี้มีอะไรบ้างที่ข้าพเจ้าวิงวอนขอจากท่านแล้วไม่ได้รับ ข้าพเจ้าอดประหลาดใจไม่ได้ถึงความรักยิ่งใหญ่ที่พระเจ้าประทานให้แก่ข้าพเจ้า ผ่านทางการทูตเสนอวิงวอนของท่านนักบุญโยเซฟผู้ศักดิ์สิทธิ์นี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการช่วยข้าพเจ้าให้รอดพ้นจากภัยอันตรายทั้งฝ่ายร่างกายและวิญญาน”

ในตลอดทุกยุคทุกสมัยของพระศาสนจักร พระสันตะปาปาต่างยอมรับความสำคัญของท่านนักบุญโยเซฟและให้ความเคารพนับถือท่านเป็นอย่างมาก เช่น พระสันตะปาปาปิโอที่ 9 ได้ประกาศยกย่องนักบุญโยเซฟให้เป็นองค์อุปถัมภ์ของพระศาสนจักรสากล (1870) พระสันตะปาปาเลโอที่ 13 ได้กล่าวถึงท่านนักบุญโยเซฟในสมณสาส์นของท่าน (Quamquam Pluries, 1889) ว่า “ท่านนักบุญโยเซฟเป็นผู้คุ้มครอง ผู้จัดการดูแล และผู้ปกป้องครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ของท่านอย่างถูกต้องชอบธรรมในฐานะเป็น

ผู้นำของครอบครัว ... และบัดนี้ จากสวรรค์ ท่านได้เป็นผู้ปกป้องคุ้มครองและผู้ช่วยเหลือของพระศาสนจักรของพระเยซูคริสตเจ้า” พระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2 ในสมณสาส์น *Redemptoris Custos* (1989) ได้กล่าวเชิญชวนให้ผู้มีความเชื่อทุกคนให้มองดูนักบุญโยเซฟในยุคแห่งปัญหาของเราว่า “เราต้องวิงวอนของท่านผู้เป็นองค์อุปถัมภ์ของเราและนี่เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับพระศาสนจักรด้วย ไม่ใช่เพียงเพื่อขอให้ท่านปกป้องเราให้พ้นจากภัยอันตรายต่างๆ ที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาเท่านั้น แต่ยังเพื่อขอให้ท่านคำนึงความพยายามของเราในการที่จะประกาศข่าวดีแห่งพระวรสารไปยังชนชาติต่างๆ ที่ขณะนี้บรรดาคริสตชนผู้มีความเชื่อกำลังตกอยู่ในการทดลองที่ยากลำบาก ... ให้เราวิงวอนขอท่านนักบุญโยเซฟให้ท่านเป็นผู้จัดการแต่เพียงผู้เดียวสำหรับทุกคนในการรับใช้พันธกิจแห่งการช่วยให้รอดของพระคริสตเจ้า”

ที่สุด นักบุญโยเซฟยังได้รับการเคารพนับถือผ่านทาง การประกอบพิธีกรรมของพระศาสนจักร โดยนับตั้งแต่ปี 313 เป็นต้นมา พระศาสนจักรตะวันออกก็ได้เริ่มประกอบพิธีมิสซาเพื่อถวายเกียรติแด่ท่าน ในปี 1955 พระสันตะปาปาปิโอที่ 12 ได้กำหนดให้วันที่ 1 พฤษภาคมเป็นวันฉลองนักบุญโยเซฟกรรมกร กล่าวคือ เป็นการถวายแด่นักบุญ

โยเซฟในฐานะเป็นแบบอย่างของคนทำงาน และในเวลาเดียวกัน ยังเป็นการเน้นถึงศักดิ์ศรีของคนงานด้วย ต่อมาในปี 1962 พระสันตะปาปายอห์นที่ 23 ก็ได้กำหนดให้ใส่ชื่อนักบุญโยเซฟลงในบทขอบพระคุณศีลมหาสนิทด้วย มากกว่านั้น ยังมีการกำหนดให้วันฉลองนักบุญโยเซฟในวันที่ 19 มีนาคมเป็นวันสมโภชและสามารถถือเป็นวันหยุดสำหรับพระศาสนจักรสากลด้วย ทั้งนี้ ให้ขึ้นกับความเหมาะสมของวัฒนธรรมท้องถิ่นนั้นๆ

7. แบบอย่างจากชีวิตของท่านนักบุญโยเซฟ

จากการไตร่ตรองถึงชีวิตและแบบอย่างของท่าน ในฐานะเป็นผู้เอาใจใส่ดูแลพระเยซู พระบุตรของพระเจ้า และพระนางพรหมจารีมารีย์ ภรรยาของท่าน ด้วยความรับผิดชอบและกล้าหาญอย่างยิ่ง ทั้งยังมีความซื่อสัตย์ทั้งต่อแผนการของพระเจ้าและต่อกระแสเรียกของตน เราพบแบบอย่างที่สำคัญจากท่านและสามารถนำมาเป็นแบบอย่างสำหรับการดำเนินชีวิตของเราคริสตชนได้ ดังนี้

(1) แบบอย่างของความนบนอบ

นักบุญโยเซฟเป็นผู้ที่มี “ความนบนอบต่อแผนการและพระประสงค์ของพระเจ้า” จนตลอดชีวิตของท่าน โดยหลังจากได้ฟังคำอธิบายจากทูตสวรรค์ในฝัน

เกี่ยวกับการบังเกิดอย่างพรหมจรรย์ของพระเยซูเจ้าแล้ว ท่านก็ได้รับพระนางมารีย์พรหมจารีไปอยู่ด้วยในฐานะภรรยาของท่าน (มธ 1:20-24) ท่านได้แสดงความนบนอบเมื่ออพยพครอบครัวไปอยู่ที่อียิปต์เพื่อหนีการคำสั่งฆ่าทารกผู้บริสุทธิ์ของกษัตริย์เฮโรดในเบธเลเฮม (มธ 2:13-15) นักบุญโยเซฟยังนบนอบต่อคำสั่งของพระเจ้าผ่านทางทูตสวรรค์ที่สั่งให้ท่านพาครอบครัวศักดิ์สิทธิ์เดินทางกลับมายังอิสราเอล (มธ 2:19-20) และลงหลักปักฐานดำเนินชีวิตครอบครัวที่นาซาเร็ธร่วมกับพระนางมารีย์และพระเยซูเจ้า (มธ 2:22-23) นี่คือแบบอย่างประการแรกที่นักบุญโยเซฟมอบไว้ให้แก่เรา

(2) แบบอย่างของความไม่เห็นแก่ตัว

แม้ว่าเราจะมีข้อมูลเกี่ยวกับนักบุญโยเซฟค่อนข้างน้อยและมีข้อจำกัดอยู่มาก แต่เราก็พอมองเห็นแบบอย่างของการเป็นคนที่ไม่เคยคิดและทำสิ่งใดเพื่อตัวเองเลย” แต่ท่านคิดและทำทุกอย่างเพื่อรับใช้พระนางมารีย์และพระเยซูเจ้า ผู้มีความเชื่อหลายคนยกย่องท่านว่าเป็นผู้ที่มีความเสียสละอย่างมาก ทั้งหมดที่ท่านทำไปนั้นล้วนมีเหตุมาจากความรักที่ไม่เห็นแก่ตัวของท่านนั่นเอง การมอบอุทิศชีวิตทั้งหมดเพื่อครอบครัวของท่าน ถือเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ที่เป็นบิดาของครอบครัวในโลกยุคปัจจุบันของเรา โลกที่ยั่ววนและชักชวนให้เราผูก

ยึดติดกับสิ่งวัตถุและคิดถึงแต่ผลประโยชน์ของตัวเอง โลกปัจจุบันนี้เป็นโลกที่ชักนำให้เราหลงทางจากเป้าหมายที่แท้จริงของชีวิต เป็นโลกที่ทำให้เราสูญเสียกระแสน้ำที่พระเจ้าประทานให้แก่เรา

(3) แบบอย่างของผู้ที่สอนด้วยการกระทำ

เราไม่เคยพบคำพูดของนักบุญโยเซฟที่ถูกบันทึกไว้เป็นหลักฐานในพระวรสารเลย แต่เราก็สามารถมองเห็นแบบอย่างจากท่านได้ไม่ยากนัก นั่นคือ “แบบอย่างจากการปฏิบัติของท่านเอง” ที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นคนชอบธรรม เปี่ยมด้วยความรักและซื่อสัตย์ในตลอดเวลาที่ท่านดำเนินชีวิตอยู่กับครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ เรามักจะคิดว่าเราจะสามารถมีอิทธิพลเหนือคนอื่นได้ก็โดยอาศัยคำพูดของเรา แต่บ่อยครั้งที่เราพบว่าคนอื่นมักจะมองดูการกระทำของเรา มากกว่าคำพูดที่เราพูด ดังนั้น ทุกการตัดสินใจและการกระทำของท่านนักบุญโยเซฟจึงเป็นบรรทัดฐานสำคัญสำหรับมนุษย์ (ผู้ชาย) ทุกคนที่ควรยึดถือเป็นอย่างและปฏิบัติตาม

(4) แบบอย่างของคนทำงาน

นักบุญโยเซฟเป็นคนที่ “ทำงานตลอดเวลา” ท่านประกอบอาชีพเป็นช่างไม้เพื่อเลี้ยงดูครอบครัวของท่าน และในเวลาเดียวกัน ยังเป็นการบริการช่วยเหลือญาติพี่น้องและเพื่อนบ้านที่อาศัยอยู่ในชุมชน

เดียวกันผ่านทางอาชีพการเป็นช่างไม้ของท่าน ท่านคงได้สอนพระเยซูเจ้า บุตรบุญธรรมของท่าน ถึงคุณค่าของการทำงานหนัก เราทุกคนสามารถเลียนแบบอย่างที่ดีของท่านนักบุญโยเซฟนี้ได้ ผู้ซึ่งเป็นองค์อุปถัมภ์ของคณานด้วย ในการเห็นคุณค่าของการทำงานประจำวัน ซึ่งนอกจากจะเป็นการถวายเกียรติมงคลแด่พระเจ้าแล้วยังเป็นการหาเลี้ยงครอบครัวของเราและเป็นการช่วยเหลือสังคมที่เรา กำลังดำเนินชีวิตร่วมอยู่ด้วย

(5) แบบอย่างของการเป็นผู้นำ

ผู้นำในที่นี้ไม่ได้หมายถึงความเป็นผู้นำในความหมายของปัจจุบัน แต่นักบุญโยเซฟเป็นผู้นำในความหมายของ “การเป็นสามีที่ดีที่จัดหาสิ่งที่ดีและเหมาะสมสำหรับครอบครัว” คือ สำหรับพระนางมารีย์ในการให้กำเนิดพระเยซูเจ้า หลังจากที่ไม่สามารถหาโรงแรมที่พักในเบธเลเอธได้ โยเซฟเป็นผู้นำในเรื่องการเป็นคนที่มีความเชื่อและไว้วางใจในพระเจ้า ท่านเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งของพระเจ้าในทุกสิ่ง รับพระนางมารีย์ที่กำลังตั้งครรภ์มาอยู่ด้วยในฐานะเป็นภรรยาของท่าน และในเวลาต่อมา ก็พาครอบครัวศักดิ์สิทธิ์หนีไปพักอยู่ในอียิปต์ ท่านเป็นผู้นำในการเลี้ยงดูครอบครัวโดยทำงานหนักตลอดทั้งวัน เพื่อครอบครัวจะได้มีอาหารเพียงพอและ

มีบ้านอยู่อาศัยอย่างอบอุ่นที่สุด ท่านยังเป็นผู้นำในฐานะเป็นครูที่คอยอบรมสั่งสอนพระเยซูเจ้า ทั้งในด้านการประกอบอาชีพเพื่อหาเลี้ยงชีพและการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

ในฐานะเป็นคริสตชนคาทอลิก เราทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ชาย ต่างมีความรับผิดชอบในการเป็นบิดาที่ดีและมีที่เข้มแข็งของครอบครัว ให้เรามองดูแบบอย่างที่น่าประทับใจและเปี่ยมด้วยแรงบันดาลใจจากท่านนักบุญโยเซฟ ผู้ซึ่งเป็นองค์อุปถัมภ์ของผู้ที่เป็นบิดา เป็นคนงานและพระศาสนจักรสากล ทั้งในเรื่องความนบนอบ ความสุภาพถ่อมตน ความไม่เห็นแก่ตัว ความกล้าหาญ และความรักที่ท่านแสดงออกต่อพระนางมารีย์และพระเยซูเจ้า

หากเราสามารถทำตามแบบอย่างของท่าน แม้จะได้วันละเล็กละน้อยก็ตาม แต่หากเราพยายามทำทุกวัน เราก็จะสามารถเป็นคนอย่างที่คุณเจ้าทรงประสงค์ให้เป็นได้ หรือเป็นคนที่คุณเจ้าทรงเรียกมาให้เป็นนั่นเอง

ในโอกาสครบรอบ 150 ปีแห่งการประกาศให้ท่านนักบุญโยเซฟเป็นองค์อุปถัมภ์ของพระศาสนจักรสากล และพระสันตะปาปาฟรานซิสทรงประกาศให้ปีนี้ (2020-2021) เป็น “ปีนักบุญโยเซฟ” จึงขอเชิญชวนคริสตชนทุกคนถวายเกียรติและชื่นชมแบบอย่างของท่านนักบุญโยเซฟ ร่วมใจกันภาวนาวิงวอนขอท่านด้วยความไว้วางใจ เพื่อท่านจะได้ช่วยเหลือเราในการเดินไปสู่หนทางแห่งความรอดพ้น

✧ หมวดจริยศาสตร์ ✧

ปีพิเศษมอบแด่ นักบุญโยเซฟ

บาทหลวง ปรีชา ธรรมนิยม, OMI.

พระสันตะปาตรฟรานซิสได้ตราปีพิเศษมอบแด่นักบุญโยเซฟโอกาสครบ 150 ปีของการประกาศว่า นักบุญโยเซฟเป็นอุปถัมภ์ของพระศาสนจักรสากล เริ่มจากวันอังคารที่ 8 ธันวาคม 2020/2563 และสิ้นสุด ในวันที่ 8 ธันวาคม 2021/2564

เป็นการคาดไม่ถึงว่าวันสมโภชพระแม่ผู้ปฏิสนธินิรมล พระสันตะปาตรฟรานซิสได้ตราปีพิเศษนี้ ในเวลาเดียวกัน พระองค์ได้ทรงอักษรสมณลิขิตในหัวข้อ “ด้วยดวงใจ

ของบิดา” (Patris corde) เป็นสมณลิขิตที่ พระองค์ ทรงกล่าวถึงการรำพึงไตร่ตรองเกี่ยวโยงถึงผู้ปกป้องครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ท่านนี้ เป็นเนื้อความที่มุ่งสร้างความรักให้เข้มข้นต่อ “นักบุญผู้ยิ่งใหญ่” ท่านนี้ เพื่อเราแต่ละคนจะได้รับแรงผลักดัน “ให้ขอคำอ้อนวอนแทน และเพื่อเลียนแบบคุณธรรมและแรงขับเคลื่อนของชีวิตของท่าน” และเป็นพิเศษเพื่อขอให้ได้มาซึ่ง “พระพรแห่งพระพรทั้งหลาย นั่นคือ การเปลี่ยนจิตใจ/การกลับใจ”

บาทหลวงสังกัดคณะธรรมทูตแห่งมารีนิรมล, OMI.

สมณประมุขพระศาสนจักรคาทอลิก ทรงอธิบายดังนี้ ว่านักบุญโยเซฟเป็น “บิดา ผู้เป็นที่รัก” ของปวงประชา ว่านักบุญโยเซฟ “สอนเราให้มีความเชื่อในพระเจ้า คือเชื่อว่า พระเจ้าทรงสามารถให้พวกเรากระทำ การ ได้แม้ต้องผ่านความกลัว ความกังวล ความ เปรียบบางของพวกเรา” ว่าท่าน “ได้ตอบรับ (FIAT) เหมือนพระแม่มารีเมื่อทูตสวรรค์มา แจ้งข่าวดีแก่พระแม่” ท่านได้ต้อนรับองค์ พระเยซูในครอบครัวของท่าน อันแสดงถึง “ความมุ่งมั่นกระทำอย่างทรงพลังและเปี่ยม ด้วยความอาภัพ” เหตุก็เพราะว่า “การ ต้อนรับคือวิธีหนึ่ง ซึ่งเอื้อต่อพระพรของ องค์พระจิตให้มาอยู่กับเราในชีวิตได้”

นักบุญโยเซฟเป็นผู้ปกป้องคุ้มครอง ครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ เป็นการปกป้องคุ้มครอง ด้วยความเป็นบิดา จากความเป็นคนทำงาน และผู้เฝ้าดูแล ตั้งแต่พระสันตะปาปาปิโอที่ 9 (Pius IX) จนถึงองค์ปัจจุบัน มีท่านอยู่ใน ความนึกคิดและจิตใจ ทุกครั้งที่มนุษยชาติ ต้องผ่านช่วงเวลาของความทุกข์ยุ่งยาก พระสันตะปาปาทรงเน้นในสมณลิขิตถึง “ความต้องการบิดาในแบบนี้” เพื่อให้โลก ของอนาคตต้องเรียนรู้จากประสบการณ์ ของวิกฤติ

แม้นักบุญโยเซฟมิได้เป็นบิดาแท้ๆ ทางสายเลือด แต่ได้ปฏิบัติหน้าที่ของ “บิดา ภาพ” ซึ่งเรามองไม่เคยเห็นในพระธรรมใหม่ บิดาภาพของพระบิดาจึงไม่ควรทำให้เราลืม

มอง**บิดาภาพของนักบุญ**ในอาชีพอันช่างไม่ ผู้ได้ตระเวนไปกับกุมารน้อยจากเบธเลเฮมไป จนถึงนาซาเร็ธโดยผ่านทางประเทศอียิปต์ ตลอดทางท่านทำตัวเป็นพ่อที่ดี พระสันตะ ปิตรฟรานซิสได้ทรงถือว่านักบุญโยเซฟเหมือน “เงาของพระบิดาเจ้าสวรรค์” ในการอบรม ในการปกป้องคุ้มครอง และในความรักต่อ องค์พระกุมาร

พระสันตะปาปาฟรานซิสทรงชี้ว่า นักบุญโยเซฟคือ “**ผู้เสนอวิญวณแทน** เป็น ผู้สนับสนุนและนำทาง เมื่อมีปัญหา” เป็น เหมือนภาพลักษณ์ของความศักดิ์สิทธิ์ที่แล ไม่เห็นเหมือน “ประตู/คนข้างบ้าน” ที่เปิด เผยตัวตนออกมาทุกครั้งเมื่อมีปัญหา และมา บรรเทาใจและช่วยเหลือ พระองค์ทรงเน้นว่า ในความหมายนี้ นักบุญโยเซฟ “ได้ทำหน้าที่ อย่างไม่มีใครเทียบในประวัติความรอดพ้น ของมนุษย์”

ความศรัทธาต่อนักบุญโยเซฟ มีมา แต่โบราณกาลทั่วไปในพระศาสนจักร พระ สันตะปาปาปิโอที่ 9 ได้ทรงตราให้นักบุญ โยเซฟเป็นอุปถัมภ์ของพระศาสนจักรใน วันที่ 8 ธันวาคม 1870/2413 “ต่อจากพระ แม่มารี มารดาพระเจ้า ไม่มีนักบุญองค์ใด สำคัญในคำสอนของพระศาสนจักรเท่า นักบุญโยเซฟภักดาของพระแม่” พระสันตะ ปิตรฟรานซิสยอมรับว่าพระองค์มีใจศรัทธา เป็นพิเศษต่อองค์อุปถัมภ์ของพระศาสน จักรสากลท่านนี้

วันที่ 1 พฤษภาคม 2020/2563
อันเป็นวันระลึกถึงนักบุญโยเซฟกรรมกร
พระสันตะบิดรฟรานซิสได้ถวายบูชาขอบ
พระคุณประจำวัน ณ สมณสำนักนักบุญ
มารธา ช่างๆ พระแท่นมีรูปปั้นนักบุญโยเซฟ
กำลังสอนวิชาช่างไม้แก่พระกุมารเยซู
พระองค์ได้ทรงภาวนาผ่านทางคำเสนอ
วิงวอนของนักบุญโยเซฟเพื่อผู้ตกงาน
ผู้ตระการกำลับากจากสุขภาพอ่อนแอ

หนึ่งปีให้หลังของสมณสมัยของ
พระองค์ พระสันตะบิดรฟรานซิสได้ทรง
อักษรถึงบทบาทของนักบุญโยเซฟ ในปี
1854/2397 ว่า “เป็นความหวังแน่นของ
พระศาสนจักร รองจากพระแม่พรหมจารี

มารี” สถานภาพของนักบุญโยเซฟไม่โดดเด่นในพระวรสาร เพราะอยู่ภายในร่มเงาของสถานภาพของพระแม่พรหมจารี มารี และองค์พระคริสต์อย่างเห็นได้ชัด การเน้นบทบาทของนักบุญโยเซฟให้โดดเด่นนี้จึงดูย้อนแย้งแต่เหมาะสมยิ่ง 150 ปีต่อมา พระสันตะบิดรฟรานซิสได้ทรงรื้อฟื้นความศรัทธาของพระสันตะบิดรปีโอที่ 9 โดยยกนักบุญโยเซฟให้เป็น “ผู้ช่วยสร้างโครงเรือนใหม่ของสังคม”

ในปี 1889/2432 พระสันตะบิดรเลโอที่ 13 ได้ทรงอธิบายอย่างสวยงามถึงสถานภาพขององค์อุปถัมภ์ของพระศาสนจักรสากลในสมณสาส์นเวียน Quamquam pluries ว่า “บ้านศักดิ์สิทธิ์ที่นักบุญ โยเซฟบริหารจัดการด้วยอำนาจหน้าที่ของความ เป็นบิดาเปี่ยมด้วยผลแรกเริ่มของพระ ศาสนจักรที่กำลัง เยาววัย” ส่วนพระสันตะ บิดรฟรานซิสได้ทรงประกาศว่า นักบุญโยเซฟ ก็เหมือนพระแม่มารีต่อหน้าทูตสวรรค์หรือ เหมือนองค์พระเยซูที่เกทเซมานี “ได้รู้จัก กล่าวตอบรับภาระหน้าที่ ‘FIAT’ พระสันตะ บิดรได้ทรงเน้นอีกว่า “การเป็นบิดา คือ การพาลูกให้เข้าไปประสบการณ์ของชีวิต และของความเป็นจริง ไม่เหนียวรั้งไว้กับตน ไม่ควบคุม ไม่แสดงความเป็นเจ้าของ แต่ ช่วยให้มีศักยภาพในการเลือก ในการมีอิสระ ในความต้องการจากไป”

ในสมณดำริ (Motu Proprio) Bonum Sane ปี 1920/2463 พระสันตะบิดรเบเนดิกที่ 15 ได้ทรงสรรเสริญความมีเกียรติของท่านช่างไม้

“เหตุเพราะว่า นักบุญโยเซฟจากราชวงศ์กษัตริย์ ได้เป็นหนึ่งในเดียวกับการแต่งงานกับสตรีที่ยิ่งใหญ่ และศักดิ์สิทธิ์กว่าสตรีใดๆ ได้ชื่อเด่นด้วยการเป็นบิดาของพระเจ้า ได้ผ่านชีวิตการทำงาน เลี้ยงชีพด้วยหยาดเหงื่อแรงงาน และประสบประหลาดครอบครัวยุคของท่านอย่างไม่มีที่ติ” พระองค์ทรงเล็งเห็นในตัวนักบุญเป็นข้อพิสูจน์ว่า สถานภาพความต่ำต้อยไม่มีอะไรน่าอายแม้แต่นิด การรำพึงไตร่ตรองนี้ได้รับการยืนยันในบทเทศน์ของพระสันตะบิดรเบเนดิกปี 2006/2549 ว่า “คริสตชนต้องดำเนินชีวิตธรรมจิตที่ช่วยสร้างความศักดิ์สิทธิ์

ผ่านการทำงานโดยเลียนแบบนักบุญโยเซฟ ผู้คอยดูแลและความต้องการของครอบครัว ศักดิ์สิทธิ์ด้วยลำแข้งของท่านเอง เพราะเหตุนี้ พระศาสนจักรจึงยกท่านให้เป็นองค์อุปถัมภ์ของผู้ใช้แรงงาน/กรรมกร” พระองค์ได้ทรงมอบให้นักบุญโยเซฟเป็นผู้พิทักษ์ <<บรรดาเยาวชนที่มีความลำบากในการแทรกเข้าในโลกของการทำงาน คนว่างงานและคนที่มีปัญหาต้องทนทุกข์จากวิกฤตของการไม่มีการจ้างงาน>> ความคิดในเรื่องนี้ปรากฏอีกครั้งในสมณสาส์นเวียน Patris corde ของพระสันตะปาปาฟรานซิส

ในปี 1989/2532 ในสมณลิขิต Redemptoris Custos นักบุญพระสันตะปาปาจอห์น ปอลที่ 2 ได้ทรงกล่าวถึงความสำคัญของนักบุญโยเซฟ พระองค์ทรงบ่งชี้ถึง “แบบอย่างของนักบุญโยเซฟ ผู้ได้ถวายทั้งชีวิตเพื่อรับใช้พระวจนาตถ์ผู้รับสภาพมนุษย์” 7 ปีก่อนนี้ (1982/2525) พระองค์ได้ให้สมณานามนักบุญโยเซฟว่าเป็น “ผู้ปกป้องพระผู้ช่วยให้รอดพ้น” เพราะท่านนักบุญมี “ความเชื่ออย่างวีระบุรุษในทุกกรณีของชีวิต” พระสันตะบิดรฟรานซิสได้ทรงประกาศยืนยันในลักษณะเดียวกัน พระองค์ตรัสในปี 2020/2563 ว่า “ความสุขแท้/เป็นบุญแท้ของนักบุญโยเซฟ มิใช่อยู่ที่ตรรกะของการเสียสละตน แต่เป็นพระพรแห่งตัวตนของท่าน”

ในการนำนักบุญโยเซฟให้มาโดดเด่นในประวัติความรอดพ้น พระสันตะบิดรฟรานซิสมีพระประสงค์ แสดงให้เห็นว่าพระเจ้าได้ทรงเลือกพลังอำนาจหน้าที่เชิงสร้างสรรค์จากบรรดาผู้ต่ำต้อย เพื่อคว่ำบาตรตรรกะแห่งอำนาจและพลังที่คอยกดทับเหยียบย่ำ

ต้องยอมรับว่า ตั้งแต่สังคายนาวาติกันที่สองเป็นต้นมา ความศรัทธาต่อนักบุญโยเซฟเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ พระสันตะบิดรฟรานซิสทรงเตือนให้ระลึกแนวความคิดของสมณประมุขสูงสุดหลายพระองค์ของพระศาสนจักร ผู้ “พยายามเข้าใจให้ลุ่มลึกสารที่พระวรสารถ่ายทอดเนื้อความบางเนื้อความ เพื่อดึงบทบาทเด่นของนักบุญโยเซฟในประวัติศาสตร์ความรอดพ้น อาทิ บุญราศีพระสันตะบิดรปีโอที่ 9 ได้ประกาศให้ท่านนักบุญเป็นองค์อุปถัมภ์ของพระศาสนจักรคาทอลิกผู้นำเลื่อมใส/คารวะพระสันตะบิดรปีโอที่ 12 นำเสนอท่านนักบุญเป็นองค์อุปถัมภ์ของคนใช้แรงงาน/กรรมกร และนักบุญพระสันตะบิดรยอห์น ปอลที่ 2 นำเสนอท่านนักบุญเป็นผู้ปกป้องพระผู้ช่วยให้รอดพ้น ประชากรทั่วไปมีความศรัทธาต่อท่านนักบุญว่าเป็นองค์อุปถัมภ์เพื่อวอนขอการตายที่ดี” เป็นต้น

การพินิจไตร่ตรองดังกล่าวมาข้างต้นเกิดในตัวของพระสันตะบิดรในช่วงวิกฤตของโรคระบาด COVID-19 ที่ทั้งพระองค์และพวกเราได้สัมผัสกับประสบการณ์ร้ายอันหนักหน่วง ในเวลาเดียวกันได้ทรงเห็นว่าชีวิตของพวกเราหลายๆ ครั้ง ยังคงอยู่และได้รับการอุ้มชูจากบุคคลธรรมดาหลายท่าน **ที่บ่อยครั้งเราลืมพวกเขา** พระสันตะบิดรมีพระประสงค์คารวะบุคคลเหล่านี้ที่ทุ่มเททุกวันเพื่อรับใช้เพื่อนพี่น้องในสังคม ไม่โดดเด่นในข่าว ในรายการทีวีหรือในหมู่ข่าวสารทางการเมือง พระองค์มีพระประสงค์ส่ง **“การไตร่ตรองส่วนพระองค์นี้”** เพื่อส่งเสริมและให้กำลังใจพวกเขา พระองค์ได้ตรัสว่า “พวกเราสามารถพบนักบุญโยเซฟเหมือนผู้ไม่มีใครรู้จัก ไม่มีใครเห็น แต่เป็นผู้ปฏิบัติภารกิจประจำวันอย่างเงียบๆ และหลบหน้าหลบตา เป็นผู้เสนอวิงวอน เป็นผู้พยุงและนำทางในช่วงวิกฤตของชีวิต นักบุญโยเซฟเตือนพวกเราว่ามีผู้ที่ปฏิบัติภารกิจดูซ่อนเร้นอยู่ “หลังฉาก” ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างหาใครเปรียบได้ในประวัติความรอดพ้น ขอให้พวกเขาได้รับการรู้จากเรา” พระองค์จึงมีพระประสงค์แสดงความรู้คุณต่อผู้ต่ำต้อยเหล่านั้นต่อผู้ที่ประวัติศาสตร์ทางการซ่อนบังไว้ แต่พวกเขาได้ช่วยสร้างและถักทอสายสัมพันธ์ให้เป็นจริงในสังคมซึ่งผู้เห็นแก่ได้เห็นแก่ตัวต้องการเป็นเครื่องผลักดันให้เปลี่ยนจิตใจ/กลัใจ

ในเรื่องความที่เกี่ยวโยงด้านจิตวิทยา และด้านชีวิตธรรมจิต พระสันตะบิดรฟรานซิสทรงอธิบายดังนี้ “เจ้ามารร้ายผลักดันให้เรามองความเปราะบางของเราและมีการตัดสินใจในเชิงลบ ตรงกันข้ามองค์พระจิตทรงให้เรามองในแสงสว่างแห่งความอ่อนโยน ละมุนละมัย อันเป็นวิธีที่ดีที่สุดที่สามารถสัมผัสสิ่งที่เปราะบางในตัวเรา การขึ้นนิ้วตำหนิตัดสินใจผู้อื่นเมื่อเราพูดหรือสนทนากับเขา คือเครื่องหมายของการไร้ศักยภาพในการต้อนรับความเปราะบางในตัวเรา ความอ่อนแอของเราเอง ความอ่อนโยนละมุนละไมเท่านั้นที่จะทำให้เราพ้นเงื้อมมือของผู้กล่าวหาเรา (เทียบวิวรณ์ 12:10) ด้วยเหตุนี้จึงมีความสำคัญที่เราต้องพบความเมตตาอ่อนโยนของพระเจ้าเป็นพิเศษในศีล/เครื่องหมายศักดิ์สิทธิ์แห่งการคืนดี อันเป็น/มีประสบการณ์กับความจริงและความอ่อนโยนอย่างแท้จริง”

การน้อมรับโดยคุณความเปราะบางและความอ่อนแอของเราภายใต้สายพระเนตรอันอ่อนโยนละมุนละไมขององค์พระเยซูเป็นเงื่อนไขอันขาดมิได้ของการได้มาซึ่งความรักแผ่ต่อเพื่อนพี่น้องของเรา

พระสันตะบิดรฟรานซิสมีพระประสงค์ให้เราเข้าใจว่าการอ่านสมณสาส์นเวียนฉบับนี้จะสร้างกำลังใจและความท้าทายแก่ประชาสัตบุรุษทุกคน “การอ่านอย่างผิวเผิน

จะทำให้เกิดความรู้สึกว่าโลกตกอยู่ในอำนาจของผู้ที่แข็งแกร่งและมีอำนาจ แต่ “ข่าวดี” แห่งพระวรสารชี้ชัดว่า แม้จะมีความโอ้อวด แม้จะมีความรุนแรงของผู้คุกคามทางโลก พระเจ้าทรงพบวิธีเสมอในการทำให้แผนการแห่งการรอดพ้นเป็นจริงจนได้ แม้ชีวิตดูเหมือนจะได้อยู่ใต้อำนาจของผู้ทรงพลัง แต่พระวรสารบอกเราว่าพระเจ้าทรงช่วยให้รอดพ้นเสมอ ถ้าเรามีความอาภายแบบสร้างสรรค์เหมือนนักบุญโยเซฟ ช่างไม้แห่งนาซาแรธ ผู้รู้จักเปลี่ยนแปลงปัญหาให้กลายเป็นโอกาส เพราะความไว้วางใจในพระญาณเอื้ออาทร” เนื้อความเหล่านี้เป็นความหวังแก่พวกเรา ผู้หลายต่อหลายครั้งยอมเป็นทาสของความรู้สึก ว่าชีวิตต้องอยู่ใต้อำนาจของพลังที่บดขยี้เราอยู่ตลอดเวลา พระสันตะบิดรฟรานซิสทางเชื่อเชิญให้เราสร้างความอาภาย “เชิงสร้างสรรค์” ในตัวเรา (เหมือนความอาภายของเพื่อนๆ ที่กล้าหาญวิธีหย่อนคนพิการผ่านทางหลังคาบ้านในพระวรสาร)

จากสมณลิขิตฉบับนี้ ทำให้พระสันตะบิดรฟรานซิสอยู่เหนือการพิพาทที่มีเป็นประจำต่อการวิจารณ์ วิจัยท่าทีแนวความคิด และการประกาศของพระองค์ “พระองค์ได้ทรงเปิดประตูกว้างอย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน”

ความศักดิ์สิทธิ์ครบครันขององค์พระเยซูและพระแม่มารีย์ มิได้บังคับนักบุญโยเซฟจากการเป็นแบบอย่างของบรรดาบิดาของครอบครัวและของบรรดาผู้ชีวิต บารุชผู้เจริญชีวิตอย่างเรียบง่าย ได้เป็นแบบอย่างของผู้ที่เจริญชีวิตภาวนาเพ่งพิศด้วย

นักบุญโยเซฟเป็นคู่ชีวิตจริงของพระแม่มารีย์ “โยเซฟโอรสกษัตริย์ดาวิด อย่ากลัวที่จะรับมารีมาเป็นภรรยาของท่านเลย” (มัทธิว 1:20) การสมรสของทั้งสองเป็นที่ปรารถนาของพระเจ้า คงเป็นเรื่องแปลกถ้าเราให้คุณค่าการสมรสของทั้งสองท่านน้อยกว่าการสมรสของคู่ชีวิตอื่นๆ นักบุญโยเซฟเป็น**สามีแท้**ของพระแม่มารีย์ ท่านได้ร่วมทุกข์ทั้งสุขด้วยกัน แต่นึกถึงการเดินทาง

ไปเบธเลเฮมแล้วต้องเดินทางหนีไปประเทศอียิปต์ ก็น่าจะเพียงพอเพื่อพิสูจน์การดำเนินชีวิตของนักบุญโยเซฟฉันสามี ส่วนพระแม่มารีย์ได้ปฏิบัติหน้าที่สมกับที่เป็นคู่อุปถัมภ์จริงตามที่เขียนไว้แบบพระคัมภีร์ “พระเจ้าตรัสว่า ‘...เราจะสร้างผู้ช่วยผู้เหมาะสมให้เขา’” (ปฐมกาล 2:18) พระแม่มารีย์และนักบุญโยเซฟมีความรักต่อกันและกัน **ชีวิตคู่ครองของท่านทั้งสองน่าเป็นบทลอกเลียนแบบของพวกเรา** ความรักฉันสามีภรรยาดำเนินไปในจุดสูงสุดสมบูรณ์แบบจนองค์พระเยซูได้ตรัสเตือนสติว่า “ดังนั้นสิ่งที่พระเจ้าทรงรวมกันไว้ มนุษย์อย่าแยกเลย” (มาระโก 10:9) นักบุญพระสันตะบิดรเปาโลที่ 6 ได้ทรงประกาศว่า “ความรักของ

นักบุญโยเซฟและของพระแม่มารีคือจุดสูงสุดของความศักดิ์สิทธิ์ที่โปรยปรายลงทั่วทั้งโลก” (เทียบพระดำรัส 4 พฤษภาคม 1970/2513) ชีวิตคู่ของอาดัมและเอวาเป็นผลงานชิ้นโบว์แดงของการสร้างโลก ชีวิตคู่ของนักบุญโยเซฟและพระแม่มารีได้เป็นผลงานชิ้นโบว์แดงของการสร้างโลกใหม่

นักบุญโยเซฟเป็นบิดาจริง แม้ นักบุญโยเซฟมิได้เป็นบิดาทางสายโลหิตตามพันธกรรมของมนุษย์ แต่สิ่งนี้หาได้เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่บิดาของนักบุญโยเซฟในทุกขอบข่ายของชีวิต นักบุญพระสันตะบิดาของนักบุญทั้งสอง ได้ทรงอักษรไว้ในสมณสาส์นเตือนใจ Redemptoris Custus (15 สิงหาคม 1989/2532) ทรงยืนยันว่า “นักบุญโยเซฟได้ปฏิบัติภารกิจอันสูงส่งในการเลี้ยงดูกุมารน้อยเยซู นั่นคือเลี้ยงดูเรื่องอาหาร เรื่องเสื้อผ้า สอนธรรมบัญญัติและอาชีพสอดรับกับหน้าที่ที่บิดาผู้หนึ่งต้องกระทำ”

พระสิริรุ่งโรจน์อันยิ่งใหญ่แก่คู่ชีวิตของพระแม่มารี เพราะองค์พระเยซูได้เรียนเรียก “อับบา:พ่อเจ้า” โดยการดูชีวิตของนักบุญโยเซฟ แล้วยังทำให้องค์พระเยซูเรียกพระบิดาเจ้าสวรรค์ได้สนิทปากอีกด้วย เพราะพระบิดาเจ้าเป็นพ่อมากกว่านักบุญโยเซฟอย่างเทียบไม่ติด แต่ความเลิศเด่นกว่าของพระบิดาเจ้าหาได้บดบังความยิ่งใหญ่ของคู่ชีวิตของพระแม่พรหมจารีไม่ ชีวิตและ

การปฏิบัติทางด้านชีวิตธรรมจิตของนักบุญโยเซฟคงสะท้อนหลายอย่างของพระเจ้าในตัวท่าน จนองค์พระเยซูใช้คำๆ เดียวกันเรียกพระบิดาเจ้าสวรรค์ “พระบิดาแท้ขององค์พระเยซู พระเจ้าแห่งนิรันดร์กาลได้ทรงเลือกนักบุญโยเซฟผู้ศักดิ์สิทธิ์ เพื่อรับภาระหน้าที่เป็นบิดาขององค์พระบุตรองค์เดียวของพระองค์ในกาลเวลา และเหมือนได้ทรงโปรยปรายแสงรัศมี หรือประกายแห่งความรักอันสุดคณาลงสู่ท่านนักบุญโยเซฟ” (เทียบ Bossuet) แม้พระคัมภีร์มิได้พูดถึงท่านนักบุญ นอกจากกล่าวถึงกิจการบางอย่างเท่านั้นก็ตาม สิ่งนี้ดูเหมือนเป็นธรรมล้ำลึก ทำให้เรานึกถึงแบบฉบับชีวิตนักพรตของนักบุญเทเรซาแห่งอาวีลาผู้มีชีวิตเพ่งพิศอยู่ในอาราม แต่มีชีวิตเต็มเปี่ยมด้วยความรักเพื่อแม่ ท่านหลอมรวมเชื่อมโยงความรักพระเจ้าเข้ากับความรักเพื่อนพี่น้อง อันเป็นความรักเพื่อแม่ที่สมบูรณ์แบบ นักบุญโยเซฟได้ปฏิบัติภารกิจด้วยจิตที่ร่าเริงเพ่งพิศตลอดเวลา

ความเป็นมาของความศรัทธาต่อนักบุญโยเซฟ องค์อุปถัมภ์ของครอบครัวของบรรดาผู้ใช้ แรงงาน/กรรมกร และของกรณีความยุ่งยากต่างๆ ท่านมีบทบาทพิเศษยิ่งในหัวใจของบรรดาศาสนิก แต่ในความเป็นจริง ความศรัทธาต่อท่านเป็นจริงเป็นจังก็เพียงเมื่อไม่นานนี้เอง

ในช่วงแรกศตวรรษ พระศาสนจักรมิได้ให้ความสำคัญกับการระงับการก่อตัวของนักบุญโยเซฟเป็นพิเศษ เพราะได้เลือกคัดองค์อุปถัมภ์ที่ตอบโจทยของสถานการณ์ในเวลา นั้น จึงมีการเน้นไปที่บรรดามรณสักขีมากกว่า รวมถึงเน้นบรรดาวิระบุรุษ พยานแห่งความเชื่อและบรรดาอัครธรรมทูต

วิวัฒนาการและการพัฒนาการของการระงับการก่อตัวของนักบุญโยเซฟ เริ่มสมัยสงครามครูเสด และช่วงเวลาการแสวงบุญไปยังดินแดนศักดิ์สิทธิ์ อันที่จริงความทรงจำเกี่ยวกับนักบุญโยเซฟและองค์พระเยซูปะปนอย่างแนบแน่นกันอยู่ ทั้งที่เบรเธมและที่นาซาเรธ จากความศรัทธาของศาสนิกนี้ ผลักดันให้มีการศึกษาด้านพิธีกรรมและเทววิทยาบิดาบุญธรรมขององค์พระคริสต์ ได้เริ่มรับการเคารพนับถือในบรรดานักพรต โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักพรตฟรานซิสกันและโดมินิกัน

ดูเหมือนประเทศฝรั่งเศสมีบทบาทสำคัญแต่พัฒนาการของการระงับการก่อตัวของนักบุญโยเซฟ ในศตวรรษที่ 15 นักเทววิทยาฌ็องแยร์ซอง (Jean GERSON 1363/1906-1429 /1972) ผู้มีศรัทธาและได้เลือกนักบุญโยเซฟเป็นองค์อุปถัมภ์ตั้งแต่เยาว์วัย ได้พยายามผลักดันและส่งเสริมการระงับการก่อตัวของนักบุญโยเซฟนี้ เขาได้เขียนหนังสือเล่มแรกเป็นเกียรติแด่นักบุญโยเซฟในสังคายนา Con-

stance (1414/1957-1418/1961) เขาได้อัฒนวงให้มีการสมโภชปีพิเศษมอบแด่นักบุญโยเซฟ วันสมโภชนักบุญโยเซฟจึงปรากฏในปฏิทินคาทอลิก

นักบุญเทเรซาแห่งอาวิลามีความศรัทธาอย่างพิเศษต่อนักบุญโยเซฟผู้เป็นภาพลักษณ์ของบิดา นักบุญเทเรซาเรียกขานและภาวนาต่อนักบุญโยเซฟอย่างไม่หยุดยั้งอาราม 13 ใน 18 แห่ง ใช้ นักบุญโยเซฟเป็นศาสนนาม

ต้นศตวรรษที่ 17 พระสันตะบิดรเกรโกรีที่ 15 และพระสันตะบิดรอุร์บัน ที่ 8 ได้ตราให้วันที่ 19 มีนาคม เป็นวันสมโภชนักบุญโยเซฟ

วันที่ 17 มิถุนายน 1660/2203 นักบุญโยเซฟได้ประจักษ์มาหา Gaspard RICARD หนุ่มเลี้ยงแกะผู้กำลังกระหายน้ำจัด และได้ชี้ให้เขาเห็นลัทธิอัครธรรมหลังจากได้ยกก้อนหินหนักออกอย่างง่ายดาย เหตุเกิดใกล้หมู่บ้าน Cotignac (ทางตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศฝรั่งเศส) สถานที่นี้ได้กลายเป็นสักการสถานเพื่อการแสวงบุญอย่างรวดเร็ว

Bossuet ได้เคยถวายคำเทศน์กล่าวสรรเสริญนักบุญโยเซฟต่อพระพักตร์ Anne of Austria (สมเด็จพระราชินี พระมารดาของหลุยส์ ที่ 14) ทำให้นักบุญเป็นที่ศรัทธามากในรั้วในวังไปด้วย เมื่อคาร์ดินัล MAZARIN มรณภาพ พระเจ้าหลุยส์ได้ขึ้นเสวยราชย์

สิ่งแรกพระองค์ทรงตัดสินพระทัยคือได้
ตราให้วันสมโภชนักบุญโยเซฟ ตรงกับ 19
มีนาคมเป็นวันหยุดทางการทั่วอาณาจักร
ฝรั่งเศส

จะว่าไปแล้ว เราสามารถสร้างมโนภาพ
ให้ยอมรับว่านักบุญโยเซฟได้แบ่งปันกับ
พระแม่มารีในสัมผัสแรกกับองค์พระกุมาร
พระมนุษย์เจ้าได้เล่าโลมมอบความสนุกได้
เล่นได้หยอกเย้าพระกุมารน้อย ได้มีชีวิตที่
สนิทแนบแน่นเหมือนพ่อแม่ป้ายแดงที่เพิ่งได้
ลูกใหม่ๆ พระเจ้าได้ทรงมอบพระบุตรของ
พระองค์ และได้ทรงมอบอำนาจหน้าที่ของ
ความเป็นบิดาเหนือองค์พระเยซูและเหนือ
มนุษย์ชาติในเวลาเดียวกัน

พระศาสนจักรยังได้มอบภารกิจหลาก
หลายให้นักบุญโยเซฟ นอกจากเป็นองค์
อุปถัมภ์ของผู้ใช้แรงงาน/กรรมการ ของ
ครอบครัว ท่านยังได้รับการกิจให้เป็นองค์
อุปถัมภ์ของผู้ให้การอบรมของการตายอย่าง
ดีในศีลในพร เมื่อได้รับการดูแลอบรมและ
ปกป้องกุมารน้อย นักบุญโยเซฟจึงได้รับ
พระพรพิเศษเพื่อศักยภาพในการทำให้
ภาระหน้าที่อันได้รับมอบหมายลุล่วงไปอย่าง
ดี การตายอย่างเรียบง่ายหอมล้อมด้วยองค์
พระเยซู และพระแม่มารีเชื่อเชิญพวกเราให้
วอนขอพระหรรษทานแห่งการตายดี
นักบุญพระสันตะบิดรยอห์น ปอลที่ 2 อาจ
เป็นผู้ที่ตรัสถึงนักบุญโยเซฟได้ดีที่สุด

เมื่อทรงเยาว์วัย พระองค์ทรงหลง
เสน่ห์รูปนักบุญโยเซฟอย่างมาก (สังเกตได้
ว่าศาสนนามที่สองของพระองค์ คือ โยเซฟ
Karol Josef) ทรงฉวยทุกโอกาสเพื่อไป
ภวานาพร้อมบิดามารดาที่อารามคาร์แมล
นักบุญโยเซฟที่เมือง Wadowice บ้านเกิด
ของพระองค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงเวลา
นพวารก่อนสมโภช นักบุญโยเซฟ (19
มีนาคม) ไม่น่าแปลกใจอะไรที่ความคิดของ
พระองค์ที่เชื่อในพลาณภาพของนักบุญ
โยเซฟแห่งนาซาแรธที่เป็นแรงโน้มถ่วงและ
แรงบันดาลใจอย่างลุ่มลึกในชีวิตของท่าน

เมื่อเติบโตใหญ่ท่านจะบันทึกจิตตานีของ
นักบุญโยเซฟไว้กับตัวเสมอกลิ่นส้มทุกครั้งที่ได้
เข้าเฝ้าบัพัณฟูจิตใจ

ในช่วงสมณสมัยของการเป็นประมุข
สูงสุดของพระศาสนจักรคาทอลิกเมื่อปี
2004/2547 สมาชิกคาร์เมไลท์ของอาราม
Wadowice ได้วอนขอแหวนเพื่อสวมใส่ให้
นักบุญโยเซฟ เป็นเครื่องหมายแสดงความ
ศรัทธาต่อท่านนักบุญโยเซฟ พระสันตะบิดร
ได้ทรงตอบรับทันที

ดังนั้นเราสามารถเห็นรูปวาดเหนือ
พระแท่นเป็นรูปของนักบุญโยเซฟอุ้มพระ
กุมารเยซู และสังเกตได้ว่ามีแหวนทองสวม
อยู่ที่นิ้วมือขวาของท่านนักบุญโยเซฟ เป็น
แหวนที่นักบุญพระสันตะบิดรยอห์นปอลที่
สองได้ทรงมอบให้

คุณลักษณะบางประการที่เราสามารถเลียนแบบนักบุญโยเซฟได้ เราคงไม่ปฏิเสธว่านักบุญโยเซฟคือผู้ที่คริสตศาสนิกชนภาวนาขอมากที่สุด รองจากพระแม่แมรี ท่านเป็นผู้ที่พระเจ้าทรงตระเตรียมภารกิจอันสูงส่งคือเป็นผู้ปกป้องคุ้มครองครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ พระพรจึงขยายตัวมากขึ้นในตัวท่าน อันสอดรับอย่างน่าอัศจรรย์กับชื่อของท่านที่มีความหมายว่า “พระเจ้าจะทรงเพิ่มเติม”

เราอาจลองดึงคุณลักษณะในตัวนักบุญโยเซฟมาเป็นคุณประโยชน์แก่ชีวิตของพวกเขา ดังนี้

ความเชื่อ เมื่อได้ทราบจากทูตสวรรค์ในฝันว่าลูกในครรภ์ของพระแม่แมรีเป็นผลงานขององค์พระจิต ท่านได้น้อมรับด้วยความว่านอนสอนง่ายและมีได้ชอกแซกหาเหตุผลของเหตุการณ์อันไม่คาดคิดนี้ ท่านเชื่ออย่างสนิทใจและลงมือปฏิบัติตามคำสั่งของทูตสวรรค์ สำหรับท่านเชื่อคือการเจริญชีวิตในประวัติศาสตร์ ที่เปิดกว้างสู่ความริเริ่มของพระเจ้าที่มีพระประสงค์จะหลอมรวมพระองค์กับมนุษยชาติในองค์พระคริสต์ผู้รับสภาพมนุษย์ ผู้เป็นพระมนุษย์เจ้า

ความสัตย์ซื่อ นักบุญโยเซฟเป็นบิดาขององค์พระเยซู ในเวลาเดียวกันก็เป็น “ภัสดาของพระแม่แมรี” (เทียบ ลูกา 1:27) นักบุญโยเซฟจึงต้องทุ่มเทตนทันที ในเวลาเดียว

ต้องก้าวเข้าสู่การผจญภัยที่มีเหตุการณ์อันไม่คาดคิดรอท่านอยู่แล้ว ท่านเป็นบุรุษที่กล้าออกจากความแน่นอน จากพฤติกรรมของตน จากสภาพสะดวกสบาย หรือกระทั่งออกจากประเทศของตน เพื่อมิเพียงพิสูจน์ แต่เพื่อมอบความสัตย์ซื่อต่อพระแม่แมรีและต่อองค์พระเยซู

ความยากจน แม้จะเพียงแค่ว่ามีกินมีใช้ นักบุญโยเซฟได้ตีมูลค่ากับสภาพชีวิตแบบนี้อย่างเต็มที่ หาได้แสวงหาอภิสิทธิ์หรือเอกสิทธิ์จากการมีเชื้อสายกษัตริย์ดาวิดไม่ แต่ความยากจนก็หาได้ดึงท่านออกจากความมีเกียรติไม่ ตรงกันข้าม ท่านกับชื่นชมในการอยู่ดูแลองค์พระเยซูที่ท่านถือว่าเป็นความมั่งคั่งอันล้ำค่า และพยายามทุกๆ วันในการสลัดเสียซึ่งอามะโลใจ เพื่อสามารถมอบตัวตนแด่พระเจ้ามากขึ้นเรื่อยๆ

ความสุภาพถ่อมตน นักบุญโยเซฟได้ผ่านการทดสอบ ผ่านเหตุการณ์เกินคาดคิดหลายครั้ง ท่านได้น้อมรับพระประสงค์ของพระเจ้าโดยไม่ปริปากบ่น ท่านรู้ว่าท่านมีสมบัติล้ำค่าคือพระมนุษย์เจ้าอยู่กับท่าน แต่เฝ้าเพ่งพิศรำพึงอยู่เงียบๆ กับธรรมล้ำลึกนี้ และเมื่อท่านเข้าใกล้องค์พระกุมารน้อยก็เพื่อคารวะก่อนอื่นหมด ก่อนที่จะขึ้นนั่ง

ความหวังไว้วางใจ นักบุญโยเซฟได้พิสูจน์ตัวเองว่ามีความวางใจไว้วางใจพระเจ้ามากแค่ไหน เมื่อท่านได้น้อมรับภารกิจในการ

ดูแปลงค์พระเยซูและพระแม่มารีย์ น้อมรับด้วยความเชื่อใจและด้วยใจสงบ ท่านปฏิบัติทันที เมื่อทูตสวรรค์มาบอกให้พาพระกุมารและพระแม่มารีย์ไปอียิปต์ ปฏิบัติการโดยทันทีอย่างเรียบง่าย บ่งบอกถึงความไว้วางใจ/ความเชื่อใจในพระเจ้า ท่านทราบดีว่าอย่างไรเสีย พระเจ้าก็ต้องเผด็จแลสมบัติอันล้ำค่าอย่างทวีคูณที่พระองค์ได้มอบให้ท่านรับภาระจัดการ

ความเพียรทน “อดทน/เพียรทน คือการยอมทนต่อความเลวร้ายต่างๆ ที่ถาโถมกดดันโดยไม่ปริปากบ่นหรือปัดปฏิเสธ คงเส้นคงวาไปจนถึงที่สุด” นี่คือการอธิบายของนักบุญอัลฟอนโซแห่งลิกซี นักบุญโรมัสอาไควนัส ได้กล่าวในทำนองเดียวกันว่า ความเพียรทนคือการเผชิญหน้ากับแนวความคิดที่มีดมัว และพยายามปลุกฝังความปิตินคติอันลุ่มลึกในชีวิตประจำวัน นักบุญโยเซฟได้ออกหน้ารับความทุกข์ยาก ความกังวลนานาประการไว้กับตัวโดยไม่ยอมให้ผ่านไปถึงพระแม่มารีย์และพระกุมารเยซู

ความนอบน้อม นักบุญโยเซฟหาได้ทำให้คำสั่งอันคาดไม่ถึงจากทูตสวรรค์สะดุดไม่ เมื่อมีคำสั่งให้หนีไปอียิปต์ ไม่มีปฏิกิริยาวิพากษ์วิจารณ์ ไม่ประท้วง ไม่คิดแม้แต่จะถามถึงชีวิตในอนาคต แต่ต้องน้อมรับคำพูดอันลอยๆ ไม่ชัดเจน “และจงอยู่ที่นั่นจนกว่าเราจะบอกท่าน” (มัทธิว 2:13) ด้วยพลัง

ของความกระตือรือร้น ท่านได้น้อมรับและเผชิญความเสี่ยงภัยในการเดินทาง และถ้าท่านเลิกล้มการทำตามพระประสงค์ของพระเจ้า หัวใจของท่านคงต้องสะท้อนแย้งด้วยความปวดร้าว เมื่อได้ยินเสียงร้องไห้ขององค์พระกุมารเยซูเพราะรู้สึกหนาวเหน็บหรือเมื่อต้องประสบกับความไม่สะดวกสบายตลอดระยะการเดินทาง

การพร้อมรับใช้เสมอ นักบุญโยเซฟพร้อมเสมอที่จะรับใช้พระประสงค์ของพระเจ้า ไม่ว่าจะเป็นต้องยอมโดยุษวีรับพระแม่มารีย์ที่ตั้งครรภ์แล้ว ไม่ว่าจะเป็นต้องเผชิญกับการบังเกิดขององค์พระกุมารเยซูในสภาพการณ์และสถานการณ์อันไม่สะดวกสบาย ไม่ว่าต้องหนีการคุกคามอย่างโหดเหี้ยมของเฮรอด นักบุญโยเซฟมีหัวใจที่สงบเพื่อต่อกรกับเหตุการณ์ต่างๆ อันไม่คาดคิดหรือไม่เข้าใจ ถ้าท่านต้องเตรียมการต่างๆ อันไม่คาดคิดหรือไม่เข้าใจ ถ้าท่านต้องเตรียมการต่างๆ ต้องบริหารจัดการชีวิตครอบครัวในฐานะ “บิดาของครอบครัว” เราก็ต้องยอมรับรู้ว่าท่านรู้จักสละอำเภोजใจของท่านเอง เพื่อน้อมรับพระประสงค์ของพระเจ้า แม้ดูเผินๆ มันน่ายุ่งเหยิงเพียงใดก็ตาม ท่านไม่มีความกังวลใดเลย เพราะท่านทราบดีว่าพระเจ้าทรงเล็งเห็นว่าใครเหมาะสมต่อความต้องการของครัวครัวศักดิ์สิทธิ์นี้

ความหมายของการทำงาน สำหรับ
นักบุญโยเซฟ การทำงานคือการแสดงออก
อย่างหนึ่งของความรัก การเป็นมืออาชีพคือ
คุณธรรมที่สำคัญที่สุดที่นักบุญโยเซฟอบรม
บ่มนิสัยองค์พระกุมารเยซู ให้เข้าใจว่าคุณค่า
ของงานมิได้อยู่ที่เงินทอง แต่อยู่ที่ความรัก
ที่ต้องใส่ลงไปในการทำงานให้สำเร็จ ในการ
ทำงานท่านมิได้ฉวยโอกาสโอ้อวดตนเอง แต่
ท่านคิดถึงและห่วงใยพระแม่มารีและองค์
พระกุมารเยซูก่อนเสมอ

เหตุการณ์สำคัญๆ ในสมณสมัยของพระ สันตะบิดรฟรานซิส

19 มีนาคม 2014/2557 พระองค์
ทรงเชื่อเชิญให้ภาวนาเพื่อประเทศแคนาดา
ซึ่งมีนักบุญโยเซฟเป็นองค์อุปถัมภ์ พระองค์
ได้ตรัสว่า

“วันสมโภชนักบุญโยเซฟถือเป็น
“วันพ่อ” ด้วย เพราะท่านเป็นแบบ
อย่างแก่บรรดาพ่อ พ่อทั้งหลายจง
พยายามทำตัวให้ใกล้ชิดสนิทสนมกับ
ลูกๆ ของท่าน ลูกๆ ของท่านต้องการ
ท่านและความรักของท่าน บรรดา
เยาวชนทั้งหลาย จงมองนักบุญโยเซฟ
ผู้เป็นแบบอย่างของชีวิตที่สงบ เรียบ
ง่ายและสุภาพถ่อมตน บรรดาคนเจ็บ
ไข้ได้ป่วยทั้งหลาย จงฝึกฝนความ
เจียมและคำภาวนา เรียนรู้การแบก
กางเขนด้วยที่ที่ศรัทธาสงบ ในคำภาวนา
เหมือนพ่อบุญธรรมขององค์พระเยซู
คือนักบุญโยเซฟ บรรดาผู้แต่งงาน
ป้ายแดง จงพยายามสร้างครอบครัว
ด้วยความรัก ความรักนี้ได้รวมหลอม
พระแม่มารีและนักบุญโยเซฟเข้า
ด้วยกัน พ่อขอความคุ้มครองเช่นกัน
จากนักบุญโยเซฟสำหรับผู้ปกครอง
บรรดาบาทหลวงและทุกคนที่ทำงาน
ในด้านการศึกษาในพระศาสนจักร
และในสังคม”

วันที่ 22 ธันวาคม 2013/2556 พระสันตะบิดรฟรานซิสตรัสถึงความเป็นอิสระของนักบุญโยเซฟ โดยตรัสว่า “ท่านไม่มุ่งมั่นอย่างหัวปักหัวปำที่จะทำตามอำเภอใจตนเอง ท่านมิได้ปล่อยให้ความขุ่นเคืองมาบั่นป่วนจิตใจ ไม่คิดเล็กคิดน้อย แต่พร้อมเสมอที่จะเผชิญสิ่งแปลกใหม่ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตอย่างหนักแน่น ท่านเป็นคนดี ไม่มีความเกลียดชัง ไม่เก็บอะไรไว้ให้ขมขื่นวิญญาน เพราะท่านว่านั่นคือความเลวร้ายที่ท่านไม่ยอมให้มันรุกรานชีวิต นี่คือแบบอย่างสอนพวกเรา ด้วยเหตุนี้ท่านจึงเป็นผู้มีอิสระและยิ่งใหญ่”

วันที่ 27 ตุลาคม 2013/2556 พระสันตะบิดรฟรานซิสได้ทรงมอบครอบครัวทั้งโลกแด่ท่านนักบุญโยเซฟ โอกาสปีแห่งความเชื่อ พระองค์ได้ทรงพบปะกับตัวแทนของครอบครัวของโลก ณ กรุงโรม พระองค์ได้ทรงประกาศมอบครอบครัวทั้งโลกแด่ท่านนักบุญโยเซฟ

วันที่ 5 กรกฎาคม 2013/2556 พระสันตะบิดรฟรานซิสได้มอบถวายนครรัฐวาติกัน รัฐที่เล็กที่สุดในโลก ให้อยู่ในความคุ้มครองของนักบุญโยเซฟและอัครทูตเปาโล คางจันกันได้ว่าพระสันตะบิดรฟรานซิส ได้ทรงเลือกเริ่มสมณสมัยของพระองค์ในวันที่ 19 มีนาคม และเราก็อทราบเช่นกันว่า พระองค์ได้ทรงตราให้ใส่ชื่อของ

นักบุญโยเซฟควบคู่ไปกับพระแม่มาเรียในบทขอบพระคุณของทุกบูชาขอบพระคุณ (19 มิถุนายน 2013/2556) พระองค์ได้ทรงใช้คำภาวนาเริ่มต้นว่า “โปรดปกป้องคุ้มครองข้าพระองค์ ให้ปลอดภัย...”

วันที่ 1 พฤษภาคม 2013/2556 พระสันตะบิดรฟรานซิส ได้ทรงอธิบายหลักความเชื่อเกี่ยวกับนักบุญที่โยงใยกับพระแม่มาเรีย พระองค์ทรงอธิบายว่า องค์พระเยซูเจรีญชีวิตในครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ พระองค์ได้เล่าเรียนและฝึกฝนอาชีพจากนักบุญโยเซฟ เตือนเราว่าการทำงานเป็นส่วนหนึ่งของแผนการแห่งความรักของพระเจ้า มันทำให้เรามีค่า มีศักดิ์ศรี และยกเราให้ละม้ายคล้ายพระเจ้า ความเอาใจใส่ดูแลกิจวัตรประจำวันของพระแม่มาเรียและนักบุญโยเซฟมุ่งเจตนาไปที่การเพ่งพิศองค์พระเยซูผู้เป็นศูนย์กลาง จึงขอพวกเราอ่อนน้อมพระแม่มาเรียและนักบุญโยเซฟช่วยสอนให้เราสัจย์ซื่อต่อความตั้งใจของเรา ให้เจรีญชีวิต ความเชื่อในกิจวัตรประจำวันโดยให้พระเจ้าเป็นเอกในชีวิตของเรา และให้เรารู้จักหยุดเพ่งพิศพระพักตร์ของพระองค์บ้าง

วันที่ 19 มีนาคม 2013/2556 วันเริ่มสมณสมัยในฐานะประมุขสูงสุดของพระศาสนจักรสากล พระองค์ตรัสในบทเทศน์ โดยได้รับแรงบันดาลใจจากภาพลักษณ์ของนักบุญโยเซฟ พระองค์ทรงเทศน์ว่า

พระเจ้าทรงมอบหมายให้นักบุญโยเซฟเป็น “ผู้ปกปักรักษา/ผู้พิทักษ์” พระแม่มาเรียและองค์พระเยซู นักบุญพระสันตะบิดรยอห์น ปอลที่ 2 ได้เน้นว่าการปกปักรักษา การพิทักษ์แผ่ขยายมาถึงพระศาสนจักรด้วย นักบุญโยเซฟได้ปฏิบัติภารกิจนี้อย่างเรียบง่ายด้วยความสุภาพถ่อมตน แต่คงไว้ซึ่งการอยู่เคียงข้างอย่างคงเส้นคงวาและอย่างสัตย์ซื่อ แม้อาจยังไม่เข้าใจอะไร

บางอย่าง ท่านพร้อมปฏิบัติตามต่อพระประสงค์ของพระเจ้า เปิดใจต่อเครื่องหมายแห่งกาลเวลา นักบุญโยเซฟเป็น “ผู้ปกปักรักษา/ผู้พิทักษ์” เพราะท่านฟังพระเจ้าและให้พระประสงค์ของพระเจ้านำทางท่าน ท่านจึงใส่ใจต่อคนรอบข้างและต่อเหตุการณ์ต่างๆ ที่ต้องเผชิญ แต่จุดใจกลางกระแสรายกของท่านอยู่ที่องค์พระเยซูคริสต์เสมอ

◀ หมวดปรัชญา ▶

โยเซฟ

เบื้องหลังบทเพลงมักซีฟีกัต

ศ.กิริติ บุญเจือ, ราชบัณฑิต

หานักบุญโยเซฟ

จะไปหาท่านได้ที่ไหน รูปนักบุญโยเซฟหาดูได้ยาก วัดคาทอลิกโดยทั่วไปไม่มีรูปนักบุญโยเซฟดังเช่นแต่ก่อน (เมื่อก่อนทุกวัดต้องมีรูปนักบุญโยเซฟคู่กับรูปพระแม่มาเรียอยู่ดีไม่ว่าดี รูปท่านนักบุญค่อยๆ หายไปจากวัดและเขตวัดอย่างเงียบๆ ก็ดีไปอย่างถือว่าท่านได้มีโอกาสดักผ่อนบ้าง เพราะเหนื่อยมามากแล้วกับการทำอาชีพช่างไม้

หารายได้เลี้ยงครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ ขึ้นสวรรค์ไปแล้วก็ยังอุตส่าห์มีคนไม่สามารถผ่านประตูสวรรค์ของนักบุญเปโตร ขอท่านช่วย ท่านก็ช่วยอย่างไม่เกรงใจนักบุญเปโตร โดยเจาะพื้นสวรรค์ด้านหลัง (ไม่ให้นักบุญเปโตรจับได้ใช้ฝีมือช่างไม้ทำบันไดเชือกห้อยจากพื้นสวรรค์เจาะหยั่งลงไปให้ปั่นปายขึ้นมารอดรูพื้นสวรรค์เข้าสวรรค์แบบผิดกฎหมายได้ เรื่องเล่าต่อไปว่านักบุญเปโตรรู้เรื่องเข้า โกรธมาก

ศาสตราจารย์และราชบัณฑิต อติต สนข. อดีตหัวหน้าภาควิชาปรัชญา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อดีตคณบดีคณะปรัชญาและศาสนา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญและมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ประธานโครงการปรัชญาเอกปรัชญาและจริยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา บรรณาธิการจัดทำสารานุกรมปรัชญาของราชบัณฑิตยสถาน บรรณาธิการจัดทำสารานุกรมวิสามานยนามศาสนาสาขาลงของราชบัณฑิตยสถาน ออกอากาศวิทยุศึกษาเรื่องราชปรัชญาเพื่อความสุขของมหาประชาชน ชาวสยาม วันจันทร์เวลา 9.10 น. สัปดาห์แรก ของทุกเดือน FM92, AM1161, www.moeradiothai.net กรรมการตำแหน่งวิชาการของวิทยาลัยแสงธรรม, ม.คริสเตียน, ม.มิชชั่น ประธานกิตติมศักดิ์องค์การศาสนาเพื่อสันติภาพแห่งเอเชีย เจริญดุซงึนมาลา เข็มศิลปวิทยา สาขาจริยศาสตร์ ประจำปี 2560 สอบถามเรื่องปรัชญา โทร.08 6045 5299.

ทำเรื่องร้องเรียนต่อพระบิดาเจ้า องค์ตุลาการสูงสุดไม่มีอุทธรณ์ฎีกาใดจะคัดค้านได้ ทำอย่างนี้กฎสวรรค์ให้ขับไล่ออกจากสวรรค์เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสวรรค์ นักบุญโยเซฟบนบอบแต่โดยดี เพื่อเป็นเยี่ยงอย่างที่ดีแก่คนข้างหลังต่อไปตลอดนิรันดร์ ท่านไปขอลาแม่พระ แม่พระบอกฉันขอไปด้วย ทั้งสองพากันไปขอลาพระเยซูเจ้า ซึ่งก็ยืนยันว่าจะขอตามไปด้วย “วันนั้นสวรรค์ล่ม” และวันนั้นสวรรค์ล่มจริงๆ พระบิดาต้องเปลี่ยนการตัดสินใจทุกอย่างขอให้เหมือนเดิม เรื่องนี้ไม่ใช่ข้อความเชื่อและไม่ใช่คำสอนของพระศาสนจักร แต่ไม่สามารถยับยั้งการเทศน์การสอนเรื่องนี้นักกว่าจะมีการนำเอารูปของนักบุญโยเซฟออกจากวัดกันเป็นแฟชั่น คนรุ่นใหม่ไม่มีโอกาสได้เห็นรูปนักบุญโยเซฟ บทสวดเยซู มาริอา โยเซฟ ก็สูญหายไปจากความทรงจำ แม้ชีวิตประวัติของท่านนักบุญซึ่งมีอยู่สั้นนิดเดียวไม่ถึงหน้ากระดาษคอมพิวเตอร์ ก็ไม่สู้จะมีใครรู้ ... ในที่สุดลามมาจบปัญหาที่ปีนักบุญโยเซฟเป็นการปฏิบัติในพระศาสนจักร หรือการปฏิรูป หรือเป็นเพียงการรื้อฟื้น

ขอให้เป็นอย่างการรื้อฟื้น ขอรูปลักษณ์นักบุญโยเซฟคืนมา ขอบทสวดเยซู มาริอา โยเซฟ ฟันคืนชีพ ขอให้ปฏิรูปความเข้าใจ บทบาทแท้จริงของนักบุญโยเซฟในพระศาสนจักรและในชีวิตคริสตชน

หาอะไรไปถวายนักบุญโยเซฟ

หลักฐานจากพระคัมภีร์ช่วยให้สรุปลงเป็นข้อความเชื่อได้เพียงข้อเดียวว่า นักบุญโยเซฟเป็นบิดาอุปถัมภ์ของพระเยซูเจ้า และเพราะฉะนั้นจึงเป็นนักบุญเพราะได้ขึ้นสวรรค์แน่ๆ จากข้อความเชื่อข้อนี้ขยายผลออกเป็นคำสอนปลีกย่อยต่างๆ เท่าที่จะขยายผลได้

ผู้เขียนใคร่จะเสนออะไรสักอย่างให้คริสตชนทุกคนอาจจะร่วมกันทำถวายท่านนักบุญ เพื่อให้ท่านกลับมาร่วมบทบาทกับเราในการถวายพระพรแด่องค์พระผู้เป็นเจ้าและแม่พระหลังจากที่ท่านได้พักผ่อนมาเป็นช่วงเวลาหลายสิบปี นั่นคือศึกษาและเอาอย่างการดำเนินความศักดิ์สิทธิ์ในชีวิตประจำวัน โดยมีท่านนักบุญโยเซฟเป็นต้นแบบ ปัญหาที่คือจะรู้อย่างไรว่าท่านนักบุญดำเนินชีวิตอย่างไรที่เรียกว่าเป็นชีวิตตัวอย่างแห่งความศักดิ์สิทธิ์ คำตอบแรกเชิงเสรีคือท่านเป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์มิใช่เพราะตำแหน่งเหมือนอย่างสันตะปาปาทุกองค์ได้ชื่อว่า His Holiness เป็นตำแหน่งศักดิ์สิทธิ์ เหมือนตำแหน่งแม่พระก็เป็นตำแหน่งศักดิ์สิทธิ์ แต่ตำแหน่งไม่รับรองว่าชีวิตศักดิ์สิทธิ์จนกว่าจะได้ปฏิบัติตามกระแสเรียกจนถึงที่สุด สำหรับแม่พระเราพอจะรู้ได้จากการที่นักบุญลูกาได้รู้ ประทับใจ และนำเอาบทสรรเสริญมักนีฟีกัต ซึ่งเป็นเหมือนบทสรุปย่อชีวิต

ศักดิ์สิทธิ์ของพระแม่ซึ่งแม่พระคิดจริง เข้าใจจริง และปฏิบัติจริงตั้งแต่ได้รับสาส์นจากเทวดาบาเบรียลจนถึงการยืนยันของพระเยซูเจ้าบนไม้กางเขนว่า “นี่คือแม่ของเจ้า” ซึ่งคำว่าแม่ในบริบทนี้แน่นอนว่าไม่ใช่แม่ทางร่างกายแต่แม่ของชีวิตฝ่ายวิญญาณ นักบุญลูกาตั้งใจลอกเอาความรู้สึกของแม่พระมาเก็บไว้ในพระวรสารของท่านทั้งบท ก็คงตั้งใจทำเจตนาของพระเยซูเจ้าให้เป็นจริง คือ ให้แม่พระซึ่งเป็นแม่ทางกายของพระองค์ ได้เป็นแม่ทางใจของคริสตชนทุกคน

เราได้รับรู้และเข้าใจชีวิตฝ่ายวิญญาณของแม่พระโดยอาศัยการรำพึงตรึกตรองจากบทเพลงมกนิฟิกันต์ แม่พระตอนที่ร้องเพลงมกนิฟิกันต์ออกมาจากใจนั้น ยังมีอายุน้อยมาก (ไม่ถึง 20 ปี) ประสบการณ์ชีวิตยังน้อย การศึกษาก็ไม่มาก แต่บทสวดมีความลึกซึ้งราวกับออกมาจากใจ หรือชีวิตจริงของผู้คงแก่เรียนหรืออย่างน้อยก็มีประสบการณ์ชีวิตมามาก ท่านผู้นั้นจะเป็นใครไปไม่ได้นอกจากนักบุญโยเซฟ ซึ่งองค์พระผู้เป็นเจ้าทรงมอบหมายให้ทำหน้าที่หัวหน้าครอบครัวศักดิ์สิทธิ์

สรุปได้ว่าโยเซฟเป็นนักบุญทั้งในตำแหน่งแต่งตั้งและในการวางตนและปฏิบัติในชีวิตจริงจนเป็นที่ประทับใจแก่พระแม่มารีย์ผู้อยู่ใกล้ชิดกันในครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ และบังเอิญแม่พระมีโอกาสดูแสดงความมั่นใจของ

ตนในโอกาสไปเยี่ยมเยียนเอลิซาเบธ ก็ได้แสดงออกอย่างซื่อๆ เป็นบทสวดมกนิฟิกันต์ ซึ่งนักบุญลูการู้สึกประทับใจที่จะให้เป็นต้นแบบชีวิตศักดิ์สิทธิ์ของคริสตชนทุกยุคทุกสมัย เราจึงได้จุดเริ่มต้นของชีวิตศักดิ์สิทธิ์จากการไตร่ตรองทุกตัวอักษรของเพลงสวดมกนิฟิกันต์

บทมกนิฟิกันต์เป็นแม่บทวางแผนชีวิตศักดิ์สิทธิ์ของพระแม่มารีย์ แต่ก็เป็นบทที่สะท้อนจากชีวิตศักดิ์สิทธิ์ของโยเซฟเป็นฐานแรก จวบลงที่เราแต่ละคนจะนำมาใช้สร้างชีวิตคริสตชน ซึ่งสักวันหนึ่งจะเป็นนักบุญในพระอาณาจักรขององค์พระผู้เป็นเจ้า

ต่อไปนี้จะลองวิเคราะห์ดูว่า ข้อความในบทเพลงมกนิฟิกันต์น่าจะสะท้อนความประทับใจของแม่พระจากการได้อยู่ใกล้ชิดโยเซฟแม้จะยังเป็นช่วงระยะเวลาสั้นๆ ตั้งแต่รับหมั้นโยเซฟจนถึงเวลาที่โยเซฟพาแม่พระเดินทางไปเยี่ยมเยียนเอลิซาเบธ

ที่มาของบทสวดมกนิฟิกันต์

เมื่อเอลิซาเบธยกย่องแม่พระรับสาส์นจากทูตสวรรค์ว่าเป็นผู้มีบุญเพราะได้เชื่อสาส์น แม่พระก็ร้องลำน้าเพลงสวดมกนิฟิกันต์ (Magnificat) เป็นวรรคเป็นเวรถวายพระพรคืนแด่องค์พระผู้เป็นเจ้าไพบราเวรากับนักแต่งเพลงอาซีฟ ซึ่งสมัยนั้นชาวเซมิติกทุกอาซีฟทำได้เป็นปกติ เพราะแม่

พระคงได้เคยร้องเพลงสดุดีของฮันนาห์ มารดาของซามูเอลในพระคัมภีร์อยู่บ่อยๆ จึงปรับเป็นการแสดงความรู้สึกขอบพระคุณอย่างออกหน้าออกตาเฉพาะหน้า และจำได้จนถึงเวลาเล่าให้ลูกาบันทึกไว้ในพระวรสารได้ แสดงว่าคงได้ร้องถวายพระพรทั้งในใจทั้งเสียงดังพอสมควรอยู่บ่อยๆ เป็นตัวอย่างการสวดของแม่พระเป็นอย่างดี อาจจะสวดเป็นตอนๆ หรืออาจจะทั้งบท ตามอัครยาศัย

1. วิญญาณข้าฯ แกล้งซัย ในพระเจ้า
จิตใจเล่า ร้อนรนร่ำ เฝ้าหรรษา
จะให้ได้บรรยากาสต้องร้องออกเสียง
เป็นลำนำไทยเพราะเป็นภาษาไทย ภาษา
อังกฤษก็ใช้ลำนำอังกฤษ ภาษาละตินก็
ใช้ลำนำละติน มิฉะนั้นจะได้อารมณ์ซึ่งไม่
เต็มที่ ทั้งนี้หากต้องการเข้าใจวิถีชีวิตจิตของ
แม่พระอย่างเต็มรูปแบบ ที่ทำให้ทุกอย่าง
รวมตัวเป็นกระแสดียวกัน คือ “ข้าพเจ้าคือ
ผู้รับใช้พระเจ้า ขอให้ทุกอย่างเป็นไปตาม
น้ำพระทัย นั่นคือ เชื่ออย่างไม่มีอารมณ์เช่น
นั้นและแสดงออกไปตามนั้น ปฏิบัติตาม
อย่างไม่มีเงื่อนไข พระแม่เป็นตัวอย่าง
สมบูรณ์แบบ เราต้องแสวงหาและปฏิบัติ
ตาม จะร้องทำนองเสนาะอย่างไร ให้ถาม
ใครที่รู้วรรณคดีไทยก็ได้

“มักนีฟีกัต” แปลตามตัวอักษรว่า
“ทำให้ยิ่งใหญ่ เห็นความยิ่งใหญ่” ไม่ใช่ด้วย
อารมณ์ชั่วแล่น แต่ได้รำพึงอยู่ตลอดเวลาว่า
พระบิดาผู้ทรงเป็นอยู่เองนั้นทรงยิ่งใหญ่
เหนือทุกสิ่งที่ทรงสร้างมา แม้ขณะนั้นยังไม่
มีพระวรสารโดยนักบุญยอห์นรับรองว่าทรง
เป็นพระบิดาของพระวจนาตถ์ แต่ความเชื่อ
ของแม่พระ ผู้เปี่ยมด้วยพระหรรษทานได้
ลุล่วงหน้าไปถึงแล้วจากการรับรองของพระ
บิดาเอง แม้ก่อนจะได้ตำแหน่งพระมารดา
พระแม่อัครเทวดาในจิตใจแห่งความเชื่ออยู่
ตลอดเวลาแล้วว่า ทรงเป็นธิดาสุดที่รักของ
พระบิดาของพระวจนาตถ์ทุกระดับที่ปัญญา
มนุษย์จะพึงเข้าถึงได้ แม้ก่อนจะมีศาสนใด
เลยจากทูตสวรรค์รองรับ แม่พระก็เชื่อ วางใจ
และรักพระบิดาราวกับเป็นธิดาแต่ผู้เดียว
ของพระบิดาตลอดนิรันดร์ อันเป็นความ
สัมพันธ์ที่พระบิดาทรงปรารถนาจากวิญญาณ
ทุกดวงที่ทรงสร้างมา เราทุกคนมีสิทธิ์และ
มีความเป็นไปได้ที่จะพัฒนาความสัมพันธ์
ดังกล่าวนี้กับพระบิดาผ่านทางพระบุตรและ
พระแม่มาเรีย ตลอดชั่วอายุของเราแต่ละ
คนในโลกนี้ ไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้นก็ตาม

จริงอยู่ แม่พระเป็นผู้เปี่ยมด้วยพระ
หรรษทาน วิญญาณของแม่พระเปิดรับ
พระพรทั้ง 7 ประการของพระจิตเจ้าอย่าง
เต็มที่ นั่นเป็นวิถีทางเหนือธรรมชาติ แต่ก็
คงไม่มีใครปฏิเสธว่าองค์พระผู้เป็นเจ้าไม่

ละเลยที่จะใช้วิถีธรรมชาติควบคู่ไปด้วยอย่างลงตัว ซึ่งในกรณีนี้ก็คือตัวอย่างความคิดอ่านและการวางตัวของโยเซฟ จนน่าจะกล่าวได้ว่า “จงไปหาโยเซฟ” เป็นนโยบายปกติของอาณาจักรของพระเจ้า จนน่าจะสรุปได้ในตอนต้นนี้ว่า แม่พระจะต้องได้เห็นความร้อนรนเร่าร้อนหรรษาอย่างออกนอกหน้าของโยเซฟในการรับรู้พระคุณขององค์พระผู้เป็นเจ้าที่ทรงประทานกระแสเรียกอันยิ่งใหญ่ที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ แก่ชายคนหนึ่ง ที่ทรงสร้างมา แม่พระจึงเป็นผู้ไปหาโยเซฟ ก่อนใครทั้งหมด เพื่อรับรู้ความศักดิ์สิทธิ์ของท่าน

2. ทรงวิจักษ์ รักข้าไท ไม่ไฝสูง

เหล่าประชา จะเรียกข้าฯ ว่ามีบุญ แม่พระทรงแสดงความรู้สึกกับญาติเอลีซาเบธเฉพาะ 2 ต่อ 2 แต่ก็จำได้หมายรู้ อย่างละเอียดถี่ถ้วน จนถึงเวลาอันควรที่จะบอกแก่นักบุญลูกาเพื่อช่วยกันสร้างข่าวดีแห่งอาณาจักรของพระเจ้าบนแผ่นดิน ความรู้สึกของพระแม่ในส่วนนี้ เรียกตามศัพท์วิชาการว่าปฏิกิริยา (paradox) ไม่ใช่ ปฏิภาณ (contradiction) มันเป็นศัพท์ปรัชญาที่ลึกซึ้ง แต่ภาวะทั้ง 2 อาจเกิดขึ้นในจิตใจของคริสตชนที่รักซื่อสัตย์ต่อองค์พระผู้เป็นเจ้า คนใดและเวลาใดก็ได้ อย่างเช่น แม่พระ นางเอลีซาเบธมารดาของนักบุญ

ยอห์นบัพติस्ता นางอันนามารดาของซามูเอล และคริสตชนคนใดก็ได้ที่ตั้งใจจะรักซื่อสัตย์ต่อองค์ทรงธรรมเป็นปฐม จึงควรรู้และเข้าใจพระประสงค์ของพระเจ้าและปฏิบัติตนได้อย่างแนบเนียนตามแบบฉบับของพระแม่

ปฏิภาณคือความปรารถนาที่เป็นไปไม่ได้ เช่น อยากเข้าสู่สวรรค์โดยไม่ต้องผ่านความตาย อยากให้เวลาย้อนกลับหลัง อยากมีฤทธิ์อำนาจเหมือนพระเจ้า อยากได้อะไรอะไรที่องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงประทานให้ผู้อื่นเป็นพรสวรรค์ส่วนตัวและไม่ประทานแก่ตัวเรา เพราะทรงประทานแก่เราเฉพาะตัวไม่เหมือนที่ประทานให้คนอื่น แต่เราอยากได้ของคนอื่นมากกว่า ส่วนปฏิพัทธ์คือ ความปรารถนาที่เป็นไปได้โดยมีเงื่อนไข เช่น การทักท้วงเอาว่าพระเจ้าทรงรักเราเป็นลูกравกับว่ามีลูกคนเดียวทั้งเอกภพพิจารณาด้วยเหตุผลแล้วไม่น่าเป็นไปได้ เป็นการทักท้วงเอาดีเข้าตัวหรือเปล่า ไข่แน่ๆ อย่าอาจเอื้อมถึงปานนั้น แต่จากหลักฐานตลอดจนประสบการณ์ส่วนตัวซึ่งถือว่าเป็นการเปิดเผยพระเมตตาส่วนตัวสำหรับแต่ละบุคคลโดยเฉพาะ ก็เชื่อได้ว่าพระองค์ทรงรักมนุษย์แต่ละคนด้วยสิ้นสุดจิตใจเช่นเดียวกับที่ทรงขอจากมนุษย์แต่ละคนให้รักพระองค์ด้วยสิ้นสุดจิตใจ ดังนั้นความปรารถนาที่อยากให้พระองค์ทรงรักเราเฉพาะตัวเราด้วย

สิ้นสุดจิตใจของพระองค์มีเงื่อนไขเชื่อได้ และเป็นเหตุให้เราต้องตอบแทนด้วยความรักมั่นคงเสียสละด้วยสิ้นสุดจิตใจ จึงเป็นความปรารถนาประเภทปฏิทรรศน์ คือเป็นไปได้โดยมีเงื่อนไขที่เชื่อถือได้แน่นอน และควรภูมิใจอย่างจริงจังเหมือนแม่พระ

การคิดและทำเช่นว่ามานี้ ช่างละม้ายคล้ายการปฏิบัติจริงของแม่พระ การเป็นพระมารดาเป็นความปรารถนาที่เป็นไปไม่ได้ ไม่พึงอาจเอื้อมปรารถนา แต่ในเมื่อทูตสวรรค์กาเบรียลมาแจ้งว่าเป็นพระประสงค์ของพระเจ้า ก็กลายเป็นความปรารถนาที่เป็นไปได้ตามเงื่อนไข แม่พระมีสิทธิภูมิใจและแสดงความภูมิใจด้วยมกนีฟีกัต ไม่เป็นการอาจเอื้อม เราก็คควรภูมิใจและแสดงความภูมิใจที่เป็นบุตรสุดที่รักราวกับเป็นบุตรคนเดียวทั้งเอกภพ มีเงื่อนไขเต็มประตูให้ภูมิใจได้ละม้ายคล้ายแม่พระ “เหล่าประชา จะเรียกข้าฯ ว่ามีบุญ” และแม่พระก็ไม่เคยอยากได้อะไรนอกเหนือไปจากสิ่งประทานส่วนตัวแม่พระจริงๆ

ความรู้สึกลึกซึ้งของแม่พระไม่ใช่เป็นความรู้สึกโดดเดี่ยวเค้งคว้าง พระนางน่าจะรู้สึกมั่นใจตามธรรมชาติของมนุษย์สามัญจากการได้เห็นตัวอย่างจากโยเซฟที่สังเกตได้ว่าได้รับพรอันยิ่งใหญ่และมีความสงบเสงี่ยมเจียมตน แม่พระอ่อนใจและสรรเสริญองค์พระผู้เป็นเจ้าร่วมจิตใจกับโยเซฟจนถึงเวลา

มีโอกาสดังออกต่อหน้าเอลิซาเบธ และได้รับปฏิริยาตอบสนองจากเอลิซาเบธว่าได้รับพระพรพิเศษเช่นกันและรู้สึกเช่นเดียวกัน ลูกาจึงมั่นใจว่าใช่แล้ว นี่คือการฐานและบ่อเกิดแห่งชีวิตศักดิ์สิทธิ์คริสตชน และต่อมาอีก 3 เดือนก็พบว่าซาคาเรียก็มีท่าที่แบบเดียวกัน ธรรมชาติมนุษย์ของแม่พระก็น่าจะรู้สึกมั่นใจในความถูกต้องของตนเอง และเก็บไว้ในความทรงจำ เป็นการส่งเสริมสนับสนุนพระหรรษทานอันเต็มเปี่ยมอยู่แล้วได้เต็มล้น

3. เพราะทรงฤทธิ์ ประสิทธิ์กิจ นิमितใหญ่ พระนามไท่ มโหศุรย์ พูนศักดิ์สิทธิ์

แม่พระมิได้มีการศึกษามาก มีความรู้แบบเด็กผู้หญิงบ้านนอกของสมัยนั้น แต่สิ่งที่พ่อแม่ของพระนางคือนักบุญยออาคิมและนักบุญอันนาเน้นสอนก็คือ ให้รู้ว่อาจค์พระผู้เป็นเจ้าที่โมเสสสอนให้รู้จักนั้น ทรงเป็นกษัตริย์แห่งกษัตริย์ทั้งหลาย ทั่วโลก ทัวทั้งจักรวาล ทั้งบนฟ้า เหนือฟ้า ใต้บาดาลและครอบจักรวาล พระองค์ทรงมีฤทธิ์สร้างทุกสิ่งจากความเปล่า และจะทำอะไรก็ได้ทั้งสิ้น ดังนั้นเมื่อเทวดามาแจ้งข่าว แม่พระไม่ได้ตกอกตกใจหรือตื่นตระหนกแต่ประการใด คงได้เข้าใจอย่างซื่อๆ ตามประสาเด็กวัยรุ่นนั้ ไร้เดียงสา รู้แต่เพียงว่า ในเมื่อพระเจ้าทรงพระประสงค์แล้ว เอาอะไรก็เอากัน เท้าไหร่

เท่ากัน ไม่เกี่ยง ไม่ต่อรอง เพียงแต่ขอความ
กระจำจากส่วนลึกแห่งความปรารถนาจาก
ความรักลึกซึ้งต่อพระเจ้าเพียงข้อเดียวว่า
ที่ตั้งใจจะถือพรหมจรรย์ถวายแด่พระเจ้านั้น
จะว่าอย่างไร จะต้องล้มเลิก เลิกคิดไปเลย
ใช่ไหม เทวดารับรองว่าไม่ใช่ ที่ตั้งปณิธาน
ไว้นั้นดีแล้ว จะคงอยู่ต่อไป ส่วนจะเป็น
พระมารดาเป็นอีกส่วนหนึ่งไม่เกี่ยวกัน
เท่านั้นแม่พระก็สบายใจ เอาอย่างนี้ก็เอากัน
แม่พระคงไม่เข้าใจชัดเจนกว่ามันจะเป็นไปได้
อย่างไร เป็นแม่ก็จะเป็น พรหมจรรย์ความ
บริสุทธิ์ก็จะไม่เสีย จะเอาอย่างกัน ตาม
ประสาชื่อของแม่พระที่มีการศึกษาน้อยและ
ไร้เดียงสา ปล่อยให้เป็นเรื่องของพระเจ้าย่
หมดเรื่อง เป็นธุระของพระองค์ที่จะต้องหา
ทางออก วางใจเถอะ พระองค์ต้องมี
ทางออกดีๆ จนได้ และพระองค์ก็ทรง
จัดการให้เรียบร้อยอย่างดีจนได้ชี้นำด้วย
ความร่วมมือของโยเซฟเป็นสำคัญ ใครที่ยัง
ลังเลใจในความยิ่งใหญ่ของพระเจ้า ก็ขอให้
ฟังธงลงได้แล้ว ใครที่ยังลังเลใจว่าพระเจ้า
จะสนใจคนตัวเล็กๆ อย่างฉันสักแค่ไหน แม่
พระก็คงได้เคยคิดอย่างนั้น “ทรงวิจักษ์ รัก
ข้าไท ไม่ไผ่สูง” “เพราะทรงฤทธิ์ ประสิทธิ์
กิจ นิमितใหญ่” นักบุญท่านจึงกล่าวยืนยันว่า
“พระเจ้าทรงพร้อมที่จะรักเราราวกับว่า
ทั้งเอกภพมีเราอยู่คนเดียวที่รักพระองค์”
ใครที่ยังลังเลใจ ก็ตัดสินใจได้แล้ว เข้า

สวมกอดพระบาทขององค์ได้เลยอย่าง
นักบุญมารีอา มักดาเลนา รู้สึกอย่างไรให้
สวดภาวนาอย่างนั้น สัญญากับพระองค์
ได้เลยว่าจะรักพระองค์อย่างนั้นไปจนชีวิต
จะหาไม่

“นิमितใหญ่” ที่พระเจ้าผู้ทรงฤทธิ์
ประสิทธิ์ให้แม่พระนั้นคืออะไร ตอนที่เทวดา
มาแจ้งข่าวแก่แม่พระ ตอนนั้นแม่พระคง
ไม่มีเวลาคิด รู้ว่าพระเจ้าให้ทำอะไรก็รับหมด
ไม่ต้องคิดมาก ต่อมาจึงค่อยๆ คิด ต่อมาอีก
หลายวันจนไปพบนักบุญเอลิซาเบธ จึงค่อย
ตระหนักได้ว่า เป็นนิमितใหญ่จริงๆ จะใหญ่
เท่าไรแม่พระคงคิดได้ไม่หมด เพราะเป็น
เรื่องของเทววิทยาซึ่งนักพระคัมภีร์และนัก
ปรัชญาต้องช่วยกันคิดออกมาเป็นเทววิทยา
แห่งพระวจนาตถ์ซึ่งจนป่านนี้ก็ยังคงคิดกัน
ไม่จบ เป็นนิमितใหญ่จริงๆ เฉพาะตอนนี้จะ
ขอเล่าเพียงสั้นๆ ว่า นักบุญยอห์นต้องใช้
เวลาศึกษาจากการได้เห็นและคลุกคลีอยู่กับ
พระเยซู 3 ปี ต่อจากนั้นก็ใช้เวลาไตร่ตรอง
อีกหลายสิบปีจนถึงอายุกว่า 100 ปี จึงได้
กล่าลงมือเขียน (ท่านเขียนเองหรือลูกศิษย์
เขียนก็เหมือนกันแหละน่า) ในบทนำของ
พระวรสารของท่านว่า พระบุตรของพระนาง
คือพระวจนาตถ์นิรันดร์ในพระตรีเอกภาพ
นักบุญยอห์นเขียนพระวรสารของท่านเป็น
ภาษากรีก และคำพระวจนาตถ์ท่านใช้คำว่า
โลกอส (Logos) ซึ่งแปลตรงๆ ว่าพระวจนะ

คือคำพูดของพระบิดาแต่เนิ่นนั้ คำเดียวกันนี้นักปรัชญากรีกใช้หมายถึงระบบความคิดที่คิดอย่างมีเหตุผลรอบคอบแล้วจึงเสนอออกเป็นความรู้ที่เป็นระบบระเบียบ ก็ยิ่งกลายเป็นเรื่องใหญ่โตของมวลมนุษยชน ตอนนั้นแม่พระคงคิดไม่ถึงว่าเรื่องไปไกลถึงอย่างนี้ แต่ก็คงนึกๆสงสัยอะไรอยู่บ้าง จึงได้แสดงความรู้สึกออกมาว่า

“เพราะทรงฤทธิ์ ประสิทธิกิจ นิमितใหญ่”

คำนี้ถ้าแปลเป็นภาษาไทยว่า “พระวจนะ” (Logos, Verbum, Word) ก็จะได้ความหมายครบถ้วนคือเป็นพระวจนะของพระบิดาที่ได้คิดไว้แล้วอย่างสมบูรณ์แบบจนมีเนื้อหาครบถ้วนเป็นพระบุตรนั้ันตร พระวจนะนี้แหละที่เทวดานำมาแจ้งแก่แม่พระว่าจะเสด็จลงมาในครรภ์ของพระนาง และจะเป็นจุดหมายปลายทางที่มนุษย์ทั้งมวลจะต้องแสวงหา พระวจนะทั้งครบด้วยฤทธานุภาพ พระปรีชาญาณ เนื้อหาความรู้ และความดีบริบูรณ์นี้แหละที่นักบุญยอห์นประกาศว่าเสด็จมารับเอากาย หากแปลว่าพระวจนาตถ์ก็จะจำกัดความหมายเหลือเพียงเนื้อหา แต่ก็ไม่เป็นไร ใช้กันชินแล้วก็ใช้กันต่อไป แต่ขอให้เข้าใจว่าต้องมีความหมายครบทั้ง 4 ด้าน เรื่องนี้ต้องขยาย โปรดติดตามต่อไป

นิमितใหญ่ ตามความรู้ระดับของแม่พระ คงไม่น่าตื่นเต้นมากเท่าไรนัก คงน้อม

ตามน้ำพระทัยของเบื้องบนเป็นที่ตั้ง โยเซฟคงตื่นเต้นมากกว่าเมื่อได้รับคำชี้แจงในฝันว่าเป็นแผนการไถ่บาปอันยิ่งใหญ่ขององค์พระผู้เป็นเจ้า โยเซฟได้อ่านได้ฟังบทเทศน์ ณ ศาลาธรรมเรื่องพระเมสสิยาห์มาก่อนแม่พระหลายสิบปี และคงได้สนใจศึกษาจากคัมภีร์อาจารย์มากกว่าแม่พระหลายเท่าในฐานะเป็นบุรุษเพศ เมื่ออยู่กันใ้ครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ โยเซฟคงได้มีโอกาสแสดงทัศนคติแลกเปลี่ยนกับแม่พระเรื่องนิमितใหญ่ที่แต่ละท่านได้รับมา ความเข้าใจอันเกิดจากการแลกเปลี่ยนทัศนคติกันนี้ย่อมถ่ายทอดมาในบทมกนีฟีกัต และเป็นเบื้องหลังสำคัญในความหมายของมกนีฟีกัต

4. ในทุกยุค ทุกสมัย พระทัยกว้าง

ผู้วางใจ ใ้พระพักตร์ จักสมหวัง

แม่พระไม่ใช่ นักประวัติศาสตร์โลก

แต่คงรู้ประวัติศาสตร์บ้างจากการเดาความรู้ประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ของชาติอิสราเอลจากการอ่านและศึกษาพระคัมภีร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการสนทนาปราศรัยกับโยเซฟในบรรยากาศครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ แม่พระย่อมจะเดาได้ว่าพระเจ้าได้ทรงสร้างมนุษย์มาเพื่อรู้จักและปรนนิบัติพระองค์ และทุกคนที่ทำเช่นนี้ย่อมได้ไปสวรรค์ และการทำเช่นนี้ไม่น่าจะยากเลย ตามความรู้สึกแบบซื่อๆ

ของแม่พระก็คือ พระเจ้าทรงมีพระทัยดี พระทัยกว้าง สร้างมาแล้วก็อยากให้ทุกคน ได้ไปสวรรค์ เงื่อนไข่ง่ายนิดเดียว คือวางใจ ในพระองค์ ใฝ่พระพักตร์ก็คือแสวงหาน้ำ พระทัยของพระองค์ แล้วเดินไปตามนั้น ง่ายจะตายไป และพระแม่ก็ปฏิบัติอย่างซื่อๆ ไปตามนั้น ใครอยากเอาอย่างแม่พระก็ไม่ หวงห้าม ยินดีให้ทุกคนเอาอย่าง แม่พระมี พระทัยกว้างโดยอัตโนมัติ เป็นไปเองตาม ลักษณะของการมีคุณธรรมประจำใจ ทำเอง เป็นไปเอง เป็นนิสัย ทั้งนี้โดยแม่พระได้ ซาบซึ้งจากการได้สัมผัสกับชีวิตที่วางใจใน องค์พระผู้เป็นเจ้าอย่างไม่มีเงื่อนไขและ พรหมแดนของโยเซฟผู้ใช้ชีวิตอย่างซื่อๆ ง่ายๆ ในอาชีพช่างไม้ที่เชื่อ วางใจ และรัก องค์พระผู้เป็นเจ้าอย่างซื่อๆ ง่ายๆ

แต่ผู้มีใจไม่เชื่อเท่าแม่พระ ก็อาจจะ กลายเป็นของยากโดยไม่รู้ตัว โดยที่ความ จริ่งใจนั้นเองอาจจะคลาดเคลื่อนไปจากน้ำ พระทัยของพระเยซูเจ้า ซึ่งเขาต้องการเชื่อ ไว้วางใจ รัก และรับใช้อย่างสิ้นสุดจิตใจ หากยัง ไม่ได้เข้าใจพระประสงค์และพระเจตนาของ พระองค์อย่างดีเสียก่อน ดังตัวอย่างของ นักบุญเปโตรก็มีให้เห็นอยู่ นี่เป็นตัวอย่าง ของผู้อยู่ในระดับมีบาปกำเนิด ปฏิสนธิไม่ นิรมลอย่างแม่พระ จึงเอาอย่างแม่พระ แต่ จะหลวมตัวทำตัวเป็นแม่พระเสียเองไม่ได้ ต้องยอมรับเงื่อนไข่ง่ายของมนุษย์ที่เกิดมา

พร้อมกับบาปกำเนิด ต้องล้างบาป ต้อง ค่อยๆ เรียนรู้ และค่อยๆ ฝึกฝนตนไปตามขั้น ตอน จึงเลียนแบบแม่พระอย่างที่โยเซฟเป็น ผู้นำของนักบุญทั้งหลายยอมรับสภาพ และ ยอมฝึกฝนตนตามลำดับขั้นตอนแต่โดยดี ทุกอย่างก็จะเป็นไปได้ตามหนทางที่ถูกต้อง แห่งพระหรรษทาน ทำอย่างนี้แหละเรียกว่า ทำได้ละม้ายคล้ายแม่พระและนักบุญโยเซฟ เรามีสิทธิ์ขอพระพรต่างๆ เหล่านี้ได้ตาม ความพอใจ เพื่อจะเป็นพระพรที่ประทาน มาโดยพระจิตเจ้า ผ่านการเสนอโดยทาง พระแม่มาเรีย นักบุญโยเซฟและนักบุญทั้ง หลาย

“ผู้วางใจ ใฝ่พระพักตร์” ก็คือผู้พิจารณา ตัวว่าจะมีความเชื่อ ความวางใจ และความ รักต่อพระองค์ แต่หากยังฟังเสียงตัวเอง มากกว่าเสียงของพระจิตเจ้าที่กระซิบอยู่ ภายใน ก็อาจจะพลาดได้เป็นบางครั้งอย่าง นักบุญเปโตร แต่ขอให้พร้อมที่จะปรับ ตัวอย่างนักบุญเปโตร ก็ไม่เป็นไร ล้มแล้ว จะลุกก็ครั้งก็ได้ พระเยซูเจ้าไม่ถือ แต่ล้ม แล้วไม่ยอมลุกนั้นแหละหมดทางแก้ เรื่องนี้ คงจะเอาโยเซฟเป็นตัวอย่างยาก เพราะ โยเซฟไม่มีตัวอย่างล้มให้ดูเลย แต่เรามีสิทธิ์ ขอท่านให้เรา รู้จักลุกเมื่อล้มได้ เพราะท่านก็ มีบาปกำเนิดอย่างเราและมีจิตใจอ่อนไหว อย่างเราได้เป็นบางครั้ง

เอาเรื่องความเชื่อเสียก่อน บางครั้งเราก็อำพรวณักบุญเปโตร คือดั้งใจเชื่อพระเยซูเจ้าอย่างเต็มที่ แตกกลายเป็นความเชื่อตัวเองไปเสียอย่างนั้นแหละ เพราะเหตุผลของเราคิดว่าลูกต้องอายุอ่อนกว่าพ่อจึงอยากเชื่อเหตุผลของตัวเองว่าพระเยซูเจ้าต้องด้อยกว่าพระบิดา เพราะเป็นบุตร แต่ความจริงแล้วเท่าเทียมกัน เหมือนนักบุญเปโตรที่ไม่ยอมรับว่าพระเยซูเจ้าจะต้องรับทรมานบนไม้กางเขนก่อนจะรุ่งโรจน์ ถึงกับเรียกพระเยซูเจ้าไปกระซิบเป็นส่วนตัวว่าอย่าพูดอย่างนั้น เป็นไปไม่ได้ เราก็เลยมีทางเลือกให้ขอโยเซฟหรือเปโตรหรือทั้งสองให้ช่วยประคับประคองความอ่อนเชิงของเราเพื่อสุดท้ายก็คือชัยชนะแห่งอาณาจักรขององค์พระผู้เป็นเจ้า

ความวางใจก็เหมือนกัน เปโตรมั่นใจว่า พระเยซูเจ้าเป็นที่พึ่งได้แน่ แต่ครั้นเกิดเหตุการณ์เฉพาะหน้า ทหารกรูกันเข้ามาจับพระเยซูเจ้า เปโตรชักดาบออกฟันโบ้ทุกกลุ่มคนที่มาจับ จนพระเยซูเจ้าต้องกำชับให้เก็บดาบเข้าฝัก

ความรักพระก็เหมือนกัน แน่ใจหรือว่าไม่ใช่ความรักตัวเองที่เข้ามาแทน เปโตรเองเข้าไปฝังไฟในจวนด้วยความเป็นห่วงใยในความปลอดภัยของพระอาจารย์ แต่พอถูกซักถามนิดเดียวก็ปฏิเสธเป็นพลันว่าไม่รู้จักพระองค์ ช่างเอาตัวรอดได้อย่างน่าชื่นๆ เราไม่เคยไปในน้ำชื่นๆ ยิ่งกว่าเปโตรบ้างหรือ

แม่พระและนักบุญโยเซฟทำทุกอย่างได้ดีถูกต้อง เพราะความใจเชื่อ เราจึงพยายามฝึกใจเราให้เชื่อ เรียบ ง่าย คล้ายแม่พระและนักบุญโยเซฟ

4. ในทุกยุค ทุกสมัย พระทัยกว้าง

ผู้วางใจ ไฟพระพักตร์ จักสมหวัง

แม่พระทรงแสดงความรู้สึกจากใจจริงใจซื่อๆ ต่อไปว่า องค์พระผู้เป็นเจ้า หรือในกรณีเฉพาะหน้าเช่นนี้ก็คือพระบิดาของพระเยซูบุตรในอุทรของพระนางขณะนั้น เป็นพระเจ้าผู้ทรงมีพระทัยดีพระทัยกว้างขวาง ไม่ใช่ในทางภูมิศาสตร์ คือ พระทัยดีพระทัยกว้างไปทั่วโลกทั่วพิภพทั้งจักรวาล ซึ่งเกินมิตินิความรู้ของชาวบ้านระดับประถมศึกษาจะพึงเข้าใจได้เท่านั้น แต่ยังแผ่ไปทั่วมิติทางประวัติศาสตร์ ซึ่งพระนางขณะนั้นมีความรู้เพียงน้อยนิดจากการศึกษาพระคัมภีร์จากแบบยฮีบรู แต่พระแม่ก็ทรงเปล่งเสียงร้องออกมาได้อย่างชัดถ้อยชัดคำอย่างที่น่าทึ่งปราชญ์ราชบัณฑิตทั่วโลกพากันทึ่งว่า ปันภาษาคำกลอนออกมาได้อย่างไร ช่างลึกซึ้งมีความหมายเชิงวิชาการอย่างสุดซึ้งทีเดียว แต่เราไม่แปลกใจ เพราะพระจิตเจ้าทรงทำงานแล้วในปัญญาและจิตใจของพระนาง ทรงใช้โอษฐ์ของพระนางเพื่อประกาศเทววิทยาใหม่เกี่ยวกับทัศนคติของพระเจ้าสูงสุดผู้ทรงสร้างและดูแลสรรพสิ่งด้วย

พระทัยกว้าง ทั้งในมิติแห่งคุณธรรม และในมิติแห่งกาลและเทศะ

ในมิติแห่งคุณธรรม แม่พระทรงระบุว่าพระบิดาทรงมีพระทัยกว้าง ภาษาลาตินใช้คำว่า “misericordia Ejus” ซึ่งแปลตามตัวอักษรได้ว่า พระเมตตาของพระองค์ แปลเป็นพระทัยกว้างก็น่าจะถูกต้อง เพราะพระเมตตาของพระองค์มีพระทัยกว้างจริงๆ กว้างถึงทุกคนแม้แต่คนบาปหนาที่สุด พระองค์ก็ไม่ทรงรังเกียจ แต่ทรงรอคอยให้เขาสำนึกผิดกลับใจสู่ความดี แล้วพระองค์ก็จะชำระล้างเขาด้วยหยาดเหงื่อหยดโลหิตของพระองค์ ให้เขาสะอาดบริสุทธิ์ราวกับไม่เคยมีบาปมาก่อนเลย และทรงรอคอยต้อนรับเขาเข้าสู่สวรรค์ในระดับเดียวกับนักบุญทั้งหลาย ดังนั้น ผู้ที่รู้ตัวว่าเคยเป็นคนบาป ได้กลับใจสารภาพผิดตามธรรมเนียมของพระศาสนจักรแล้ว แล้วยังกังวลใจว่าตนจะคู่ควรกับความรักและเมตตาของพระองค์หรือไม่ นั่นคิดผิดมาก ราวกับไม่วางใจในพระองค์ ไม่รับเกณฑ์พระเมตตาของพระองค์ “ผู้วางใจใฝ่พระพักตร์จะสมหวัง” เขาไม่สมหวัง ไม่ใช่เพราะพระองค์ไม่เมตตา แต่เป็นเพราะเขาไม่สนใจในพระเมตตาของพระองค์ โดยเอาเกณฑ์ตัดสินของตัวเองเป็นหลัก จนละเลยการวางใจในพระเมตตาของพระองค์ และคิดจะวางใจในเกณฑ์ของตนเองมากกว่าวางใจ

ในพระสัญญาของพระองค์ “ผู้วางใจ ใฝ่พระพักตร์ จักสมหวัง” ผู้ไม่วางใจ ไม่ใฝ่พระพักตร์ จักไม่สมหวัง ผู้คิดผิดอย่างนี้อ่าสิ้นหวัง เปลี่ยนมาวางใจในพระเมตตาแทนการวางใจในตัวเอง ใฝ่ใจในตัวเอง ก็จะไม่สมหวังทันที เพราะพระเมตตาของพระองค์ไร้พรมแดน

ในมิติแห่งกาลหรือเวลา อาจจะมีผู้ตั้งประเด็นสงสัยว่า พวกเราโชคดีที่ได้มีโอกาสรับรู้ข่าวดีของพระบุตร แต่บรรพบุรุษของเราจำนวนมากไม่มีโอกาสรับรู้ข่าวดีและไม่ได้รับศีลล้างบาป น่าสงสารมากที่พวกเขาเหล่านั้นไม่มีโอกาสได้รับพรแห่งการไถ่บาปของพระบุตรและไม่มีโอกาสรักแม่พระอย่างพวกเรา เรื่องนี้เชื่อได้ว่าพระแม่ไม่ทรงวางแผน แม่พระรักเราและเปิดประตูสวรรค์ให้เรา แม่พระคงไม่สบายใจที่เห็นบรรพบุรุษของผู้แม่พระทรงรัก ไม่มีโอกาสได้อยู่ในสวรรค์ร่วมกับพวกเรา แม่พระต้องไม่ยอมให้พวกเราต้องรู้สึกเศร้าโศกเสียใจที่ตัวเองได้อยู่ในสวรรค์กับพระแม่โดยปราศจากบรรดาบรรพบุรุษที่เราต่างก็รักและห่วงใย เชื่อเถิดว่าแม่พระต้องหาทางออกให้อย่างสวยๆ บัวไม่ให้ช้ำ น้ำไม่ให้ขุ่น เพื่อพวกเราที่รักพระแม่ได้เห็นบรรพบุรุษของเรา มีโอกาสรักพระแม่ตลอดนิรันดร์ในสวรรค์ด้วยเช่นกัน

ในมิติแห่งเทศะหรือภูมิศาสตร์ แม้ในปัจจุบันนี้เอง ใครที่ถือกำเนิดในบางประเทศเหล่านี้ โอกาสที่จะได้ฟังการไถ่บาปจากพระเยซูเจ้าโดยตรงแทบไม่มีเลย แม้พระจะทำอย่างไร ทำทองไม่รู้ร้อนกระนั้นหรือ คงไม่เป็นเช่นนั้นเป็นแน่ พวกเขาควรจะได้มีโอกาสได้เป็นลูกที่ได้ฟังการไถ่บาปของพระบุตรเช่นเดียวกับพวกเรา เวลานี้แม่พระอยู่ในสวรรค์แล้ว แม่พระทรงรู้ดีว่ามีวิธีการใดที่ทำได้อย่างเยียบคม นักบุญโทมัสนักปราชญ์ของพระศาสนจักรได้กล่าวไว้ว่า หากเจ้าลูซีแฟร์ยอมขอโทษจากพระเจ้า พระเมตตาของพระองค์ย่อมมีพอสำหรับมันด้วย ถ้าเป็นเช่นนั้นจริง ใครจะดื้อรั้นไม่ยอมขอโทษพระเป็นเจ้าเล่า แต่นรกก็ยังคงมีอยู่ตามนิยามของพระศาสนจักร แต่อาจจะมีคนยอมอยู่ก็เป็นได้ เรื่องนี้เป็นรหัสธรรมที่ต้องฟังและเชื่อตามคำชี้แจงของพระศาสนจักร

“ผู้วางใจ ใฝ่พระพักตร์” ภาษาละตินว่า *timentibus Eum* ซึ่งมีความหมายตามตัวอักษรว่า “ผู้ยำเกรงพระองค์” หมายถึงผู้วางใจที่เกรงพระทัยพระองค์ ไม่ใช่ได้ใจจนไม่ยำเกรงหรือเกรงพระทัยพระองค์ หมายความว่าให้เดินสายกลาง ไม่ใช่วางใจจนได้ใจไม่เกรงกลัว และไม่ใช่มองกลัว

พระองค์อย่างที่ไม่กล้าวางใจในพระเมตตาเสียเลย อย่างที่นักปราชญ์คนหนึ่งชื่อยาน เช่นสอน ทางสายกลางคือเดินตามคำสอนและคำแนะนำต่างๆ ของพระศาสนจักร ซึ่งไม่แข็งทื่อเถรตรง แต่มีการยืดหยุ่นได้ตามการนำอันชาญฉลาดของพระจิตเจ้า ซึ่งพระเยซูเจ้าทรงสัญญาว่าจะคอยดูแลพระศาสนจักรอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา

เราไม่มีหลักฐานอะไรให้ยืนยันได้ว่าโยเซฟได้เคยปรารภอย่างไรกับแม่พระเรื่องบรรพบุรุษของท่านเกี่ยวกับความรอดสู่อาณาจักรขององค์พระผู้เป็นเจ้า แต่มีบันทึกในพระวรสารที่ระบุถึงบรรพชนของโยเซฟว่าอยู่ในแผนการแห่งการไถ่บาปของพระเยซูเจ้า ชะรอนน่าจะเชื่อได้ไหมว่าโยเซฟได้เคยปรารภเรื่องนี้กับแม่พระและแม่พระเคยปรารภกับพระเยซูเจ้า หรือว่าโยเซฟเองได้เคยปรารภความหวังไปถึงความรอดของบรรพบุรุษและพระเยซูเจ้าได้ทรงรับรองว่าการไถ่บาปของพระองค์มีผลย้อนหลังได้ และผู้นิพนธ์ของวรสารตระหนักถึงเจตนาที่ดี จึงได้ระบุประวัติศาสตร์แห่งความรอดย้อนหลังได้ ก็เป็นอันหมดปัญหา สำหรับบรรพบุรุษทั้งหมดของมนุษยชาติด้วย เพราะย้อนได้ถึงอาดัมและเอวาทีเดียว

5. ทรงแสดง แรงฤทธา มหัศจรรย์
คนทรง ทรงทะล่าย ทั้งแผนร้าย
6. ผู้มักใหญ่ ใฝ่อำนาจ ขจัดสิ้น
ไครยินดี ถูยก่ายยี่ สิทรงยก

แม่พระทรงเปี่ยมด้วยพระหรรษทาน
นั้นหมายความว่า ทรงเปี่ยมด้วยคุณธรรม
ทุกข้อไม่มีบกพร่อง ไม่ว่าจะเป็นคุณธรรม
เกี่ยวกับพระเจ้า คือ ความเชื่อ ความวางใจ
และความรัก ต่อองค์พระผู้เป็นเจ้าที่แม่พระ
เรียกตามภาษาฮีบรูดั้งเดิมว่า “พระ
ยาร์เวห์” ซึ่งคัมภีร์จารย์ประจำหมู่บ้าน
สอนให้รู้ว่าเป็นผู้สร้างสรรพดี และกำหนด
คุณภาพและการกระทำแต่ละชนิด พระองค์
ทรงรักมนุษย์มากกว่าสรรพสิ่งอื่นทั้งหลาย
ทรงยกย่องให้เป็นบุตรของพระองค์ พระนาง
ก็เป็นบุตรของพระองค์ด้วย พระองค์ทรง
สัญญาจะส่งพระเมสสิยาห์มาเป็นผู้นำและ
ช่วยเหลือมนุษย์ ซึ่งจะเป็นยอดมนุษย์ เพราะ
จะเป็นคนกลางระหว่างพระองค์กับมนุษย์
พระเมสสิยาห์จะต้องเป็นบุตรของพระองค์
อย่างพิเศษ และจะเป็นผู้ใช้ฤทธาภาพใน
นามของพระองค์

ดังนั้น เมื่อเทวดาประจักษ์มาแจ้งข่าว
ว่า ทรงเลือกพระนางเป็นพระมารดาของ
พระบุตร พระนางย่อมเข้าใจได้ทันทีว่า
หมายความว่าพระนางจะเป็นมารดาของ
พระเมสสิยาห์ที่ทรงสัญญา โดยองค์พระ
ผู้เป็นเจ้าจะทรงเป็นพระบิดา พระเมสสิยาห์

จึงเป็นบุตรของพระนางโดยชอบธรรม และ
จะทรงเป็นพระบุตรโดยชอบธรรมด้วย พระ
โอรสของพระองค์ต้องยิ่งใหญ่คับฟ้า และ
พระบิดายิ่งใหญ่ยิ่งใหญ่อีกหรือล้นฟ้า
พระนางไม่ปฏิเสธความยิ่งใหญ่ของพระบุตร
ของพระนางและความยิ่งใหญ่ของพระนาง
เอง แต่ทรงตระหนักถึงความจริงด้วยในเวลา
เดียวกันว่า ปราศจากการแต่งตั้งจากพระ
บิดา พระนางก็ไม่มีอะไรจะอวดอ้างได้เลย
แม้แต่คนเดียว

บทสรรเสริญตอนที่ 5-6 นี้จึงเป็นการ
สำนึกถึงความยิ่งใหญ่ของตนเองตามความ
เป็นจริง พระนางไม่ปฏิเสธความยิ่งใหญ่ แต่
ตระหนักถึงต้นตอของความยิ่งใหญ่ของ
พระนางตามความเป็นจริง จึงไม่ใช่ความ
ถ่อมตนอย่างเกินความจริง ในขณะเดียวกัน
ก็ถือโอกาสเอนยอสรรเสริญพระบิดาซึ่ง
เป็นต้นตอของความยิ่งใหญ่ทั้งหลายตาม
ความเป็นจริงเช่นเดียวกัน

พระนางทรงตระหนักถึงความยิ่งใหญ่
ของพระบิดาอันเป็นต้นตอของความยิ่งใหญ่
ของพระนางตามความเป็นจริง พระนาง
ตระหนักดีชัดเจนแจ่มแจ้งว่า ไม่มีผู้ใดยิ่ง
ใหญ่กว่าพระบิดาในจักรวาลทั้งหมด และ
ความยิ่งใหญ่นี้เป็นความภูมิใจของพระนาง
ตามความเป็นจริง ไม่มีอะไรเกินจริง

พระนางมีความภูมิใจ และภูมิใจที่
สามารถภูมิใจกับการได้มีโอกาสรับใช้ผู้ยิ่งใหญ่อย่างพระบิดา บทมกนีฟีกัตตอนนี้จึง
แสดงความรู้สึกของพระนางอย่างตรงไปตรง
มาและเปิดเผย ไม่มีอะไรซ่อนเร้นหรือ
เหนียมอาย ที่จะแสดงความรู้สึกอย่างซื่อๆ
ตรงๆ ว่า พระบิดาทรงความยิ่งใหญ่เหลือล้น
จริงๆ ไม่มีใครจะยิ่งใหญ่เท่าเทียมพระองค์
ที่พระนางบริการรับใช้อย่างเต็มใจ

พระนางทรงประจักษ์แจ้งและอยาก
ประกาศให้กองทัพจักรวาลว่า ใครคิดจะต่อ
ต้านแผนการของพระบิดา ให้คิดใหม่ให้ดีๆ
ว่า มันไม่คุ้มกันหรอก เพราะพระองค์ไม่
จำเป็นจะต้องทำอะไร ความชั่วร้ายมัน
ทำร้ายตัวเองอยู่วันยังค่ำ พระนางมิได้กล่าว
ถึงผู้ต่อต้านพระองค์โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์
เพราะความเข้าใจผิด พระองค์ทรงมีเมตตา
อย่างยุติธรรม ใครหลงผิด หากสำนึกผิด
ก็เหมือนถูกย่ำยีด้วยความหลงผิด ให้ยอมรับ
ผิดแต่โดยดี พระองค์จะทรงยกขึ้นสูงส่ง
ไม่น้อยหน้าผู้เข้าใจถูกต้องมาแต่แรก จำได้
ว่ามีนักบุญที่กล่าวกันว่า หากลูซีแฟร์ยอมรับ
ผิดและขออภัยโทษ พระองค์ก็ยังมีพระ
เมตตาพอจะยกโทษให้ และถ้านักโทษนรก
จะพากันขออภัยโทษกันทั่วหน้า ไม่แน่ว่า
นรกอาจจะว่างเปล่านักโทษ แม้จะยังคง
สภาพนรกอยู่ต่อไปเช่นนั้นตลอดนิรันดร์

พระแม่ทรงมีพระทัยกว้าง และทรง
กล้ายืนยันอย่างองอาจ กล่าวหาญตามที
สำนึกได้อย่างไร ก็เปิดเผยออกอย่างตรงไป
ตรงมาอย่างน่าทึ่ง

ขอให้เราละม้ายคล้ายแม่พระ สำนึก
อย่างไรกล้าเชื่ออย่างนั้นอย่างสิ้นสุดจิตใจ
เชื่ออย่างไรวางใจอย่างนั้นอย่างสิ้นสุดจิตใจ
วางใจอย่างไรรักอย่างนั้นอย่างสิ้นสุดจิตใจ
แค่นี้จะมีความสุขละม้ายคล้ายแม่พระ ทั้งนี้
โดยขอพระพรพรทานประทานช่วย

แม่พระสามารถรู้ทุกอย่างตามที่กล่าว
มาข้างต้น และรู้อย่างอื่นอีกโดยการดลใจ
ของพระจิตเจ้าในฐานะผู้เปี่ยมด้วยพระ
พรพรทาน แต่ก็คงมีวิถีทางธรรมชาติเข้า
ประกอบด้วย ซึ่งก็อาจจะได้จากการได้
ศึกษาจากธรรมศาลาประจำหมู่บ้านนา
ซาเรธเหมือนเด็กหญิงคนหนึ่งของหมู่บ้าน
และคงรู้ไม่มากก็จบหลักสูตรเพื่อปฏิบัติ
หน้าที่แม่บ้าน ไม่เหมือนเด็กชายโยเซฟซึ่ง
เป็นเด็กชายของหมู่บ้าน ย่อมได้เรียน
มากกว่าหลักสูตรของเด็กหญิง และแม้จบ
หลักสูตรของเด็กชายแล้ว หมู่โยเซฟก็คง
สนใจติดตาม ขอความรู้จากคัมภีร์อาจารย์
ของหมู่บ้านและคัมภีร์อาจารย์ที่ผ่านมาเทศน์
สอนในหมู่บ้าน หมู่โยเซฟน่าจะเป็นคน
หนึ่งในหมู่บ้านนาซาเรธที่สนใจรอคอยและ
หาความรู้เกี่ยวกับพระเมสสิยาห์ที่จะ
มาโปรดชาติอิสราเอลและมนุษยชาติ และ

เมื่อเหวตามาแจ้งในความฝันว่า มารีย์คู้หมั้น
อัครภรรยาขององค์พระผู้เป็นเจ้า จะเป็น
มนุษย์พิเศษให้โยเซฟทำหน้าที่เป็นผู้ดูแล
เท่านั้น โยเซฟตื่นรู้ตัวและสังเกตว่าคู้หมั้นตั้ง
ครรภ์จริงๆ โยเซฟก็เข้าใจทันทีว่าอะไรเป็น
อะไร ไม่ต้องชี้แจงอะไรมาก เพราะได้สนใจ
ติดตามเรื่องนี้มาตลอดเวลา ดังนั้นจึงเป็น
เรื่องธรรมดาที่หลังจากพิธีแต่งงานตาม
ธรรมเนียมและตามกฎหมายแล้ว แม่พระจะ
ได้ปรึกษาหารือและได้รับความรู้ตามธรรมชาติ
จากโยเซฟและคงได้ร้องเพลงทำนองเสนาะ
สรรเสริญและขอบพระคุณ และคงได้ร้อง
ร่วมกันบ่อยๆ ตามธรรมเนียมของครอบครัว
ยิวที่ศรัทธา โดยโยเซฟเป็นผู้นำจนแม่พระ
กล้าร้องคนเดียวได้ เมื่อพบเอลีซาเบธและ
รู้ว่าได้รับพระพรเช่นกัน

8. ใครอดอยาก ปากแห้งโหย

โปรยให้อิ่ม

10. ที่ตรัสไว้ ให้สัญญา จะเมตตา

“อดอยาก” หมายถึงรวมถึงผู้รู้สึกหิว
อาหาร กระหายน้ำ และรู้สึกต้องการความ
ช่วยเหลือฝ่ายจิตวิญญาณ ผู้อดอยากต้อง
การอาหารและน้ำดื่มประทังชีวิต ตามปกติ
จะทรงพอใจให้มนุษย์ช่วยเหลือกันและกัน
ตามบัญญัติแห่งความรัก มีบางครั้งที่ทรง
แสดงมหัศจรรย์ แต่ผู้รู้สึกต้องการความช่วย
เหลือฝ่ายจิตวิญญาณ ขอให้รู้สึกต้องการ
จริงๆ ที่จะพัฒนาจิตวิญญาณให้มีคุณภาพ

แม้พระรับรองว่าได้รับความช่วยเหลือแน่ๆ
จนอิมมานูเอล คือพอเพียงให้ได้ชื่อว่าเป็นบุตร
แห่งสวรรค์อย่างเต็มภาคภูมิ

“ความรัก” เป็นคำกลางๆที่ฝ่ายหนึ่ง
มีความหวังดีต่ออีกฝ่ายหนึ่ง แต่ภาษาไทย
ของเรามีความละเมียดละไมมากในเรื่อง
ความรู้สึกรัก จึงมีคำแยกความรู้สึกรักออก
เป็นหลายระดับ

“เมตตา” เป็นความรู้สึกรักที่ผู้ใหญ่
มีต่อผู้น้อย พระเจ้าทรงเมตตาเรา ดีแล้ว
แต่เราไม่พูดว่าเรามีความเมตตาต่อพระเจ้า
แทนที่จะพูดว่าเราเมตตาพระเจ้า เราพูดเสีย
ใหม่ว่าเรามีความกตัญญูรู้คุณต่อพระเจ้า
ยิ่งกตัญญูเท่าไรก็เท่ากับยิ่งรักมากเท่านั้น

“กรุณา” คือเมตตา แต่แทนที่ผู้ใหญ่
จะประทานสิ่งดีๆ ฟังปรารภณาแก่ผู้น้อย
ก็ต้องเป็นการประทานอภัยยกโทษความผิด
หนี้สินหรือความแสบใจ พระเจ้าทรงกรุณา
ยกบาปและโทษบาปแก่เรา ก็เป็นความ
กรุณาเหลือล้นแล้ว แต่ยังทรงกระทำ
มากกว่านั้น คือเมตตาประทานพระพร
ทานให้เรามีฐานะเป็นลูกบุญธรรม โดย
ประทานพระบุตรแท้มาเกิดเป็นมนุษย์
เหมือนเรา และไถ่บาปเราโดยลบล้างบาป
ของเราจนวิญญาณของเราขาวสะอาดอย่าง
หิมะ เท่านั้นยังไม่พอ ยังทรงสัญญาเป็น
ระยะๆ ในประวัติศาสตร์จนถึงที่สุด ส่งพระ
บุตรลงมาสัญญาให้กระชับแน่นขึ้นอีกว่า
“จะเมตตา”

“กตัญญู” เป็นความรักที่ผู้น้อยแสดงต่อผู้ใหญ่ เมื่อเราแสดงความรักต่อองค์พระผู้เป็นเจ้า พระองค์ไม่ต้องการความกตัญญูต่อเรา แต่ทรงเมตตาเรา เรายังกตัญญูต่อพระองค์ พระองค์จะยิ่งเมตตาเรา แต่พระคัมภีร์ยืนยันว่า พระเจ้าทรงรักเราก่อน ก่อนที่เราจะปฏิสนธิในครรภ์มารดาเสียอีก นั่นเป็นพระเมตตาของพระองค์ที่เป็นฝ่ายเริ่มต้นวงจรแห่งความรัก หากเราตอบสนองด้วยความกตัญญูขึ้นต้น พระองค์ก็เพิ่มพระเมตตาทันที เป็นหน้าที่ของเราที่จะต้องรับรู้และแสดงความกตัญญูกลับคืนไปให้มากกว่าเดิม วงจรแห่งการเพิ่มความรักจะทวีขึ้นในวงจรแห่งชีวิตของมนุษย์คนหนึ่ง จนกว่าจะจบสิ้นวงจรในโลกนี้ และผลก็จะสืบเนื่องต่อไปในโลกหน้า ซึ่งเราแน่ใจได้อย่างแน่นอนว่า จะได้รับ เพราะทรงให้สัญญาว่าจะเมตตาจนถึงชีวิตนิรันดร์

พระคัมภีร์เปิดเผยว่า วันพิพากษาประมวลพร้อมจะเป็นจุดเริ่มต้นแห่งพระเมตตาเต็มรูปแบบ ทุกอย่างจะเป็นที่เปิดเผยแก่ทุกคน เพื่อแสดงพระยุติธรรมและพระเมตตาแห่งการไถ่บาปและยกโทษบาปในสมัยที่พระศาสนจักรเน้นพระยุติธรรมและความกลัว ก็จะได้ยินคำเทศนาบ่อยๆ ในวันอาทิตย์ว่าทุกอย่างจะเปิดเผยแก่ทุกคน แม้สิ่งที่แก้บาปไปแล้ว มาสมัยนี้พระศาสนจักรเน้นพระกรุณาและพระเมตตา คำ

เทศนาสำนวนนั้นก็หายไป และเน้นการไถ่บาปแบบเหมาเข่ง หากมีการกลับใจตามเกณฑ์ของพระศาสนจักรในแต่ละสมัยแล้ว วิญญาณของคนบาปจะขาวสะอาดดุจหิมะ คือน่าจะไม่เหลือแม้แต่คราบของบาปที่ได้รับการอภัยไปแล้ว เพราะในบรรยากาศของสวรรค์แห่งบรมสุขสมบูรณ์นิรันดร์ ไม่น่าจะมีอะไรเหลือแม้แต่คราบของความสกปรกที่ได้รับการชำระล้างไปแล้ว ถ้าหากคราบน้ำนั้นจะเป็นเหตุให้ลดความสุขลงแม้แต่เพียงอ้อยองค์พระตุลาการย่อมมีวิธีของพระองค์ที่จะให้สวรรค์เป็นแดนสันติสุขเต็มรูปแบบ

ความคิดอ่านข้างต้นนี้ แม้พระอาจะรู้ได้โดยพระจิตเจ้าทรง دلใจ แต่ถ้าคิดว่าพระจิตเจ้าน่าจะเปิดทางรู้ตามธรรมชาติให้ก็ไม่น่าจะมีทางอื่น นอกจากจะได้รับถ่ายทอดจากโยเซฟ เพราะเป็นความคิดแบบบุรุษที่สนใจและตั้งใจแสวงหา เพราะความกตัญญูต่อองค์พระผู้สร้าง ผู้ประทานชีวิต และผู้ประทานความหวังเกี่ยวกับพระเมสสิยาห์ นักบุญโยเซฟก็น่าจะเป็นบุรุษลักษณะนี้ในสังคมนาซาเร็ธ และท่านก็ได้ทำบทบาทหน้าที่ของท่านอย่างดีที่สุดอย่างซื่อๆ เงียบๆ ลึกซึ้ง ท่านก็ยังคงรักษาลักษณะนี้ของท่านอย่างคงเส้นคงวาในพระศาสนจักรด้วย

ใครหวังอะไรจากนักบุญโยเซฟจึงไม่น่าจะผิดหวัง “Go to Joseph!” จงไปหาโยเซฟ

สรุป

ดูไปแล้ว ครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ก็ไม่ต่างไปจากครอบครัวที่อยู่กันเรียบร้อยอย่างธรรมดา คือฝ่ายบุรุษเน้นการทำและทำตัวอย่าง โดยไม่ค่อยพูดไม่ค่อยออกความเห็น ฝ่ายสตรีเน้นทั้งทำทั้งพูด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นกระบอกเสียงแทนฝ่ายบุรุษ แม่พระเป็นผู้เปี่ยมด้วยพระหรรษทาน ก็ได้หมายความว่า ยกเลิกการคิด การพูดและการกระทำ ระดับธรรมชาติเสียทั้งหมด ทั้งนี้เป็นส่วนขยายของหลักการเทววิทยาว่า พระหรรษทานมิได้ยกเลิกธรรมชาติ แต่ยกธรรมชาติให้สูงขึ้นสู่ระดับเหนือธรรมชาติ นั่นคือยกเฉพาะแง่ดีๆ ของธรรมชาติขึ้นทั้งหมดคงยกเลิกเฉพาะส่วนเลวๆ ของระดับธรรมชาติเท่านั้น จากหลักการนี้จึงสรุปได้ว่า โยเซฟมิได้ยกเว้นและละเว้นอะไรๆ ทุกๆ อย่างที่พ่อบ้านที่ดีคนหนึ่งพึงคิด พึงพูด และพึงกระทำ แม้จะไม่มีบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร แต่จากหลักการข้างต้น เราอาจจะจินตนาการได้ว่าโยเซฟน่าจะมีท่าทีอย่างไรบ้างในครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ ที่ทุกอย่างสนับสนุนหลักการเทววิทยาว่า พระหรรษทานไม่ยกเลิก แต่ส่งเสริมสนับสนุนธรรมชาติ ซึ่งก็หมายความว่าเราคริสตชนธรรมดาๆ เดือดร้อนร้อนใจอะไร ไม่รู้จะหันไปพึ่งใคร เพราะความเกรงใจหรือเพราะสาเหตุใดก็ตาม ลองหันไปหานักบุญโยเซฟดู

หรือไม่ต้องรอถึง अबจนปานนั้น มีอารมณ์คิดถึงท่านโยเซฟผู้อุปการะดูแลแม่พระและพระกุมารเยซู ก็ลองเรียกหาท่านดู Go to Joseph คงไม่มีใครผิดหวังเหมือนเดิม เงื่อนไขสำคัญประการเดียวก็คือ ขอให้อยู่ในข่ายของความเชื่อ ความวางใจ และความรัก อันเป็นกรอบของชีวิตคริสตชนเท่านั้น ข้าแต่นักบุญโยเซฟ ช่วยวิงวอนเทอญ เยชู มาริอา โยเซฟ ขอโปรดช่วยข้าพเจ้า...

บรรณานุกรม

- Borchert, Donald. (2006). **Encyclopedia of Philosophy**. New York: Macmillan.
- Craig, Edward. (1998). **Routledge Encyclopedia of Philosophy**. London: Routledge.
- Eliade, Mircea, ed. (1987). **The Encyclopedia of Religion**. New York: Macmillan.
- Freeman, Kathleen. (1966). **The Pre-Socratic Philosophers**. Oxford: Basil Blackwell.
- Hastings, James, ed. (1959). **Encyclopedia of Religion and Ethics**. New York: Scribner.
- Jaeger, Werner. (1967). **The Theology of the Early Greek Philosophers**. Oxford: University Press.

ปีนักบุญยอแซฟ

ในมุมมองแห่งศาสนาอิสลาม

กรณีศึกษา: ว่าด้วยหลักจริยธรรมอันสูงส่ง
ของท่านยอซูฟ “นักบุญยอแซฟ” และชีวิตในวัยเยาว์
สู่การประกาศศาสนาของศาสดาอีซา “พระเยซู”
ตามความเชื่อของศาสนาอิสลาม

เมธัส วันแอะเลาะ

ท่านผู้อ่านที่รัก... การนึกถึงความดี
ของบุคคลรอบข้างและการเกื้อกูลซึ่งกันและ
กันในทุกเรื่องทุกประการนั้น ถือเป็นหลัก
ประกันความผิดพลาด และทำให้เราเกิด
ความสำนึกในบุญคุณของมนุษย์ อันจะนำ
มาซึ่งการวางแผนในการใช้ชีวิตได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ ดังคำกล่าวของท่านอาจารย์
อนันต์ วันแอะเลาะที่ได้กล่าวไว้บ่อยครั้ง ใน

ขณะที่ท่านทำหน้าที่สอนและแสดงบทบาท
ผู้นำทางศาสนาว่า “ไม่มีใครวางแผนให้งาน
ล้มเหลว แต่ที่งานล้มเหลวเพราะไม่มีการ
วางแผน” มนุษย์เราทุกคนจึงเป็นคนสำคัญ
ที่จะวางแผนเพื่อการเป็นบุคคลต้นแบบใน
ด้านจริยธรรมเสมือนท่านศาสดามุฮัมมัด
ที่ถูกแสดงให้เป็นທີ່ประจักษ์สำหรับเหล่า
อัครสาวก และประชาคมมุสลิมผ่านการ

ดำเนินชีวิตที่ถูกหล่อหลอมด้วยหลักธรรม คำสอนของอัล-กุรอานในทุกมิติของการดำเนินชีวิต ที่มนุษย์คนหนึ่งจะต้องผ่านพบ และข้องแวะกับปรากฏการณ์ตามวงจรชีวิตมนุษย์ กล่าวคือ ทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความ เป็นมนุษย์ล้วนแล้วแต่มีแบบอย่างทาง จริยธรรมที่ท่านนบีมุฮัมมัด แสดงเป็นแบบ มาตรฐานเอาไว้ทั้งสิ้น

ผู้เขียนจักขอเริ่มจากการพรรณนาถึง การมีลักษณะแห่งจริยธรรมอันทรงเกียรติ ของท่าน “นักบุญยอแซฟ” หรือที่อิสลาม ขนานนามท่านว่า “ยูซุฟ อันนัจญ์อาร์ด” หรือท่านยูซุฟ ผู้เป็นช่างไม้ นั่นเอง โดยเริ่ม จากประโยคที่ทำให้ชาวมุสลิมรู้จักท่านนักบุญ ยอแซฟได้เป็นอย่างดีที่ว่า “แต่เมื่อยังค้นหา ไม่พบในที่สุดเฮโรดัส ‘เฮโรด’ ก็สั่งให้ฆ่าเด็ก ทุกคนที่เกิดใน ‘บัยติละฮ์มิน (เบธเลเฮม)’” เมื่อท่านยูซุฟ “นักบุญยอแซฟ” ได้ทราบ เรื่องการฆ่าเด็กและการตามหาตัวบุตรของ พระนางมัรยัม “พระแม่มารีย์” ท่านจึงได้ ช่วยเหลือเธอและได้เตรียมตัวพาเธอและ ลูกออกเดินทางไปยังอียิปต์

และเมื่อศาสดาอีซา “พระเยซู” อายุ ได้ 7 ขวบ เฮโรดัสได้สั่งชีวิตลงมีผู้ปกครอง ใหม่มาแทน ท่านนักบุญยอแซฟและพระ นางมัรยัมจึงพาศาสดาอีซาลับมายังปาเลส ไตน์อีกครั้งหนึ่ง โดยเดินทางมาพักที่เมือง ยาสิล “กะลิลี” และเดินทางต่อมาที่นาสิเราะฮ์

“นาซาเรท” และอาศัยอยู่ที่นั่น” เมื่อท่าน ศาสดาอีซา “พระเยซู” อายุได้ 12 ขวบปี มารดาของท่านได้พาท่านมายังวิหารแห่ง พระเจ้าที่เยรูซาเล็มเพื่อบำเพ็ญศาสนกิจ เมื่อเสร็จพิธี ผู้คนก็แยกย้ายกันกลับ เธอ กลับมารอท่านศาสดาอีซาที่ที่พัก เมื่อเวลา ผ่านไปนานแต่ท่านศาสดาอีซาก็ยังไม่กลับ เธอจึงเป็นกังวลอย่างมาก ดังนั้นเธอจึง ตัดสินใจไปตามท่านศาสดาอีซาที่บ้านญาติ แต่ก็ไม่พบ จนเวลาผ่านไปหนึ่งคืน เธอได้ ตัดสินใจกลับไปยังวิหารอีกครั้งเพราะที่นั่น เป็นนอกจากที่บำเพ็ญภาวนา แล้วยังเป็น ที่อบรมสั่งสอนระหว่างนักบวชทั้งหลาย ท่ามกลางนักบวชผู้ทรงความรู้ นั้น เธอได้ เห็นเด็กคนหนึ่งอยู่ท่ามกลางนักบวชอาวูโส เขาคือศาสดาอีซานั่นเอง เธอดีใจมาก และ เธอได้เห็นเขาได้ตอบปัญหาด้านศาสนาต่างๆ อย่างชัดเจน ซึ่งทุกคนต่างก็ยอมรับในความ รู้ของท่านนบีอีซา “พระเยซู” เมื่อเสร็จกิจ แล้วเธอจึงได้รับท่านศาสดาอีซากลับ

และเมื่อถึงวัยแห่งการเป็นศาสนทูต พระเจ้าได้ทรงประทานคัมภีร์ “อินญิล” แก่ ท่านศาสดาอีซา “พระเยซู” และได้ให้ ปาฏิหาริย์มากมายแก่ท่านเช่น บันดินเป็น รูปนกแล้วเป่าให้มันมีชีวิตเป็นนกจริง สามารถรักษาคนตาบอดให้หายดังเดิม สามารถชุบชีวิตคนตายให้ฟื้นได้ เรียกสำหรับ อาหารออกมาจากปากฟ้าเลี้ยงคนจำนวน

มาก ฯลฯ ท่านได้รับการยอมรับอย่างมาก ในบรรดาชนชั้นล่างที่ยากจน แต่บรรดานักบวชที่มีผลประโยชน์ในศาสนาและมีส่วนในทางการเมืองกับโรมันไม่พอใจท่านเพราะท่านประกาศศาสนาอย่างตรงไปตรงมาและไม่เกรงกลัวอำนาจใดๆ ทั้งของบ้านเมืองและบรรดานักบวชที่ไม่ซื่อตรง พวกเขาต่างต่อต้านด้วยการกดขี่ต่างๆ ชนิด ไม่ว่าจะเป็นดอกเบี๋ย การใช้อำนาจรัฐอย่างอยุติธรรม ดังนั้นท่านจึงได้ชนะใจมวลชนส่วนใหญ่ของประเทศด้วยเกียรติภูมิแห่งท่าน ซึ่งสันคลอนอำนาจทั้งฝ่ายโรมันและยิวด้วยกันที่มีผลประโยชน์อยู่ในชนชั้นปกครอง มวลชนเริ่มที่จะกล่าวขวัญถึงท่านด้วยการรำลือและติดตามท่านมากขึ้น

ท่านผู้อ่านจักปฏิเสธไม่ได้ว่าการที่ท่านศาสดาอีซาและพระนางมารีย์ผู้เป็นพระมารดา ได้รับการสนับสนุนด้านการใช้ชีวิตจากจุดเริ่มต้นทั้งหมดนั้นมาจากส่วนหนึ่งแห่งจริยธรรมอันสูงส่งของท่านนักบุญยอแซฟอย่างไม่ต้องสงสัยใดๆ ดังนั้นผู้เขียนจึงใคร่ขอนำรายละเอียดเกี่ยวกับหลักจริยธรรมอิสลามมากล่าว ณ ที่นี้เพื่อเชิดชูเกียรติยศในปี่แห่งท่านนักบุญยอแซฟ ดังต่อไปนี้

จริยธรรมอิสลามมีคุณสมบัติพิเศษซึ่งเป็นอัตลักษณ์ที่มีความแตกต่างอย่างชัดเจนจากหลักจริยธรรมอื่นดังต่อไปนี้

1) กฎเกณฑ์และหลักจริยธรรมอิสลามเป็นสิ่งที่ถูกกำหนดโดยพระองค์อัลลอฮ์ พระผู้ทรงสร้างผ่านหลักคำสอนที่ถูกประมวลอยู่ในคัมภีร์อัล-กุรอานและจริยวัตรของท่านศาสดามุฮัมมัด เป็นกฎเกณฑ์ที่รัดกุมแน่นอน เช่นเดียวกับกฎแห่งจักรวาลที่พระองค์อัลลอฮ์ทรงกำหนดวางเอาไว้ โดยกฎแห่งจักรวาล จะควบคุมความเป็นไปในเชิงวัตถุและกายภาพ ของทุกสรรพสิ่งในจักรวาลให้มีระบบและระเบียบแบบแผนอันรัดกุมและมีเสถียรภาพ ส่วนกฎแห่งจริยธรรม จะควบคุมพฤติกรรมและความเป็นไปของมนุษย์และอมนุษย์ในเชิงนามธรรมและจิต อย่างละเอียด ปราณีต และรัดกุม ซึ่งกฎแห่งจริยธรรมนี้จะมี 2 มิติ มิติหนึ่งจะครอบคลุมสิ่งที่เป็นความดีทุกประการ อีกมิติหนึ่งเป็นเรื่องที่เจาะจงเฉพาะหัวข้อธรรมหรือคุณธรรมอันประเสริฐโดยรายละเอียด

ส่วนกฎเกณฑ์แห่งจริยธรรมที่จำกัดเฉพาะแต่ละข้อธรรมนั้นมีมากมาย เช่น กฎแห่งความเมตตากรุณา กฎแห่งความมีขันติธรรม กฎแห่งการให้อภัยและอโหสิกรรม เป็นต้น ทั้งหมดถูกประมวลรายละเอียดเอาไว้ในคัมภีร์อัล-กุรอานและพระวจนะของท่านศาสดามุฮัมมัด อย่างพร้อมสรรพ อันนำมาซึ่งการยกตัวอย่างในแง่จริยธรรมแห่งท่านนักบุญยอแซฟในด้านความมีเมตตาและ

จริยธรรมอันสูงส่งนั่นเอง โดยท่านนักบุญยอแซพในฐานะบิดาเลี้ยงและผู้ที่รักพระนางมัรยัมเป็นอย่างมากท่านได้ตอบสนองทั้งมิติแห่งความดี และมิติแห่งความเอื้ออาทร ซึ่งท่านผู้อ่านจักเห็นได้จากการโอบอุ้ม คำจุน และพิทักษ์รักษาองค์ศาสดาและพระนางผู้เป็นมารดาอย่างถึงที่สุด

2) ความครอบคลุม (อ็ช-ชุมูล) กล่าวคือ หลักจริยธรรมอิสลามจะครอบคลุมสัมพันธภาพของมนุษย์กับพระผู้ทรงสร้าง สัมพันธภาพของมนุษย์กับตัวเอง กับบุคคลอื่น ตลอดจนสัมพันธภาพของมนุษย์กับสรรพสิ่งทั้งหลายในจักรวาล โดยท่านนักบุญยอแซพได้ปฏิบัติตามหลักจริยธรรมข้อนี้ได้อย่างชัดเจนในด้านการเป็นปฐมเหตุแห่งการเติบโตอย่างปลอดภัยของพระเยซู

3) หลักจริยธรรมอิสลามมีศักยภาพในการทำให้สติปัญญาของมนุษย์ยอมจำนน และทำให้ความรู้สึกในเบื้องต้นของมนุษย์เกิดความอึดอัด และความสงบเยือกเย็นไม่ฟุ้งซ่าน และไม่สับสนทุกข้อธรรมที่เกี่ยวกับจริยศาสตร์ในศาสนาอิสลามจะไม่มีข้อธรรมใดที่ขัดแย้งกับหลักแห่งปัญญา และความสมเหตุสมผลตลอดจนธรรมชาติอันบริสุทธิ์ของมนุษย์ที่พระองค์อัลลอฮ์ทรงกำหนดวางไว้อันนำมาซึ่งการให้ความช่วยเหลืออย่างอึดอัดที่มาจากท่านนักบุญยอแซพที่มีต่อพระเยซู อย่างเปี่ยมล้น เนื่องจากผู้ที่มีจริยธรรม

ไม่สมประกอบนั้น มักจะไม่มีความสุขเท่าที่ควร ในคราวใดที่มีโอกาสได้ช่วยเหลือผู้คน ซึ่งแตกต่างจากท่านนักบุญยอแซพเป็นอย่างมากที่ท่านถวายเป็นความรักดี ตลอดจนมีความสงบเยือกเย็น และความสุขเสมอในฐานะที่ได้เป็นผู้ให้

4) หลักจริยธรรมอิสลามมีสถานะแห่งความเป็นจริง (อัล-วากีอียะฮฺ) กล่าวคือหลักคำสอนโดยรวมในศาสนาอิสลามโดยเฉพาะเรื่องของจริยธรรม ได้คำนึงถึงศักยภาพและความสามารถในระดับที่มีอยู่ในขอบเขตแห่งความสามารถของมนุษย์เป็นหลักสำคัญ ทุกสิ่งที่อิสลามใช้ให้ปฏิบัติเป็นสิ่งที่มนุษย์ปุถุชนสามารถกระทำได้ในสถานะของมนุษย์อันเป็นสากล จึงส่งผลให้เกิดการยอมรับถึงการเป็นศาสดาที่ท่านนักบุญยอแซพมีต่อท่านศาสดาอีซา โดยอยู่ในหลักความเป็นจริงซึ่งมิต้องใช้ปาฏิหาริย์ใดๆ ในการสนับสนุนการศรัทธา เป็นการตอกย้ำถึงศักยภาพของมนุษย์ที่เหมาะสมกับหลักจริยธรรมได้เป็นอย่างดี

5) หลักจริยธรรมอิสลามให้การยอมรับความแตกต่างและความเหลื่อมล้ำที่มีอยู่ในกมลสันดานและพฤติกรรมของมนุษย์ เพราะใช้ว่ามนุษย์ทุกคนจะมีระดับของศรัทธาอันแรงกล้าเสมอกัน และใช้ว่ามนุษย์ทุกคนจะมีความเคร่งครัดต่อการปฏิบัติตามหลักบัญญัติทางศาสนาในระดับเดียวกัน

มนุษย์มีหลายจำพวก บ้างก็เป็นผู้
 ธรรมดาต่อตัวเองด้วยการประพาศิต (อัช-
 ซอลิม ลินฟลิฮ์) บ้างก็เป็นผู้ประพาศิตธรรม
 ในระดับที่พอเหมาะพอควร (อัล-มุกตะซิด)
 บ้างก็เป็นผู้เร่งรีบและมีมานะในการชวน
 ขวายนุญงามความดีก่อนผู้อื่นเป็นเนืองนิจ
 (อัศ-สาบิก) ดังนั้นจริยธรรมในระดับสูงของ
 ท่านนักบุญยอแซฟจึงเป็นที่โจษขานว่าท่าน
 เป็นผู้ที่ยึดอยู่ในหลักความดีเป็นเนืองนิจ
 มาดมั่นว่าจะถูกใส่ร้ายป้ายสีปานใดก็ตาม
 ก็มีอาจทำให้เกิดความสั่นคลอนใดๆ ได้

6) ความรับผิดชอบ (อัล-มัศลูียะฮฺ)
 ในหลักจริยธรรมอิสลามมี 2 ด้าน คือ

ด้านที่หนึ่ง ความรับผิดชอบส่วนบุคคล
 (อัล-มัศลูียะฮฺ อัช-ชะคียะฮฺ) กล่าวคือ ผู้ใด
 ประพาศิตดี ผลแห่งความประพาศิตนั้นย่อม
 เป็นคุณแก่ตน และผู้ใดประพาศิตชั่ว ผลแห่ง
 ความประพาศิตชั่วนั้นย่อมเป็นโทษแก่ตน
 และชีวิตหนึ่งจะไม่แบกรับความผิดของผู้อื่น
 ทุกชีวิตย่อมได้รับผลตอบแทนที่แสดง
 พฤติกรรมเอาไว้ ผู้ใดประกอบกรรมดีแม้
 เพียงน้ำหนักริษฏ์ ผู้นั้นจักได้ประจักษ์
 เห็นผลกรรมนั้น และผู้ใดประพาศิตความชั่ว
 แม้เพียงน้ำหนักริษฏ์ ผู้นั้นจักได้ประจักษ์
 เห็นผลกรรมนั้น และบุคคลจำต้องระวัง
 รักษาและสำรวมในอินทรีย์ ทุกสิ่งที่ผ่านโสต
 ประสาทการรับฟัง และทุกสิ่งที่ผ่านจักษุ
 ประสาทในการมองเห็น และส่งต่อสู่

กระบวนการนึกคิด ทั้งหมดย่อมต้องถูก
 ใต้สวนและรับผิดชอบ และเป็นที่แน่ชัดว่า
 ท่านนักบุญยอแซฟนั้นเป็นผู้ครองจริยธรรม
 อันเด่นชัดในการแสดงออกต่อบุคคลรอบข้าง
 ซึ่งถือเป็นสามัญสำนึกความรับผิดชอบต่อ
 เพื่อนมนุษย์อย่างหาที่สุคติได้

ด้านที่สอง ความรับผิดชอบต่อส่วน
 รวม (อัล-มัศลูียะฮฺ อัล-ญะมาอียะฮฺ)
 กล่าวคือ บุคคลเป็นส่วนหนึ่งของสังคมส่วน
 รวมและมีภารกิจในการรับผิดชอบต่อความเป็น
 ไปในสังคมร่วมกันโดยการชักชวน และเรียก
 ร้องให้ผู้คนประกอบการดี และป้องปรามหัก
 ห้ามและตัดทอนมิให้ผู้คนประพาศิตชั่ว ใน
 สังคมใดที่มีอบายมุขและการประพาศิตชั่ว
 เป็นที่แพร่หลายโดยไม่มีผู้ใดต่อต้านหรือ
 ตัดทอนเมื่อการลงทัณฑ์มาถึง ทุกคนดีและ
 คนไม่ดีย่อมถูกลงทัณฑ์อย่างถ้วนทั่ว และผู้
 ใดเห็นคนๆ หนึ่งถูกอธรรมซึ่งหน้าโดยไม่คิด
 ที่จะช่วยเหลือคนๆ นั้น ผู้นั้นย่อมถูกอัปเปหิ
 ออกจากพระเมตตาของพระองค์อัลลอฮ์
 ดังกล่าวนี้นี้จึงเปรียบได้กับความรับผิดชอบ
 ทางสังคมของท่านนักบุญยอแซฟอันเปี่ยม
 ล้นจึงทำให้ท่านมีคุณสมบัติทั้งสองด้านในข้อ
 นี้อย่างเด่นชัดเหลือเกิน ในการทำหน้าที่
 บิดาเลี้ยง แต่หาใช่ผู้เป็นเจ้าของไม่ ในทาง
 กลับกัน ท่านคือบิดาเชิงสัญลักษณ์ ที่ชี้ให้
 เห็นถึงการเป็นบิดาที่ยิ่งใหญ่กว่าการเป็น
 เจ้าของเสียอีก

7) หลักจริยธรรมอิสลามได้กำหนดการตอบแทนสำหรับผู้ประพฤติดีและผู้ประพฤติชั่วเอาไว้ทั้งในโลกนี้และโลกหน้า กล่าวคือ หลักจริยธรรมอิสลามมีความแตกต่างจากหลักนิติศาสตร์หรือกฎหมายที่มนุษย์ตราขึ้นเพื่อบังคับใช้กับผู้คนในสังคมมนุษย์โดยตัวบทกฎหมายที่มนุษย์ตราขึ้นจะมีบทลงโทษผู้กระทำความผิดหรือฝ่าฝืนกฎหมายเฉพาะในโลกนี้เท่านั้น ไม่มีปรากฏในกฎหมายฉบับใดที่มนุษย์ตราขึ้นว่าผู้กระทำความผิดหรือฝ่าฝืนกฎหมายจะต้องถูกลงทัณฑ์ในสุสานหรือในขุมนรก และไม่มีปรากฏในกฎหมายฉบับใดที่มนุษย์ตราขึ้นว่าผู้ประพฤติตามกฎหมายบ้านเมืองอย่างเคร่งครัดจะได้รับผลานิสงส์ และกุศลผลบุญเป็นความดีอย่างนั้นอย่างนี้หรือได้รับสวนสวรรค์เป็นสิ่งตอบแทนเมื่อผู้นั้นได้เสียชีวิตและฟื้นคืนชีพในโลกหน้า ซึ่งเราสามารถดูได้จากการไม่เรียกร้องการตอบแทนใดๆของท่านนักบุญขอแซฟที่มีต่อการโอบอ้อมอารี ตลอดจนการคำนึงในมิติต่างๆ ซึ่งเป็นการยืนยันถึงการมุ่งหมายถึงหลักจริยธรรมในการแสวงหาความผาสุกทั้งในโลกนี้ และโลกหน้าอย่างมีต้องสงสัย ท่านมิเคยทำตนเป็นศูนย์กลางของทุกสิ่ง ไม่เคยคิดถึงแต่ตนเอง มุ่งอยู่แต่ชีวิตของพระนางมัยมัม และศาสดาอีซาเพียงเท่านั้น

จริยธรรมอิสลามจึงมิใช่เรื่องของปรมัตถ์ที่ลึกซึ้งจนยากที่ปุถุชนจะเข้าใจและนำมาปฏิบัติได้ และจริยธรรมอิสลามก็มีใช้โลกุตรธรรม คือธรรมที่พ้นวิสัยของโลกถึงแม้ว่าจริยธรรมอิสลามจะไม่ใช้โลกียวัตรอันหมายถึงสภาวะความเป็นไปของสามัญชนที่เกี่ยวกับโลกในทุกกรณีก็ตาม หากแต่จริยธรรมอิสลามมีลักษณะพิเศษเฉพาะที่มีความเป็นทางสายกลาง (อัล-วะสะฎียะฮฺ) ระหว่างเรื่องของโลก (โลกียะ) กับเรื่องที่พ้นวิสัยของโลก (โลกุตรธรรม) อย่างมีดุลยภาพและเหมาะสม

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นทำให้เราคำนึงถึงจริยธรรมของท่านนักบุญขอแซฟที่เป็นผู้ค้ำจุนศาสนาและองค์ศาสดา ต่อไปผู้เขียนจะนำทุกท่านเข้าสู่จุดเริ่มต้นของศาสดาอีซา “พระเยซู” ตามหลักการอิสลามดังต่อไปนี้

เรื่องของศาสดาอีซา เริ่มตั้งแต่การตั้งครรภ์ของพระนางมัยมัม “พระแม่มาเรีย” โดยวันหนึ่งนางได้ปลีกตัวไปอยู่คนเดียว เพื่อทำการนมาส โดยนางใช้ม่านกันไว้ อาหารที่ผู้คนนำมาให้ถูกวางไว้ด้านนอก และแน่นอนว่าอัลลอฮฺทรงให้ปัจจัยแก่นางอยู่แล้ว ทรงตรัสในบทมัรยัม โองการที่16-17 ว่า

: และจงกล่าวถึง (เรื่องของ) มัยมัมที่อยู่ในคัมภีร์ เมื่อนางได้ปลีกตัวออกจากหมู่ญาติของนาง ไปยังมุมหนึ่งทางตะวันออก (ของบัยตุลมักดิส)

: แล้วนางได้ใช้มันกั้นให้ห่างพ้นจากพวกเขา แล้วเราได้ส่งวิญญาณของเรา (เทวทูต) ไปยังนางแล้วเธอได้จำแลงตนแก่นาง ให้เป็นชายอย่างสมบูรณ์

อัลลอฮฺทรงให้ท่านเทวทูตจำแลงกายมาเป็นชายรูปงาม ร่างกายสมบูรณ์ เข้ามาในเขตที่พระนางมรยัมกั้นมาไม่ให้ใครเข้ามาได้นอกจากศาสดาอะกะรียาเท่านั้น เมื่อพระนางเห็นชายแปลกหน้าที่เข้ามาโดยไม่ได้รับเชิญก็ตกใจ กลัวว่าเขาจะประสังครายต่อนาง จึงขอความคุ้มครองจากอัลลอฮฺ ในโองการต่อมาที่ 18

: นางกล่าวว่า “แท้จริงฉันขอความคุ้มครองต่อพระผู้ทรงกรุณาปรานีให้พ้นจากท่าน หากท่านเป็นผู้ยำเกรง”

เมื่อท่านเทวทูตเห็นนางกลัว จึงบอกความจริงแก่นาง ในโองการต่อมาที่ 19-21

: เขา (เทวทูต) กล่าวว่า “แท้จริงฉันเป็นเพียงทูตแห่งพระเจ้าของเธอ เพื่อฉันจะให้ลูกชายผู้บริสุทธิ์แก่เธอ”

: นางกล่าวว่า “ฉันจะมีลูกได้อย่างไร ทั้งๆที่ไม่มีชายใดมาแตะต้องฉันเลย และฉันก็มีได้เป็นหญิงชั่ว”

: เขา (เทวทูต) กล่าวว่า “กระนั้นก็เถิด พระเจ้าของเธอตรัสว่า มันง่ายสำหรับข้า และเพื่อเราจะทำให้เขาเป็นสัญญาณหนึ่งสำหรับมนุษย์และเป็นความเมตตาจากเรา และนั่นเป็นกิจการที่ถูกกำหนดไว้แล้ว

โดยวิญญาณถูกเป่าเข้าทางคอเสื้อของนาง แล้วนางก็ตั้งครรภ์ในทันที ดังกล่าวนี้นในโองการต่อมาที่ 22

: แล้วนางได้ตั้งครรภ์...

นางยังคงอยู่ในสถานที่ท่านมาสาของนาง ไม่มีใครรู้ว่านางตั้งครรภ์ จนกระทั่งท้องแก่ใกล้คลอด นางจึงหลบออกไปอยู่ในที่ซึ่งห่างไกลจากผู้คน ใกล้กับเมืองบัยตละฮ์มินที่ปาเลสไตน์ ดังโองการที่ว่า

: และนางได้ปลีกลตัวออกไปพร้อมกับบุตรในครรภ์ ยังสถานที่ไกลแห่งหนึ่ง

ในระหว่างทางใกล้จะถึงเมืองบัยตละฮ์มิน นางรู้สึกเจ็บท้องจึงพักที่ซากต้นไม้พลัดต้นหนึ่งที่เหลือเพียงโคนต้นไม้มีใบแล้วก็ให้กำเนิดลูกน้อยที่นั่น นางคิดไม่ตกว่าจะพาลูกของนางกลับไปได้อย่างไร นางกลัวการประณามจากผู้คนและต้องอยู่อย่างอับอาย อัลลอฮฺทรงตรัสโองการต่อมาที่ 23

: ความเจ็บปวดใกล้คลอดทำให้นางหลบไปที่โคนต้นไม้พลัด นางได้กล่าวว่า “โอ้! หากฉันได้ตายไปเสียก่อนหน้านี้ และฉันเป็นคนไร้ค่าถูกลืมเสียก็จะดี”

ทันใดนั้นเองได้มีเสียงเรียกจากเบื้องล่างต้นไม้พลัด ในโองการต่อมาที่ 24

: ดังนั้น เราได้เรียกนางทางเบื้องล่างต้นไม้พลัดว่า “อย่าได้เศร้าเสียใจ แน่نونพระเจ้าของเธอทรงจัดอาหารไว้เบื้องล่างเธอแล้ว

กล่าวว่าผู้ที่เรียกนางจากข้างล่างนั้น คือ ศาสดาอีซา “พระเยซู” ลูกน้อยของนาง แต่อีกทัศนะหนึ่งบอกว่าคือ ท่านเทวทูต ที่เรียกนางจากใต้พื้นดิน และแจ้งแก่นางว่า อัลลอฮฺทรงจัดลำธารไว้ให้นางแล้ว และในโองการต่อมาที่ 25

: “และจงเขยأتันอินทผลัม ให้นั้น เอนมาทางตัวเธอ...

โดยปกติแล้วอินทผลัมไม่ใช่ต้นไม้ที่ สั่นได้ด้วยการใช้สองมือของมนุษย์เขย่า ทั้งนี้ ก็ด้วยขนาดของมันและความหนักของมัน แต่อัลลอฮฺทรงบัญชาให้นางเขย่านั้น นางจึง ทำตามนั้น เขย่าซากต้นอินทผลัมไว้ใบ ด้วย อนุมัติจากอัลลอฮฺ อินทผลัมสุกก็หล่นลงมา

: ...มันจะหล่นลงมาที่ตัวเธอเป็น อินทผลัมที่สุกน่ากิน : ฉะนั้น จงกิน จงดื่ม และจงทำจิตใจให้เบิกบานเถิด...

ทรงให้นางได้ดื่มน้ำและเติมพลังจาก อินทผลัม เป็นปาฏิหาริย์จากอัลลอฮฺ ความ ช่วยเหลือจากพระองค์นี้สร้างความสงบใจให้ กับพระนางมัรยัม ดังโองการต่อไปนี้

: ...หากเธอเห็นมนุษย์คนใดก็จงกล่าวว่า ฉันได้อยู่บนการสงบนิ่งไว้ต่อพระผู้ทรง กรุณาปราณีฉันจะไม่พูดกับผู้ใดเลยวันนี้”

: แล้วนางได้พาเขามายังหมู่ญาติของ นางโดยอุ้มเขามา พวกเขาบอกว่า “โอ้ มัรยัมเอ๋ย! แท้จริงเธอได้นำเรื่องประหลาด มาแล้ว”

: “โอ้ น้องหญิงของฮารูน พ่อของเธอ มิได้เป็นชายชั่ว และแม่ของเธอก็มีได้เป็น หญิงไม่บริสุทธิ์”

บิดาของพระนางมัรยัมเป็นถึงหัวหน้า บาทหลวง มารดาของนางก็เป็นหญิงที่ดีแล้ว เป็นไปได้อย่างไรที่ตัวพระนางเองจะมีลูก โดยไม่ได้แต่งงาน พวกเขาตัดสินนางอย่าง รับไม่ได้ แต่นางไม่ตอบใดๆ ทั้งสิ้น นอกจาก ชี้ไปที่ลูกน้อยของนาง เป็นที่เข้าใจระหว่าง พวกเขาว่านางหมายถึงให้ไปถามลูกนางแทน อัลลอฮฺทรงตรัสในบทมัรยัม โองการที่ 29

: นางชี้ไปทางเขา พวกเขากล่าวว่า “เราจะพูดกับผู้ที่อยู่ในเปลที่เป็นเด็กได้ อย่างไร?”

และนั่นเอง ความมหัศจรรย์จาก อัลลอฮฺได้ประจักษ์แก่พวกเขา เด็กแบเบาะ ยังพูดไม่ได้ ได้ตอบคำถามแทนมารดาของ ตน สร้างความตะลึงให้พวกเขาจนต้องเงิบ ตั้งใจฟัง ในโองการต่อมาที่ 30-33

: เขา (ศาสดาอีซา) กล่าวว่า “แท้จริง ฉันทนเป็นบ่าวของอัลลอฮฺ พระองค์ทรง ประทานคัมภีร์แก่ฉันและทรงให้ฉันเป็น ศาสดา”

ดังกล่าวนี้อาจเป็นเรื่องราวเริ่มแรกของ ศาสดาอีซา พระองค์ทรงสมบูรณ์แบบ ทรง บริสุทธิ์ คู่ครองไม่ใช่ความจำเป็นสำหรับ พระองค์

แต่แล้วพวกเขาก็ปฏิเสธ กล่าวว่าหาว่าการที่หนีซาพูดได้ตั้งแต่ยังแบเบาะนั้นเป็นไสยศาสตร์ และกล่าวหาพระนางมัยมว่าเป็นหญิงแพศยาผิดประเวณี และเรียกหนีซาว่าเป็นลูกหญิงแพศยา อัลลอฮฺทรงตรัสในบทอัน-นิซาอ โองการที่ 156

: และเนื่องจากการที่พวกเขาปฏิเสธศรัทธา และกล่าวให้ร้ายแก่มัยม ซึ่งความเท็จอันใหญ่หลวง

อันนำมาซึ่งการกล่าวหาท่านนักบุญยอแซฟไปในทางที่มีบังควร โดยไม่ใช่เรื่องที่เป็นไปไม่ได้ในเดชานุภาพของพระองค์เลยที่จะทรงสร้างศาสดาอิสยาโดยไม่ต้องมีพ่อ เพราะยิ่งกว่านี้พระองค์ก็ทรงสร้างมาก่อนแล้ว ทรงสร้างศาสดาอาดัมจากดิน ไม่ต้องมีทั้งพ่อและแม่ ทรงตรัสในบทอาละอิมรอน โองการที่ 59

: แท้จริงอุปมาของอิสานั้น ดังอุปมาของอาดัม พระองค์ทรงบังเกิดเขาจากดิน และได้ทรงประกาศิตแก่เขาว่าจงเป็นขึ้นเถิด แล้วเขาก็เป็นขึ้น

ศาสดาอิสยาเริ่มโตเป็นหนุ่ม มีความเฉลียวฉลาดและเป็นผู้รู้ แต่ถึงกระนั้นท่านก็ยังไม่ถูกแต่งตั้งให้เป็นศาสดาจนกระทั่งอายุล่วงเข้า 30 ปี อัลลอฮฺทรงประทานคัมภีร์อินญิลให้ท่าน แต่งตั้งท่านเป็นศาสนทูตของพระองค์ ทรงตรัสในบทอาละอิมรอน โองการที่ 49 : และเป็นทูต (ศาสดาอิสยา)

ไปยังวงศ์วานอิสรออิล (โดยที่เขาจะกล่าวว่า) แท้จริงฉันได้นำสัญญาณหนึ่งจากพระเจ้าของพวกท่านมายังพวกท่านแล้ว โดยที่ฉันจะจำลองขึ้นจากดินให้แก่พวกท่าน ดังรูปนก แล้วฉันจะเป่าเข้าไปในมัน แล้วมันก็จะกลายเป็นนก ด้วยอนุมัติของอัลลอฮฺ... ท่านปั้นนกจากดินแล้วเป่าใส่มัน มันก็กลายเป็นนกที่มีชีวิตจริงๆต่อหน้าบิอิสรออิล แต่พวกเขาไม่ศรัทธา ท่านจึงแสดงให้พวกเขาเห็นสิ่งมหัศจรรย์อื่นอีก

: ...และฉันจะรักษาคนตาบอดแต่กำเนิด และคนเป็นโรคเรื้อน...

เพียงท่านสัมผัสที่ตาของเขา เขาก็สามารถมองเห็นในที่มืด และด้วยสัมผัสเดียวกันนี้ที่ตัวผู้เป็นโรคเรื้อน เขาก็หายดีเป็นปกติ ประหนึ่งว่าเขาไม่เคยเป็นโรคนี้มาก่อน แต่ก็เช่นเดิม พวกเขาไม่ศรัทธาต่อสิ่งที่ท่านนำมา ท่านจึงนำสิ่งอื่นมาพิสูจน์ให้พวกเขาเห็นอีก

: และฉันจะให้ผู้ที่ตายแล้วมีชีวิตขึ้น ด้วยอนุมัติของอัลลอฮฺ และฉันจะบอกพวกท่านถึงสิ่งที่พวกท่านจะบริโภคกันและสิ่งที่พวกท่านสะสมไว้ในบ้านของพวกท่าน แท้จริงในนั้น มีสัญญาณหนึ่งสำหรับพวกท่าน หากพวกท่านเป็นผู้ศรัทธา

แม้แต่การที่ท่านสามารถบอกพวกเขาในสิ่งที่อยู่ในบ้านของพวกเขาก็ได้อย่างถูกต้อง โดยที่ท่านไม่เคยเข้าไปเห็นมาก่อน พวกเขา

ก็ยังไม่เชื่อ กระทั่งสิ่งสุดท้ายที่สุดจะทำหาย ท่านได้ฟื้นคืนชีพคนตายต่อหน้าต่อตาพวกเขา มีรายงานว่าท่านฟื้นคืนชีพคนตายถึง 4 คน ซึ่งแต่คนถูกทำให้ฟื้นขึ้นมาในช่วงเวลาที่ต่างกัน แต่กระนั้นก็ไม่อาจช่วยให้ศรัทธาเข้าไปถึงใจของพวกเขาได้เลย ในทันทีที่อัลลอฮฺทรงตอบรับการขอพรของศาสดาอีซา อาหารก็ร่วงลงมาจากปากฟ้า พวกเขาจับประทานมัน และพวกเขาก็คงอยู่บนการศรัทธา นอกจากชายผู้ทรยศคนหนึ่ง...

ผู้คนต่างพูดถึงความมหัศจรรย์นี้ ซึ่งสร้างความกังวลใจให้แก่ผู้นำศาสนายิวว่า หากผู้คนยังเลื่อมใสต่ออีซาอยู่เช่นนี้ สักวันหนึ่งศาสนาของพวกเขาต้องเลือนหายไปเป็นแน่แท้ พวกเขาจึงวางแผน โดยเริ่มจากการเข้าเผ่ากษัตริย์ยิวที่ปกครองอยู่ตอนนั้นซึ่งขึ้นตรงอยู่กับโรม พวกเขายุยงกษัตริย์ให้เห็นว่า นบีอีซาเป็นตัวอันตราย ปรารถนาช่วงชิงบัลลังก์ของเขา ด้วยความกลัวว่าจะถูกพรากอำนาจไป เขาจึงออกคำสั่งให้ล่าตัวนบีอีซา และจับท่านตรึงไม้กางเขน ซึ่งการตรึงกางเขนนั้นทำขณะที่ผู้ถูกตรึงยังมีชีวิตอยู่ โดยพวกเขาตอกตะปูที่มือทั้งสอง ตรงส่วนกลาง และเท้าทั้งสองของผู้ถูกตรึง ติดกับไม้กางเขน ลักษณะนี้ทำให้ออดเคลื่อนลงมาและหายใจไม่ออกจนเสียชีวิตในที่สุด ซึ่งใช้เวลาหนึ่งวันเป็นอย่างต่ำ พวกเขาวางแผนร้ายนี้หลังจากที่นบีอีซาถูกแต่งตั้งเป็นศาสดาได้

เพียงสามปีเท่านั้น ซึ่งนั่นหมายถึงว่าขณะนั้นท่านอายุประมาณ 33 ปี

ศาสดาอีซาและศาสดามูฮำหมัด ห่างกัน 560 ปี ไม่มีศาสดาถูกแต่งตั้งระหว่างท่านทั้งสอง ท่านศาสดามูฮำหมัด กล่าวว่า “และแท้จริงเขา (ศาสดาอีซา) จะลงมาสู่โลกอีกครั้ง ดังนั้นเมื่อพวกท่านเห็นเขา พวกท่านก็จะรู้...” และท่านให้ลักษณะศาสดาอีซาว่า “แท้จริงเขาเป็นคนสูงปานกลาง ผิวขาวอมแดง ผมของเขาเหมือนมีหยดน้ำแม้ว่ามันจะไม่เปียก”

จากที่ท่านผู้อ่านได้รับข้อมูลไปนั้น โดยเฉพาะในแง่มุมแห่งการผูกพันตนเองของท่านนักบุญยอแซฟเชิงวิเคราะห้ด้านจริยศาสตร์รวมไปถึงผลพวงจากจริยธรรมของท่านเองยังผลให้ไหม้ไฉนในการเติบโตและประกาศศาสนาของศาสดาอีซาบรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพอันมีผลต่อสังคมทางศาสนาในปัจจุบันนี้อย่างใหญ่หลวงตลอดจนได้เห็นถึงความบริสุทธิ์ของท่านจากการพ้นข้อกล่าวหาตั้งที่อัลกุรอานได้ยืนยันเอาไว้ จึงนำมาซึ่งคำสอนให้เราได้นำมาปรับใช้เพื่อเปลี่ยนแปลงตนเอง ครอบครัว และสังคมของเรา

จากคำถามที่ว่า ถึงเวลาแล้วหรือไม่? ที่เราทุกคนจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงตนเองไปสู่สิ่งที่ดีกว่าในการดำเนินชีวิตนั้น คำตอบที่ได้รับก็คือ มันเลยจุดนั้นมาแล้วครับ เราทุก

คนจำเป็นต้องนำศาสนามาเป็นระบบนำทางชีวิต ซึ่งเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการ แต่มีสักกี่คนที่รู้ว่าเรื่องนั้นๆ ศาสนามีขั้นตอน และวิธีการอย่างไร คนมีความรู้ไม่น้อยที่เป็นคนโง่ในสิ่งเหล่านี้ และก็มีบ้างเหมือนกันที่ทำเป็นไม่รู้ในสิ่งเหล่านี้ เพียงเพื่อจะได้ในสิ่งที่อยากได้ เพราะถ้าใช้ขั้นตอนและวิธีการทางศาสนา ก็จะทำให้เขา “มีอาจได้ในสิ่งที่อยากได้”

และสำหรับ “นักจริยศาสตร์” นั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องยึดโยงกระบวนการศึกษาตามวิถีทางแห่งศาสนาเป็นหลักในการกลั่นกรองความรู้ที่ไม่ถูกต้อง และอาจไม่ยังประโยชน์ หากแต่มีเจตนาที่ดีในการใฝ่รู้ก็จักได้รับภาคผลแห่งศาสนา พระเจ้าจะไม่ทรงเปลี่ยนแปลงสิ่งใดๆ หากแต่การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้น มนุษย์เองเป็นผู้เปลี่ยนแปลงด้วยมือที่พระเจ้าได้ให้เขา มา โดยไม่ได้ให้เขามาเพื่อ จับต้อง สัมผัส เคลื่อนย้าย หรือเปลี่ยนแปลงสิ่งใดๆ ไปในทางลบ ดังนั้นทุกสิ่งที่เกิดขึ้นต่างมีการเปลี่ยนแปลง และสิ่งที่เปลี่ยนแปลงมันก็คือ “มือของมนุษย์นั่นเอง” เราจึงต้องพยายาม นั่นคือหน้าที่ของเรา แต่ความสำเร็จของเรานั้น พระผู้เป็นเจ้าต่างหากที่เป็นผู้กำหนด ซึ่ง “จริยธรรม” ในมุมมองของศาสนาอิสลามมีมาตรฐานในการชี้วัดและชี้ขาดที่มาจากพระองค์อัลลอฮ์ พระผู้ทรงสร้างซึ่งพระองค์ทรงวางมาตรฐานที่ครอบคลุม ครบ

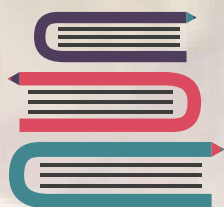
ถ้วนสมบูรณ์เอาไว้ในคัมภีร์อัล-กุรอาน และจริยวัตรของท่านศาสดามุฮัมมัด โดยหลักคำสอนที่ถูกระบุไว้ในคัมภีร์อัล-กุรอานจะประมวลหลักจริยธรรมในทุกมิติเอาไว้เป็นมาตรฐานในเชิงนามธรรม และท่านศาสดามุฮัมมัด จะเป็นผู้แสดงและปฏิบัติจริงตามมาตรฐานของอัล-กุรอานในเชิงรูปธรรมที่จับต้องและเป็นจริงตลอดจนเป็นแบบอย่างอันงดงามแก่มวลมนุษย์ในการเจริญรอยตามจริยวัตรของท่านได้อย่างสมจริง

จริยธรรมอิสลามจึงมิใช่เป็นเพียงทฤษฎีทางจริยศาสตร์ที่นักอภิปรายหรือผู้มีภาวะเหนือความเป็นมนุษย์ (ตามคำกล่าวอ้าง) ได้คิดค้นและสาธยายเอาไว้แต่ไม่สามารถนำมาปฏิบัติได้จริงกับปุถุชนหรือสามัญชน ความเป็นต้นแบบทางจริยธรรมขั้นสูงซึ่งอาจจะมีอยู่ในศาสดาของบางลัทธิศาสนาเป็นเรื่องของปัจเจกบุคคลหรือเป็นสถานะที่พ้นญาณวิสัยของความเป็นมนุษย์ไปแล้วตามคติความเชื่อของลัทธิศาสนานั้น ซึ่งยากนักที่จะนำมาปฏิบัติได้จริงกับปุถุชนหรือสามัญชน ต่างจากความเป็นต้นแบบทางจริยธรรมอันเป็นรูปธรรมที่จับต้องได้ซึ่งถูกแสดงออกผ่านจริยวัตรของท่านศาสดามุฮัมมัด ในทุกมิติที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมนุษย์ ทั้งในฐานะของปัจเจกบุคคล และในฐานะของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับครอบครัว ผู้คนรอบข้าง และสังคมโดยรวม

พี่น้องที่รัก ทุกศาสนานั้นมีแบบฉบับ มีคำสอนพร้อมสมบูรณ์แล้วในทุกเรื่อง ซึ่งทุกคนจะต้องมีวิถีชีวิตตามนี้ “ไม่มีคำสอนใดที่ไม่มีในศาสนา” การที่ไม่ดำเนินชีวิตตามนั้นถือว่าเป็นผู้ปฏิเสธ ใช่แล้ว ตั้งแต่การดูแลตัวเอง ดูแลครอบครัว ดูแลสังคม ศาสนาได้สอนวิธีและขั้นตอนการบริหารจัดการไว้ครบสมบูรณ์แล้ว ที่เป็นปัญหาที่แก้ไขได้ยากอยู่ในขณะนี้ นั่นก็มีใช่เพราะศาสนามีได้บอกถึงวิธีแก้ไข แต่เป็นเพราะการที่ไม่ได้ใช้หลักการของศาสนา มาแก้ไขต่างหาก มาเกิดครับ มาช่วยกันขจัดความปรารถนาทางอารมณ์เพื่อตัวเอง เพื่อพวกพ้อง และเพื่อสังคมออกไป

ให้เหลือไว้แต่ความปรารถนาเพื่อพระเจ้า บนเส้นทางแห่งความถูกต้อง และความบริสุทธิ์ใจ เราต้องทบทวนบทบาทของตนเองว่า ที่วันนี้เป็นอย่างนี้ มันส่งผลมาจากวันวาน หรืออดีตอย่างไร? และเมื่อวันนี้กำลังจะกลายเป็นอดีต เราก็ควรร่วมกันคิดได้แล้วว่า วันพรุ่งนี้หรืออนาคตของเราจะเป็นเช่นไร? ลองตรึกตรองจากแบบฉบับอันสูงส่งโดยมีอาจประเมินค่าได้เลยของท่านนักบุญยอแซฟ ในปีนักบุญยอแซฟเพื่อตอบรับจริยวัตรแห่งท่านนับจากนี้และตลอดไปด้วยกันเกิดครับ...

บรรณานุกรม

อะลี มุฮัมมัด อัศ-ศ็อลลาบี. (2007). อัล-วะสะฎียะฮฺ ฟิลกูรอ่าน อัล-กะรีม. สำนักพิมพ์ ดาร์
อิบนุลญะวซี (ไคโร).

มุฮัมมัด เราะบือ มุฮัมมัด ญะวะรีย (ไคโร). (1985). อัศลาคุนา.

มุศฏอฟา สะอีด อัล-คินและคณะ: อัร-ริสาละฮฺ (เบรุต-เลบานอน). (2004). ชัรหฺ รียาฎีศกอ
ลิหีน.

อาลี เสือสมิง. (2009). อิสลามกับดุลยภาพ.

นักบุญอแซฟ กับชีวิตเรียบง่ายที่ยิ่งใหญ่

ดร.สุภาวดี นัมคณิสสรณ์

บทนำ

ผู้เขียนเคยมีโอกาสดำเนินพูดคุยกับนักศึกษาที่เลือกเรียนวิชาชีพครูถึงเหตุผลในการที่พวกเขาเลือกที่จะเรียนในสาขาวิชาชีพครูนี้และก็ได้รับคำตอบจากพวกเขาว่าการเลือกเรียนวิชาชีพครูนี้ส่วนหนึ่งเพราะมีแรงบันดาลใจมาจากการที่ได้เห็นครูต้นแบบที่ดีในช่วงที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในด้านต่างๆ ของครู เช่น ในด้านบุคลิกภาพ ในด้านการ

แต่งกาย ในด้านการพูดจาที่มีความสุภาพ เรียบร้อย ความมีเหตุผล การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี การให้ความรักและความเมตตาต่อศิษย์อย่างเสมอภาคกัน มีความรับผิดชอบในหน้าที่ มีความเชี่ยวชาญในศาสตร์ มีเทคนิคการสอนที่ทำให้นักเรียนไม่รู้สึกเบื่อหน่าย และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า ที่มาของแรงบันดาลใจของนักศึกษากลุ่มที่เลือกเรียนวิชาชีพครูนี้ เกิดจากแรงบันดาลใจจากต้นแบบ (Inspiration by Role Model) ซึ่งแรงบันดาลใจดังกล่าวนี้เกิดขึ้นเพราะนักศึกษามีความชื่นชมและชื่นชอบครูของพวกเขา แรงบันดาลใจในลักษณะนี้เกิดจากการที่นักศึกษาได้เข้าไปมีส่วนร่วม หรือมีปฏิสัมพันธ์กับครูของเขาไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม จนเกิดเป็นความรัก ความศรัทธา ความเชื่อถือ ความประทับใจและพัฒนาเป็นความรู้สึกที่ต้องการยึดถือเป็นแบบอย่าง และแรงบันดาลใจจากต้นแบบนี้ย่อมมีผลต่อการใช้ชีวิต ต่อการเลือกทางเดินให้กับชีวิตต่อ

ทัศนคติ มุมมอง ความคิดและรวมถึงการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ในทิศทางที่สอดคล้องกับต้นแบบด้วย

ดังนั้น บุคคลที่เรายึดถือเป็นแบบอย่างจึงมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของเราเป็นอย่างมาก

นักบุญยอแซฟแบบอย่างของคริสตชน

ในวันที่ 8 ธันวาคม 2020 ซึ่งเป็นวันสมโภชพระแม่มาเรียผู้ปฏิสนธิจรมล สมเด็จพระสันตะปาปาฟรานซิสได้ทรงประกาศอุทิศตั้งแต่วันที่ 8 ธันวาคม 2020 - 8 ธันวาคม 2021 ให้เป็น “ปีแห่งนักบุญยอแซฟ” เพื่อระลึกถึงการครบรอบ 150 ปีแห่งการประกาศว่า “นักบุญยอแซฟเป็นองค์อุปถัมภ์พระศาสนจักรสากล”

ในโอกาสพิเศษ “ปีแห่งนักบุญยอแซฟ” นี้จึงนับเป็นโอกาสอันดียิ่งที่คริสตชนจะได้เรียนรู้และไตร่ตรองเกี่ยวกับเรื่องราวชีวิตและคุณธรรมอันสูงส่งของท่านนักบุญยอแซฟ ซึ่งผู้เขียนมีความเชื่อมั่นว่าการได้มีโอกาสศึกษาและไตร่ตรองชีวิตของท่านอย่างลึกซึ้งในโอกาสนี้จะช่วยเพิ่มพูนความรัก ความศรัทธา ของคริสตชนที่มีต่อนักบุญยอแซฟให้มากยิ่งขึ้นและช่วยให้เกิดความมั่นใจที่จะยึดถือท่านเพื่อเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตของเราตลอดไป

นักบุญยอแซฟบุรุษผู้ชอบธรรม

ทุกสิ่งที่เราทราบเกี่ยวกับ ชีวิตของท่านนักบุญยอแซฟนั้นมาจากพระคัมภีร์ เราทราบว่า ท่านเป็นช่างไม้ธรรมดาคนหนึ่ง และเป็นคู่หมั้นของพระนางมารีย์ นอกจากนี้พระคัมภีร์ยังให้ ความรู้ที่สำคัญมากประการหนึ่งของนักบุญยอแซฟ นั่นก็คือ ท่านเป็น “ผู้ชอบธรรม” และพร้อมเสมอที่จะปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระเจ้า โดยยอมรับพระนางมารีย์เป็นภรรยาและรับพระเยซูเจ้าเป็นบุตรบุญธรรมของท่าน ดังข้อความจากพระคัมภีร์ที่กล่าวเอาไว้ดังนี้ “เรื่องราวการประสูติของพระเยซูคริสตเจ้า เป็นดังนี้ พระนางมารีย์ พระมารดาของพระองค์หมั้นกับนักบุญยอแซฟ แต่ก่อนที่ท่านทั้งสองจะครองชีวิตร่วมกัน ปรากฏว่าพระนางตั้งครรภ์แล้วด้วยเดชพระจิตเจ้า นักบุญยอแซฟคู่หมั้นของพระนางเป็นผู้ชอบธรรมไม่ต้องการฟ้องหย่าพระนางอย่างเปิดเผยจึงคิดถอนหมั้นอย่างเงียบๆ ขณะที่นักบุญยอแซฟกำลังคิดถึงเรื่องนี้อยู่ ทูตสวรรค์ขององค์พระผู้เป็นเจ้าก็มาเข้าฝัน กล่าวว่า “ยอแซฟโอรสกษัตริย์ดาวิดอย่ากลัวที่จะรับมารีย์มาเป็นภรรยาของท่านเลย เพราะเด็กที่ปฏิสนธิในครรภ์ของนางนั้นมาจากพระจิตเจ้า นางจะให้กำเนิดบุตรชาย ท่านจงตั้งชื่อบุตรนั้นว่าเยซู เพราะเขาจะช่วยประชากรของเขาให้รอดพ้นจากบาป” (มธ 1:18-21)

หลังจากที่ทูตสวรรค์มาเข้าฝันนักบุญยอแซฟแล้ว ท่านก็ยอมรับพระนางมารีย์โดยปราศจากเงื่อนไขเพราะท่านวางใจในคำพูดของทูตสวรรค์ ดวงใจของท่านจึงเป็นดวงใจที่เปี่ยมไปด้วยความรักและความเมตตา ท่านมิได้รีรอที่จะปกป้องชื่อเสียง ศักดิ์ศรี และชีวิตของพระนางมารีย์ และมีความกล้าหาญที่ยอมเป็นบิดาตามกฎหมายของพระเยซูคริสตเจ้าซึ่งท่านได้ตั้งชื่อว่า “เยซู” ดังที่ทูตสวรรค์แจ้งให้ท่านทราบ “...เมื่อนักบุญยอแซฟตื่นขึ้น เขาก็ทำตามที่ทูตสวรรค์ขององค์พระผู้เป็นเจ้าสั่งไว้ คือรับภรรยามาอยู่ด้วย แต่เขามีได้มีเพศสัมพันธ์กับนาง ต่อมานางให้กำเนิดบุตรชาย นักบุญยอแซฟตั้งชื่อกุมารนั้นว่าเยซู” (มธ 1:24-25)

นักบุญยอแซฟผู้้นบนอบ

เราจะเห็นว่าพระเจ้าทรงเปิดเผยแผนการไถ่กู้ของพระองค์ให้แก่นักบุญยอแซฟโดยผ่านการฝันซึ่งในพระคัมภีร์และประชากรโบราณถือว่าเป็นวิธีที่พระเจ้าทรงทำให้พวกเราได้ทราบถึงพระประสงค์ของพระองค์

ในพระคัมภีร์ได้กล่าวไว้ว่า นักบุญยอแซฟรู้สึกไม่สบายใจถึงการตั้งครรภ์อย่างเร้นลับของพระแม่มารีย์ แต่ท่าน “ไม่ต้องการฟ้องหย่าพระนางอย่างเปิดเผยจึงคิดถอนหมั้นอย่างเงียบๆ” (มธ 1:19) ด้วย

เหตุนี้เองในความฝันครั้งแรกทูตสวรรค์จึงช่วยแก้ปัญหาก็ทำให้ท่านหนักใจด้วยการแจ้งให้ท่านทราบว่า “อย่ากลัวที่จะรับมารีย์มาเป็นภรรยาของท่านเลย เพราะเด็กที่ปฏิสนธิในครรภ์ของพระนางนั้นมาจากพระจิตเจ้า” (มธ 1:20) ดังนั้น “เมื่อนักบุญยอแซฟตื่นขึ้นเขาก็ทำตามทูตสวรรค์ขององค์พระผู้เป็นเจ้าสั่งไว้” (มธ 1:24) นั่นคือการรับพระแม่มารีย์เป็นภรรยาของท่าน จะเห็นได้ว่าความนบนอบต่อพระเจ้าทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างเป็นไปได้สำหรับนักบุญยอแซฟเสมอ

ในความฝันครั้งที่สองทูตสวรรค์แจ้งให้นักบุญยอแซฟพาพระแม่มารีย์และพระกุมารหนีไปยังประเทศอียิปต์เพื่อหนีกษัตริย์เฮโรด “จงลุกขึ้น พาพระกุมารและพระมารดาหนีไปประเทศอียิปต์ และจงอยู่ที่นั่นจนกว่าเราจะบอกท่าน เพราะกษัตริย์เฮโรดกำลังสืบหาพระกุมารเพื่อจะประหารชีวิต” (มธ 1:13) เมื่อนักบุญยอแซฟได้รับการเตือนจากทูตสวรรค์เช่นนั้นท่านก็ไม่รีรอที่จะนบนอบท่านไม่สนใจว่าท่านจะต้องเผชิญกับความยุ่งยากและความลำบากใดๆ ทั้งสิ้น “นักบุญยอแซฟจึงลุกขึ้นพาพระกุมารและพระมารดาออกเดินทางไปประเทศอียิปต์ในคืนนั้น และอยู่ที่นั่นจนกระทั่งกษัตริย์เฮโรดสิ้นพระชนม์” (มธ 2:14-15)

“เมื่อกษัตริย์เฮโรดทรงเห็นว่าพระองค์ถูกบรรดาโหราจารย์หลอก ก็กริ้วยิ่งนัก จึงทรงสั่งให้ประหารเด็กชายทุกคนที่มีอายุตั้งแต่สองขวบลงมาในเมืองเบธเลเฮมและบริเวณใกล้เคียง” (มธ 2:16) การที่กษัตริย์เฮโรดได้สั่งทหารไปยังเมืองเบธเลเฮมและสั่งให้ประหารเด็กชายทุกคนที่มีอายุตั้งแต่สองขวบลงมาก็เพื่อให้แน่ใจว่า พระกุมารเยซูจะต้องถูกฆ่าอย่างแน่นอน

การที่พระกุมารเยซูสามารถรอดพ้นมาจากการปองร้ายของกษัตริย์เฮโรดได้นั้นก็เพราะความนบนอบที่นักบุญยอแซฟมีต่อพระเจ้ารวมถึงความรักและความเอาใจใส่ที่ท่านมีต่อองค์พระกุมารเยซู

เมื่อนักบุญยอแซฟพาพระกุมารเยซู และพระแม่มารีย์เสด็จหนีไปประเทศอียิปต์แล้ว พระคัมภีร์ก็ไม่ได้บอกพวกเราว่า พระแม่มารีย์ นักบุญยอแซฟ และพระกุมารต้องอาศัยอยู่ในประเทศอียิปต์เป็นเวลานานมากเท่าใด แต่ที่แน่นอนก็คือพวกเขาก็ต้องมีที่พักต้องมีอาหารซึ่งนักบุญยอแซฟผู้เป็นหัวหน้าครอบครัวก็ต้องทำงานเพื่อที่จะหาเลี้ยงครอบครัวของท่าน ครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ก็จะต้องเผชิญกับปัญหาและความยากลำบากเช่นเดียวกับบรรดาผู้อพยพที่เราเห็นในยุคของเราเช่นกัน นั่นก็คือต้องเสี่ยงชีวิตในการหนี ต้องเผชิญหน้ากับความทุกข์ยากลำบาก นานาประการ เช่น ความยากจน การไร้ที่พำนักพักพิง ความหิวโหย ความอดอยาก เป็นต้น ดังนั้น พระศาสนจักรจึงถือว่านักบุญยอแซฟเป็นองค์อุปถัมภ์ของบรรดาผู้ที่ต้องจากบ้านเกิดเมืองนอนของตนอันเนื่องมาจาก สงคราม ความเกลียดชัง การเบียดเบียนและความยากจน

ช่วงเวลาที่ท่านและครอบครัวศักดิ์สิทธิ์อยู่ในประเทศอียิปต์นั้น นักบุญยอแซฟก็รอคอยอย่างอดทนด้วยความเชื่อและความไว้วางใจในพระเจ้า ท่านรอคอยวันที่ทูตสวรรค์จะแจ้งให้ท่านทราบว่าท่านจะสามารถกลับบ้านอย่างปลอดภัยได้เมื่อใด ในความฝันครั้งที่สาม หลังจากที่ถูกกษัตริย์เฮโรดล้นพระชนม์แล้ว ทูตสวรรค์ก็ได้มาแจ้งต่อนักบุญยอแซฟ

ว่า “จงลุกขึ้น พาพระกุมารและพระมารดากลับไปแผ่นดินอิสราเอล เพราะผู้ที่ต้องการฆ่าพระกุมารตายแล้ว” (มธ 2:20) นักบุญยอแซฟก็แสดงความนบนอบโดยทันทีอีกครั้งหนึ่ง “นักบุญยอแซฟจึงลุกขึ้น พาพระกุมารและพระมารดากลับไปแผ่นดินอิสราเอล” (มธ 2:21)

ในช่วงที่ท่านกำลังเดินทางกลับอิสราเอล “เมื่อรู้ว่าอาร์เคลาอัสขึ้นครองราชย์เป็นกษัตริย์ในแคว้นยูเดีย สืบต่อจากกษัตริย์เฮโรดพระบิดา นักบุญยอแซฟก็กลัวที่จะไปที่นั่นและเมื่อพระเจ้าทรงเตือนเขาในความฝัน เขาจึงกลับไปยังแคว้นกาลิลี ไปอาศัยอยู่ในเมืองหนึ่งชื่อว่านาซาเร็ธ” (มธ 2:22-23)

เราจะเห็นได้ว่า ในทุกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น นักบุญยอแซฟตอบรับพระประสงค์ของพระเจ้าทุกครั้ง และในตอนจบของทุกเรื่องนี้นักบุญยอแซฟมีบทบาท พระวรสารก็จะบันทึกเอาไว้ว่า ท่านลุกขึ้นพาพระกุมารและพระแม่มารีย์พร้อมกับการปฏิบัติตามที่พระเจ้าทรงมีพระบัญชากับท่าน

นักบุญยอแซฟหัวหน้าครอบครัวศักดิ์สิทธิ์

พระเจ้าทรงเลือกนักบุญยอแซฟให้เป็นบิดาเลี้ยงของพระบุตรของพระองค์ เป็นภัสดาของพระแม่มารีย์และเป็นหัวหน้าครอบครัวศักดิ์สิทธิ์เพราะท่านเป็นผู้ชอบธรรม ดังนั้น พระเจ้าจึงประทานพระพร

ท่านที่จำเป็นแก่ท่านในการเป็นหัวหน้าครอบครัวศักดิ์สิทธิ์

นักบุญยอแซฟเป็นบุคคลที่พระเจ้าทรงเลือกเพื่อขึ้นนำจุดเริ่มต้นของประวัติศาสตร์แห่งการไถ่กู้ พระเจ้าทรงใช้ท่านให้เป็นเครื่องมือในการช่วยพระกุมารเยซูและพระแม่มารีย์ นักบุญยอแซฟต้องเดินทางไกลด้วยความยากลำบากจากนาซาเร็ธไปยังเบธเลเฮมเพื่อลงทะเบียนในเมืองของครอบครัวที่ตนเองเกิดในการสำรวจสำมะโนประชากรทั่วจักรวรรดิโรมันของจักรพรรดิซีซาร์ออกัสตัส “ทุกคนต่างไปลงทะเบียนในเมืองของตน นักบุญยอแซฟออกเดินทางจากเมืองนาซาเร็ธในแคว้นกาลิลีไปยังเมืองของกษัตริย์ดาวิดชื่อเบธเลเฮมในแคว้นยูเดีย เพราะยอแซฟสืบเชื้อสายมาจากราชวงศ์ดาวิด ท่านไปลงทะเบียนพร้อมกับพระนางมารีย์ซึ่งกำลังทรงพระครรภ์ ขณะที่อยู่ที่นั่นก็ถึงเวลาที่พระนางมารีย์จะมีประสูติกาล พระนางประสูติพระโอรสองค์แรก ทรงใช้ผ้าพันพระวรกายพระกุมารนั้น แล้วทรงวางไว้ในรางหญ้า เนื่องจากไม่มีที่ในห้องพักแรมเลย” (ลก 2:3-7)

เมื่อเดินทางไปถึงตำบลเบธเลเฮม นักบุญยอแซฟไม่สามารถที่จะเสาะหาที่พักพิงสำหรับพระแม่มารีย์เพื่อที่จะคลอดบุตร แต่ท่านก็เลือกคอกสัตว์ซึ่งดีที่สุดในที่ท่านพอจะหาได้ในเวลานั้นแล้วสามารถปรับให้สถานที่

นั้นเป็นบ้านเพื่อต้อนรับพระบุตรของพระเจ้าที่จะเสด็จมาในโลกนี้ จะเห็นได้ว่า พระเจ้าทรงวางใจในความกล้าหาญที่สร้างสรรค์ของนักบุญยอแซฟที่จะหาวิธีที่จะดูแลและช่วยเหลือพระกุมารเยซูและพระแม่มารีย์ และเมื่อต้องเผชิญภัยที่กำลังจะมาถึงจากกษัตริย์เฮโรดที่ต้องการจะสังหารพระกุมารเยซู เมื่อท่านได้รับการเตือนอีกครั้งในความฝันให้ปกป้องพระกุมารเยซู ท่านก็ตื่นขึ้นกลางดึกเพื่อเตรียมตัวพาพระกุมารเยซูหนีไปยังประเทศอียิปต์

นักบุญยอแซฟเคารพรักพระเจ้า นบนอบพระบัญญัติ “เมื่อครบกำหนดเวลาที่มารดาและบุตรจะต้องทำพิธีชำระมลทินตามธรรมเนียมบัญญัติของโมเสส นักบุญยอแซฟพร้อมกับพระนางมารีย์นำพระกุมารไปที่กรุงเยรูซาเล็มเพื่อถวายบุตรชายคนแรกแด่พระเจ้า มีเขียนไว้ในธรรมเนียมบัญญัติของพระเจ้าว่า จะต้องถวายบุตรชายคนแรกแด่พระเจ้า และถวายเครื่องบูชาคือนกเขาหนึ่งคู่หรือนกพิราบสองตัว ตามที่มีกำหนดไว้ในธรรมเนียมบัญญัติของพระเจ้า” (ลก 2:22-24)

ถึงแม้ว่านักบุญยอแซฟจะเป็นช่างไม้ และท่านก็มีฐานะไม่ร่ำรวย แต่ท่านก็ปฏิบัติตามธรรมเนียมบัญญัติอย่างเคร่งครัดทุกประการ ท่านได้ถวายเครื่องบูชาแด่พระเจ้าเป็นนกพิราบสองตัวซึ่งอนุญาตให้สำหรับคนจนที่ไม่มีเงินซื้อลูกแกะมาถวาย “เมื่อนักบุญ

ยอแซฟพร้อมกับพระนางมารีย์ปฏิบัติตามที่ธรรมบัญญัติของพระเจ้ากำหนดไว้สำเร็จทุกประการแล้ว ก็กลับไปที่น่าซาเรีธ เมืองของตนในแคว้นกาลิลี พระกุมารทรงเจริญวัยแข็งแรงขึ้น ทรงพระปรีชาญาณอย่างสมบูรณ์และพระหรรษทานของพระเจ้าสถิตอยู่กับพระองค์” (ลก 2:39-40)

นอกจากนี้นักบุญยอแซฟยังพาครอบครัวของท่านไปยังกรุงเยรูซาเล็มทุกปี เพื่อฉลองปัสกาซึ่งไม่ใช่สิ่งที่ทำได้ง่ายนักสำหรับหัวหน้าครอบครัวที่ต้องทำงานตลอดเวลาเพื่อหาเลี้ยงตนเองและครอบครัวอย่างท่านนักบุญยอแซฟ แต่กระนั้นท่านก็ยังพาครอบครัวของท่านไปยังกรุงเยรูซาเล็มในเทศกาลปัสกาทุกปี

เมื่อพระเยซูคริสต์เจ้ามีพระชนมายุสิบสองพรรษา นักบุญยอแซฟพร้อมกับพระแม่มารีย์ก็ได้ขึ้นไปกรุงเยรูซาเล็มตามธรรมเนียมนั้น เมื่อวันฉลองสิ้นสุดลงทุกคนก็เดินทางกลับแต่พระเยซูคริสต์เจ้ายังประทับอยู่ต่อโดยที่บิดามารดาไม่รู้เพราะคิดว่าพระองค์ทรงอยู่ในหมู่ผู้ร่วมเดินทาง เมื่อเดินทางไปถึงได้หนึ่งวันแล้ว นักบุญยอแซฟและพระแม่มารีย์ตามหาพระองค์ในหมู่ญาติและคนรู้จัก เมื่อไม่พบจึงกลับไปกรุงเยรูซาเล็มเพื่อตามหาพระองค์ที่นั่น

ในวันที่สามนักบุญยอแซฟและพระแม่มารีย์ได้พบพระเยซูคริสต์เจ้าในพระวิหารประทับอยู่ในหมู่อาจารย์ ทรงฟังและทรงไต่ถามพวกเขา ทุกคนต่างประหลาดใจในพระปรีชาที่ทรงแสดงในการตอบคำถาม เมื่อนักบุญยอแซฟพร้อมกับพระแม่มารีย์เห็นพระองค์ก็รู้สึกแปลกใจ พระนางมารีย์จึงตรัสถามพระองค์ว่า “ลูกเอ๋ย ทำไมจึงทำกับเราเช่นนี้ ดูซิ พ่อกับแม่ต้องกังวลใจตามหาลูก” พระองค์ตรัสตอบว่า “พ่อกับแม่ตามหาลูกทำไม พ่อแม่ไม่รู้หรือว่า ลูกต้องอยู่ในบ้านของพระบิดาของลูก” (ลก 2:48-49)

แม้ว่านักบุญยอแซฟจะไม่เข้าใจในสิ่งที่พระเยซูเจ้าตรัส แต่ท่านซึ่งเป็นบุคคลที่ให้ความเคารพต่อพระเจ้าและมีความรู้สึกไวกับทุกสิ่งที่เกิดขึ้น ท่านจึงตัดความคิดของท่านออกไปเพื่อที่จะไม่รับรู้ถึงเหตุการณ์ที่แม้จะดูเหมือนเร้นลับแต่ท่านก็ทำใจยอมรับด้วยความรับผิดชอบและทำให้เป็นส่วนหนึ่งแห่งประวัติศาสตร์ของตนเอง

“พระเยซูเจ้าเสด็จกลับไปเมืองนาซาเรธกับบิดามารดาและเชื่อฟังท่านทั้งสอง... พระเยซูเจ้าทรงเจริญขึ้นทั้งในพระปรีชาญาณ พระชนมายุและพระหรรษทาน เฉพาะพระพักตร์ของพระเจ้าและต่อหน้ามนุษย์” (ลก 2:51-52)

พระเยซูคริสต์เจ้าทรงเชื่อฟังนักบุญยอแซฟในฐานะที่ท่านทำหน้าที่แทนพระบิดาบนสวรรค์ ส่วนท่านนักบุญยอแซฟก็ทราบว่พระเยซูคริสต์เจ้าที่อยู่ในความดูแลของท่านคือพระบุตรของพระเจ้า ส่วนพระแม่มารีย์ก็คือพระมารดาของพระเจ้า ท่านรักพวกเขามากท่านทำงานช่างไม้เพื่อหาเลี้ยงชีพด้วยความซื่อสัตย์เพื่อเลี้ยงดูครอบครัวของท่าน พระเยซูคริสต์เจ้าก็ทรงเรียนรู้คุณค่า และศักดิ์ศรีของการทำงานจากนักบุญยอแซฟ งานของนักบุญยอแซฟจึงเตือนใจพวกเราว่าพระบุตรของพระเจ้า ในการประสูติมาเป็นมนุษย์ของพระองค์ก็ไม่รังเกียจการทำงาน พระเจ้าทรงเลือกนักบุญยอแซฟให้เป็นบิดาเลี้ยงของพระเยซูคริสต์

เจ้าก็เพื่อแสดงให้เห็นว่าพระองค์ทรงให้เกียรติแก่งาน

นักบุญยอแซฟได้เห็นพระเยซูคริสต์เจ้าเติบโตขึ้นทีละเล็กทีละน้อย “ทั้งในพระปรีชาญาณ พระชนมายุ และพระหรรษทาน เฉพาะพระพักตร์ของพระเจ้าและต่อหน้ามนุษย์” (ลก 2:52) ส่วนพระเยซูคริสต์เจ้าก็ทรงเห็นถึงความรักอันอ่อนโยนของพระเจ้าในท่านนักบุญยอแซฟเช่นกัน

เราจะเห็นได้ว่า นอกจากพระแม่มารีย์แล้วก็ไม่มีใครในโลกนี้ที่จะมีความใกล้ชิดและสนิทสนมกับพระเยซูคริสต์เจ้ามากเท่ากับนักบุญยอแซฟเพราะท่านได้อุทิศชีวิตของท่านเพื่อดูแล ปกป้องและปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระองค์ด้วยความรักที่เต็มเปี่ยมของท่าน ท่านไม่เคยทำตนเป็นศูนย์กลางของทุกสิ่ง และไม่เคยคิดถึงแต่ตนเอง แต่ท่านจะมุ่งไปที่ชีวิตของพระแม่มารีย์และพระเยซูคริสต์เจ้าเสมอ

เนื่องจากนักบุญยอแซฟไม่เคยปรากฏตัวให้เห็นในช่วงเวลาที่พระเยซูคริสต์เจ้าทรงแพร่ธรรม หรือในช่วงเวลาที่พระเยซูคริสต์เจ้าทรงสิ้นพระชนม์และเสด็จกลับเป็นขึ้นมอดังนั้น นักประวัติศาสตร์หลายคนจึงเห็นพ้องกันว่า นักบุญยอแซฟคงจะสิ้นใจก่อนที่พระเยซูคริสต์เจ้าจะทรงออกเทศนา หากเป็นเช่นนี้ก็หมายความว่า ท่านต้องสิ้นใจในอ้อมแขนของพระเยซูคริสต์เจ้าและพระแม่มารีย์

อย่างแน่นอนที่สุด ซึ่งนี่ก็คือความปรารถนาของคริสตชนทุกคนที่จะได้มีโอกาสชื่นใจในศีลในพระพรของพระเยซูคริสตเจ้า พระแม่มาเรียและท่านนักบุญยอแซฟ ดังนั้น นักบุญยอแซฟจึงเป็นองค์อุปถัมภ์ของผู้ที่จวนจะสิ้นใจด้วย

บทสรุป

ในปัจจุบันนี้หากมีการประชุมหรือการสัมมนาเพื่อที่จะหาแนวทางในการพัฒนาสังคมให้ดีขึ้นแล้ว สิ่งหนึ่งที่มักจะได้รับการหยิบยกขึ้นมาพูดอยู่เสมอก็คือ ความต้องการ “ต้นแบบ” หรือ “ตัวอย่างที่ดี” โดยเฉพาะจากผู้นำในทุกภาคส่วนของสังคม ตั้งแต่ในระดับของครอบครัวไปจนถึงระดับประเทศ ไม่ว่าจะเป็นแบบอย่างจากพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ ศิลปิน ดารานักร้อง ผู้นำทางการเมืองหรือผู้นำทางศาสนา เป็นต้น เพราะบุคคลเหล่านี้จะมีส่วนอย่างมากต่อการชี้แนะ หรือกำหนดแนวทางให้แก่เด็กและเยาวชน

สำหรับคริสตชนแล้ว ชีวิตของบรรดานักบุญก็เป็นแบบฉบับที่เราสามารถเลียนแบบได้ ทั้งนี้ก็เพราะว่าชีวิตของนักบุญเหล่านั้นได้รับการพิสูจน์อย่างเป็นรูปธรรมถึงความเป็นไปได้ของการนำพระวรสารมาปฏิบัติในชีวิตจริง ดังนั้นคริสตชนจึงสามารถยึดถือชีวิตของพวกท่านมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตของเราได้เป็นอย่างดี

จากการเรียนรู้และไตร่ตรองถึงชีวิตของท่านนักบุญยอแซฟ ทำให้เราทราบว่าท่านเป็นภัสตาของพระแม่มาเรีย เป็นบิดาเลี้ยงของพระเยซูคริสตเจ้า เป็นช่างไม้และพระศาสนจักรได้ยกย่องให้ท่านเป็น “องค์อุปถัมภ์ของแรงงาน” “ความยุติธรรมในสังคม” “องค์อุปถัมภ์ของผู้กำลังสิ้นใจอย่างเป็นสุข” “องค์อุปถัมภ์ของพระศาสนจักรสากล”

นักบุญเทเรซาแห่งอาวิลากล่าวถึงนักบุญยอแซฟว่า “ดูเหมือนว่า พระเจ้าได้ประทานนักบุญองค์อื่นๆ ให้คอยช่วยเหลือในความจำเป็นประการใดประการหนึ่งแต่นักบุญยอแซฟผู้ศักดิ์สิทธิ์ได้แผ่ขยายการอุปถัมภ์ของท่านจนครอบคลุมความต้องการต่างๆ ทั้งหมด”

นักบุญยอแซฟเป็นบุรุษผู้ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย และเรียบง่ายแต่สามารถเป็นผู้ที่มีบทบาทที่สำคัญในประวัติศาสตร์แห่งการไถ่กู้ได้ โดยท่านได้มอบชีวิตของท่านเพื่อดูแลครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ด้วยการอุทิศตนเองอย่างสิ้นเชิงให้กับพระแม่มาเรียและพระบุตรตลอดชีวิตของท่าน ทำให้พระธรรมล้ำลึกแห่งการประสูติของพระเยซูคริสตเจ้าและเป้าหมายแห่งการไถ่กู้สามารถเป็นจริงได้

บรรณานุกรม

คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพระคัมภีร์. (2002). **พระคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่**. นครปฐม: คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพระคัมภีร์.

วิษณุ ฐัญญอนันต์. (2563). **สมณลิขิต “ด้วยหัวใจของบิดา”**. [ออนไลน์]. สืบค้นจาก: www.cmdiocese.org/web/27907. วันที่สืบค้น: 1 มีนาคม 2564.

มากกว่าตัวอักษร : ยอแซฟในพระวรสาร ยอแซฟในสายตาผู้คนในโลกปัจจุบัน

ชญกรณ์ สีกาเน็ตไทย

นอกจากจะเป็นชื่อจริงของชาวตะวันตก หรือชื่อนักบุญประจำตัวของผู้คนในภูมิภาคเอเชีย ชื่อของนักบุญยอแซฟยังปรากฏให้เห็นอยู่บ่อยครั้งตามโรงเรียน วัด อาราม อาสนวิหารหรือกระทั่งชื่อเมืองในประเทศต่างๆ ทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นในประเทศฝรั่งเศส แคนาดา ดอมินีกา¹ หรือ สหรัฐฯ สเปน อาร์เจนตินาซึ่งรู้จักกันในนาม ซานโฮเซ (San José) ยิ่งไปกว่านั้นนักบุญยอแซฟยังเป็นนักบุญประจำประเทศแคนาดาอีกด้วย

เมื่อพูดถึงนักบุญยอแซฟ ภาพที่ใครหลายคนนึกถึง คือภาพของชายผู้หนึ่งซึ่งอยู่ข้างๆ มารีย์และพระเยซู ชายที่มีหนวดเคราเพิ่ม และในบางครั้งก็ให้รายละเอียดเพิ่มเติมว่าเป็นชายที่มีอายุมากที่มาพร้อมกับเคราสีขาวโพลน อย่างไรก็ตามก็ไม่มีใครทราบว่่านักบุญยอแซฟแท้จริงแล้วมีรูปร่างอย่างไร หรืออายุเท่าไร โดยมีเพียงแค่พระวรสารของนักบุญลูกาและนักบุญมัทธิวที่กล่าวถึงนักบุญยอแซฟ และปรากฏเพียงแคในช่วงแรกของพระวรสารเท่านั้น ซึ่งพระวรสารทั้ง

¹ ประเทศที่เป็นเกาะ ตั้งอยู่ในทะเลแคริบเบียน

สองทำให้รู้แต่เพียงว่านักบุญยอแซฟมีอาชีพช่างไม้ (เทียบ มธ. 13:55) อีกทั้งยังเป็น “ผู้ชอบธรรม” (มธ. 1:19) ซึ่งมีฐานะเป็นผู้ที่สืบทอดมาจากตระกูลของดาวิด (เทียบ มธ. 1:16-20) และเป็นคู่หมั้นของมารีย์ (เทียบ มธ. 1,16.18.19; ลก. 1:27)

เรื่องราวต่างๆ ของนักบุญยอแซฟที่พระวรสารบรรยายมีเพียงเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับพระเยซู เช่น การเลี้ยงดูพระเยซูให้ “เจริญขึ้นทั้งในพระปรีชาญาณ พระชนมายุ และพระหรรษทานเฉพาะพระพักตร์ของพระเจ้าและต่อหน้ามนุษย์” (เทียบ ลก. 2:52) โดยไม่มีถ้อยคำของนักบุญยอแซฟปรากฏ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ดูเหมือนว่านักบุญยอแซฟเป็นตัวละครที่ “ลึกลับ” ซึ่งมาและไปอย่างเงียบๆ

ในขณะที่เรื่องราวของนักบุญยอแซฟปรากฏให้เห็นเพียงน้อยนิด แต่ความศรัทธาในตัวนักบุญยอแซฟหรือความใกล้ชิดในหมู่คริสตชนกลับไม่น้อยนิดเหมือนที่ปรากฏอยู่ในพระวรสาร

หนังสือ: ปัจจัยสำคัญที่สร้างศรัทธาต่อนักบุญยอแซฟ

ความศรัทธาต่อนักบุญยอแซฟค่อยๆ แพร่หลาย ซึ่งสามารถเห็นได้จากนักบุญแบร์นาร์แห่งแกลร์โว (Bernard de Clairvaux) ที่กล่าวถึงนักบุญยอแซฟในบทเทศน์ “Super missus est” หรือนักบุญเทเรซาแห่งอาวิลาลา (Teresa de Ávila) ผู้เป็นนักปฏิรูปในคณะคาร์เมไลท์ซึ่งพูดถึงนักบุญยอแซฟอยู่มากมายทั้งในบทภาวนา นักบุญยอแซฟส่วนตัว

และหนังสืออัตชีวประวัติที่นักบุญเทเรซา แห่งอาวิลาลเขียนขึ้นเอง: “นักบุญยอแซฟได้ เติบโตขึ้นมาในอาชีพที่เหนือกว่าคำภานาและ ความหวังของข้าพเจ้า”²

ทั้งนี้ฝรั่งเศสมีบทบาทสำคัญที่ส่งผลให้ ความศรัทธาต่อนักบุญยอแซฟเริ่มแพร่หลาย เป็นวงกว้าง โดยเริ่มเห็นได้ชัดในศตวรรษที่ 15 นักเทววิทยาฌอง เฌอร์ซอง (Jean Gerson) ซึ่งอธิบายเหตุผลว่าทำไมต้องสนับสนุน ให้มีการระลึกถึงนักบุญยอแซฟ³ และเขียน จดหมายไปยังวัดต่างๆ เพื่อขอให้มีการฉลอง จำลองถึงการแต่งงานของมารีย์และนักบุญ ยอแซฟผู้เป็นคู่หมั้นในโลก⁴ ต่อมาในศตวรรษ ที่ 16 หนังสือซึ่งเล่าถึงประวัติและชีวิตของ นักบุญยอแซฟเกิดขึ้นมากมาย และถึงแม้ว่า ต้นฉบับจะเป็นภาษาฝรั่งเศส ก็มีการแปล และจัดพิมพ์เป็นภาษาอื่นๆ

นับตั้งแต่ศตวรรษที่ 16 นักบวชคณะ ต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คณะเยสุอิต และ คณะฟรานซิสกัน เป็นต้น มีส่วนสำคัญที่ส่งเสริมกิจศรัทธาที่มีต่อนักบุญยอแซฟ โดยมี หนังสือถือเป็นช่องทางหลักที่ส่งผลให้ความ

ศรัทธาเป็นที่แพร่หลายในหมู่คริสตชน ใน สมัยนั้นนักวรรณกรรมด้านจิตวิญญาณต่าง ไม่พลาดที่เขียนถึงชีวิตนักบุญยอแซฟ ทั้งนี้ ในปี ค.ศ.1634 เอเตียน บิเน็ต (Etienne Binet) หนึ่งในนักเขียนด้านจิตวิญญาณชั้นนำในยุคนั้นได้เขียนหนังสือ “Tableau des divines faveurs faites à saint Joseph” (“สรุปการช่วยเหลือต่างๆ ของพระเจ้าที่ให้กับยอแซฟ”) โดยนำเสนอว่ายอแซฟมีศักดิ์ เป็นคู่หมั้นมารีย์พรหมจารีร่วมกับพระจิต⁵ และอีกประมาณสองปีถัดมา ปอล เดอ บาร์รี (Paul de Barry) ได้เขียนหนังสือ “La dévotion à saint Joseph” (“ศรัทธาต่อนักบุญยอแซฟ”) ซึ่งเนื้อหาไปในทิศทาง เดียวกับเอเตียน บิเน็ต แต่ทว่า ปอล เดอ บาร์รีได้แบ่งปันพิจารณา (Contemplate) นักบุญยอแซฟในฐานะที่เป็นตัวแทนของ พระจิตในความรักอันนิตย์ของพระเจ้า⁶ อีก ด้วย หนังสือดังกล่าวของปอล เดอ บาร์รี กลายเป็นหนังสือ “Best Seller” ในยุโรป ที่ได้รับการแปลเป็นภาษาต่างประเทศกว่า 6 ภาษา อีกทั้งยังถูกตีพิมพ์อย่างน้อยสิบหก

² Sainte Thérèse d'Avila, Vie écrite par elle-même, Éditions du Seuil

³ Paul Payan (1997) “Pour retrouver un père...La promotion du culte de saint Joseph au temps de Gerson” <https://journals.openedition.org/crm/959>. สืบค้นวันที่: 7 มีนาคม 2021.

⁴ Jean Gerson, op. cit., t. VII, 230. Cf. M. Lieberman, « Lettre de Gerson au duc de Berry, Cahiers de Joséphologie, t. IX, 2, 1961, p. 236.

⁵ Étienne Binet, s.j. (1634) Tableau des divines faveurs faites à saint Joseph, Paris

⁶ Paul de Barry, s.j. (1639) La dévotion à saint Joseph, Paris

ครึ่งระหว่างศตวรรษที่ 17 และศตวรรษที่ 18⁷ และหลังจากที่ “La dévotion à saint Joseph” ของปอล เดอ บาร์รี ดีพิมพ์และออกสู่สาธารณะชนเป็นครั้งแรก ฌอง ซาคกิโนต์ (Jean Jacquinot) ก็ออกหนังสือว่าด้วยนักบุญยอแซฟภายใต้ชื่อ “La gloire de saint Joseph” (“ความรุ่งโรจน์ของนักบุญยอแซฟ”) ซึ่งฌอง ซาคกิโนต์ ได้นำเสนอในแง่ของความสัมพันธ์ระหว่างพระจิตและยอแซฟ “โดยมีมารีย์เป็นศูนย์กลาง”⁸

ภาพวาด: ไม่ได้จำลองสิ่งที่มองเห็น แต่ทำให้เห็น

ไม่น่าแปลกใจถ้าหากใครจะบรรยายว่านักบุญยอแซฟเป็นชายชรา... และหัวล้าน... ภาพวาดหลายภาพของศิลปินชื่อดังในอดีตได้นำเสนอภาพนักบุญยอแซฟซึ่งเป็นชายวัยชราและไม่มีผมเอาไว้ ไม่ว่าจะเป็นในยุคเรเนสซองส์ (Renaissance) เช่น ภาพครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ของมิเกลันเจโล (Michelangelo) และราฟาเอล (Rafael)

⁷ Bernard Dompnier (2002) “Les religieux et Saint Joseph dans la France de la première moitié du XVIIème siècle.” <https://journals.openedition.org/siecles/2884>. สืบค้นวันที่ : 7 มีนาคม 2021.

⁸ Jean Jacquinot, s.j. (1644) La gloire de saint Joseph

เป็นต้น ซึ่งต่างนำเสนอให้นักบุญยอแซฟที่อยู่ในวัยชราและไม่มีผม ในขณะเดียวกันศิลปินสมัยบาโรก (Baroque) ซึ่งเป็นยุคถัดมาจากยุคเรเนสซองส์ (ช่วงกลางศตวรรษที่ 16 จนถึงศตวรรษที่ 18) ก็ยังคงภาพลักษณะที่ชราภาพของนักบุญยอแซฟไว้ไม่แตกต่างจากยุคก่อนหน้านั้นนัก โดยบางครั้งเผยภาพยอแซฟที่เหนื่อยล้า และต้องการพักผ่อน เช่น ภาพครอบครัวศักดิ์สิทธิ์พักผ่อนระหว่างหนีไปอียิปต์ของเจนติเลสกี (Gentileschi) และภาพความฝันของนักบุญยอแซฟโดยเครสปี (Crespi)

อายุของยอแซฟที่แท้จริงยังคงเป็นปริศนา ในขณะที่ศาสนจักรออร์ทอดอกซ์ยืนยันว่ายอแซฟมีอายุมาก เมื่อหมั้นกับมารีย์ นักวิชาการและนักประวัติศาสตร์เห็นตรงกันว่า นักบุญยอแซฟน่าจะอยู่ในช่วงวัยรุ่น (รวมถึงมารีย์) เนื่องจากตามวัฒนธรรมของชาวยิวแล้ว ชาวยิวจะแต่งงานตั้งแต่อายุยังน้อย โดยชาร์ล เปรโรต์ (Charles Perrot) ผู้เชี่ยวชาญด้านพระคัมภีร์สันนิษฐานว่ายอแซฟน่าจะยังหนุ่มเมื่อแต่งงานกับมารีย์ เพราะหญิงสาวชาวยิวจะแต่งงานเมื่อมีอายุระหว่าง 12 - 15 ปี ในขณะที่ฝ่ายชายไม่ได้มีอายุมากไปกว่าฝ่ายหญิง⁹ อย่างไรก็ตามก็ตีเหตุผล

ที่ศิลปินได้นำเสนอให้นักบุญยอแซฟเป็นชายชรา ก็คือเพื่อยืนยันความเป็นพรหมจรรย์ของมารีย์และแสดงให้เห็นว่ายอแซฟไม่ได้เกี่ยวข้องกับการปฏิสนธิ (Conception) ของพระเยซู หรือกล่าวอีกในหนึ่งคือยอแซฟไม่ได้เป็นพ่อผู้ให้กำเนิดพระเยซู

นอกจากนี้ศิลปินในอดีตยังรังสรรค์ภาพของนักบุญยอแซฟซึ่งสิ้นใจล้อมรอบด้วยพระเยซูและมารีย์ ตามชนบทประเพณีในศาสนาจักรคาทอลิก ซึ่งยกนักบุญยอแซฟให้เป็นองค์อุปถัมภ์ของการตายที่มีความสุข (Happy death)

เมื่อพิจารณาดูภาพของนักบุญยอแซฟโดยศิลปินต่างๆ จากหลากหลายยุคสมัย จะเห็นได้ว่ารูปภาพเหล่านี้ได้อ้างอิงถึงสิ่งที่ปรากฏในพระวรสาร เรื่องเล่าที่สืบทอดกันมา ประเพณีของศาสนจักร และตำนานต่างๆ ซึ่งรวมไปถึงหนังสือนอกสารบบพระคัมภีร์ (Apocrypha) ที่ศาสนจักรคาทอลิกไม่ได้รับรองให้เข้ามาอยู่ในสารบบอีกด้วย และเหนือสิ่งอื่นใด “ศิลปะไม่ได้จำลองสิ่งที่มองเห็น แต่ทำให้เห็น” ซึ่งปอล คลี (Paul Klee) จิตรกรร่วมสมัยชาวสวิสชื่อดังเคยกล่าวไว้ และสำหรับภาพวาดนักบุญยอแซฟ สิ่งทีภาพวาดเหล่านี้กำลังสื่อถึงจึงไม่ได้จำกัดอยู่

⁹ Charles Perrot (1976) « Les récits de l'enfance de Jésus », Cahiers Évangile no 18, Cerf

¹⁰ Ignatius of Loyola, Spiritual Exercises 230

เพียงแค่ประวัติชีวิตของโยแซฟเท่านั้น แต่ยังสื่อให้เห็นว่าโยแซฟนั้นเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญแผนการของการไถ่กู้ ผู้ที่ทำหน้าที่พ่อสามี หัวหน้าครอบครัวที่ต้องทำงานหาเลี้ยงบุตรและภรรยา มีชีวิตเหมือนมนุษย์ทั่วไปที่ต้องไปทำงาน ต้องการพักผ่อน และใช้ชีวิตกับครอบครัว อบรมเลี้ยงดูบุตร

ความรักแสดงออกในการกระทำมากกว่าคำพูด

เป็นที่น่าสังเกตว่านักบุญโยแซฟไม่มีบทพูดปรากฏอยู่เลยในพระวรสารถึงกระนั้นท่ามกลางความเงียบของนักบุญโยแซฟ การกระทำ การเชื่อฟัง การตัดสินใจเลือกที่จะทำตามทูตสวรรค์ในความฝันของช่างไม้แห่งนาซาเร็ธกลับเป็นเสียงกำลังใจให้แก่ผู้คนมากมายหลายรุ่นที่ยึดถือนักบุญโยแซฟเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตคริสตชนกว่าหลายร้อยปี

ดูเหมือนว่านักบุญโยแซฟปล่อยให้สิ่งต่างๆ ที่ตนเองได้ทำพูดแทน ความเงียบของนักบุญโยแซฟเผยให้เห็นว่าความรักแสดงออกในการกระทำมากกว่าคำพูด¹⁰ ในขณะที่โยแซฟไม่ได้พูดอะไรเลย ทุกคนกลับสามารถรับรู้ได้ว่าโยแซฟรักพระเยซูและมารีย์ อุทิศและเสียสละตนเองเพื่อปกป้องทารก (เทียบ มธ. 2:13-14) และสตรี (เทียบ ลก. 2:6-7, มธ. 2:21) นอกจากนี้ นักบุญโยแซฟยังชวนให้คริสตชนลงมือปฏิบัติ โดยไม่พูดหรือสั่งให้ทำตาม แต่ให้กระทำของท่านซึ่งแฝงไปด้วยความรักเป็นผู้ส่งสาส์น เพราะท้ายที่สุดแล้วดูเหมือนว่าสิ่งที่สำคัญสำหรับนักบุญโยแซฟ ก็คือ “คนที่ฟังพระวาจาของพระเจ้าและปฏิบัติตามย่อมเป็นสุข” (ลก. 11, 28) และการลงมือปฏิบัติตามไม่เพียงแต่จะทำให้ตนเองเปี่ยมด้วยความสุข แต่เป็นการแนะนำให้คนอื่นๆ เห็นว่าหนทางที่จะทำให้มีความสุขที่แท้จริงต้องทำเช่นไร

¹⁰ Ignatius of Loyola, Spiritual Exercises 230

“Ite ad Joseph !” : ไปหาโยเซฟ !

จินตนาการของผู้คนในอดีตนำไปสู่เรื่องราวของนักบุญโยเซฟที่ไม่เคยปรากฏในพระวรสาร ผู้คนในหลายยุคสมัยต่างรับรู้และรู้จักนักบุญโยเซฟ พร้อมกับรังสรรค์ภาพวาด รวมทั้งสร้างสรรค์หนังสือที่ทำให้ผู้คนจำนวนมากรู้จักและรู้สึกใกล้ชิดกับนักบุญโยเซฟมากขึ้นกว่าแต่ก่อน ทั้งๆ ที่พระวรสารไม่ได้บอกอะไรมากนัก ถึงกระนั้นสิ่งที่สำคัญ “มิใช่การที่รู้อะไรมากมายที่ทำให้วิญญูณรู้สึกอัมเมมเปรมปรีดี แต่เป็นความรู้สึกและดื่มด่ำเรื่องราวเหล่านั้นๆ ภายใน”¹¹

ในโลกปัจจุบันที่เต็มไปด้วยเรื่องราวน่าวิตกกังวลซึ่งดูเหมือนจะไม่มีทางออก อาจจะเป็นการดีที่จะไปหานักบุญโยเซฟ โดย “ปล่อยตัวเองให้นักบุญโยเซฟนำพานักบุญโยเซฟซึ่งพระบิดามอบหมายให้มากำกับ และปกครองดูแลการกระทำของบุตรของพระองค์และของมารีย์”¹² ตามที่หลุยส์ ลาล์มอง (Louis Lallement) ซึ่งยกนักบุญโยเซฟให้เป็นผู้นำทางชีวิตจิตได้ทิ้งท้ายเอาไว้ให้เป็นมรดกสำหรับคนรุ่นหลัง

ไปหาโยเซฟ ! Ite ad Joseph ! ขอให้ท่านช่วยและนำทาง เพื่อที่นักบุญโยเซฟจะได้เป็นไกด์ในยากลำบาก ราวกับที่นักบุญโยเซฟเคยพามารีย์และเยชูออกเดินทางเพื่อหลบภัย

¹¹ Ignatius of Loyola, Spiritual Exercises, annotation 2

¹² Louis Lallement, Doctrine Spirituelle, Chapter 9

เราเรียนวิชาเทววิทยา เพื่ออะไร

บาทหลวง ผศ.ดร.ฟรังซิส ไก์ส, S.D.B.

1. วิชาเทววิทยาหมายถึงอะไร

คำว่า “เทววิทยา” ประกอบด้วยคำศัพท์ภาษากรีกสองคำคือ θεός (theos) แปลว่า “พระเจ้า” และ λόγος (logos) ซึ่งมีความหมายมากมาย เช่น “การพูด การบรรยายหรือความคิด” ดังนั้น วิชาเทววิทยาจึงหมายถึง “การบรรยายเรื่องพระเจ้า” หรือ “การคิดเกี่ยวกับพระเจ้า” พูดอีกนัยหนึ่ง การเรียนเทววิทยาหมายถึงการค้นคว้าพระธรรมล้ำลึกของพระเจ้า นักเทววิทยาจึงเป็นผู้แสวงหาความรู้มากยิ่งขึ้นอยู่เสมอเกี่ยวกับพระเจ้าและพระธรรมล้ำลึกที่มีความสัมพันธ์กับพระองค์

ถ้าเราเข้าใจความหมายของเทววิทยา เรายังไม่เพียงพอเพื่อจะเข้าใจอย่างลึกซึ้งว่า วิชาเทววิทยาและการค้นคว้าทางเทววิทยาหมายถึงอะไร โดยแท้จริงแล้ว ผู้มีความเชื่อทุกคนได้รับเรียกให้เข้าใจพระธรรมล้ำลึกแห่งความเชื่อของตนลึกซึ้งยิ่งขึ้นอยู่เสมอ ในแง่นี้ เราจะพูดว่าผู้มีความเชื่อทุกคนเป็นนักเทววิทยาได้ อย่างไรก็ตาม แม้ทั้งผู้มีความเชื่อทั่วไปและนักเทววิทยามีอาชีพ ต้องมีความเชื่อเป็นพื้นฐาน และต้องพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับความเชื่อเหมือนกัน แต่ความเชื่อเดียวกันนี้มีหน้าที่แตกต่างกัน คือ ผู้มีความเชื่อทุกคนได้รับเรียกให้เข้าใจความ

เชื่อของตนอย่างดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ แต่เขาไม่มีหน้าที่ศึกษาปัญหาทุกอย่างเกี่ยวกับความเชื่อ ซึ่งเป็นหน้าที่ของนักเทววิทยาและเป็นจุดมุ่งหมายของผู้ค้นคว้าวิชาเทววิทยา

เราอาจเปรียบเทียบหน้าที่ของบุคคลสองกลุ่มนี้ได้กับความแตกต่างในวงการแพทย์ระหว่างนายแพทย์ผู้รักษาคนไข้กับนักวิจัยผู้ค้นคว้าเพื่อผลิตยารักษาโรค อาชีพทั้งสองนี้ก็ต้องเรียนวิชาพื้นฐานการแพทย์เหมือนกัน แต่นักวิจัยผู้ค้นคว้าผลิตยารักษาโรคมุ่งศึกษาเพียงลักษณะใดลักษณะหนึ่งเพื่อบรรลุข้อสรุปของตนในการรักษาโรค ส่วนนายแพทย์ผู้มีหน้าที่รักษาคนไข้ไม่จำเป็นต้องเรียนรู้กระบวนการต่างๆ ที่นักวิจัยได้ทดสอบเพื่อบรรลุวิธีการรักษา สิ่งที่นายแพทย์จำเป็นต้องรู้คือยาชนิดใดรักษาผู้ป่วยแล้วได้ผลดี ในทำนองเดียวกัน ผู้มีความเชื่อและนักเทววิทยาก็มีจุดเริ่มต้นเดียวกันนั่นคือความเชื่อ แต่ขณะที่นักเทววิทยาพยายามค้นคว้ามุมมองของตนและเสนอเนื้อหาการอธิบายต่างๆ ที่ช่วยให้เข้าใจปัญหาของความเชื่อ ผู้มีความเชื่อก็ใช้ผลงานของนักเทววิทยา คือข้อสรุปต่างๆ มาพัฒนาตนเองให้เข้าใจความเชื่อชัดเจนยิ่งขึ้น

2. วิชาเทววิทยามีไว้เพื่อรับใช้ผู้มีความเชื่อ

โดยสรุปแล้ว วิชาเทววิทยามีประโยชน์เพื่อช่วยให้เข้าใจลักษณะต่างๆ ของความเชื่อที่ยิ่งลึกซึ้งมากขึ้น และเพื่อบรรลุข้อสรุปที่อธิบายในสิ่งที่เราเชื่ออย่างชัดเจน จนกระทั่งผู้มีความเชื่อทุกคนสามารถใช้ผลลัพธ์ของนักเทววิทยามาทำความเข้าใจความเชื่อของตนมากขึ้น น่าสังเกตว่า การศึกษาวิชาเทววิทยาเป็นเพียงการเข้าใจความเชื่ออย่างลึกซึ้งเท่านั้น ไม่ใช่เป็นการสร้างความจริงใหม่ที่จะต้องเชื่อ ในแง่นี้ นักเทววิทยาไม่เป็นผู้สร้างวิชาใหม่ แต่เป็นผู้ค้นคว้าสิ่งที่เราเชื่ออยู่แล้วให้เห็นชัดเจนกว่าเดิม นักเทววิทยาไม่ได้สร้างสิ่งใหม่แต่เป็นผู้แสวงหามุมมองใหม่ของความจริงที่เขายอมรับอยู่แล้ว เพื่อช่วยผู้อื่นให้บรรลุความมั่นใจเดียวกันกับความเชื่อของตน

3. เราสร้างวิชาเทววิทยาได้อย่างไร

เราจะเข้าใจความหมายของวิชาเทววิทยาก็ต่อเมื่อเราเข้าใจโดยสังเขปว่าเราสร้างวิชาเทววิทยาได้อย่างไร วิชาเทววิทยามีพื้นฐานบนความเชื่อและในพระธรรมล้ำลึกที่เราเชื่อและประกาศ ซึ่งเป็นกระบวนการที่เราร้องให้ผู้สร้างเทววิทยาต้องมีความเชื่อในสิ่งที่ตนต้องการเข้าใจอย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น นี่เป็นสิ่งสำคัญที่สุด

ต่อจากนั้น เราต้องเข้าหาและทดสอบแหล่งข้อมูลของความเชื่อคริสตชนคือ พระวาจาของพระเจ้าที่บันทึกไว้ในพระคัมภีร์และถ่ายทอดสืบต่อกันมาโดยธรรมประเพณีของพระศาสนจักร

ยังมีองค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่งที่จำเป็นต้องเรียนรู้คือ วิวัฒนาการของการไตร่ตรองที่พระศาสนจักรได้กระทำตลอดประวัติศาสตร์ในหัวข้อของเรื่องที่ตนกำลังศึกษาค้นคว้าอยู่ ต่อจากนั้น จำเป็นต้องรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เข้าใจ ด้วยวิธีนี้เราสามารถสรุปข้อมูลต่างๆ ให้เป็นระบบและนำเสนออย่างชัดเจนให้เห็นความจริงและองค์ประกอบสำคัญ เพื่อผู้มีความเชื่อจะได้เข้าใจลักษณะใดลักษณะหนึ่งของความเชื่ออย่างชัดเจน

จุดมุ่งหมายของกระบวนการนี้คือ “ต้องค้นหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่างๆ ของมนุษย์ โดยอาศัยแสงสว่างของการที่พระเจ้าทรงเปิดเผยความจริง ประยุกต์ความจริงนิรันดร์เหล่านี้กับสภาพการที่เปลี่ยนแปลงของโลก รวมทั้งสื่อสารความจริงนี้อย่างเหมาะสมกับมนุษย์ร่วมสมัย” (พระสมณกฤษฎีกาว่าด้วยการอบรมพระสงฆ์ Optatum Totius ข้อ 16)

4. เราสร้างวิชาเทววิทยาเพื่ออะไร

ข้อความจากเอกสารสภาสังคายนาวาติกันที่ 2 ดังกล่าวนี้นี้ ช่วยเราให้ตอบคำถามในหัวข้อของข้อความที่ว่า “เราสร้างวิชาเทววิทยาและเรียนเทววิทยาเพื่ออะไร” เหตุผลก็เพราะเราต้องการรับใช้ผู้อื่น นี่เป็นหน้าที่แรกและสำคัญที่สุดของนักเทววิทยาในแง่นี้ นักเทววิทยาเป็นผู้รับใช้คนหนึ่งคือเป็นผู้ที่ต้องทำงานหนักเหนื่อยในด้านสติปัญญาเพื่อช่วยผู้อื่นให้เข้าใจในสิ่งที่เขาเข้าใจ

นักเทววิทยาไม่ได้สร้างวิชาเทววิทยาเพื่อตนเองแต่เพื่อผู้อื่น สิ่งที่น่าสนใจได้เกี่ยวกับความเชื่อไม่เป็นที่ประจักษ์ชัดที่ที่ต้องรักษาอย่างหวงแหน แต่เป็นความดีที่เรียกร้องให้แบ่งปันกันมากที่สุดเท่าที่จะมากได้แรงบันดาลใจนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งในการค้นหาความจริงด้านเทววิทยาซึ่งแสดงออกด้วยวิธีการต่างๆ เช่น เราอาจศึกษาวิชาเทววิทยาเพราะต้องการให้พระศาสนจักรท้องถิ่นและชุมชนในเขตวัดของตนมีโอกาสได้ใช้วิชานี้ หรือเราอาจมุ่งมั่นที่จะเผยแผ่ความรู้ทางเทววิทยา หรือทำหน้าที่สอนคำสอนในโรงเรียน ที่เป็นเช่นนี้เพราะเราเข้าใจว่าการถ่ายทอดค่านิยมสากลที่ความเชื่อของคริสตชนสนับสนุนเรียกร้องการเตรียมตัวอย่างแข็งแกร่ง โดยมีความความกระตือรือร้นในการค้นคว้าความหมายของความเชื่ออย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น สรุปแล้ว

ไม่ว่าแต่ละคนจะมีแรงบันดาลใจเฉพาะของตนหรือได้รับแรงบันดาลใจจากบุคคลอื่น เขาจะต้องตอบสนองอยู่เสมอถึงความต้องการของมนุษย์และของโลกที่อาศัยอยู่

ในปี 2015 โอกาสครบรอบ 100 ปี สาขาเทววิทยาของมหาวิทยาลัยคาทอลิกแห่งอาร์เจนตินา (UCA) สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส ทรงอธิบายเหตุผลให้นักศึกษาฟังถึงประโยชน์และความสำคัญของเทววิทยา และวิธีการเฉพาะของวิชานี้ พระองค์ตรัสว่า “อย่าพอใจกับการศึกษาเทววิทยาที่สร้างขึ้นในห้องเรียน สถานที่ที่ท่านต้องใช้ในการไตร่ตรองต้องเป็นพรหมแดน และอย่าสาละวนเพียงในการระบายสี พรหมน้ำหอม และดัดแปลงพื้นที่เพียงเล็กน้อยเพื่ออำนวยความสะดวกสบาย นักเทววิทยาที่ดีต้องเป็นเช่นเดียวกับผู้เลี้ยงแกะที่ดีคือ เขามีกลิ่นของฝูงแกะและกลิ่นของผู้คนตามท้องถนน การไตร่ตรองของเขาเป็นเหมือนการเทน้ำมันและเหล้าองุ่นลงบนบาดแผลของมนุษย์”

สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสยังทรงอธิบายอีกต่อไปว่า “การสอนและการศึกษาเทววิทยาหมายถึง การดำเนินชีวิตบนพรหมแดน คือในสถานที่ซึ่งพระวาจาของพระเจ้าพบกับความปรารถนาของประชาชนที่ต้องการได้รับการประกาศอย่างชัดเจน และมีความหมาย เราต้องระมัดระวังวิชา

เทววิทยาที่มีจุดประสงค์เพียงการโต้เถียงแบบวิชาการ หรือการมองมนุษย์ชาติเพียงจากปราชญ์เก่าๆ โดยแท้จริงแล้ว เราเรียนรู้เทววิทยาเพื่อการดำรงชีวิต เทววิทยาและความศักดิ์สิทธิ์ร่วมกันเป็นหนึ่งเดียวอย่างแยกออกจากกันไม่ได้

ดังนั้น เทววิทยาที่ท่านสร้างจึงต้องมีรากฐานและพื้นฐานจากการเปิดเผยของพระเจ้าบนธรรมชาติประเพณี รวมทั้งยังต้องมีกระบวนการทางวัฒนธรรมและสังคมเป็นเพื่อนเดินทาง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลงที่ยากลำบาก สมัยปัจจุบัน วิชาเทววิทยายังต้องรับผิดชอบต่อความขัดแย้งอีกด้วย ไม่เพียงความขัดแย้งที่มีประสบการณ์ภายในพระศาสนจักรเท่านั้นแต่แม้ในความขัดแย้งที่มีผลกระทบต่อโลกทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อบุคคลที่อาศัยอยู่ตามถนนในทวีปอเมริกาใต้”

การศึกษาเทววิทยาจึงต้องเป็นการแสดงออกของพระศาสนจักรที่เป็นเสมือน “โรงพยาบาลในสนามรบ” นี่เป็นสำนวนที่สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงใช้เพื่อเน้นว่าภารกิจของพระศาสนจักรคือการนำความรอดพ้นและการรักษาในโลกมนุษย์ พระเมตตากรุณาของพระเจ้าไม่เป็นเพียงท่าทีในการอภิบาลสัตบุรุษ เท่านั้น แต่ยัง “เป็นเนื้อหาข่าวดีของพระเยซูเจ้า” อีกด้วย

สมเด็จพระสันตะปาปาจึงทรงเชิญชวนนักศึกษาให้เรียนรู้วิชาต่างๆ ของเทววิทยา เช่น พระสัจธรรม จริยธรรม ชีวิตจิต กฎหมายของพระศาสนจักร ฯลฯ โดยพิจารณาความเมตตากรุณาเป็นศูนย์กลางของเทววิทยาทุกสาขา เพราะถ้าไม่มีความเมตตากรุณา เทววิทยาของเรา เช่น ประมวลกฎหมายพระศาสนจักร วิชาการอภิบาลสัตบุรุษ ก็มีความเสี่ยงที่จะกลายเป็นเพียงระบบราชการหรือเป็นเพียงคตินิยมเท่านั้น ซึ่งทำให้พระธรรมล้าลึกเกี่ยวกับพระเจ้า ลดคุณค่าความรู้เหนือธรรมชาติมาเป็นเพียงความรู้ที่สติปัญญาของมนุษย์สามารถเข้าใจได้ แต่การเข้าใจเทววิทยาที่ถูกต้องหมายถึงการเข้าใจว่า “พระเจ้าทรงเป็นความรัก”

ดังนั้น ใครเล่าเป็นผู้ศึกษาเทววิทยาแน่นอน ไม่ใช่ นักเทววิทยาซึ่งทำงานเหมือนเจ้าหน้าที่ในพิพิธภัณฑ์ที่ผู้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดเผยของพระเจ้า โดยไม่รู้ว่าข้อมูลดังกล่าวนี้จะเป็นประโยชน์หรือไม่ และไม่ใช่ว่าคนที่พักพิงบนระเบียงแห่งประวัติศาสตร์ชื่นชมสิ่งที่เกิดขึ้นในบริเวณรอบๆ โดยไม่นำตนเองเข้าไปเกี่ยวข้องเลย ตรงกันข้าม นักเทววิทยาที่ได้รับการอบรมในมหาสังคายนาของอาร์เจนตินา เป็นบุคคลที่สามารถสร้างมนุษย์รอบตนเอง รวมทั้งถ่ายทอดความจริงเกี่ยวกับชีวิตคริสตชน

ที่มาจากพระเจ้าในมิติของมนุษย์อย่างแท้จริงและมีน้ำใจดี

5. เราจะศึกษาวิชาเทววิทยาได้อย่างไร

ต่อไปนี้นำเสนอวิธี 5 ประการที่อาจใช้ในการศึกษาเทววิทยาอย่างเป็นระบบ คือ

ก) การอธิษฐานภาวนา

เราควรปฏิบัติตามแบบอย่างของผู้ประพันธ์เพลงสดุดี เขาอุทิศตนต่อพระเจ้าว่า “โปรดทรงเปิดตาข้าพเจ้าให้แลเห็นความน่าพิศวงแห่งธรรมบัญญัติของพระองค์” (สดด 119:18)

ข) ความถ่อมตน

ทั้งนักบุญเปโตรและนักบุญยากอบยืนยันว่า “พระเจ้าทรงต่อต้านคนเย่อหยิ่งจองหอง แต่ประทานพระพรพรทานแก่ผู้ถ่อมตน” (1 ปต 5:5; เทียบ ยก 4:5) เราทุกคนคงปรารถนาที่จะเป็นบุคคลในกลุ่มที่พระเจ้าประทานพระพรพรทาน และเราต้องรอบคอบในการพูดถึงบุคคลและประเด็นต่างๆ ในด้านเทววิทยา เพื่ออารมณ์ของเราจะไม่เอาชนะเหนือเหตุผล พระเจ้าพอพระทัยให้เราพูดถึงพระองค์ด้วยใจถ่อมตน “ส่วนปรีชาญาณที่มาจากเบื้องบน ประการแรกเป็นสิ่งบริสุทธิ์ แล้วจึงก่อให้เกิดสันติ เห็นอกเห็นใจ อ่อนน้อม เปี่ยมด้วยความเมตตากรุณา บังเกิดผลที่ดีงาม ไม่ลำเอียง ไม่เสแสร้ง ผู้ที่สร้างสันติย่อมเป็นผู้หวานใน

สันติ และจะเก็บเกี่ยวผลเป็นความชอบธรรม” (ยก 3:17-18) เราต้องศึกษาเทววิทยาให้เป็นระบบด้วยความถ่อมตนและโดยแสวงหาสันติภาพกับผู้อื่น

ค) ด้วยสติปัญญา

ความขัดแย้งกันไม่เป็นที่ยอมรับในวงการศึกษาศาสนาเชิงระบบ เพราะไม่มีความขัดแย้งใดเลยในพระคัมภีร์ เพลงสดุดี 119:160 กล่าวว่า “สาระสำคัญแห่งพระวาจาของพระองค์คือความสัตย์จริง พระวินัจฉัยเที่ยงธรรมทุกประการของพระองค์ดำรงอยู่เป็นนิรันดร์” สาระสำคัญในที่นี้หมายถึงพระวาจาทุกคำของพระองค์มีความสำคัญทั้งสิ้น หลายครั้งเราต้องยอมรับความล้มเหลวในการเป็นปฏิภรณ์และสิ่งที่เราไม่สามารถเข้าใจได้อย่างสมบูรณ์ แต่การพูดเช่นนี้ก็ไม่หมายความว่ามีความขัดแย้งกัน พระเจ้าไม่ทรงเรียกร้องให้เราเชื่อข้อความที่ขัดแย้งกันในตัว

ง) ด้วยความช่วยเหลือของผู้อื่น

เราเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับเทววิทยาหลายอย่างจากการสนทนากับบุคคลอื่นๆ ในมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะเป็นร้านขายหนังสือบริเวณทางเดิน หรือในโรงอาหารขณะที่นั่งสนทนากับเพื่อนนักศึกษา เราควรขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นขณะที่เรียนวิชาเทววิทยา โดยเฉพาะขณะที่อ่านหนังสือเทววิทยานักบุญเปาโลเชอวเรให้เรียนรู้จากครูบา

อาจารย์ที่พระเจ้าทรงแต่งตั้งให้ทำหน้าที่นี้ (เทียบ 1 คร 12:28)

จ) ด้วยการสรรเสริญและขอบพระคุณ

เมื่อเราศึกษาประเด็นต่างๆ ของเทววิทยา จิตใจของเราควรมีความชื่นชมยินดี และถ้าเป็นเช่นนี้ การศึกษาของเรา ก็จะกลับเป็นคำสรรเสริญและการขอบพระคุณกษัตริย์ของเรา ผู้ประพันธ์เพลงสดุดีกล่าวว่า “ข้าแต่พระเจ้า ความคิดของพระองค์ลึกซึ้งเพียงใดสำหรับข้าพเจ้า ความคิดของพระองค์มีมากมายเหลือเกิน” (สดด 139: 17) ผู้ประพันธ์เพลงสดุดีเต็มเปี่ยมไปด้วยความชื่นชมยินดี สำหรับสิ่งที่พระเจ้าทรงเปิดเผยเกี่ยวกับพระองค์และกิจการของพระองค์ ปฏิกริยาของเราควรเป็นเช่นนี้ด้วย

6. ทำไมต้องศึกษาเทววิทยาอย่างเป็นระบบ

เมื่อเห็นความสัมพันธ์แน่นแฟ้นระหว่างสิ่งที่เราเชื่อกับวิถีการดำเนินชีวิต เราจะเข้าใจว่าการศึกษาเทววิทยาเป็นสิ่งสำคัญที่สุดอย่างหนึ่ง พระคัมภีร์กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างคำสอนกับความศักดิ์สิทธิ์ เช่น นักบุญเปาโลเชอวเรชาวเอเฟซัสผู้มีความเชื่อให้รู้จักพระคริสตเจ้ามากขึ้น เพื่อจะได้ไม่เป็นเหมือนเด็ก ถูกคลื่นลมพัดโคลงเคลงลอยไปตามกระแสคำสั่งสอนทุกอย่างที่เกิดจากเล่ห์กลของมนุษย์ แต่ให้ดำเนินชีวิตในความจริงด้วย

ความรัก เจริญเติบโตขึ้นจนบรรลุถึงความสมบูรณ์ในพระคริสตเจ้า (เทียบ อฟ 4:14)

แต่ถ้าคำสอนผิดๆ เข้ามาแทรกแซงในพระศาสนจักร เมื่อผู้มีความเชื่อสูญเสียเทววิทยาที่แท้จริง เหตุการณ์นี้จะนำความปวดร้าวและทำให้บุคคลเหินห่างจากความเชื่อ นักบุญเปาโลเคยตักเตือนผู้อาวุโสในชุมชนที่เมืองเอเฟซัสว่า “เพราะข้าพเจ้าไม่ได้ละเลยที่จะประกาศพระประสงค์ทั้งหมดของพระเจ้าแก่ท่าน ท่านทั้งหลาย จงดูแลตนเองและฝูงแกะที่พระจิตเจ้าทรงแต่งตั้งท่านให้เป็นผู้ดูแล เพื่อเลี้ยงดูพระศาสนจักรของพระเจ้าที่พระองค์ทรงได้มาด้วยพระโลหิตของพระบุตร ข้าพเจ้ารู้ว่าเมื่อข้าพเจ้าจากไปแล้ว สุนัขป่าดุร้ายจะเข้ามาในกลุ่มของท่านและจะทำร้ายฝูงแกะ แม้ในกลุ่มของท่านก็จะมีบางคนลุกขึ้นกล่าวบิดเบือนความจริงเพื่อโน้มน้าวบรรดาศิษย์ให้ติดตามตน” (กจ 20:27-30)

นักบุญเปาโลเตือนคริสตชนว่า ในอนาคตคำสอนผิดๆ จะมาจากผู้ที่มีความเชื่อภายในพระศาสนจักร เขาจะใช้คำสอนผิดนี้มาทำลายความเชื่อ ความเสียหายเหล่านี้จะมาจากการละทิ้งเทววิทยา จากการปล่อยให้พระศาสนจักรและองค์กรต่างๆ ยึดมั่นในคำสอนผิดเกี่ยวกับความจริงแห่งพระวาจาของพระเจ้า

7. บทบาทของวิชาเทววิทยาในพระศาสนจักรปัจจุบัน

เทววิทยามีไว้เพื่อการเทศน์สอนของพระศาสนจักร สมัยนี้การเทศน์สอนทั้งหมดเรียกร้องการไตร่ตรองที่เป็นระบบจึงต้องการวิชาเทววิทยา ดังนั้น พระสงฆ์ทุกท่านและโดยเฉพาะอย่างยิ่งพระสังฆราชทุกองค์ต้องเป็นนักเทววิทยา นี่ไม่หมายความว่าพระสงฆ์และพระสังฆราชทุกท่านต้องเป็นสมาชิกของกลุ่มนักเทววิทยามีอาชีพที่อยู่เหนือผู้อื่นตามพระประสงค์ของพระเจ้า แต่ต้องการยืนยันประเด็นเพียง 2 ประการคือ

1) เทววิทยาและความเชี่ยวชาญในการสร้างเทววิทยาไม่สงวนไว้เพียงสำหรับพระสงฆ์หรือพระสังฆราชซึ่งมีอำนาจเฉพาะที่ต้องสั่งสอนในพระศาสนจักร ความรู้กว้างขวางและลึกซึ้งเกี่ยวกับเทววิทยาเรียกร้องพรสวรรค์ทั้งทางธรรมชาติและทางพระหรรษทานซึ่งพบได้ยากและไม่จำเป็นต้องพบในพระสงฆ์และพระสังฆราชทั้งหลาย ดังนั้น มีพระพรพิเศษที่สำคัญเกี่ยวกับเทววิทยาแม้จะอยู่นอกฐานานุกรม เช่น พระพรพิเศษของการเทศน์สอนไม่ได้ผูกพันหน้าที่ในฐานะเป็นผู้ใหญ่ในหนังสือพันธสัญญาใหม่ (เทียบ รม 12:6-8; 1 คร 12:28)

2) สมัยปัจจุบัน โดยทั่วไปการเทศน์สอนในพระศาสนจักรเรียกร้องเทววิทยาที่ใช้วิชาการและมีการเตรียมตัวด้านทางเทคนิคซึ่งเพียงอาจารย์ทางด้านเทววิทยาเท่านั้นที่สามารถทำได้ ไม่ว่าเขาเหล่านั้นจะเป็นพระสงฆ์หรือฆราวาสก็จำเป็นต้องได้รับการ

อบรมแบบเฉพาะเจาะจง และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพของตน เป็นไปไม่ได้ที่พระศาสนจักรคาทอลิกจะเป็นพระศาสนจักรของบรรดาอาจารย์เท่านั้น แต่ถ้าไม่มีบรรดาอาจารย์สอนวิชาเทววิทยาเลย พระศาสนจักรคาทอลิกก็จะอยู่ไม่ได้เช่นกัน

บรรณานุกรม

พระคัมภีร์คาทอลิก ฉบับสมบูรณ์. (2014). กรุงเทพฯ: คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพระคัมภีร์.

หนังสือคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก. (Compendium Catechism of the Catholic Church). (2019). กรุงเทพฯ: ศูนย์คริสตศาสนธรรม อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ.

Catechism of the Catholic Church. (1995). London: Geoffrey Chapman.

Flannery, Austin O.P., ed. (1992). **Vatican Council II. The Conciliar and Post Conciliar Documents.** New Revised Edition. Collegeville, MN: Liturgical Press.

Flannery, Austin, ed., (1992). **Vatican Council II, Vol. 1: The Conciliar and Post Conciliar Documents,** New Revised Edition. Collegeville. Indiana: The Liturgical Press.

Latourelle, Rene, S.J. (1970). **Theology: Science of Salvation.** London: St. Paul's Publishing.

Leon-Dufour, Xavier. (1967). **Dictionary of Biblical Theology.** New York: Desclee Company.

Rahner, Karl. (1970). **Theology, in Sacramentum Mundi, Vol 6.** New York: Herder and Herder.

Wiles, Maurice. (1976). **What is theology?.** London: Oxford University Press.

เราต้องการคณะครุศาสตร์ หรือศึกษาศาสตร์กันแน่

ศ.กิริติ บุญเจือ, ราชบัณฑิต

ปัญหา

มหาวิทยาลัยในประเทศไทยบางแห่งก็เปิดคณะครุศาสตร์และบางแห่งก็เปิดคณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งทั้ง 2 ประเภทต้องการแปลมาจากคำภาษาอังกฤษว่า Faculty of Education แต่ก็ไม่มีความใดตอบสนองความหมายของคำ Education ได้อย่างลงตัว มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญแก้

ปัญหาโดยไม่แปลแต่รักษาคำและความหมายของภาษาอังกฤษไว้ได้อย่างฉลาด เพราะคำภาษาอังกฤษและภาษาตะวันตกทั้งหลายถอดคำจากภาษาละติน Educere ซึ่งแปลตามตัวอักษรได้ความว่า ผู้สอนนำพาผู้เรียนออกจากความไม่รู้มาสู่ความรู้ ทดสอบดูแล้วแน่ใจว่ารู้พอตามหลักสูตรก็

ศาสตราจารย์และราชบัณฑิต อติต สนข. อดีตหัวหน้าภาควิชาปรัชญา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อดีตคณบดีคณะปรัชญาและศาสนา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญและมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ประธานโครงการปรัชญาเอกปรัชญาและจริยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา บรรณาธิการจัดทำสารานุกรมปรัชญาของราชบัณฑิตยสถาน บรรณาธิการจัดทำสารานุกรมวิสามานยนามศาสนาสากลของราชบัณฑิตยสถาน ออกอากาศวิทยุศึกษาเรื่องราชปรัชญาเพื่อความสุขของมหาประชาชน ชาวสยาม วันจันทร์เวลา 9.10 น. สัปดาห์แรก ของทุกเดือน FM92, AM1161, www.moeradiothai.net กรรมการตำแหน่งวิชาการของวิทยาลัยแสงธรรม, ม.คริสเตียน, ม.มิชชั่น ประธานกิตติมศักดิ์องค์การศาสนาเพื่อสันติภาพแห่งเอเชีย เจริญดุขภูมิมาลา เข็มศิลปวิทยา สาขาจริยศาสตร์ ประจำปี 2560 สอบถามเรื่องปรัชญา โทร.08 6045 5299.

รับรองโดยออกไปประกาศนียบัตรหรือปริญญาบัตรให้เป็นหลักฐาน เราไม่สนใจความหมายนี้ในบรรยากาศของการศึกษาไทยหรืออย่างไร เราจึงมีแต่คณะครุศาสตร์ซึ่งมีเป้าหมายสอนคนให้เป็นครูผู้สอนให้ความรู้โดยไม่สนใจให้เป็นนักอบรมจิตใจให้รู้อย่างนุ่มนวล และคณะศึกษาศาสตร์ซึ่งมีเป้าหมายสอนคนให้เป็นผู้รู้วิธีศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เหมือนโรงเรียนนายร้อยสอนคนให้เป็นนายร้อยของกองทัพไทย แต่โรงเรียนสุนขิมไม่ได้คิดอย่างนั้นสักหน่อย รวมความว่าในวงการการศึกษาไทยเรามีผู้รู้เยอะสำหรับสอนให้มีความรู้หรือรู้วิธีเรียนหาความรู้ใส่ตน แต่ขาดอย่างหนักและต้องการผู้มีฝีมือชักจูงให้อยากรู้ อยากเรียนอยากฉลาดกันให้มากขึ้น

จะแก้ปัญหากันอย่างไรดี

ขอเสนอให้มีการสร้างปรัชญาแห่งชาติขึ้นตามหลักสากลบนพื้นฐานแห่งรากเหง้าของพลเมืองไทยปัจจุบัน 70 ล้านคนซึ่งมีบรรพบุรุษเป็นพหุเชื้อชาติ มีส่วนหนึ่งจากเชื้อสายไทยดั้งเดิมและส่วนมากสืบเชื้อสายจากผู้อพยพมาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร เช่น คนจีนที่หอบเสื่อผืนหมอนใบเข้ามาตั้งตัวเป็นเศรษฐีสิบล้าน ร้อยล้าน พันล้าน หมื่นล้าน คนเวียดนามที่หนีร้อนการห้ามนับถือศาสนา มาพึ่งอิสรภาพ ชาวมาเลย์ซึ่งส่วน

หนึ่งอยู่ในแหลมทองนี้มาก่อนและบางส่วนอพยพมาหาที่ทำกิน คนเขมรที่อยู่มาตั้งแต่สมัยละโว้เรื่อยมาและที่อพยพเข้ามาภายหลัง คนมอญซึ่งอยู่มาตั้งแต่สมัยทวารวดี และที่อพยพเข้ามาภายหลัง ชาวเขาหลากหลายเชื้อชาติที่เร่ร่อนไปๆ มาๆ และปักหลักมานานบ้างไม่นานบ้างจนตัวเองก็ไม่แน่ใจว่าเป็นพลเมืองของชาติใดกันแน่ที่แน่นอนก็คือลูกหลานของบรรพบุรุษเหล่านี้ที่เกิดบนผืนแผ่นดินไทย อยากได้ชื่อว่าเป็นพลเมืองไทยทั้งเชื้อชาติและสัญชาติไทย บุคคลเหล่านี้มีปัญญาที่จะคิดได้พอๆ กัน ด้วยเหตุผลว่าอะไรถูกอะไรผิด อะไรควรอะไรไม่ควร หากได้รับการอบรมอย่างถูกวิธีตามมาตรฐานสากล นั่นคือได้มีโอกาสสัมผัสพอสมควรกับปรัชญาสากลของมนุษยชาติ

ปรัชญาสากลอยู่ที่ไหน

อยู่ที่คำ “ปรัชญา” ที่แปลมาจากคำ “philosophy” ที่มีความหมายตามตัวอักษรว่า ความรักปรัชญา ญาณ ความอยากรู้อยากเรียนอยากฉลาด ใครทำให้เกิดคุณภาพนี้ได้ ย่อมได้ชื่อว่าเป็น “ครู” (educator) ผู้นำศิษย์ออกจากความไม่รู้สู่ความรู้ และศิษย์นั้นย่อมไม่เป็นแค่ผู้เรียน นักเรียน นักศึกษา แต่เป็นศิษย์ตามอุดมการณ์ของพระเยซูเจ้าที่ได้ทรงกำชับสาวกว่า “ให้ไปทำศิษย์จากนานาชาติ”

หากได้ทำความเข้าใจความเป็นครู และความเป็นศิษย์ในทำนองนี้กันให้ชัดเจน การสอนก็จะไม่ใช่เพียงการให้และขายความรู้ แต่เป็นการอบรมด้วยความรักเมตตาจิต และการเรียนก็จะไม่ใช่เพียงการรับหรือซื้อความรู้ แต่เป็นการอบรมบ่มเพาะ (education ซึ่งมาจากคำกริยา e + ducere) อย่างแท้จริง และในความหมายนี้เราทุกคนต่างก็เป็นครูและศิษย์ของกันและกัน เพราะทุกคนมีอะไรที่ควรให้แก่ทุกคนด้วยความรักและเมตตาจิต และทุกคนก็มีอะไรที่ควรจะได้รับจากทุกคนด้วยความรักและกตัญญูรู้คุณตลอดกาล ดังนั้นปรัชญาไทยระดับพื้นฐานตามที่ได้ชี้แจงไว้ข้างต้นนี้จึงน่าจะเป็นพื้นฐานความคิดของพลเมืองไทยทุกคน อันควรได้ชื่อว่าเป็น “ปรัชญาไทย”

การอบรมบ่มเพาะควรมีลักษณะอย่างไร

1. เพื่อให้รู้จักมองเห็นปัญหาที่ตามธรรมชาติมองไม่เห็น ทั้งนี้ย่อมกระตุ้นให้เกิดความอยากรู้อยากเรียนอยากฉลาด
2. เพื่อให้รู้จักมองเห็นคำตอบทุกคำตอบที่เป็นไปได้ ทั้งนี้เพื่อกระตุ้นให้เกิดความสนใจต่อความคิดเห็นที่แตกต่างอันควรเป็นรากฐานแห่งพหุนิยม (pluralism) ของสังคมไทย
3. เพื่อให้รู้จักเลือกเก็บส่วนดีจากทุกคำตอบมาเป็นหลักยึดเหนี่ยวของตน

มีฉะนั้นแทนที่จะได้พหุนิยมก็จะได้ม็อบที่พูดกันไม่รู้เรื่องแทน

ที่ว่า “ปัญหาที่ตามธรรมชาติมองไม่เห็น” นั้น สำหรับบางคนอาจจะถือว่าไม่เป็นปัญหาแล้วก็ได้ เช่น ปัญหาว่าพระเจ้ามีจริงหรือไม่ สำหรับผู้มีศรัทธาต่อศาสนาคริสต์หรือศาสนาอิสลามก็จะเห็นว่าไม่มีปัญหาอีกแล้ว เพราะมีคำตอบแน่นอนอยู่แล้วว่า มีจริงเสียยิ่งกว่าจริง ในทำนองเดียวกัน ปัญหาที่ว่านิพพานมีจริงหรือไม่ สำหรับผู้ที่มิศรัทธาต่อพระพุทธศาสนาก็จะเห็นว่าไม่เป็นปัญหาอีกแล้ว แต่สำหรับผู้ไม่นับถือศาสนาใดเลยจะถือว่าเป็นปัญหาใหญ่อยู่ทั้ง 2 ประเด็น เพราะฉะนั้นในการจะตัดสินว่าปัญหาใดเป็นปัญหาปรัชญาไทยหรือไม่ จะเอามติส่วนตัวของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือของคนกลุ่มหนึ่งมาชี้ขาดหาได้ไม่ หรือจะเรียกร้องให้ต้องเป็นมติของคนทั้งโลก 5,000 ล้านคน ก็มากเกินไป เอาแค่มติของพลเมืองไทยจำนวนพอสมควรคิดไม่ตรงกันก็น่าจะพอ หรือแม้พลเมืองไทยไม่มีปัญหาแล้ว แต่เป็นประเด็นที่พลเมืองโลกเขาสนใจอยากรู้ เราก็ควรจะรู้ไว้พอที่จะตอบเขาให้ตรงประเด็นได้ ก็ควรจะรู้คำตอบต่างๆ ไว้ด้วย คิดดังกล่าวมานี้อาจจะใช้กับวงการวิชาการนอกเหนือไปจากวงการศาสนาด้วย อย่างเช่นกฎความโน้มถ่วงในวงการวิทยาศาสตร์ นักศึกษาวิทยาศาสตร์อาจจะศึกษา

ในฐานะเป็นกฎที่ยอมรับกันแล้วในวิชาวิทยาศาสตร์ แต่ในเมื่อมีนักปรัชญาที่ถือว่าเป็นเพียงทฤษฎีหนึ่งที่เป็นไปได้ เพราะยังอาจจะอธิบายด้วยทฤษฎีร่องอวกาศ(space curve) ได้ ก็ควรจะรู้เหตุผลจากทุกฝ่ายที่สนใจพูดถึงเรื่องนี้ ถือว่าเป็นปรัชญาไทยที่น่าสนใจของพลเมืองไทยก็แล้วกัน ใครที่ฝักมอมเห็นปัญหาไว้มากๆ ย่อมได้เปรียบคนที่มอมเห็นปัญหาแต่น้อยๆ ใครที่มอมไม่เห็นปัญหาในขณะที่คนอื่นเขามองเห็นกันทั้งนั้นย่อมเสียเปรียบ จึงควรฝึกให้รู้จักมอมเห็นปัญหาไว้มากๆ แต่ไม่ควรจะให้มากเกินไปจนกลายเป็นน่ารำคาญแก่คู่สนทนาก็เกินไป จึงควรเดินสายกลางให้พอสมควรแก่สถานการณ์

“คำตอบที่เป็นไปได้อะไร” คือคำตอบที่มีเหตุผลสนับสนุนหรืออย่างน้อยก็อธิบายได้โดยไม่ขัดแย้งในตัว ทั้งนี้ก็เพราะบางคำตอบอาจจะหาเหตุผลสนับสนุนไม่ได้ หรือผู้ตอบไม่เชื่อในน้ำหนักของเหตุผล เมื่อเป็นเช่นนั้นก็ต้องการคำอธิบายชี้แจงโดยไม่ขัดแย้งในคำอธิบายนั้นๆ ถ้ามีการขัดแย้งกันในตัวก็ไม่ถือว่าเป็นคำตอบที่เป็นไปได้นักปรัชญาไทยจะไม่รับพิจารณา

พระพุทธเจ้าได้ตรัสเปิดทางให้ปรัชญาโลกาภิวัตน์ไว้ โดยทรงห้ามมิให้ยึดมั่นถือมั่นตามหลักการดังนี้ว่า “อิทเมวะ สัจจัง โมฆะมัญญัง” แปลได้ความว่าความคิด (ของฉัน)

นี้แล (เท่านั้น) เป็นสัจธรรม นอกจากนั้นแล้วล้วนแต่โมฆะใช้ไม่ได้ทั้งสิ้น ได้ตรัสห้ามไว้เช่นนี้ก็หมายความว่าให้ถือตรงกันข้าม ใครคิดไม่เหมือนฉันชี้ว่าจะเป็นโมฆะไร้ประโยชน์หรือต้องห้ามไปเสียทั้งหมด ไม่พึงรับฟังด้วยวิจารณ์ญาณของกาลามสูตรเห็นว่าดี มีประโยชน์ให้คุณตามหลักวิจารณ์ญาณ คือปฏิบัติแล้วปราษณที่น่าเชื่อถือจะยกย่องสนับสนุน ก็ให้รับไว้และนำไปปฏิบัติ หากเห็นว่าไม่เข้าเกณฑ์สำหรับตน ก็พึงปล่อยวางเสีย เปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้พิจารณาด้วยวิจารณ์ญาณของตนเองบ้าง และปล่อยให้ปราษณอื่นๆ ได้วิเคราะห์และประเมินค่าด้วยวิจารณ์ญาณดูบ้าง หากปราษณที่ได้มาตรฐานมีความเห็นไม่ตรงกัน ก็พึงให้เป็นเสรีภาพของแต่ละคนที่จะตัดสินใจเลือกปฏิบัติด้วยวิจารณ์ญาณเฉพาะตัว ผู้ตั้งใจทำดีทั้งหลาย แต่มีทรรศนะไม่ตรงกัน ก็พึงร่วมมือกันส่งเสริมกัน แลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน เพื่อให้ได้มาซึ่งความดีเด่นในลักษณะหลากหลาย และความจริงปรากฏในหลายแง่ หากปราษณที่ได้มาตรฐานมีความคิดเห็นตรงกันว่าให้โทษ ก็พึงระมัดระวัง หากตนเองเห็นพ้องด้วยตามหลักวิจารณ์ญาณของตน ก็พึงร่วมมือกันป้องกันมิให้เป็นภัยแก่สังคมไปมากกว่านั้น หากพบต่อมาว่าตนเข้าใจผิด ต่อต้านเพราะเข้าใจผิด หรือต่อต้านเกินแก่เหตุ ก็พึง

ยอมรับผิดชอบและเสียใจที่เข้าใจผิด ขอภัยแก่กันและให้อภัยแก่กัน เริ่มต้นร่วมมือกันส่งเสริมและแบ่งปันประสบการณ์กันไป

พระเยซูเจ้าก็เคยตรัสไว้ว่า ในวันสิ้นโลกจะมีผู้มาอวดอ้างต่างๆ นานาว่าได้ทำอย่างโน้น พูดยังนี้ รวมทั้งการประณามฝ่ายต่างๆ ด้วยในพระนามของพระเจ้า แต่พระเจ้าจะตรัสว่า “เราไม่รู้จักเจ้า” และพระเยซูได้เสริมว่าพระองค์เองทรงยอมรับพิจารณาแต่ประเด็นเดียว คือ ได้ปฏิบัติความรักอย่างเสียสละต่อทุกคนโดยไม่เลือกหน้าหรือไม่ ซึ่งก็หมายความว่า ใครจะคิดอย่างโน้นไม่สำคัญ สำคัญอยู่ที่ว่าคิดแล้วรักเพื่อนมนุษย์ทุกคนโดยไม่เลือกหน้า ไม่ถือเขาถือเราหรือไม่ ท่าทีของศาสนาทั้ง 2 น่าคิดสำหรับนักปรัชญาไทย

ที่ว่า “เพื่อรู้จักเก็บส่วนดีจากทุกคำตอบเป็นหลักยึดเหนี่ยวของตน” หมายความว่าอย่างไร หมายความว่าเมื่อผู้เรียนได้ฝึกมองเห็นปัญหาและฝึกพิจารณาเหตุผลของทุกคำตอบด้วยใจเป็นธรรมแล้ว ไม่พึงหยุดอยู่แค่นั้น จะทำให้ปรัชญาไทยขาดการสัมผัสกับชีวิตจริง กลายเป็นความคิดเลื่อนลอยไร้ประโยชน์ รู้ไว้เพียงเพื่อประดับปัญญา ถ้าอยากจะทำให้ความรู้ปรัชญาไทยสัมพันธ์กับชีวิตของตนเอง ผู้รู้ปรัชญาไทยพึงต้องปฏิบัติถึงขั้นที่สาม คือ เก็บเฉพาะส่วนดี ไม่ว่าจะมาจากคำตอบใด รวบรวม

เอาไว้เป็นคำตอบของตนเอง ซึ่งไม่จำเป็นต้องเหมือนกับของใครเลย ส่วนดีที่แต่ละคนจะเก็บมาเป็นหลักยึดเหนี่ยวของตนนั้นจะต้องเหมาะสมกับสภาพชีวิตจริงของแต่ละคน เช่น ภูมิหลัง พื้นความรู้ ทัศนคติ ความถนัด ความสนใจ ฯลฯ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้ เรื่องนี้จะกระจ่างมากขึ้นเมื่อได้รู้เรื่องเทวรูป 4 ของเบซิน สำหรับขณะนี้ขอสรุปแต่เพียงว่า การแสวงหาความรู้อย่างถูกวิธีจะช่วยให้เป็นตัวของตัวเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สามารถอ่านความคิดของผู้อื่นได้มากขึ้น และสามารถร่วมมือกันผู้อื่นได้ดีขึ้นโดยไม่จำเป็นต้องคิดเหมือนกัน แต่จะร่วมมือกันบนพื้นฐานแห่งความเข้าใจกันและกัน (mutual understanding) เรียกได้ว่าอยู่ร่วมกันโดยการเสวนา (dialogue) ซึ่งไม่ใช่การแบ่งรับแบ่งสู้หรือการพ่นสั้นพ่นยาว แบ่งรับแบ่งสู้หมายความว่าแต่ละฝ่ายยอมอะไรบ้างเพื่อแลกเปลี่ยนให้อีกฝ่ายหนึ่งยอมอะไรบ้างอย่างเท่าๆ กัน (compromise) เสวนาไม่ใช่บวกกันหารสองหรือแบ่งกันกินคนละครึ่ง (arithmetical means) อันเป็นวิธีที่เหมาะสมสำหรับแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้น เช่น ขณะมีภัยอันตรายใหญ่หลวงร่วมกัน ต่างฝ่ายต่างยอมกันบ้าง เพราะกลัวภัยจึงต้องช่วยกันแก้ปัญหา ครั้นความกลัวภัยลดลงถึงระดับหนึ่ง

ความขัดแย้งจะกลับคืนมาอย่างเดิมหรือรุนแรงกว่าเดิม เพราะระแวงกันมากกว่าเดิม หรือกลัวจะถูกทวงบุญคุณ การแก้ปัญหาระยะยาวต้องใช้การเสวนากัน นั่นคือ ทั้ง 2 ฝ่ายต้องศึกษาหาจุดสนใจร่วมกันให้ได้ ซึ่งถ้าตั้งใจหาจริงๆ จะมีพร้อมให้หาได้เสมอ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานแห่งความเข้าใจดีต่อกัน ความเข้าใจดีต่อกันไม่มีอะไรจะส่งเสริมได้ลึกซึ้งเท่าการเรียนรู้ด้วยตนเอง ให้เข้าใจปรัชญาอันแฝงอยู่เบื้องหลังความคิดของกันและกันด้วยความสนใจที่จะเข้าใจกันและกัน

การเสวนากันย่อมเน้นและพัฒนาทางสายกลางหรือมัชฌิมาปฏิปทาให้เด่นชัดและลึกซึ้ง เพราะจะชี้ชัดว่าทางสายกลางแบบแบ่งครึ่งหารสองเรื่อยไปนั้นไม่พอ แต่จะต้องวิเคราะห์พิจารณาแยกส่วนดีจากส่วนเสียออกจากกัน ส่วนเหมือนและส่วนต่างออกจากกัน ส่วนเป็นคุณและให้โทษออกจากกัน จนสามารถจับจุดสนใจร่วม ส่วนดีร่วม และส่วนที่เป็นคุณร่วม เพื่อเป็นตัวจูงใจให้ร่วมมือกันได้โดยไม่ต้องคิดเห็นอย่างเดียวกัน เกิดสภาวะการณ์ที่เรียกว่า เอกภาพในความหลากหลาย (Unity in Diversity)

การเสวนากันจึงได้แก่การพิจารณาหาจุดที่เข้าใจร่วมกันได้ในสองหรือหลายฝ่ายที่มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกัน เมื่อพบจุดที่เข้าใจร่วมกันได้แล้วก็จะใช้เป็นพื้นฐานอธิบายจุดอื่นๆ ต่อไป เมื่อมีจุดยืนร่วมกันได้แล้ว

จุดอื่นๆ ก็ไม่จำเป็นจะต้องเห็นพ้องกัน และไม่น่าจะต้องขัดแย้งกัน และไม่เพียงยกขึ้นมาเน้นบ่อยๆ เป็นกลางให้ระแวงกัน ปลอ่ยให้เป็นเสรีภาพของแต่ละฝ่ายที่จะอธิบายไปตามที่ฝ่ายตนเห็นชอบ ฝ่ายอื่นแสดงความเคารพในสิทธิของกันและกันอย่างจริงใจ โดยไม่ต้องทวงบุญคุณด้วย ขอให้ร่วมมือกันได้โดยมีจุดยืนร่วมกันเท่านั้น ก็เป็นการเพียงพอ โดยต่างฝ่ายต่างต้องการได้รับความเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างกันนั้น ได้รับการยอมรับว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่าตามบริบทของแต่ละฝ่าย การที่เรามีบริบทแตกต่างกันนั้นเป็นเรื่องปกติ ยิ่งกว่านั้นพึงถือว่าความหลากหลายเป็นความงดงามอย่างหนึ่งของสังคม และหากรู้จักใช้ให้ดีก็เป็นพลังอย่างหนึ่งของสังคม

ประโยชน์ที่ได้รับแน่ๆ จากการรับพิจารณาทุกคำตอบก็คือ ผู้ปฏิบัติเช่นนี้จะไม่ต้องทนรับส่วนเสียของแต่ละคำตอบโดยไม่จำเป็น การที่เราพร้อมห้วงมท่ายกับคำตอบใดเพียงคำตอบเดียว เราย่อมจะต้องทนรับทั้งส่วนดีและส่วนเสียจากคำตอบเพียงคำตอบเดียวนั้นโดยไม่มีทางเลือก หากเรารู้จักคิดตัวเราเองให้อยู่เหนือทุกคำตอบได้ วิสัยทัศน์ของเราก็จะกว้างและมองได้ไกล เราจะอยู่ในฐานะที่จะสามารถเข้าใจความตื้นลึกหนาบางของทุกคำตอบด้วยใจอิสระ เป็นกลางได้ทั้งประโยชน์และความภูมิใจว่าไม่ต้องเป็น

คนขัดข้อง ไม่เป็นคนมองแคบ ไม่เป็นคน
สายตาสั้น แต่เป็นคนรู้จักยืดหยุ่น มองกว้าง
มองไกล มองรอบด้าน ปรารถนาอย่างนี้ย่อม
ฝึกฝนให้เป็นผู้พร้อมที่จะอยู่ในโลกยุคโลกา
ภิวัตน์ ไม่ว่าจะอยู่ตรงไหน ทำอะไร มีตำแหน่ง
อะไร ไม่ว่าจะเป็นผู้บริโภคหรือเป็นผู้ให้
บริการหรือนักธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นผู้ครุหรือ
ศิษย์ ไม่ว่าจะเป็นนักบวช นักพรต หรือ
ฆราวาส

สังคมโลกาภิวัตน์ต้องการสมาชิกที่มี
คุณภาพ เพื่ออยู่ดีมีสุขและสันติภาพ

Unity in Diversity

Diversity in Unity

Charity in All

พึงช่วยกันแสวงหาให้รู้

พึงช่วยกันปฏิบัติ

พึงช่วยกันบอกต่อไป

สารัตถะแห่งความรู้

นักบุญยอห์นอัครสาวกได้เริ่มต้นพระ
วรสารของท่านด้วยข้อความว่า En arche
Logos estin. แต่แรกเริ่มมีพระวจนะ
(Logos) คำ Logos ภาษากรีกมีความหมาย
แรกสุดว่า “คำพูด” ต่อมานักปราชญ์กรีก
นำเอามาใช้ในปรัชญาให้มีความหมายแทน
Chaos ซึ่งเดิมแปลว่าสารไร้รูป (formless
material) แต่ต่อมาให้มีความหมายว่า

สารรวมรูป (all forms material) ได้ด้วย
แอร์เรสทาเทิลส์ใช้ในความหมายว่ากฎเกณฑ์
ของสรรพสิ่งที่ประสานกันอย่างเรียบร้อย
เป็นระบบเดียวกัน ต่อมาก็ให้มีความหมาย
ถึงสิ่งทั้งหมดที่มีอยู่ภายใต้ความเป็นระเบียบ
เดียวกันกล่าว ต่อมาก็สร้างวิชาเพื่อศึกษา
ระเบียนดังกล่าวให้ชื่อว่า Logike หรือ Logic
ตรรกวิทยา ขรยอนักบุญยอห์นใช้คำนี้เพื่อ
หมายถึงที่มาของพระเยซูเจ้า โดยเลียน
ความหมายของภาษากรีกก็เป็นได้ แต่ปรับ
ความหมายให้เป็นไปตามความเชื่อของท่าน
ที่ท่านต้องการถ่ายทอด โดยตั้งใจให้รวม
ความหมายของนักปราชญ์กรีกไว้ด้วยไม่มาก
ก็น้อย หากเป็นไปเช่นนั้นจริง ก็พอจะสรุป
ได้ว่า สำหรับคริสตชนที่เข้าใจเจตนานี้ของ
ท่านนักบุญ ก็ต้องถือว่าสารัตถะของความรู้
ที่พึงสนใจรู้มากที่สุดก็คือ Logos ซึ่งในความ
หมายนี้น่าจะแปลว่า “พระวจนะ” ซึ่งอาจ
จะมีความหมายพื้นฐานที่สุดว่าคำพูด สูงขึ้น
ไปตามลำดับจนหมายถึงองค์พระเยซู คือ
“พระวจนาตถ์” และพระองค์ทรงเป็นศูนย์
กลางแห่งสรรพสิ่ง ทรงเป็นศูนย์รวมแห่ง
กฎเกณฑ์ และความเป็นระเบียบเรียบร้อย
ทั้งหมด ในความหมายรวมว่า “พระวจนะ”
ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นอูตระ (Transcendent)
และอีกส่วนหนึ่งเป็นอันตระ (immanent)

ความเป็นมาของ Logos ในปรัชญากรีกโบราณ

Logos เป็นคำภาษากรีก แปลว่า คำพูด วาจา วาจา ซึ่งแอร์เรสทาเทิลส์ใช้เป็นศัพท์ปรัชญาของตน ให้มีความหมายว่า หลักการเดียวที่ใช้อธิบายความรู้ได้ทั้งหมด และในขณะเดียวกันก็ให้หมายถึงความรู้ทั้งหมดที่อยู่ในกรอบของหลักการเดียวดังกล่าว ดังที่ได้กล่าวไว้ในนิยามของมนุษย์ว่า Anthropos zoon logon echon estin. = Man is animal having logon ซึ่งมักจะมีผู้แปลเป็นภาษาอังกฤษว่า Man is a rational animal. และแปลต่อเป็นภาษาไทยว่า คนเป็นสัตว์มีเหตุผล โดยถือว่า rational มีความหมายตรงกับ reasoning ซึ่งมีความหมายเดียวกันกับ logical มาจากคำ logic มาจากภาษากรีกว่า logice ซึ่งเป็นชื่อวิชาว่าด้วยเหตุผลหรือตรรกวิทยา อันเป็นเครื่องมือคิดให้ปรากฏว่าความรู้ทั้งหมดสัมพันธ์กันเป็นระบบเดียว จึงนับได้ว่ามีความถูกต้องพอยอมรับได้ แต่ไม่ตรงทีเดียวกับเจตนาของแอร์เรสทาเทิลส์ที่ตั้งใจนิยามมนุษย์ว่าเป็นสัตว์ที่มี logon ซึ่งควรจะแปลว่าเป็นสัตว์ที่มีความสามารถรู้ logon ไม่ใช่รู้แค่ logice ซึ่งเป็นแค่วิธีรู้ logon เท่านั้น สรุปได้ว่าจะแปลอย่างไรก็ไม่ว่ากัน แต่ขอให้เข้าใจตามนี้ก็แล้วกัน ยอมรับได้ เพราะความคิดนี้เป็นความคิดหลักของแอร์เรสทาเทิลส์และก็น่า

จะเป็นหลักการของปรัชญาไทยด้วย จึงน่าจะสับสนกันให้ชัดเจนเสียแต่แรกว่า ความคิดดังกล่าวนี้มีความเป็นมาอย่างไร Werner Jaeger ในหนังสือ The Theology of the Early Greek Philosophers, p.164 มีความเห็นว่าผู้เริ่มคิดเช่นนี้เป็นคนแรกน่าจะได้แก่เดออาจเจอนิสแห่งอพอลโลเนีย (Diogenes of Apollonia ศต.5 ก.ค.ศ.) โดยปรับความเข้าใจเรื่องปฐมธาตุได้แก่ธาตุลมของแอนเนกซิมเมอนิสมาเป็นพลังเจือจาง (rarefaction) และพลังหนาแน่น (condensation) เรียกรวมน่าพลังวาโย (Air) และใช้เป็นหลักการอธิบายปรากฏการณ์ต่างๆทั้งหลายของธรรมชาติเท่าที่สืบทอดได้

เราน่าจะสืบสาวหาความไปได้จนถึงผู้คิดเรื่องสารรวมรูป (Chaos) ว่าเป็นที่มาของสรรพสิ่ง ซึ่งในช่วงแรกคงมิได้คิดถึงระบบระเบียบของความรู้กันนัก แต่คิดในฐานะที่เป็นสารรวมรูปจริงๆ คือ มีทุกรูปอยู่รวมคละกันอย่างไรความสัมพันธ์อันดีต่อกันต่อมาแต่ละรูปค่อยๆ แยกตัวออกไปทำการอย่างเป็นอิสระ ก็ยังเป็นสารรวมรูปอยู่นั่นเอง แต่เป็นการรวมรูปของแต่ละรูปที่ทำการเป็นอิสระแบบตัวใครตัวมัน ต่อมาอีกระยะหนึ่งจึงค่อยๆ มีผู้คิดว่าพลัง 2 พลังอาจจะทำการขัดแย้งกันหรือเสริมกันก็ได้โดยบังเอิญอย่างไรระบบ คือมีกฎควบคุมแต่ละกรณีโดยเฉพาะกรณีใดกรณีนั้น แต่ก็ค่อยๆ

ประสานกันเป็นระบบขึ้นมาเรื่อยๆ จึงเริ่มจะมีผู้คิดว่า การที่มีความโน้มเอียงที่จะเป็นระบบขึ้นมาเรื่อยๆ นี้เอง ย่อมมีพลังผลักดันให้เป็นระบบอยู่เบื้องหลัง ผู้คิดถึงขั้นว่าสารรวมรูปมีระเบียบเดียวกันเป็นเป้าหมายของสรรพสิ่งมาแต่แรก ได้แก่เดออาจเจอนิสดังได้กล่าวไว้ข้างต้น ผู้คิดได้ว่า ระเบียบแบบแผนดังกล่าวข้างต้นมิได้เกิดขึ้นเองโดยบังเอิญ แต่มีปัญญา (Thinking Mind) ทำการคิดและจัดการให้เป็นไปตามแผนและยังคงควบคุมเรื่อยมา

เดออาจเจอนิสคิดว่าความเป็นจริงอยู่อย่างแยกกันเป็น 2 ประเภท ประเภทหนึ่งเป็นสสารซึ่งเป็นสารไร้รูปมาแต่แรก เป็นเนื้อสารบริสุทธิ์ที่ไม่มีรูปใดเลย แต่มีศักยภาพที่จะรับรูปใดก็ได้ ไม่ว่าจะเป็นดิน น้ำ ลม ไฟ หรือสารประกอบ จึงเรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่าสารรวมรูป อีกประเภทหนึ่งเป็นพลังทำการและคิดรู้ทุกอย่าง เป็นปัญญา จิต หรือเทพ ทำการโดยลำพังได้ หรือทำการในสสารก็ได้ โดยประหารนรูปหรือเปลี่ยนแปลงรูปก็ได้ ซึ่งเดออาจเจอนิสคิดว่าในสภาวะปัจจุบันสสารทั้งเอกภพมีพลังวาโยแทรกอยู่ทั่วไปในสสาร ทำให้สสารมีพลังและระเบียบแบบแผนหนึ่งเดียว ไม่มีสสารไร้พลัง แต่มีพลังไร้สสารได้ คือ พลังเทพที่เฮลิสกล่าวไว้ว่า “สสารเต็มไปด้วยเทพ” ก็คืออย่างนี้เอง

ในแง่ปรัชญาศาสนา ก็ต้องจัดให้ความคิดของเดออาจเจอนิสอยู่ในประเภทสรรพอันตรเทวนิยม (Panentheism) คือ เทวะแทรกอยู่ทั่วสสาร ซึ่งซาคเชรอติส เฟลโทว์และแอร์เรสทาเทิลพยายามแก้ไขดังจะได้วิเคราะห์ต่อไป

Edward Caird ในหนังสือ The Evolution of Theology in the Greek Philosophers, p.78 ได้วิจารณ์ไว้ว่า “ผลงานอันยิ่งใหญ่ของซาคเชรอติสคือให้ความคิดไว้ว่ามีหลักการเอกภาพของสรรพสิ่งเป็นพื้นฐานของความรู้ (fundamental principle of unity in all things) ในฐานะเป็นพลังเดียว (one power) ที่สามารถผลิตระเบียบจากสารรวมรูปและลดทอนพหุภาพและความขัดแย้งทั้งหลายของความเป็นจริงให้กลายเป็นองค์รวมเดียวที่ประสานกัน (one self-consistent whole) อันเป็นประเด็นที่เฟลโทว์ลูกศิษย์กันกุฎิตระหนักรู้และพยายามต่อยอด และแอร์เรสทาเทิลซึ่งเป็นลูกศิษย์กันกุฎิอีกทอดหนึ่งรับช่วงต่อยอดได้เป็นมรรคเป็นผลมาจนทุกวันนี้”

ปรัชญาไทยไม่อาจมองข้ามบทบาทที่สำคัญดังกล่าวมานี้

หัวเลี้ยวหัวต่อ

เรามาดูช่วงวิกฤติด้านความคิดของ สังคมเอเธนส์ ในด้านการเมืองรัฐบาล เอเธนส์ตกอยู่ใต้อาณัติของรัฐบาลอนารักษ์ ของมหาอำนาจสปาร์เถอ์ จนต้องแสดงการ เอาใจโดยลงมติให้เผาตำราของเพลโตแทก เกอริสที่สอนแบบชาฟเฟิสท์ว่า เรื่องเทพ ประวัติที่เป็นคัมภีร์ของศาสนากรีกนั้นไม่มี อะไรจริงเลยทางวิชาการ แต่มีประโยชน์ สำหรับการปกครองประชาชน คือ ใช้สอน และอบรมประชาชนให้หลงเชื่อว่ามีเทพ คอยจับผิดผู้ฝ่าฝืนกฎหมาย ไม่กล้าทำผิด กฎหมายและกฎศีลธรรม ซึ่งทั้งนี้ย่อมเปิด โอกาสให้นักการเมืองประกาศอะไรก็ได้ที่ ต้องการให้ประชาชนปฏิบัติโดยอ้างว่าเป็น เทพบัญญัติ ส่วนปัญญาชนจะเชื่อหรือไม่ เชื่อก็ได้ แต่ปัญญาชนทุกคนต้องสอน ประชาชนตามนโยบายของรัฐบาล และต่อมาซาคเซอริสก็ถูกตัดสินประหารชีวิตก็ เพราะผิดกฎหมายข้อนี้ จึงเป็นประเด็นที่ต้องจับให้ชัดเจนว่า เมื่อพรรคการเมืองเสรี ประชาธิปไตยให้เสรีภาพแล้ว เพลโทว์และ แอร์เริสทาท์เถลลวงแผนสอนอย่างไรเพื่อ แก้ปัญหาให้สังคมเอเธนส์

ประเด็นแรกที่ต้องแก้ก็คือ แก่ความคิดแบบชาฟเฟิสท์ที่ต้องการมาตรการตัดสิน ความจริง ใครจะเชื่อว่าอะไรจริงหรือไม่มี อะไรจริงเลยก็ได้ ขอให้มีอะไรสอนประชาชน

ให้เชื่อเพื่อปกครองได้สะดวกเป็นใช้ได้ ซึ่งสำนักปรัชญาเยอรมันไม่ได้ เพราะยังงี้ก็ต้องมีมาตรการความจริงที่เชื่อถือได้ชัดเจน มิฉะนั้นปรัชญาก็จะมีแต่วาทศิลป์ หาเนื้อหา ปรัชญาไม่ได้

ขั้นที่ 2 มาตรการดังกล่าวจะได้มาจากไหนและต้องทำอะไรจึงจะได้มา

ซาคเซอริสได้คิดถึง 2 ขั้นนี้ไว้แล้ว และยังไม่ทันได้คำตอบที่ชัดเจนก็ถูกตัดสิน ประหารชีวิตไปเสียก่อน เพลโทว์และแอร์ เริสทาท์เถลลวงแผนดำเนินการต่อเติม

ซาคเซอริสคิดว่า เรื่องราวของเทพที่เล่าไว้ในปรัมปราของศาสนากรีกโบราณนั้น หากพยายามเข้าใจตามตัวอักษรแบบชาวบ้าน ก็ไม่น่าจะได้ความจริง ซาคเซอริสคิดว่าต้องพยายามตีความด้วยปรัชญา และ ปรัชญาที่ซาคเซอริสคิดว่าจะช่วยเรื่องนี้ ได้ดีที่สุดน่าจะสนใจพิจารณาที่แอนนิกแซก เกอริสและเดออาจเจอนิสแห่งพาลเลอเนีย ได้ริเริ่มไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นต่อไป

1. นักปรัชญาทั้ง 2 ท่านเชื่อว่ามีหลักการเดียว (one Principle) อธิบายความรู้ทั้งหมดได้

2. หลักการเดียวนั้นแบ่งออกเป็น 2 ส่วนที่ประสานกลมกลืนกันอย่างดี คือ Chaos กับ Nous

3. Chaos เป็นส่วนของสสารบริสุทธิ์ไร้รูป แต่มีศักยภาพที่จะรับรูปใดก็ได้ ส่วน Nous เป็นปัญญาและพลัง

4. องค์ปัญญาของแอนนิกแซกเกอริสเป็นอูตรระ (transcendent) ต่อสารรวมรูป แทรกเข้ามาในสารรวมรูป แต่ไม่ให้คุณอะไรแก่สารรวมรูป เพราะเป็นอูตรระต่อสาร และสสารมีรูปทุกรูปอยู่ในตัวแล้ว ส่วนปัญญาของเดออาจเจอนิสเป็นอันตรระ (immanent) ต่อสาร คือมีบทบาทเป็นรูปและพลังของสสารโดยจำเป็นทำให้สสารเป็นส่วนหนึ่งของปัญญา ทำให้สสารทั้งหมดเป็นสิ่งที่ดีที่สุดในโดยอัตโนมัติ ปรัชญาศาสนาของเดออาจเจอนิสจึงเป็นแบบสรพพันตรเทวนิยม ส่วนของแอนนิกแซกเกอริสเป็นแบบเทวนิยม (Theism)

5. ปัญญาของเดออาจเจอนิสมี 2 ขั้ว (bipolar) ขั้วหนึ่งเป็นอูตรระไม่มีขอบเขต อีกขั้วหนึ่งเป็นอันตรระมีขอบเขต

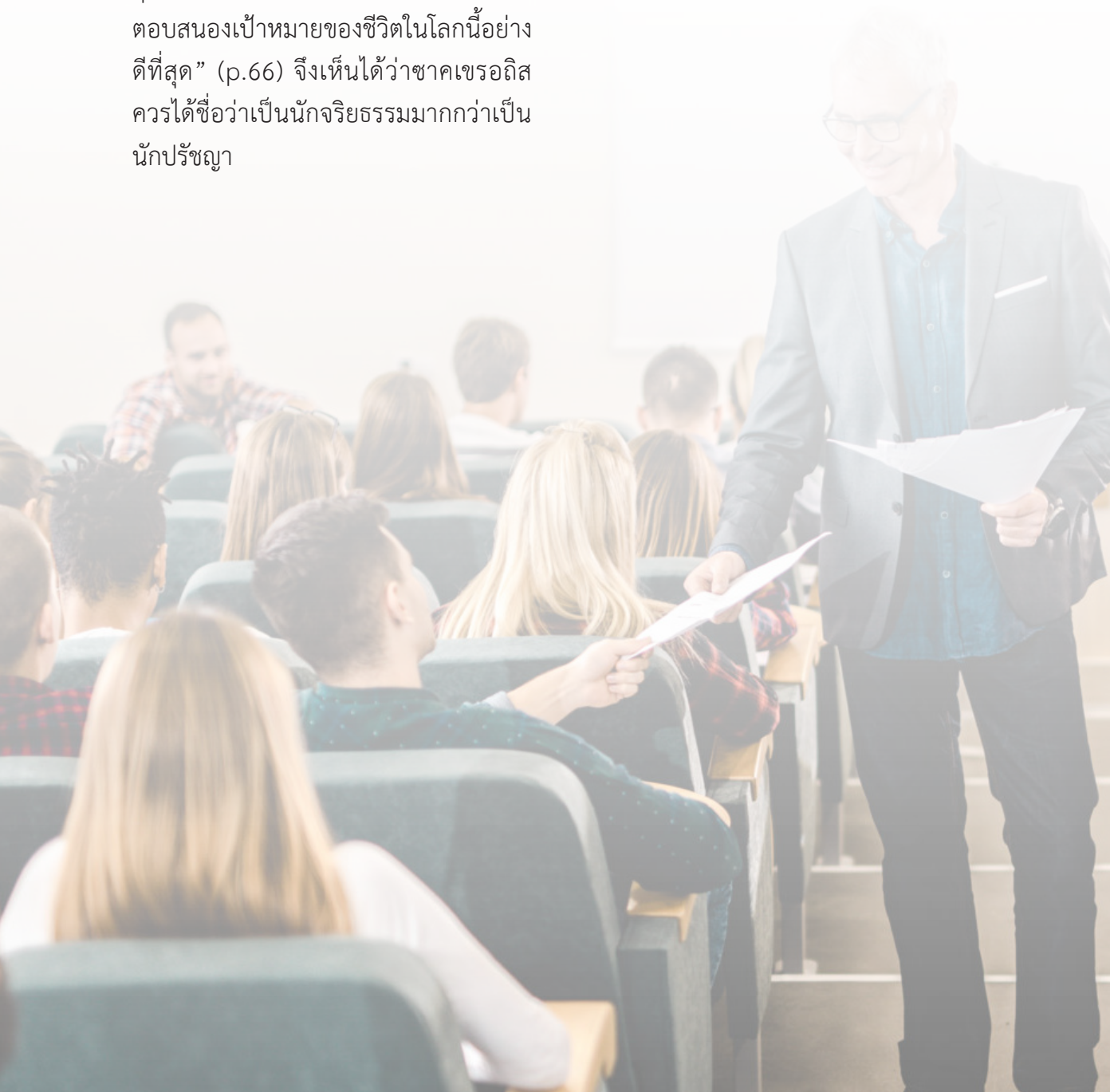
6. ทั้ง 2 ท่านเกริ่นความคิดเรื่องอันตปัจจัย (final cause)

7. Edward Caird ในหนังสือ The Evolution of Theology in the Greek Philosophers, p.65 ได้ยืนยันการสืบเนื่องความคิดของซาคเชรอลิ ไว้ว่า “ซาคเชรอลิ เป็นคนแรกที่เข้าใจระบบของความรู้ตามความต้องการของแอนนิกแซกเกอริสและของเดออาจเจอนิส ในหนังสือ Memora-

bilia, 1,4, 8 มีคำอ้างถึงซาคเชรอลิเปรียบเทียบองค์ความรู้ว่า “เปรียบเทียบรูปร่างกายของข้าพเจ้าเกิดจากการที่สารต่างๆ จากโลกแห่งสสารเข้ามารวมกันเป็นระเบียบฉันใดปัญญาของข้าพเจ้าก็เป็นรังสีเล็กๆ ที่มาจากวิญญาณใหญ่ของโลก” ซึ่งซาคเชรอลิเชื่อว่าเป็นระบบยิ่งใหญ่ต้นแบบของปัญญามนุษย์ ซึ่งแอร์ริสทาเทิลจะเอาไปพัฒนาบดย่อยให้เป็นรายละเอียดของ Logos ย่อยต้นแบบของ logos ย่อยต่อมา

8. Edward Caird ยังได้วิจารณ์ต่อไปว่า “ซาคเชรอลิตามมาตรฐาน ไม่ควรนับว่าเป็นนักปรัชญาเสียด้วยซ้ำ แต่พอจะยอมรับให้เป็นนักปรัชญาได้โดยปริยายเท่านั้น คือไม่ใช่ นักปรัชญาที่ขบคิดปัญหาทางปัญญาความคิด (speculation) โดยตรง แต่เป็นนักปรัชญาประเภทหาทางออกให้การปฏิบัติ (practice) ท่านมีชีวิตอยู่ในช่วงเวลาที่สังคมต้องการความสว่างทางปัญญา แต่ในเวลาเดียวกันกับที่หลักยึดเหนี่ยวต่างๆ ของชีวิตพากันสั่นคลอนไปหมด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของศาสนา กฎหมาย ประเพณี ล้วนแต่สับสนในปัญญาของผู้ทุกคน เขาจึงถูกผลักดันให้คิดหาเกณฑ์ใหม่ๆ มาทดแทนของเดิมด้วยความหมายใหม่และเป้าหมายใหม่ให้มนุษย์อยู่ต่อไปได้ เขาจึงจำเป็นต้องทำตัวเป็นประกาศกประกาศว่าตัวเองแต่ละคนต้องมีความชัดเจนในความสำนึกว่าตัวเอง

รู้ตัวเองตามประกาศของสำนักโหรแห่ง
เดลฟายว่า “จงรู้ตัวเอง” และสร้างคุณธรรม
ขึ้นจากความรู้ดังกล่าว และนั่นคือความสุข
อันพึงประสงค์ของแต่ละคนที่แต่ละคน
พึงแสวงหา แม้จะเป็นเรื่องส่วนตัว แต่นั่นคือ
จุดเริ่มต้นของจริยธรรมและศีลธรรมที่
ตอบสนองเป้าหมายของชีวิตในโลกนี้อย่าง
ดีที่สุด” (p.66) จึงเห็นได้ว่าซาคเชอริส
ควรได้ชื่อว่าเป็นนักจริยธรรมมากกว่าเป็น
นักปรัชญา

บรรณานุกรม

- Borchert, Donald. (2006). **Encyclopedia of Philosophy**. New York: Macmillan.
- Craig, Edward. (1998). **Routledge Encyclopedia of Philosophy**. London: Routledge.
- Eliade, Mircea, ed. (1987). **The Encyclopedia of Religion**. New York: Macmillan.
- Freeman, Kathleen. (1966). **The Pre-Socratic Philosophers**. Oxford: Basil Blackwell.
- Hastings, James, ed. (1959). **Encyclopedia of Religion and Ethics**. New York: Scribner.
- Jaeger, Werner. (1967). **The Theology of the Early Greek Philosophers**. Oxford: University Press.

นักเรียน - นักศึกษา

ในมุมมองแห่งศาสนาอิสลาม

กรณีศึกษา: การบูรณาการปัจจัยที่ส่งผลต่อการศึกษา
และการน้อมสการเพื่อให้รอดพ้นจากแผนการของ
ซาตานมารร้ายตามพระคัมภีร์ของท่านอิหม่ามฆอซาลี
และท่านพะกีฮ์อะบูลลัยส์ซาม์รกอญดี

เมธัส วันแอะเลาะ

ท่านผู้อ่านที่รัก..... การนึกถึงข้อดี-
ข้อเสียในในทุเรื่องทุกประการนั้น ถือเป็น
หลักประกันความผิดพลาด ความล้มเหลว
ดังคำกล่าวของท่านอาจารย์อนันต์ วันแอะ
เลาะที่ได้กล่าวไว้บ่อยครั้ง ในขณะที่ท่านทำ
หน้าที่สอนและแสดงบทบาทผู้นำทางศาสนา
ว่า “ไม่มีใครวางแผนให้งานล้มเหลว แต่ที่

งานล้มเหลวเพราะไม่มีการวางแผน” มนุษย์
เราทุกคนจึงเป็นคนสำคัญ ที่จะวางแผนเพื่อ
ข้ออนาคตด้านการศึกษาและด้านต่างๆ ของ
ตัวเรา ครอบครัวของเรา และสังคมของเรา
เองได้ บอกตัวเองสิครับว่า เราคือคนสำคัญที่
สามารถจัดการแผนการของเราเพื่ออนาคตเรา
แผนการของบุคคลอื่นได้ ซึ่งขาดเราเขาอาจ

อยู่ไม่ได้ มิใช่ขาดเราเขาอยู่อย่างสบาย ในขณะที่ด้วยกันพระผู้เป็นเจ้าก็ได้ทรงเจตนาให้หลักการดังกล่าวนี้เป็นคู่มือสำหรับมนุษย์ ให้ได้บริหารจัดการชีวิตของตนเองให้เป็นไปตามที่ระบุในคู่มือ แน่แน่นอนก็เพื่อให้เกิดคุณภาพในการใช้ความเป็นคนต่อสิ่งต่างๆรอบตัวเรา และแน่นอนเราย่อม “ทำเรา” ให้ “เป็นเรา” อย่างที่พระเจ้าอยาก “ให้เราเป็น” ได้

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นอาจทำให้เราคำนึงถึงแต่การบริหารจัดการแผนการของเราแต่เพียงอย่างเดียวอย่างเอกเทศเท่านั้น หากแต่เราจำเป็นต้องคำนึงถึงแผนการอันชั่วร้ายของซาตานมารร้ายซึ่งเป็นศัตรูตลอดกาลของเราเพื่อการวางแผนอย่างมีประสิทธิภาพในการตอบโต้กลับไป ณ โลกนี้นั่นเอง ดังที่ท่านอิหม่ามฮอซาลี (ร.ฮ.) ได้กล่าวในหนังสือมินฮาญุลอาบิตินเล่ม 1 หน้า 312 บรรทัดที่ 6 เกี่ยวกับการบริหารการนัสการเพื่อให้รอดพ้นจากแผนการของมารร้ายเอาไว้ว่า

แผนการของซาตานที่จะทำการหลอกลวงมนุษยชาติในขณะที่พวกเขาได้ทำความดีและทำการนัสการโดยสรุปนั้นมี 7 วิธีดังต่อไปนี้

1. ซาตานจักห้ามเขามิให้ทำความดีใดๆ เลย และหากพระเจ้าทรงปกป้องเขาไว้ เขาก็จะตอบโต้ซาตานไปว่า “ฉันจำเป็นจะ

ต้องทำความดีจริงๆ เพราะฉันต้องเก็บเกี่ยวเสบียงจากโลกนี้อันชั่วคราวเพื่อไว้ใช้ในโลกหน้าอันถาวร”

2. หากซาตานทำวิธีแรกไม่สำเร็จ มันก็จะใช้ให้เขาผัดวันประกันพรุ่ง ซึ่งหากพระองค์ทรงคุ้มครองเขาไว้ เขาก็จักตอบโต้มันไปว่า “นี่ ข้าพเจ้ามิได้ควบคุมเวลาตายไว้ในมือฉันนะ เพื่อที่จะได้เลื่อนความดีที่ต้องทำวันนี้ไปทำวันพรุ่งนี้ แล้วงานของพรุ่งนี้ ข้าพเจ้าจักได้ทำมันเมื่อใดกัน?”

3. หากซาตานทำ 2 วิธีที่ผ่านมาไม่สำเร็จ มันก็จะใช้ให้เขาทำความดีอย่างเร่งรีบ โดยกล่าวว่า “เร็วเข้า ท่านจะได้มีเวลาวางไปทำอย่างอื่น” ซึ่งหากพระองค์ทรงคุ้มครองเขาไว้ เขาก็จะตอบโต้มันไปว่า “ความดีที่น้อยแต่สมบูรณ์ดีกว่าความดีที่มากแต่อุดมไปด้วยความบกพร่อง”

4. หากยังไม่สำเร็จอีก มันจะใช้ให้เขาทำความดีอย่างสมบูรณ์เพื่อโอ้อวดมนุษย์ หากพระองค์ทรงคุ้มครองเขาไว้ เขาก็จะตอบโต้มันไปว่า “จะมีประโยชน์อันใดที่ต้องทำความดีเพื่อให้มนุษย์เห็น พระองค์ทรงเห็นแต่เพียงผู้เดียวยังไม่พอหรือ?”

5. หากยังไม่สำเร็จ ซาตานก็จะชักนำพาเขาไปสู่ความรู้สึกท้อแท้ในตนเอง โดยเสแสร้งแกล้งขึ้นชมว่า “ท่านช่างมีเกียรติและยิ่งใหญ่ ขยันขันแข็งและประเสริฐเหลือเกิน” หากพระองค์ทรงคุ้มครองเขาไว้ เขาก็

จะตอบโต้มันไปว่า “นั่นคือความโปรดปรานจากพระเจ้าที่มีต่อฉันต่างหาก หาได้มาจากฉันไม่ พระองค์คือผู้ที่เจอะจงให้ฉันทำงานนี้ได้สำเร็จ หากพระองค์มิทรงโปรดปรานความดีของฉันคงจะหมดค่าหมดราคา เมื่อนำมาเปรียบกับความโปรดปรานและปัจจัยที่ฉันได้รับ และกับการที่ฉันฝ่าฝืนต่อพระองค์”

6. หากซาตานทำวิธีทั้งหมดที่กล่าวมาไม่สำเร็จ มันก็จะชักนำแผนปฏิบัติการที่ 6 มาล่อหลอกมนุษย์ซึ่งเป็นวิธีที่อันตรายมากที่สุด และน้อยนักที่จะมีผู้เท่าทันแผนการนี้ นอกจากผู้ที่มิจิตวิญญานตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา โดยซาตานจักกล่าวว่า “ท่านจงมูมานะทำความดีเถิดในที่ลับตาคน เพื่อที่พระเจ้าจะได้นำมันมาแสดงให้ผู้อื่นรับทราบในที่เปิดเผย” โดยซาตานได้สร้างความสับสนให้แก่ผู้ทำความดีทั้งหลาย เพื่อต้องการให้เขามีความโอ้อวดในการทำดี หากพระองค์ทรงคุ้มครองเขาไว้ เขาก็จะตอบโต้มันไปว่า “โอ้มารร้ายผู้ถูกอัปเปหิเอ๋ย จนถึงคราวนี้เจ้าได้พยายามทำลายความดีของฉัน ทั้งนี้ยังทำที่จะมาปรับปรุงความดีของฉันโดยแอบแฝงเจตนาอันเลวร้ายเอาไว้ ฟังทราบเถิด พระองค์จะทรงเปิดเผยหรือเก็บซ่อนความดีของฉันเอาไว้หรือไม่ นั่น สุดแล้วแต่เป็นกิจการของพระองค์ทั้งสิ้น ฉันไม่อินังขังขอบหรือกว่าพระองค์จะนำมาเปิดเผยต่อสาธารณชนหรือไม่ ซึ่งขึ้นอยู่กับพระองค์

ผู้ทรงกุมอำนาจไว้ทั้งสิ้น ทั้งนี้ฉันไม่ได้กุมอำนาจใดๆ ไว้ในมือของตนเองไม่”

7. หากยังไม่สำเร็จ ซาตานก็จะมาหาเขาด้วยแผนการสุดท้ายโดยมันจะกล่าวว่า “ไม่จำเป็นหรอกนี่ ที่ท่านจะต้องทำความดี เพราะในเมื่อท่านได้ถูกกำหนดมาก่อนแล้วว่าเป็นผู้ที่อยู่ในกลุ่มผู้ที่ได้รับความผาสุก การละทิ้งความดีของท่านนั้น ก็ไม่มีผลใดๆ ต่อท่านเลย ในทางกลับกันหากท่านถูกกำหนดมาว่าเป็นคนไม่ได้รับความดี ท่านทำดีไปก็ไม่มีประโยชน์ใดๆ” หากพระองค์ทรงคุ้มครองเขาไว้ เขาก็จะตอบโต้มันไปว่า “แท้จริงฉันเป็นเพียงบ่าวของพระองค์ ฉันมีหน้าที่ทำตามคำสั่งเท่านั้นพระองค์คือผู้ตัดสินใจ และแท้ที่จริงแล้วความดีนั้นย่อมเป็นประโยชน์แก่ฉันทั้งสิ้นทั้งล่องอยู่แล้ว เพราะหากฉันถูกกำหนดให้เป็นคนโชคดี ก็ยิ่งจำเป็นต้องทำความดีเพิ่มขึ้นไปอีก แต่หากฉันถูกกำหนดให้เป็นผู้ที่ไม่ได้รับความดี ฉันก็ต้องทำความดีอยู่ดี อีกทั้งหากฉันต้องเข้านรกด้วยการเป็นผู้รักดินนั้น มันย่อมดีกว่าการที่ต้องเข้านรกเพราะฝ่าฝืนองค์มิใช่หรือ แต่คงไม่เป็นเช่นนั้นหรอกเพราะพระองค์ได้สัญญาไว้ต่างๆ มากมาย และพระองค์ทรงสั่งจะยิ่ง และที่สำคัญหาใช่เพราะความดีไม่ที่ทำให้ใครเข้าสวรรค์ หากแต่เป็นเพราะสัญญาอันทรงสั่งจะของพระองค์ต่างหากเล่า”

จากที่ท่านผู้อ่านได้รับข้อมูลไปนั้น โดยเฉพาะในแง่มุมแห่งการผูกพันตนเองอยู่กับการศึกษา ซึ่งเราทุกคนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องครองตนเอง ให้หลุดพ้นจากซาตานมารร้ายเสียก่อนจึงจะเป็นนักเรียน-นักศึกษาที่ดีได้ ดังนั้นผู้อ่านที่รักยิ่งทั้งหลายได้เกิดคำถามแก่ตนเองแล้วหรือยังว่า ถึงเวลาแล้วหรือไม่? ที่เราทุกคนจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงตนเองไปสู่สิ่งที่ดีกว่าในการดำเนินชีวิต คิดดูสิครับ ซาตานมักจะทำให้เราตายใจเสมอ เคยถามตนเองบ้างหรือไม่ว่า ตนเองเคยถูกมันหลอกลวงในชีวิตนี้ไปกี่ครั้ง ใช่มั้ยครับ บางคนอาจตอบไม่ได้ด้วยซ้ำไป เพราะมันมากมายเหลือเกิน จึงอาจต้องตั้งคำถามเสียใหม่ว่า มีกี่ครั้งกันเล่า? ที่เราสามารถหลุดพ้นจากการหลอกลวงของมัน ที่น่ากลัวที่สุดสำหรับคำตอบของบางคนก็คือ “ไม่สามารถหลุดพ้นจากการหลอกลวงของมันได้แม้เพียงสักครั้งเดียวเลย” หากเราจะสังเกตถึงแผนการของมัน เราจะพบว่าจาก 3 ข้อแรกนั้น เป็นการหลอกลวงขั้นต้น คือจะไม่ให้ทำดี ถ้าหากไม่สำเร็จ แผนต่อมาคือให้ผลัดวันประกันพรุ่ง หากไม่สำเร็จอีก หากมนุษย์ไม่หลงกลอย่างใดเสียก็จะทำดีให้ได้ มันก็จะหลอกลวงให้เร่งรีบทำ ทำอย่างลวกๆ ขอบิ๊ แต่ 3 แผนการถัดมานี้สิครับ ท่านผู้อ่านที่รัก ซาตานได้ทำการหลอกล่อหัวใจคนเมื่อห้ามไม่ได้ก็ให้ทำไปเลยแต่ให้ทำแบบไม่

บริสุทธิ์ใจ อาจเรียกได้ว่า ขั้นต้นคือพฤติกรรม ต่อมาคือ มโนกรรม ได้แก่ ให้โอ้อวดในการทำดี ถ้าไม่สำเร็จก็ให้ลำพองในแผนการถัดไปคือ ให้พยายามหลบหรือแอบทำอย่างลับๆ แต่ก็มีความสุขเมื่อมีคนที่มาเห็นแล้วนำไปบอกผู้อื่น เห็นไหมล่ะครับว่านี่คือการหลอกลวงภายในทางมโนกรรม แต่ที่ร้ายแรงและน่ากลัวที่สุดคือแผนการสุดท้ายแผนการที่ 7 นี่แหละครับ เพราะซาตานจะหลอกลวงสิ่งที่ยิ่งใหญ่ที่สุดอันเป็นจุดศูนย์รวมของพฤติกรรม และมโนกรรม นั่นก็คือ หลอกลวงหลักศรัทธาของมนุษย์นี่เอง ว่าถ้าพระเจ้ากำหนดให้ใครดีเขาก็จะทำดีเอง แปลว่า ถ้าถูกกำหนดให้ชั่ว ทำดีไปก็ไม่มีความหมาย สุดท้ายไม่ต้องพยายามทำ เพราะถ้าถูกกำหนดให้เป็นคนดีก็จะทำดีเอง แบบนี้คือหลักศรัทธาแบบครึ่งๆ กลางๆ ขอเรียนว่าหากใครถูกหลอกลวงจนถึงข้อนี้ รับรองได้ว่าคนๆ นั้นถือว่าแข็งแกร่งมากๆ เพราะใน 6 แผนการแรกสามารถผ่านมาได้ ผมเชื่อว่าบางคนยังไม่ผ่าน 3 ข้อแรกด้วยซ้ำไปครับ หากจะเป็นคนที่แข็งแกร่งที่สุดจริงๆ จะชนะซาตานในแผนการที่ 7 ได้นั้นคือจะต้องตอบกลับไปด้วยว่า “หากฉันถูกกำหนดให้เป็นคนโศกคติ ก็ยิ่งจำเป็นต้องทำความดีเพิ่มขึ้นไปอีก แต่หากฉันถูกกำหนดให้เป็นผู้ที่ไม่ได้รับความดีฉันก็ต้องทำความดีอยู่ดี อีกทั้งหากฉันต้อง

เข้านรกด้วยการเป็นผู้รักดินนั้น มันย่อมดีกว่า การที่ต้องเข้านรกเพราะฝ่าฝืนองค์มิใช่หรือ”

และนั่นแหละครับท่านผู้อ่านทั้งหลาย เมื่อเราครองตนได้อย่างสมบูรณ์แบบได้บ้าง แล้ว เราจึงจักต้องให้ความสำคัญกับการ ศึกษาในเชิงรายละเอียด จากหัวข้อบทความ ที่ระบุเอาไว้ว่า นักเรียน-นักศึกษา นั้น ต่อไป นี้คือบรรดาเงื่อนไขที่ความรู้ของผู้ทำการ ศึกษาจำเป็นต้องมี เพื่อให้บรรลุ สู่ความบริบูรณ์แห่งผู้สมปรารถนา พร้อม การประทานทางนำและการอำนวยการ จากพระเจ้า จักประกอบไปด้วย 9 ประการ ดังต่อไปนี้

1) จักต้องมีสติปัญญาที่สามารถรับรู้ และเข้าถึงแก่นแท้แห่งความรู้ นั้น

2) จักต้องมีปฏิภาณที่สามารถอธิบาย ความคลุมเครือต่างๆ ซึ่งองค์รวมแห่งความรู้ นั้น

3) จักต้องมีไหวพริบและความชาญฉลาดในการจดจำองค์ความรู้ และมีความ เข้าใจในความรู้ นั้น

4) จักต้องมีความปรารถนาและความ มุ่งมั่นต่อความรู้ โดยไม่ริบร้อนที่จะรู้จนเกิน สติปัญญาในความรู้ นั้น

5) จักต้องมีความพากเพียรในการ ศึกษาแต่ละรายวิชาอย่างเพียงพอในความรู้ นั้น

6) จักต้องมีเวลามากเพียงพอในการ ศึกษาเพื่อให้เกิดความครบถ้วนในความรู้ นั้น

7) จักต้องไม่ทอดทิ้งเมื่อประสบ อุปสรรค เช่น ความทุกข์ ภาระ และโรคภัย ไข้เจ็บ ในการได้มาซึ่งความรู้ นั้น

8) จักต้องศึกษาไปตลอดช่วงอายุเพื่อ ให้เกิดความแตกฉานในความรู้ นั้น

9) จักต้องเป็นผู้สำเร็จโดยผูกพันกับ ผู้มีความรู้ ซึ่งเขาเอื้อเฟื้อความรู้ เพื่อแก่กับ การพร่ำสอนในความรู้ นั้น

ดังนั้นเมื่อผู้เรียนปฏิบัติครบตาม เงื่อนไขทั้ง 9 ประการ เขาจักได้ชื่อว่าเป็น ผู้ศึกษาที่มีความสุขมากที่สุด และจักเป็น ผู้เรียนที่ประสบกับความสำเร็จมากที่สุด

ท่านผู้อ่านที่รักทั้งหลาย จึงไม่เป็น เรื่องที่น่าแปลกใจเลยว่า “การเป็นผู้มีการ ศึกษา” กับ “การเป็นผู้สำเร็จการศึกษา” นั้น มีความแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง ทุกท่านจัก เห็นได้อย่างชัดเจนว่า หากผู้ทำการศึกษามี ความพยายามที่จะมีคุณสมบัติตามเงื่อนไข ทั้ง 9 ประการนี้ให้ได้อย่างครบถ้วนเท่าที่ สามารถจะทำได้แล้วนั้น ผู้เขียนมีความเชื่อ มั่นอย่างแรงกล้าว่า เขาผู้นั้นจักนำหลักการ บริหารการศึกษา มาทำการบริหารความขัดแย้งในชีวิตด้านต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างแน่นอน

จากคำถามที่ว่า ถึงเวลาแล้วหรือไม่? ที่เราทุกคนจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงตนเองไปสู่อะไรที่ดีกว่าในการดำเนินชีวิตนั้น คำตอบที่ได้รับก็คือ มันเลยจุดนั้นมาแล้วครับ เราทุกคนจำเป็นต้องนำศาสนามาเป็นระบบนำทางชีวิต ซึ่งเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการ แต่มีสักกี่คนที่รู้ว่าเรื่องนั้นๆ ศาสนามีขั้นตอน และวิธีการอย่างไร คนมีความรู้ไม่พอที่เป็นคนโง่ในสิ่งเหล่านี้ และก็มีบ้างเหมือนกันที่ทำเป็นไม่รู้ในสิ่งเหล่านี้ เพียงเพื่อจะได้ในสิ่งที่อยากได้ เพราะถ้าใช้ขั้นตอนและวิธีการทางศาสนาจะทำให้เขา “มีอาจได้ในสิ่งที่อยากได้”

และสำหรับ “นักเรียน-นักศึกษา” นั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องยึดโยงกระบวนการศึกษาตามวิถีทางแห่งศาสนาเป็นหลักในการกลั่นกรองความรู้ที่ไม่ถูกต้องและอาจไม่ยังประโยชน์ หากแต่มีเจตนาที่ดีในการใฝ่รู้ก็จักได้รับภาคผลแห่งศาสนา แม้ว่าเขาจะยังจำเรียนไม่ประสบความสำเร็จก็ตามที พระเจ้าจะไม่ทรงเปลี่ยนแปลงสิ่งใดๆ หากแต่การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นมนุษย์เองเป็นผู้เปลี่ยนแปลงด้วยมือที่พระเจ้าได้ให้เขา มา โดยไม่ได้ให้เขา มาเพื่อจับต้อง สัมผัส เคลื่อนย้าย หรือเปลี่ยนแปลงสิ่งใดๆ ไปในทางลบ ดังนั้นทุกสิ่งที่เกิดขึ้นต่างมีการเปลี่ยนแปลง และสิ่งที่เปลี่ยนแปลงมันก็คือ “มือของมนุษย์นั่นเอง” เราจึงต้องพยายาม นั่นคือหน้าที่ของเรา แต่ความสำเร็จของเรานั้น พระผู้เป็นเจ้าต่าง

หากที่ เป็นผู้กำหนด ดังความประเสริฐของนักเรียนศาสนา ถึงแม้จะเรียนไม่เข้าใจ หรือไม่ได้จดจำอะไรเลย ได้ถูกกล่าวไว้ในหนังสือต้นปีฮุ้ล ฆอฟีลีน ของท่านพะกีฮ์อะบูลลัยล์ ซามร์กอนดีย์ หน้า 281 บรรทัดที่ 16 ว่า

ถูกกล่าวว่า บุคคลที่ได้ไปพบหรือเดินทางไปหาผู้รู้ และได้อยู่พร้อม (ได้เรียน) กับผู้รู้ แต่ทว่าเขาไม่สามารถจดจำวิชาความรู้ นั้นได้ สำหรับเขาแล้วจะได้รับ 7 ความประเสริฐ ด้วยกัน

1. เขาจะได้รับ ความประเสริฐของบรรดาผู้เรียน

2. トラバโตที่เขา ยังนั่งพร้อมกับคนรู้ ดังนั้น เขาก็ย่อมถูกขัดขวางจากการกระทำความบาป, ความผิด (ในเวลาดังกล่าว)

3. เมื่อเขาเดินทางออกจากบ้านเพื่อไปทำการศึกษา ความโปรดปรานความเมตตาจากพระเจ้า ก็จะลงมายังเขา

4. เมื่อเขานั่งข้างๆ คนมีความรู้ หลังจากนั้นความเมตตา ก็จะลงมายังผู้มีความรู้ ดังนั้นเขาจึงได้รับความเมตตา ด้วยสาเหตุแห่งการมีสิริมงคลของผู้มีความรู้

5. トラバโตที่เขา ได้ยินการเรียนการสอนความดีงามจะถูกบันทึกให้แก่เขา

6. ผู้มีความรู้จะถูกเทวทูตห้อมล้อมด้วยปีก อันเนื่องจากความพึงพอใจความยินดีของพระเจ้า และผู้เรียนที่ได้อยู่พร้อมกับผู้มีความรู้ก็จะได้รับสิ่งนั้นไปด้วย

7. ทุกๆ เท้าที่ยกขึ้นและวางลง (หมายถึงเท้าที่ใช้เดินในแต่ละก้าวเพื่อไปทำการศึกษา) จะกลายเป็นสิ่งที่ปล้ำกับความผิดพลาดต่างๆ และจะเป็นสิ่งที่ยกระดับขึ้นต่างๆ ตลอดจนเพิ่มพูนความดีงามให้แก่เขา

หลังจากนั้นพระเจ้าจะทรงให้เกียรติเขาด้วย 6 ความมีเกียรติอื่นๆอีกดังต่อไปนี้

1. พระเจ้าทรงให้เกียรติเขาด้วยความรัก ในการปรากฏตัวอยู่ในสถานที่ๆ มีการเรียนการสอนของผู้รู้

2. ทุกคนที่เจริญรอยตามครูอาจารย์จะได้รับผลบุญเหมือนกับครูอาจารย์ โดยที่เขาไม่ได้ทำให้ผลบุญของครูอาจารย์ลดน้อยลงแต่อย่างใด

3. หากคนๆ หนึ่งในหมู่ครูอาจารย์ได้รับอภัยโทษจากพระเจ้า ครูคนนั้นก็สามารถให้การช่วยเหลือขณะถูกตัดสินในโลกหน้าแก่เขาได้

4. หัวใจของเขา (ผู้เรียน) จักเย็นชาและไม่ชอบที่จะไปคลุกคลีกับบรรดาคนชั่ว

5. เขาจะถูกผนวกเข้าไปอยู่ในแนวทางของผู้เรียน และแนวทางของคนดี

6. เขาได้ยืนหยัดอยู่ในคำสั่งของพระเจ้า ดังที่พระองค์ได้ตรัสไว้ในบทอาละอิรอน วรรคที่ 79 เอาไว้ว่า “ท่านทั้งหลายจงเป็นผู้ที่ผูกพันกับพระเจ้าเถิด เนื่องจาก การที่พวกท่านเคยสอนคัมภีร์ และเคยศึกษา คัมภีร์มา”

ทั้งหมดที่กล่าวนี้ สำหรับคนที่ไม่ได้ท่องจำอะไรเลย ส่วนคนที่ท่องจำ (เข้าใจ) แน่นนอนเขาย่อมได้รับความมีเกียรติความประเสริฐที่ทวีคูณยิ่ง

พี่น้องที่รัก ทุกศาสนานั้นมีแบบฉบับมีคำสอนพร้อมสมบูรณ์แล้วในทุกเรื่อง ซึ่งทุกคนจะต้องมีวิถีชีวิตตามนี้ “ไม่มีคำสอนใดที่ไม่มีในศาสนา” การที่ไม่ดำเนินชีวิตตามนั้นถือว่าเป็นผู้ปฏิเสธ ใช่แล้ว ตั้งแต่การดูแลตัวเอง ดูแลครอบครัว ดูแลสังคม ศาสนาได้สอนวิธีและขั้นตอนการบริหารจัดการไว้ครบสมบูรณ์แล้ว ที่เป็นปัญหาที่แก้ไขได้ยากอยู่ในขณะนี้ นั้นก็มีใช้เพราะศาสนามีได้บอกถึงวิธีแก้ไข แต่เป็นเพราะการที่ไม่ได้ใช้หลักการของศาสนาแก้ไขต่างหาก มาเถิดครับ มาร่วมกันจัดความปรารถนาทางอารมณ์เพื่อตัวเอง เพื่อพวกพ้อง และเพื่อสังคมออกไปให้เหลือไว้แต่ความปรารถนาเพื่อพระเจ้า บนเส้นทางแห่งความถูกต้อง และความบริสุทธิ์ใจ เราต้องทบทวนบทบาทของตนเองว่า ที่วันนี้เป็นอย่างนี้ มันส่งผลมาจากวันวานหรืออดีตอย่างไร? และเมื่อวันนี้กำลังจะกลายเป็นอดีต เราก็ควรร่วมกันคิดได้แล้วว่า วันพรุ่งนี้หรืออนาคตของเราจะเป็นเช่นไร? ...

25 ปีของงานคำสอน ประเทศไทย

พระสังฆราชฟรังซิสเซเวียร์ วีระ อาภรณ์รัตน์

คุณพ่อวัชศิลป์ กฤษเจริญ (ราชบุรี) และผมได้มีโอกาสเป็นตัวแทนหน่วยงานคำสอนประเทศไทย ไปร่วมประชุมคำสอนของเอเชีย (First Pan Asian Conference on Catechesis) ระหว่าง 19-23 ตุลาคม ค.ศ.1995 ที่สิงคโปร์ จัดโดยสหพันธ์สภาพระสังฆราชแห่งเอเชีย หน่วยงานการศึกษา (FABC - OE) ผมจำได้ดีเพราะผมลืมพาสปอร์ตติดตัวไปสนามบินดอนเมือง จึงทำให้คุณพ่อวัชศิลป์ได้เดินทางไปก่อน ส่วนผมเดินทางตามไป และนายแพทย์ชาวสิงคโปร์คนหนึ่งที่เป็นอาสาสมัครมารับคุณพ่อวัชศิลป์ ได้หัวใจวายระหว่างการประชุมครั้งนั้น

หน่วยงาน (FABC - OE) ต้องการจัดประชุมวันที่ 4-8 พฤศจิกายน ค.ศ.2019 เตรียมฉลอง 50 ปี ของสหพันธ์สภาพระสังฆราชแห่งเอเชีย ในพฤศจิกายน ค.ศ. 2020 แต่ก็ไม่ได้จัด เพราะเหตุสมเด็จพะสันตะปาปาฟรังซิสเสด็จประเทศไทย 20-23 พฤศจิกายน ค.ศ. 2019

ผมจึงคิดว่าเวลาผ่านไป 25 ปี คือ ตุลาคม 1995 ถึง ตุลาคม 2020 ผมเป็นผู้เขียนรายงานเตรียมเสนองานคำสอนไทย เมื่อ 25 ปีที่แล้ว จึงนำเขียนรายงานเตรียมเสนอคณะกรรมการคำสอนไทย เพราะ FABC - OE ได้จัดพิมพ์หนังสือหลังการประชุม

ครั้งนั้น มีชื่อว่า Catechesis for Asia editor : Fr.Vincente G Cajilig.O.P. พิมพ์ 8 กันยายน 1996 ,283 หน้า

หัวข้อ 4 ประการในการประชุม 1995 คือ

1. หนังสือคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก (CCC) ซึ่งพระศาสนจักรสากลได้จัดพิมพ์เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม ค.ศ.1992

2. สภาพเท็จจริงและสิ่งที่เกี่ยวข้องของงานคำสอนในเอเชีย

3. การสอนคำสอนผู้ใหญ่

4. คู่มือแนะแนวการสอนคำสอนระดับชาติ

1. สภาพเท็จจริงของงานคำสอนไทย

ประเทศไทย มีพลเมืองประมาณ 65 ล้านคน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธร้อยละ 94 อิสลามร้อยละ 5 คริสต์ร้อยละ 1 พราหมณ์ฮินดู และซิกข์ มีชาวคาทอลิก

ประมาณ 400,000 คน ประมาณ 0.4% เราฉลอง 350 ปี มิสซังสยาม 4 มิถุนายน ค.ศ.1669 - 2019 แบ่งเป็น 10 สังฆมณฑล จนวันที่ 25 เมษายน ค.ศ.2018 แบ่งสังฆมณฑล เชียงใหม่ แยก 4 จังหวัด เป็นสังฆมณฑล เชียงราย โดยมีพิธีสถาปนามิสซัง และบวชสังฆราชใหม่ วันที่ 7 กรกฎาคม ค.ศ.2018

1.1 การศึกษาคาทอลิก มิซชันนารีได้นำการศึกษาเข้ามาในประเทศไทย ตั้งแต่ ค.ศ.1665 มากกว่า 350 ปี โดยนักบวชชายหญิง คณะต่างๆ ช่วยเด็กและเยาวชนของชาติมีการศึกษาที่ดีปัจจุบันมี สถานการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย ช่วยประสานงาน มีโรงเรียน 339 แห่ง อาชีวะ 15 แห่ง วิทยาลัย 3 แห่ง และมหาวิทยาลัย 2 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญและมหาวิทยาลัย เซนต์จอห์น มีนักเรียน นักศึกษา 549,085 คน ครู อาจารย์ 33,899 คน ทำงานใน โรงเรียนของเรา

สถิติคาทอลิกในประเทศไทย ค.ศ.1996-2020

ปี ค.ศ.	จังหวัด	พื้นที่	ประชากร	คาทอลิก	พระสงฆ์ สังฆมณฑล	พระสงฆ์ (ต่างสังฆมณฑล) นักบวช	ภราดา	ภคินี	วัด
1996	78	514,346	59,545,180	237,394	347	231	162	1,404	415
2000	78	514,346	60,793,369	262,218	376	246	120	1,484	422
2005	78	5,143,468	64,404,265	298,317	436	274	121	1,439	463
2010	79	5,175,248	64,204,426	340,852	478	67	111	1,542	477
2015	79	513,894,058	66,243,398	369,636	496	287	122	1,473	501
2020	79	508,077,058	66,999,226	401,976	578	315	113	1,502	426
รวม		1,033,318,524	382,189,864	1,910,393	2,711	1,420	749	8,844	2,804

โรงเรียนและสถาบันศึกษาคาทอลิกทั้งหมด									
สังฆมณฑล		ระดับสอน	จำนวน สถาบัน	จำนวนนักเรียน/นักศึกษา			จำนวนครู/อาจารย์		
				ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
1	กรุงเทพฯ	โรงเรียนสามัญ	131	101,821	121,577	223,398	3,316	11,483	14,799
		อาชีวะ	5	1,957	1,172	3,129	196	126	322
		วิทยาลัย	3	602	2,256	2,858	206	198	404
		มหาวิทยาลัย	2	5,933	7,591	13,524	440	478	918
		รวม	141	110,313	132,596	242,909	4,158	12,285	16,443
2	ราชบุรี	โรงเรียนสามัญ	26	18,810	19,775	18,585	372	2,033	2,705
		อาชีวะ	4	2,180	1,042	3,222	123	109	232
		รวม	30	20,990	20,817	41,807	795	2,142	2,937
3	จันทบุรี	โรงเรียนสามัญ	42	32,601	33,554	66,155	748	3,147	3,895
		อาชีวะ	3	425	1,420	1,845	18	69	87
		รวม	45	33,026	34,974	68,000	766	3,216	3,982
4	นครสวรรค์	โรงเรียนสามัญ	19	12,926	13,539	26,465	241	955	1,196
		รวม	19	12,926	13,539	26,465	241	955	1,196
5	เชียงใหม่	โรงเรียนสามัญ	12	7,861	10,951	18,812	339	1,029	1,368
		รวม	12	7,861	10,951	18,812	339	1,029	1,368
6	สุราษฎร์ธานี	โรงเรียนสามัญ	26	22,147	23,010	45,147	394	1,823	2,217
		อาชีวะ	1	191	50	241	24	14	38
		รวม	27	22,338	23,060	45,388	418	1,837	2,255
7	ท่าแร่-หนองแสง	โรงเรียนสามัญ	12	11,377	11,843	23,220	214	977	1,218
		อาชีวะ	1	143	0	413	15	4	19
		รวม	13	11,520	11,843	23,363	256	981	1,237
8	นครราชสีมา	โรงเรียนสามัญ	20	13,013	14,394	27,407	354	1,267	1,621
		อาชีวะ	1	236	576	812	10	24	34
		รวม	21	13,249	14,970	28,219	364	1,291	1,655
9	อุบลราชธานี	โรงเรียนสามัญ	18	10,438	10,345	20,783	217	811	1,028
		รวม	18	10,438	10,345	20,783	217	811	1,028
10	อุดรธานี	โรงเรียนสามัญ	24	11,712	13,003	24,715	205	1,069	1,274
		รวม	24	11,712	13,003	24,715	205	1,069	1,274
10	เชียงราย	โรงเรียนสามัญ	10	43,57	4,266	8,623	106	418	524
		รวม	10	43,57	4,266	8,623	106	418	524
รวม			360	237,740	290,364	549,084	7,865	26,034	33,899

1.2 ได้ตั้งศูนย์อบรมการแพร่ธรรมระดับชาติ ตั้งแต่ ค.ศ.1965 ปัจจุบันอยู่ที่สามพรานติดกับวิทยาลัยแสงธรรม เราได้จัดฉลอง 50 ปี ของ NCC เมื่อมกราคม ค.ศ.2016 เป็นบ้านอบรมสำหรับฆราวาสนักศึกษา คริสตศาสนตร์ เรียน 4-5 ปี ที่วิทยาลัยแสงธรรม มีนักศึกษา ประมาณ 30 คน

- จัดอบรม ภาคฤดูร้อน (3 ปี) ประมาณ 100 - 120 คน

- จัดอบรมคอร์สพระคัมภีร์ ในวันเสาร์ แก่ชาวบ้าน ประมาณ 30 - 40 คน

- มีร้านหนังสือและสื่อคำสอน บริการ
ศูนย์คำสอนแม่ริม เชียงใหม่ เป็นศูนย์อบรมเยาวชนชาติพันธุ์ อายุ 16 ปีขึ้นไป เช่น ปกาเกอญอ ม้ง อาข่า หลักสูตร 2 ปี เริ่มตั้งแต่ ค.ศ.1980 ปัจจุบันนักบวชชายชาเลเซียน ดูแลรับผิดชอบตั้งแต่ ค.ศ. 2014 ปีหนึ่งมีนักศึกษาประมาณ 7 - 10 คน

1.3 วิทยาลัยแสงธรรม อยู่ภายใต้สภาพระสังฆราชฯ

1. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาปรัชญา และศาสนา ค.ศ.1979

2. หลักสูตรศาสนศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเทววิทยา

3. หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาคริสตศาสนศึกษาตั้งแต่ ค.ศ.2000

4. สภาวิทยาลัยแสงธรรมอนุมัติหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทววิทยาจริยธรรม 23 กรกฎาคม ค.ศ. 2009 โดยจัดการเรียนการสอนปีการศึกษา 2010

บรรดาพระสังฆราชไทย ตระหนักถึงความสำคัญของ**บุคลากรคำสอน** จึงได้พิจารณาส่งพระสงฆ์ นักบวช และฆราวาสไปรับการอบรมที่ประเทศอิตาลี กรุงโรม มหาวิทยาลัยเลเซียน มหาวิทยาลัยอูร์บาเนียนา วิทยาลัยมาแตร์เอ็กเกลซีเอ กัสเตลกันดอลโฟ ฯลฯ

1.4 คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรมระดับชาติ

ฝ่ายอภิบาลในสภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย มีคณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกพระคัมภีร์ และแผนกคริสตศาสนธรรม ในแผนกคริสตศาสนธรรมมีกรรมการจาก

+ ตัวแทนจากสังฆมณฑลละ 2 คน

+ ตัวแทนจากฆรมณ์นักบวชหญิง

+ ตัวแทนจากวิทยาลัยแสงธรรม

+ อธิการของศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรมระดับชาติ

+ ที่ปรึกษา

+ และกรรมการที่ประธาน (สังฆราช) แต่งตั้ง 2 คน รวมทั้งหมด ประมาณ 30 คน มีการประชุมปีละ 2 ครั้ง

1.5 ศูนย์/แผนกคริสตศาสนธรรม ระดับสังฆมณฑล แต่ละสังฆมณฑลส่งเสริมพระสงฆ์ นักบวช และฆราวาสให้เรียนด้านคำสอนระดับปริญญาโทที่ต่างประเทศและกลับมารับผิดชอบงานคำสอนในสังฆมณฑลโดยทำงานเต็มเวลา และมีผู้ร่วมงานประจำเป็นส่วนใหญ่ ที่เข้มแข็ง เช่น สังฆมณฑลราชบุรี จันทบุรี กรุงเทพฯ โคราซ ท่าแร่ - หนองแสง อุดร อุบล เชียงใหม่ ฯลฯ

คณะกรรมการฯ ระดับชาติ จัดสัมมนาเจ้าหน้าที่ในศูนย์คำสอนของทุกสังฆมณฑล 2 ปีครั้ง เพื่อพัฒนาศักยภาพและสร้างสัมพันธ์ทีมงาน

1.6 วิทยาลัยมาแตร์ เอ็กเซลซีเอ กัสเตล กันดอลโฟ กรุงโรม (Mater Ecclesial Missionary College)

สมณกระทรวงเพื่อการประกาศพระวรสารสู่ปวงชน ได้ให้ทุนการศึกษาสำหรับฆราวาส และนักบวชแก่ประเทศมิสซัง เพื่อเป็นครูคำสอน ประเทศไทยได้รับทุนครูคำสอน ตั้งแต่ ค.ศ.1979 ได้ส่งฆราวาสเป็นส่วนใหญ่ จนถึง ค.ศ.2012 จำนวน 42 คน ต่อจากนั้น กรุงโรมให้ทุนเฉพาะซิสเตอร์พื้นเมืองส่วนใหญ่ที่ขอทุนเป็นคณะรักกางเขน ท่าแร่ คณะซิสเตอร์แม่ปอน คณะพระหฤทัยแห่งกรุงเทพฯ

1.7 สถิติครูคำสอนในประเทศไทย

ปี	ครูคำสอนเต็มเวลา		ครูคำสอนบางเวลา (โรงเรียน/วัด)		ครูคำสอน อาสาสมัคร		รวม
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
2548/2005	123	86	288	1010	278	295	2,080
2552/2009	78	117	437	1073	96	165	1,966
2556/2013	116	247	403	931	535	199	2,431
2560/2017	76	173	361	1128	96	66	1,900
2562/2019	77	170	340	1070	92	65	1,814

2. หนังสือคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก

นักบุญสมเด็จพระสันตะปาปาโยฮัน ปอลที่ 2 ได้ทรงรับรองหนังสือคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก (Catechism of the Catholic Church CCC) เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม ค.ศ.1992/พ.ศ.2535 เป็นฉบับภาษาฝรั่งเศส และที่สุดพระองค์ทรงอนุมัติฉบับภาษาละติน เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม ค.ศ.1997

2.1 คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม ได้พยายามดำเนินการแปลเป็นภาษาไทยและพิมพ์แยกทีละภาค ตั้งแต่ค.ศ.1994 ถึง ค.ศ.1999 จนแปลเสร็จทั้งหมดสำหรับคริสตชนไทย เป็นพิเศษสำหรับสามเณร นักศึกษาที่วิทยาลัยแสงธรรม และที่ศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรมในประเทศไทยใช้ศึกษา

เมื่อทางกรุงโรมพิมพ์ฉบับภาษาละตินปลายปี 1997 บาทหลวง ยอห์น มารีย์ เวียนเน ทักไนย์ คมกฤส ได้กรุณาช่วยแปลใหม่จากต้นฉบับภาษาละติน ตั้งแต่ ค.ศ. 2013 ถึง ค.ศ.2018 จนสำเร็จ

ตุลาคม ค.ศ.2019 สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสขอให้เราฉลอง 100 ปี สมณลิขิต Maximum Illud ของสมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ที่ 15 เน้น ความสำคัญสูงสุดของการประกาศพระวรสารสู่ปวงชน ให้ทั้งเดือนเป็นเดือนแพร่ธรรมพิเศษ **ศิษย์พระคริสต์ ศิษย์ธรรมทูต** อีกทั้งปีนี้ฉลอง

350 ปีมิสซังสยาม (ค.ศ.1669 - 2019) ชุมชนศิษย์พระคริสต์ เจริญชีวิตประกาศข่าวดีใหม่

ในโอกาสที่สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสเสด็จประเทศไทย 20-23 พฤศจิกายน ค.ศ.2019 เราจึงรีบจัดพิมพ์หนังสือคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก ฉบับแปลเป็นภาษาไทยรวมเล่มเป็นของขวัญชิ้นหนึ่ง และแก่พี่น้องชาวไทยในโอกาสพิเศษนี้ เพื่อ “พระสงฆ์ผู้อภิบาล (นักบวช ครูคำสอน) และสัตบุรุษทุกคน ใช้หนังสือเล่มนี้อย่างสม่ำเสมอในงานธรรมทูตของตน.. และแก่พี่น้องทุกคนที่ต้องการทราบเหตุผลของการที่เรามีความหวังอยู่ในใจเรา และซึ่งต้องการรู้ว่าพระศาสนจักรคาทอลิกเชื่อในสิ่งใด” (นักบุญยอห์น ปอลที่ 2)

2.2 หนังสือคำสอนในโรงเรียนคาทอลิก ต้องขอบคุณพระเจ้าที่โปรดให้เรา มีเสรีภาพในการนับถือศาสนาในประเทศไทย เราจึงสามารถสอนคริสตศาสนธรรมแก่เด็ก และเยาวชนคาทอลิกในโรงเรียนของเรา

2.3 หนังสือคำสอนชุดชีวิตคริสตัง คุณพ่อราฟาแอล สมบูรณ์ แสงประสิทธิ์ พระสงฆ์สังฆมณฑลราชบุรี เคยเป็นเลขาธิการของคณะกรรมการคำสอนระดับชาติ ตั้งแต่ ค.ศ.1976 ถึง ค.ศ.1992 ได้แปลหนังสือคำสอนชุด God with us series จากประเทศอินเดียมาประยุกต์ใช้ในประเทศไทย

โดยใช้ชื่อชุดชีวิตคริสตัง สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งหมด 9 ชั้น ใช้ในการสอนคำสอนในระบบโรงเรียน โดยมีวิธีการสอนแบบ Christian Community Programme (CCP)

หลังจากใช้หนังสือคำสอนชุดนี้ประมาณ 20 ปี เรามีเพื่อนนักบวชคณะออกัสติเนียน ประเทศฟิลิปปินส์ จึงขออนุญาตนำคำสอนชุด Living Faith in God ของเขา ซึ่งพิมพ์ในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ.1998 มาแปลและปรับใช้ในประเทศไทย ตั้งแต่ ค.ศ.2000/พ.ศ.2543 ตั้งแต่ชั้นประถมปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ชื่อชุดชีวิตคริสตังเหมือนเดิม แต่มีชื่อเฉพาะของแต่ละชั้น คือ

- เล่ม 1 ค้นพบพระเจ้าในสิ่งสร้าง
- เล่ม 2 พบพระเจ้าในพระเยซูเจ้า
- เล่ม 3 พบกับพระเยซูเจ้าในศีลมหาสนิท
- เล่ม 4 ติดตามพระเยซูเจ้าในพระวรสาร
- เล่ม 5 พระเยซูเจ้าประทับในชุมชนคริสตชน
- เล่ม 6 การเป็นพยานถึงพระคริสตเจ้าในสังคม
- เล่ม 7 ก้าวไปกับประชากรพระเจ้า
- เล่ม 8 ก้าวไปกับพระเยซูเจ้า ชาวนาซาเร็ธ
- เล่ม 9 กลายเป็นชุมชนของศิษย์

ส่วนของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6

เราเสนอหนังสือที่คุณพ่อ ปอล ตราบุกกี้ คณะซาเลเซียน ได้แปลจากภาษาอังกฤษฟิลิปปินส์ คือ

1. เรื่องน่าทึ่งของพระเยซูเจ้า ชาวนาซาเร็ธ (พิมพ์ครั้งที่ 4) ค.ศ.1994
2. ความรักของพระเจ้าและประชากรของพระองค์ (กันยายน ค.ศ.1990)
3. พระคริสต์ และพระศาสนจักรของพระองค์ (ธันวาคม ค.ศ.1992)
4. ทางสู่พระเจ้าของข้าพเจ้า (ธันวาคม ค.ศ.1994)

2.4 คำสอนคาทอลิกสำหรับเยาวชน (YouCat) ในเดือนมีนาคม ค.ศ.2010 ได้มีการจัดทำหนังสือ YouCat สำหรับงานชุมนุมเยาวชนโลก วันที่ 10-23 สิงหาคม ค.ศ.2011 ณ กรุงมาดริด ประเทศสเปน คณะกิตีเนเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร ได้แปลเป็นภาษาไทย โดยทยอยพิมพ์ เป็น 4 เล่ม

- เล่ม 1 เราเชื่ออะไร (29 มิถุนายน ค.ศ.2012)
- เล่ม 2 เราเฉลิมฉลองธรรมล้ำลึกอย่างไร (8 ธันวาคม ค.ศ.2012)
- เล่ม 3 เรามีชีวิตในพระคริสตเจ้าอย่างไร (29 มิถุนายน ค.ศ.2013)
- เล่ม 4 ภาค 3 ต่อ และเราภาวนาอย่างไร (20 ตุลาคม ค.ศ.2013)

เราระลึกถึงความเสียสละของเซอร์มารี หลุยส์ พรฤกษ์งาม ที่แปลและหาทุนจัดพิมพ์คำสอนคาทอลิกสำหรับเยาวชนรวมทั้ง 4 เล่ม สำเร็จในเดือนตุลาคม ค.ศ. 2016

2.5 หนังสือคำสอนสำหรับเด็กและผู้ปกครอง YouCat For Kids เป็นหนังสือคำสอนที่สภาพระสังฆราชของออสเตรียได้จัดพิมพ์และสมณกระทรวงเพื่อข้อความเชื่อที่กรุงโรมได้รับรองเมื่อสิงหาคม ค.ศ. 2018 คุณครูประภา วีระศิลป์ ได้แปลเป็นภาษาไทย และจัดพิมพ์ในกลางปี 2020

3. การสอนคำสอนผู้ใหญ่

คู่มือแนะแนวทั่วไปสำหรับการสอนคำสอน (11 สิงหาคม ค.ศ.1997) ข้อ 172 - 176 ได้ยืนยันเรื่องการสอนคำสอนผู้ใหญ่ในชุมชนคริสตชน (COINCAT 1990) ว่าเป็นเรื่องสำคัญกว่าการสอนคำสอนเด็กและเยาวชน

ในการประชุมผู้รับผิดชอบงานคำสอนในเอเชีย (19 - 23 ตุลาคม 1995) คุณพ่อจิโน เฮนริเกส คณะพระมหาไถ่ ได้พูดคำสอนผู้ใหญ่ (ดู Catechesis for Asia P.54 -58) และอ้างถึงการประชุมของ FABC ที่บันดุง ประเทศอินโดเนเซีย ค.ศ.1990 “คำสอนผู้ใหญ่เป็นความหวังของพระศาสนจักรในเอเชีย” ซึ่งเราทราบว่ายังหวัง

ถึงวิถีชุมชนคริสตชน (Basic Ecclesial Community)

คุณพ่อจิโน เฮนริเกส เป็นผู้จัดอบรมผู้นำเรื่องการประกาศพระวรสารสู่ปี ค.ศ. 2000 เป็นคอร์ส 6 เดือน ที่มินลา ประเทศฟิลิปปินส์ พระศาสนจักรไทยบางสังฆมณฑลได้ส่งพระสงฆ์ นักบวช และฆราวาสไปรับการอบรม อย่างน้อย 3 รุ่น ทำให้ตระหนักถึงเรื่องนี้

International Forum on Adult Religious Education ในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษมีผู้รับผิดชอบการสอนคำสอนผู้ใหญ่ของแคนาดา สหรัฐอเมริกา อังกฤษ อินเดีย ฯลฯ จัดการประชุมผู้นำรับผิดชอบคำสอนผู้ใหญ่ทุก 2 ปี ประเทศไทยได้ส่งตัวแทนไปร่วมเรียนรู้ 6 ครั้ง ดังต่อไปนี้

- ที่ออตตาวา **แคนาดา** (11-15 พฤษภาคม 1995) หัวข้อความเชื่อผู้ใหญ่เพื่อเปลี่ยนแปลงชีวิต ผู้ร่วมมี 33 คน จาก 20 ประเทศ ไทยส่ง 3 คน

- ที่ฟลอริดา **สหรัฐอเมริกา** (17-21 เมษายน 1997) หัวข้อคำสอนผู้ใหญ่เพื่อการเปลี่ยนแปลงสังคมมีผู้ร่วม 50 คน จาก 19 ประเทศ ไทยส่ง 6 คน

- ที่เมืองไฮเดอราบัด **ประเทศอินเดีย** (3 -7 กุมภาพันธ์ 1999) หัวข้อวิสัยทัศน์การประกาศพระวรสาร และงานคำสอนผู้ใหญ่ตาม GDC 1997 มีผู้ร่วม 48 คน ไทย 3 คน

- ที่สามพราน ประเทศไทย (26 พฤศจิกายน ถึง 2 ธันวาคม 2001) หัวข้อ การประสานข่าวดีเข้ากับวัฒนธรรมท้องถิ่น ในสถานการณ์หลายหลาก และซับซ้อนเพื่อ พัฒนาการสอนคำสอนผู้ใหญ่ มีผู้เข้าร่วม 18 ประเทศ 78 คน เป็นคนไทย 15 คน

- ที่เมืองดัวร์แฮม ประเทศอังกฤษ (11 - 16 พฤษภาคม 2003) หัวข้อการเป็น พยานถึงพระคริสต์ เพื่อแนวปฏิบัติสำหรับการ สอนคำสอนผู้ใหญ่ ในโลกที่มีความหลากหลายด้านศาสนาจาก มีผู้เข้าร่วมประชุม 19 ประเทศ 50 คน มีตัวแทนจากไทย 2 คน

- ที่แคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา 20 - 25 กุมภาพันธ์ 2005 หัวข้อ มารวมกัน และ ถูกส่งไปเพื่อการอบรมผู้ใหญ่สำหรับพันธกิจ ในชุมชนยุคโลกาภิวัตน์ มีผู้ร่วม 47 คน คน ไทย 3 คน

จากการไปร่วมประชุมเหล่านี้ ทำให้ เราตระหนักถึงความสำคัญและแนวทางการ สอนคำสอนผู้ใหญ่ และเริ่มปฏิบัติในบาง วัด ในบางสังฆมณฑล ตั้งแต่ ค.ศ.1999 โดย จัดเป็น 2 แบบ คือ

1. แก่ผู้เป็นคาทอลิกผู้ใหญ่ ดร.ทิม พรรณสิริ เป็นผู้นำฆราวาสของอัคร สังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่ไปร่วมประชุมที่ ฟลอริดา ค.ศ.1997 พยายามจัดอบรม ต่อมาอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ จันทบุรี ราชบุรี ฯลฯ โดยเน้น เนื้อหาเรื่องพระคัมภีร์ และต่อมาเป็น วิถีชุมชนวัด

2. แก่ผู้ใหญ่ที่สนใจเป็นคริสตชน เราพยายามปฏิบัติ ตามพิธีรับผู้ใหญ่เข้าเป็น คริสตชน (Rites of Christian Initiation of Adults - RCIA) พยายามใช้หนังสือก้าว ไปด้วยกัน (Our Journey Together) เป็น คู่มือในการสอน และพยายามจัดพิธีต้อนรับ ผู้สนใจ พิธีเลือกสรร พิธีเอฟฟาธา และการ สอนต่ออีก 7 สัปดาห์ ตามที่พระศาสนจักร เสนอ

เราเริ่มแปล และพิมพ์หนังสือก้าวไป ด้วยกัน พิมพ์ 5 ครั้ง ตั้งแต่ 1995 - 2018, 334 หน้า

- ศรัทธาทรงชีวิต (Faith Alive) มิถุนายน 1996, 573 หน้า

- อัตลักษณ์คาทอลิก กุมภาพันธ์ 2013, 332 หน้า

- คำสอนครอบครัว มิถุนายน 2014, 416 หน้า

- ประมวลหลักคำสอนด้านสังคม ของพระศาสนจักร (ค.ศ.2016) 2 เล่ม, 600 หน้า

4. คู่มือแนะแนวการสอนคำสอนทั่วไป

สมณกระทรวงว่าด้วยเรื่องพระสงฆ์ ได้จัดพิมพ์ คู่มือแนะแนวการสอนคำสอน ทั่วไป (General Catechetical Directory) วันที่ 11 เมษายน ค.ศ.1971 ชมรมศิษย์เก่า EAPI ได้ดำเนินการแปลและจัดพิมพ์เป็น ภาษาไทย ค.ศ.1980

4.1 ในโอกาสครบรอบ 25 ปี ของเอกสารคำสอนฉบับนี้สมณกระทรวงว่าด้วยเรื่องพระสงฆ์ จึงปรับปรุงใหม่และประกาศใช้ General Directory For Catechesis - GDC เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม ค.ศ.1997 ได้ดำเนินการแปลเป็นภาษาไทย โดยใช้ชื่อว่า **คู่มือแนะแนวทั่วไป สำหรับการสอนคำสอน** พิมพ์ครั้งที่ 1 เมื่อ เมษายน ค.ศ. 1999 ต่อมา ได้ให้คุณครูกิ่งแก้ว ปริกัมศีล แปลใหม่ และแผนกคริสตศาสนธรรม อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ จัดพิมพ์ครั้งที่ 2 เมื่อ 24 เมษายน ค.ศ.2006

4.2 คู่มือแนะแนวการสอนคำสอนในประเทศไทย

เนื่องจากมติของการประชุมผู้รับผิดชอบงานคำสอนของเอเชีย Pan Asian Conference on Catechesis เมื่อวันที่ 19 - 23 ตุลาคม ค.ศ.1995 ณ บ้านเนรใหญ่ประเทศสิงคโปร์ ให้คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรมของแต่ละประเทศ จัดทำคู่มือแนะแนวการสอนคำสอนของท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับคู่มือแนะแนวทั่วไปสำหรับการสอนคำสอน (11 สิงหาคม ค.ศ.1997) และเพื่อให้สอดคล้องกับ**ทิศทางงานอภิบาล ค.ศ.2000** ของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย

เราได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในเรื่องนี้ 9 คน เมื่อ 6 - 9 กันยายน ค.ศ.2000 ได้พิมพ์ฉบับทดลองใช้ เมื่อ 26 มกราคม ค.ศ.2005 และได้รับการอนุมัติจากสภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย จัดพิมพ์ครั้งที่ 2 เดือน พฤษภาคม ค.ศ.2006 จำนวน 1000 เล่ม พิมพ์ครั้งที่ 3 เดือนธันวาคม ค.ศ.2010 จำนวน 2000 เล่ม พิมพ์ครั้งที่ 4 เดือนมีนาคม ค.ศ.2014 จำนวน 2000 เล่ม

5. สารคำสอน - เว็บไซต์

5.1 คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกคริสตศาสนธรรม ได้เริ่มทำ “สารคำสอน”

ฉบับปฐมฤกษ์ วันที่ 16 ธันวาคม ค.ศ.1990/พ.ศ. 2533 ปีละ 2-3 ฉบับ เป็นใบแทรกในวารสาร อุดมสาร รายสัปดาห์ โอกาสวันครูคำสอนไทย (16 ธันวาคม) วันสมโภชพระจิตเจ้า (ปลายเดือนพฤษภาคม)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่แนวทางการสอนคำสอนสมัยปัจจุบัน แก่ครูคำสอน และบุคคลทั่วไป

2. เพื่อประชาสัมพันธ์ความก้าวหน้า และข่าวในวงการคำสอนของศูนย์คำสอนต่างๆ

เว็บไซต์ www.thaicatechesis.com
ปัจจุบัน ปีที่ 30 ฉบับที่ 68 (15
ธันวาคม 2562/2019)

5.2 สังฆมณฑลราชบุรี ได้ออก
“สารคำสอน” ตั้ง แต่ ค.ศ.1995/ พ.ศ.
2538 ปีละ 5 เล่ม โดยมี วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นการให้การอบรมต่อเนื่อง
แก่บรรดาครูคำสอน และผู้สนใจ
2. เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสพ
การณ์ในงานคำสอน
3. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ และ
ประสพการณ์งานคำสอนของวัด และ
โรงเรียนต่างๆ

ค่าสมาชิก ปีละ 250 บาท (5 เล่ม)
เว็บไซต์ [http://www.kamsond-
eedee.com](http://www.kamsond-
eedee.com)

ปัจจุบันปีที่ 25 ฉบับที่ 170 ธันวาคม
- กุมภาพันธ์ 2020

5.3 สังฆมณฑลจันทบุรี หน่วยงาน
คำสอน-แพร่ธรรมได้ออก “คำสอนจันท”
โดยมีวัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการสอน
คำสอนในโรงเรียน และการสอนคำสอนแก่
บุคคลทั่วไป
2. เพื่อนำเสนอเนื้อหาที่เป็นประโยชน์
ทางคริสตศาสนา
3. เพื่อประชาสัมพันธ์ข่าว ความ
เคลื่อนไหว และกิจกรรมในแวดวงการสอน

คำสอน และหน่วยงานคำสอน - แพร่ธรรม
สังฆมณฑลจันทบุรี

ออกตั้งแต่ปลายปี ค.ศ.2008 เล่มละ
150 บาท

ปัจจุบันออกราย 4 เดือน ปีที่ 10
ฉบับที่ 38 เดือน ตุลาคม 2019 (ฉบับ
พิเศษ)

เว็บไซต์: [http://www.kamson-
chan.org](http://www.kamson-
chan.org)

6. การส่งบุคลากรประชุมนานาชาติ

การเรียนรู้ด้านคำสอน นอกจาก
สนับสนุนบุคลากรรับการศึกษาในระดับ
ปริญญาตรี ปริญญาโท แล้วการส่งไปร่วม
ประชุม สัมมนา และฉลองในระดับ
นานาชาติ เป็นการเรียนรู้ สร้างเครือข่าย
และให้กำลังใจที่ดีมาก

1. Pan Asian Conference on
Catechesis จัดโดย FABC - OESC
19 - 23 ตุลาคม 1995 สิงคโปร์ 11
ประเทศ 49 คน ไทย 2 คน

2. ปี ค.ศ.2000 ปีเยปัสี เพื่อครูคำ
สอน 10 - 11 ธันวาคม ที่กรุงโรม คุณพ่อ
สิริพงษ์ จรัสศรี และคุณพ่อวีระ อภรณ์
รัตน์

3. ฉลอง 10 ปี ของหนังสือคำสอน
พระศาสนจักรคาทอลิก (CCC) 8 - 11
ตุลาคม ค.ศ.2002 ที่กรุงโรม 160 คน
เอเชีย 14 คนไทย 4 คน

4. ไปดูงาน RCIA ที่สิงคโปร์ 14 - 19 กรกฎาคม ค.ศ.2004 จำนวน 20 คน จากกรุงเทพ จันทบุรี ราชบุรี

5. Adult Religious Education Congress 17 - 20 กุมภาพันธ์ ค.ศ.2005 ที่ลอสแอนเจลิส สหรัฐอเมริกา หัวข้อ Awake to Grace มีคนร่วมประมาณ 20,000 คน มีคนไทย 6 คน

6. คำสอนครอบครัว จัดโดย FABC -OESC 23 - 27 ตุลาคม ค.ศ.2006 ที่ ABAC บางนากรุงเทพ มีผู้เข้าร่วมจาก 14 ประเทศ 42 คน คนไทย 5 คน

7. International Conference of Catechesis 26 - 29 กันยายน ค.ศ. 2013 ฉลอง 20 ปี ของหนังสือคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิกที่กรุงโรม ผู้ร่วมเดินทาง 50 คน

8. ปีศักดิ์สิทธิ์แห่งเมตตาธรรม สำหรับครูคำสอนที่กรุงโรม 22 - 30 กันยายน ค.ศ.2016 จากประเทศไทย 2 กลุ่ม คือ กรรมการคำสอน 48 คน และ คณะเซอร์เซนต์ปอลฯ 42 คน

9. ไปดูงาน RCIA ที่สิงคโปร์ (ครั้งที่ 2) 30 พฤศจิกายน - 3 ธันวาคม ค.ศ.2017 จำนวน 45 คน

7. งานวิจัยในประวัติศาสตร์คำสอนไทย

เพื่อให้งานคริสตศาสนธรรมพัฒนาขึ้น อย่างมั่นคงทันต่อเหตุการณ์ ตรงกับความ

ต้องการ และสภาพความเป็นจริงมากที่สุด จึงต้องมีการทำวิจัยด้านคริสตศาสนธรรม (เทียบ GDC 279-280; TDC 109)

1. The Bangkok International Study Week of 1962 leading to Faith in Missionary Work and the Problem of the different stages โดย บาทหลวง วีระ อาภรณ์รัตน์ 15 กันยายน 1988 มหาวิทยาลัยซาลาเลเซียน กรุงโรม

2. The Renewal in the Mission Catechesis according to Asian Catechetical Study Week in Manila 23 - 30 April, 1967 โดย บาทหลวง วชิรศิลป์ ฤกษ์เจริญ มหาวิทยาลัยซาลาเลเซียน กรุงโรม 15 พฤษภาคม 1992

3. บาทหลวงวชิรศิลป์ ฤกษ์เจริญ การดำเนินชีวิตของเยาวชนคาทอลิก อายุ 16-20 ปี นครปฐม: วิทยาลัยแสงธรรม ครั้งที่ 1 พ.ศ.2548 และ ครั้งที่ 2 พ.ศ.2552

4. การศึกษากระบวนการพิธีรับผู้ใหญ่เข้าเป็นคริสตชนคาทอลิกในประเทศไทย (RCIA) 2551 (ค.ศ.2008) โดย มุขนายก วีระ อาภรณ์รัตน์ บาทหลวง อันโตนิโอ วาลเซกกี และ อาจารย์ทวีศักดิ์ เดชาเลิศ

5. บาทหลวงวชิรศิลป์ ฤกษ์เจริญ การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาทักษะการสอน และคุณลักษณะที่พึง

ประสงค์ของครูคำสอนตามแนวคิดอิกญาเซียนในประเทศไทย คุษภักดิ์บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาการศึกษาตลอดชีวิต และการพัฒนามนุษย์ ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม ปี 2558 (ค.ศ.2015) 363 หน้า

6. สุธทัย นิยมธรรม, Dialogo Interreligioso con i Buddhisti in Thailandia, Pontificia Università Urbaniana, Roma, Italia, 2008

7. ปริญญญา เสมอพิทักษ์, หลักสูตรคำสอนของอาสนวิหารอัครเทวดามีคาแอล ท่าแร่. วิทยาลัยแสงธรรม สามพราน สาขาเทววิทยา คณะศาสนศาสตร์ ปีการศึกษา 2551 (ค.ศ.2008)

8. คำสอนคนตาบอด

มิสเจเนวีฟ คอลฟิลด์ สตรีตาบอดชาวอเมริกันเป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งโรงเรียน เมื่อวันที่ 12 มกราคม พ.ศ.2482 (ค.ศ.1939) ใช้ชื่อว่า “โรงเรียนสอนตาบอด” ที่ศาลาแดง นับเป็นโรงเรียนสอนเด็กพิการแห่งแรกในประเทศไทย

พ.ศ.2490 (ค.ศ.1947) กรรมการมูลนิธิช่วยให้การศึกษาแก่คนตาบอดในประเทศไทยได้ติดต่อขอให้นักบวชหญิงคณะซาเลเซียน จำนวน 4 ท่าน มาดูแล โดยมี **ซิสเตอร์ โรส มัวร์** (ชาวไอร์แลนด์) เป็นผู้จัดการ

พ.ศ.2492 ย้ายโรงเรียนไปที่พญาไท

พ.ศ.2524 (ค.ศ.1981) **ศูนย์ฝึกอาชีพ**

หญิงตาบอด สามพราน เกิดขึ้นจากมูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทยฯ ได้พิจารณา เห็นว่านักเรียนหญิงผู้พิการทางสายตารุ่นโตของโรงเรียนแผนกหัตถกรรมควรมีสถานที่เฉพาะเพื่อฝึกวิชาชีพ จึงได้จัดหาสถานที่ ที่ ต.ไร่ขิง อ.สามพราน จ.นครปฐม วันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ.2525 (ค.ศ.1982) ได้ย้ายนักเรียนหญิงแผนกหัตถกรรมจากโรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพ มาอยู่ ณ **ศูนย์ฝึกอาชีพหญิงตาบอด สามพราน** อย่างเป็นทางการ โดยซิสเตอร์คณะซาเลเซียนดูแลบริหารงาน ปัจจุบันมีซิสเตอร์ **เทเรซา น้ำสมบุญ** เป็นผู้อำนวยการ

ดังนั้น ตั้งแต่ซิสเตอร์ โรส มัวร์ (ค.ศ.1947) จนถึงปัจจุบัน เป็นเวลา 73 ปี ทำให้มีโอกาสนักศึกษาชาวดีแก่บรรดานักเรียนเป็นพิเศษ **ศาสตราจารย์ วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์** ซึ่งได้เข้าไปเรียนที่โรงเรียนสอนคนตาบอด พบกับมิสเจเนวีฟ คอลฟิลด์ และซิสเตอร์โรส มัวร์ จนมีโอกาสไปเรียนที่โรงเรียนเซนต์คาเบรียล และอัสสัมชัญ ที่สุดอาจารย์ได้ขอรับศีลล้างบาป เป็นคาทอลิก

ศูนย์ฝึกอาชีพหญิงคนตาบอด มาอยู่ที่สามพราน 38 ปี ทำให้บางคนได้ตัดสินใจเรียนคริสตศาสนธรรม เป็นคาทอลิก ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาบางคนมาเรียนที่ศูนย์อบรม

คริสต์ศาสนธรรม สามพราน เพื่อเป็นครู
คำสอนตาบอด

8.1 คำสอนคนหูหนวก

ตั้งแต่ ค.ศ.2002 เริ่มรวมกลุ่มฆราวาส
ที่เป็นล่ามภาษามือวิชาชีพในองค์กรของคน
หูหนวก ซึ่งมีความสนใจ และเห็นว่าศาสนา
มีความจำเป็นต้องการฟื้นฟูคุณภาพชีวิตของ
คนหูหนวก จึงได้ปรึกษาคุณพ่อวิษณุกรณ์
เกตุภาพ เจ้าอาวาสวัดแม่พระฟาติมา
ดินแดง ในขณะนั้นคุณพ่อได้ให้การ
สนับสนุนการรวมกลุ่มของคนหูหนวก
เจ้าอาวาสองค์ต่อๆ ก็มาให้การอภิบาล
สืบต่อมาอย่างดี

คุณณรงค์ ถนอมเล็ก สัตบุรุษวัดคอน
เซฟชั่น กรุงเทพฯ ได้สมัครมาเรียนที่วิทยาลัย
แสงธรรม เพื่อเป็นครูคำสอน รุ่นที่ 6 ปี
2008 เนื่องจากมีความรู้ความสามารถใช้
ภาษามือได้ จึงเริ่มสอนภาษามือ

ชมรมคนหูหนวกคาทอลิก ได้รับการ
จัดตั้ง เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2008
โดยพระคาร์ดินัลไมเกิ้ล มีชัย กิจบุญชู และ
คุณพ่อวัชศิลป์ ฤกษ์เจริญ เป็นจิตตาธิการ

เมื่อสมาชิกเพิ่มมากขึ้น คุณพ่อ
วัชศิลป์ ได้ขอการสนับสนุนใช้สถานที่จาก
คุณพ่อศักดิ์ชัย ทรัพย์อัประมัย เจ้าอาวาส
วัดเซนต์หลุยส์ สาทร กรุงเทพฯ กลุ่มจึงย้าย
มารวมกันที่วัดเซนต์หลุยส์ เข้าร่วมมิสซา
วันอาทิตย์ เวลา 10.00 น และช่วงเวลา

13.00 - 17.00 น. เป็นการแบ่งปันพระ
วาจาร่วมกัน โดยมี**คุณพ่อ อีรพงษ์ ก้าน
พิกุล** (จันทบุรี) เป็นจิตตาธิการคนแรก
ปัจจุบันคุณพ่อวิวัฒน์ แก้วแหวน ช่วยดูแล
อภิบาลคนหูหนวก

ชมรมคนหูหนวกดำเนินพันธกิจโดย
ให้การอภิบาลแก่ฆราวาสที่มีความบกพร่อง
ทางการได้ยิน และใช้ภาษามือประกาศข่าวดี
แก่คนหูหนวกในสังคมไทย รวมถึงการส่งเสริม
สนับสนุนสมาชิก ในด้านการให้คำ
ปรึกษา การอบรมสัมมนา การบริการล่าม
ภาษามือในพิธีมิสซา จัดอบรมอาสาสมัคร
ภาษามือแก่สามเณร ฆราวาส ที่วิทยาลัย
แสงธรรม ทุกวันพฤหัสบดี เป็นเวลาประมาณ
2 เดือน

คุณพ่ออีรพงษ์ ก้านพิกุล เป็นผู้
อภิบาลคนหูหนวกในสภาพระสังฆราชฯ
ตั้งแต่ พฤษภาคม ค.ศ.2020

9. สิ่งท้าทายในสังคมไทยปัจจุบัน

ต้นปี ค.ศ.2020 มีการระบาดไวรัส
โคโรนา ทำให้ประชาชนทั่วโลก ได้รับผล
กระทบ ต้อง “กักตัว” อยู่ที่บ้าน อย่างน้อย
40 วัน ทำให้เห็นผลดีต่อสภาพแวดล้อมของ
ภูมิอากาศ ธรรมชาติ และไตร่ตรองชีวิต

1. ทำให้หน่วยงานสื่อมวลชน และ
สัตบุรุษ พัฒนาการร่วมพิธีกรรมทางเฟสบุ๊ค
ออนไลน์ ซึ่งการใช้เทคโนโลยีและการ

สื่อสารเพื่อการอภิบาล และการประกาศข่าวดีเป็นสิ่งที่ต้องพัฒนาขึ้นในยุคปัจจุบัน (กฤษฎีกาสัมมนาใหญ่ ของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย ค.ศ.2015 ข้อ 39)

2. พันธกิจของแผนกคริสตศาสนธรรม ที่ “สร้างเสริมสถาบันครอบครัว และวิถีชุมชนวัด ให้เข้มแข็งในความเชื่อทุกมิติ” (คู่มือแผนงานการสอนคำสอนในประเทศไทย ข้อ 27 (4) หน้า 25) ตรงกับกฤษฎีกาสัมมนาใหญ่ ฯ ข้อ 22-24 เรื่องนี้ยังต้องร่วมมือกันต่อไป

3. เนื่องจากเราเป็นคนกลุ่มน้อย (0.4%) ในประเทศไทย การเสวนากับพี่น้องต่างความเชื่อ เพื่อเสริมสร้างความเป็นหนึ่งเดียว และสันติสุข (อ้างแล้ว ข้อ 27(5) หน้า 25) ยังเป็นสิ่งที่เราต้องบรรจุในหนังสือคำสอน

4. ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) เป็นวิกฤติเร่งด่วนที่สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสได้ออกสมณสาส์น เลาดาโต ซิ เรื่องการรักษาโลก บ้านที่เราอาศัยอยู่ร่วมกัน (24 พฤษภาคม 2015) ดังกฤษฎีกาสัมมนาใหญ่ฯ ข้อ 28 ได้ถือเรื่อง “รักษ์สิ่งสร้าง” เป็นหัวข้อหนึ่งในขอบฟ้าเพื่อการฟื้นฟูการประกาศข่าวดีใหม่ เราต้องนำมาสอนเด็กเยาวชนของเรา

สรุป

ในช่วงเวลา “กักตัว” (quarantine) ระยะการระบาดของไวรัสโคโรนาทั่วโลก ทำให้ข้าพเจ้ามีโอกาสเขียนบทความ “25 ปีงานคำสอนในประเทศไทย (ค.ศ.1995 - 2020) รู้สึกภูมิใจกับบุคลากรคำสอน ที่รับการอบรมมาโดยตรง และยังอุทิศตัวทำงานอภิบาล และประกาศข่าวดีในวัด ในโรงเรียน และในชุมชนของเรา

งานคำสอน และประกาศข่าวดีมีก่อนเราเกิด...แม้เรากลับไปหาพระบิดา...งานก็ยังมียู่ต่อไป ข้าพเจ้าไม่ได้โดดเดี่ยว มีคณะกรรมการ ที่ปัจจุบันคุณพ่อ ออกัสติน เปรมปรี วาปีโส (นครราชสีมา) เป็นเลขาธิการ เรามีประชุมสม่ำเสมอ ทั้งของ 4 มิสซังอีสาน และระดับชาติ มีชีวิตชีวาดี

ขอบคุณพระเจ้าที่โปรดให้มี วิทยาลัยแสงธรรม และศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรมระดับชาติ ที่ชมรมนักบวชหญิงช่วยบริหารงาน และให้ข้าพเจ้ามีโอกาสเป็นประวัติดิศาสตร์ส่วนหนึ่งของงานคำสอนประเทศไทย “ข้าพเจ้าทำทุกอย่างเพราะเห็นแก่ข่าวดี” (1 คร 9:23)

บรรณานุกรม

Vicente G.Cajilig Ed., (1996). **Catechesis for Asia**. Lucky Press September 8, 283 p.

คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรมฯ. (2019). **หนังสือคำสอนพระศาสนจักรคาทอลิก**, (คุณพ่อทศไนย์, แปล). (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.

คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม. (2014). **คู่มือแนะแนวการสอนคำสอนในประเทศไทย**. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.

คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม. (2533, 2563). **สารคำสอน**. อุดมสารฉบับแทรกพิเศษ ฉบับปฐมฤกษ์.

วีระ อาภรณ์รัตน์. (บาทหลวง). (2019). “**การเริ่มต้น RCIA ในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพ**” ในหนังสือที่ระลึกการบวชเป็นบิชอป สังฆมณฑลเชียงใหม่.

สมณกระทรวงว่าด้วยเรื่อง **คู่มือแนะแนวทั่วไปสำหรับการสอนคำสอน**. (2016). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.

สื่อมวลชนคาทอลิกประเทศไทย. **ปฏิทินคาทอลิก 2020**. 3-4.

ศูนย์คำสอนสังฆมณฑลเชียงใหม่. (1980-2010). **อนุสรณ์ 30 ปี**. 123.

ศูนย์อบรมการแพร่ธรรมประเทศไทย. **ประวัติความเป็นมาของศูนย์อบรมคริสตศาสนธรรมสามพราน**. ซีซี 2000 สัมพันธ์สายใจ, ฉบับพิเศษ ตุลาคม 2000, 103.

การสอนคำสอน กับการนำเข้าสู่วัฒนธรรม ในสังคมพลจันทบุรี

บาทหลวงนุพันธ์ ทศมาลี

1. บทนำ

พันธกิจของพระศาสนจักรถือกำเนิดมาจากคำสั่งของพระเยซูคริสตเจ้าที่ว่า “เพราะฉะนั้น ท่านทั้งหลายจงไปสั่งสอนนานาชาติให้มาเป็นศิษย์ของเรา ทำพิธีล้างบาปให้เขาเดชะพระนามพระบิดา พระบุตร และพระจิต จงสอนเขาให้ปฏิบัติตามคำสั่งทุกข้อที่เราให้แก่ท่าน” (มธ 28:19-20) จากนั้นเป็นต้นมา การประกาศข่าวดีแห่งพระวรสารได้สัมผัสทุกคนในแต่ละชนชาติทั่วทั้งโลกในวัฒนธรรมของพวกเขา การประกาศข่าวดีเกี่ยวข้องกับการปรับเข้าสู่วัฒนธรรมเสมอ

(cf. EA, 21) หลังจากสังคายนาวาติกันที่ 2 พระศาสนจักรไม่ได้เอาตนเองเป็นศูนย์กลางของโลกอีกต่อไป แต่ตระหนักว่าเป็นส่วนหนึ่งของโลกทั้งหมด พระศาสนจักรเองก็ได้เรียนรู้ เติบโต และต้องการวัฒนธรรม, ปรัชญา, ปรัชญา, ทฤษฎี, ศาสตร์, และธรรมประเพณีต่างๆ เพื่อที่จะทำให้ชีวิตของพระศาสนจักรปรากฏอยู่ในที่ต่างๆ ทั่วโลก (cf. GS, 54-59).

การนำเข้าสู่วัฒนธรรมเกี่ยวข้องกับ การรับเอากายของพระวรสาร (Incarnation) และผ่านทางการปรับเข้าสู่วัฒนธรรม พระศาสนจักรได้ทำให้พระวรสารได้เป็น รูปเป็นร่างในวัฒนธรรมที่แตกต่าง ในขณะที่เดียวกันพระศาสนจักรก็ได้รับวัฒนธรรม ต่างๆ เข้ามาสู่ชุมชนแห่งความเชื่อนั้นๆ (cf. RM, 52) ดังนั้น พื้นฐานของการสอน คำสอน คือการนำคุณค่าของพระวรสาร เข้าไปสู่ชุมชนต่างๆ โดยการทำให้ผู้คนเข้าใจ นำไปดำเนินชีวิต เกลี้ยกลอง และสื่อสารใน รูปแบบต่างๆ (cf. GDC, 105) ในปัจจุบันนี้ สถานการณ์แปรเปลี่ยนไปจากเดิมมาก เกิดวัฒนธรรมอันหลากหลาย การแลกเปลี่ยนทางด้านวัฒนธรรม และความปั่นป่วนทางวัฒนธรรมดิจิทัล สังคมชนลจันทบุรีจึงต้องการการเปลี่ยนแปลงทางด้าน วิธีการสอนคำสอนและการประกาศข่าวดี ครูคำสอนจะต้องแสวงหาวิธีการที่เหมาะสม เพื่อที่จะถ่ายทอดความเชื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงเสมอ (cf. CT, 5)

2. สภาพของปัญหา

1) คริสตชนสังฆมณฑลจันทบุรีดำเนินชีวิตอยู่ท่ามกลางสังคมพุทธศาสนา และวัฒนธรรมที่แตกต่างหลากหลาย ประกอบไปด้วยคริสตชนชาวเวียดนาม ชาวจีน และชาวลาวเป็นส่วนใหญ่

2) แม้ว่าคริสตศาสนาจะเข้ามาถึงประเทศไทยโดยมิชชันนารีชาวโปรตุเกสตั้งแต่ ค.ศ.1511 และการอพยพมาถึงของคริสตชนชาวเวียดนามเมื่อ ค.ศ.1707 ณ จังหวัดจันทบุรี จำนวนคริสตชนทั้งในประเทศไทยและในสังฆมณฑลจันทบุรียังมีไม่มากเท่าที่ควร และยังไม่หยั่งรากลึกลงไปในวัฒนธรรมของพวกเขา

3) คริสตชนดำเนินชีวิตอยู่ท่ามกลางความหลากหลายทางศาสนา ความเชื่อ ประเพณี และวัฒนธรรม ซึ่งหลายครั้งนำไปสู่ความหลงผิดทางความเชื่อ (Superstition)

4) สืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วของสังคมและวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร ระบบทุนนิยม และวัฒนธรรมแบบผสมผสาน

3. สมมติฐาน

วิธีการสอนคำสอนหรือคริสตศาสนธรรมควรปรับปรุงให้มีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและวัฒนธรรม (cf. GDC, 257) ทั้งนี้ อยู่บนพื้นฐานของคำสอนและคำแนะนำของพระศาสนจักรสากลหลังสังคายนาว่าติกันครั้งที่ 2 จนกระทั่งปัจจุบัน กระบวนการปรับเข้าสู่วัฒนธรรมจะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมการประกาศข่าวดีและการสอนคำสอน

ในสังฆมณฑลจันทบุรี ในการถ่ายทอดและการอบรมความเชื่ออย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

3. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

3.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อนำแนวความคิดเรื่องการปรับเข้าสู่วัฒนธรรมตามคำแนะนำของสังคายนาวาติกันครั้งที่ 2 และเอกสารพระศาสนจักรที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน การปรับเข้ากับการประกาศข่าวดีและการสอนคำสอนในสังฆมณฑลจันทบุรี เพื่อที่จะทำให้การปลูกฝังความเชื่อสู่บรรดาคริสตชนในมิติต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

3.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

1) เพื่อนำเสนอสภาพความเป็นจริงของสังฆมณฑลจันทบุรี ได้แก่ อัตลักษณ์ของผู้คน เชื้อชาติ ประวัติศาสตร์ ภูมิหลังทางสังคม ความเชื่อ วัฒนธรรม สถานการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมในปัจจุบัน คริสตชนในสังฆมณฑลจันทบุรี การประกาศข่าวดี แผนงานด้านอภิบาลในมิติต่างๆ และผลกระทบต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากสังคมโลกาภิวัตน์ในปัจจุบัน

2) เพื่อสรุปใจความสำคัญของกระบวนการปรับเข้าสู่วัฒนธรรม ความหมาย แนวคิด คำสั่งสอนของพระศาสนจักร

มุมมองด้านการปรับเข้าสู่วัฒนธรรม และการปรับเข้าสู่วัฒนธรรมในโรงเรียนคาทอลิก

3) เพื่อเสนอแนะวิธีการสอนคำสอนในสังฆมณฑลจันทบุรีซึ่งอยู่บนพื้นฐานของแนวความคิดเรื่องการปรับเข้าสู่วัฒนธรรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องและมุมมองต่างๆ

4. วิธีการในการศึกษา

ใช้กระบวนการวิเคราะห์และจัดการข้อมูลด้านการสอนคำสอน

1) อธิบายคุณลักษณะของวัฒนธรรมต่างๆ ในสังฆมณฑลจันทบุรี ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการประกาศข่าวดีจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ตลอดจนสถานการณ์ต่างๆ ทางด้านสังคมในปัจจุบัน

2) วิเคราะห์กฎเกณฑ์ต่างๆ ทางด้านวิธีการในการสอนคำสอน โดยประยุกต์องค์ความรู้เกี่ยวกับการปรับเข้าสู่วัฒนธรรมบนพื้นฐานของเอกสารต่างๆ ของพระศาสนจักร ที่มีประโยชน์สำหรับการศึกษาค้นคว้านี้

3) นำเสนอข้อคิดบางประการสำหรับการสอนคำสอนในสังฆมณฑลจันทบุรีโดยการสังเคราะห์ข้อมูลจากวิธีการในการศึกษา 2 ประการข้างต้น

5. เนื้อหา ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

5.1 ได้นำเสนอภูมิหลังของประชากรในสังคมทลจันทบุรี ภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม คนพื้นเมือง การตั้งถิ่นฐานของผู้คนหลายเชื้อชาติ หลายความเชื่อ อาชีพต่างๆ สังคม วัฒนธรรม ประเพณี และความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่างๆ เหล่านี้, การก่อตั้งสังคมทลจันทบุรี เข้าอพยพเข้ามาของคริสตชนเชื้อชาติต่างๆ จากทุกภาคส่วนของประเทศไทย, แผนงานอภิปาลทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านอภิปาล ด้านแพร่ธรรม ด้านสังคม ด้านการศึกษาและอบรม ด้านสื่อสารสังคม และด้านบริหารจัดการ, ความท้าทายของสังคมทลจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ระบบทุนนิยม สถาบันครอบครัวและเยาวชนในปัจจุบัน

5.2 นำแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของแนวความคิดเรื่องการปรับเข้าสู่วัฒนธรรม วิวัฒนาการ คำจำกัดความ และองค์ประกอบต่างๆ ที่จำเป็น, การพัฒนาแนวความคิดเรื่องการนำเข้าสู่วัฒนธรรมของพระศาสนจักรสากลอยู่บนพื้นฐานของประวัติศาสตร์แห่งความรอด ความก้าวหน้าทางด้านเทววิทยา และคำสั่งสอนของพระศาสนจักรหลังสังคายนาว่าติกันที่ 2, การประยุกต์การปรับเข้าสู่วัฒนธรรมในรูปแบบต่างๆ คือ ศรัทธาประชาชน ความหลากหลายทางศาสนาและความเชื่อ ปรีชาญาณ

ในวัฒนธรรมต่างๆ และความต้องการทางด้านศาสนาของคนยุคปัจจุบัน, การนำหลักการปรับเข้าสู่วัฒนธรรมไปใช้ในโรงเรียนคาทอลิกในด้านต่างๆ เช่น เทววิทยา มนุษยนิยม และหลักสูตรการสอน

5.3 คำแนะนำทั่วไปสำหรับการสอน คำสอนและการอบรมความเชื่อในสังคมทลจันทบุรี โดยการประยุกต์องค์ความรู้จากการระบวนการปรับเข้าสู่วัฒนธรรม จุดเริ่มต้นจากการศึกษาสภาพความเป็นจริง การเตรียมคู่มือการสอน คำสอนและสื่อต่างๆ การตีความทางด้านพระคัมภีร์ การปรับเข้าสู่วัฒนธรรมทางด้านเทววิทยาและพิธีกรรมต่างๆ, สถานที่สำหรับปฏิบัติการปรับเข้าสู่วัฒนธรรม คือ ครอบครัว ชุมชนวัด การทำวิถีชุมชนวัด โรงเรียนคาทอลิก คริสตสัมพันธ์ และการทำศาสนสัมพันธ์ และการปรับเข้าสู่วัฒนธรรมในสถานการณ์ปัจจุบัน คือ สื่อดิจิทัล รูปแบบต่างๆ ของการปรับเข้าสู่วัฒนธรรม และวัฒนธรรมแบบผสมผสาน

6. สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษา วิเคราะห์ และจัดการข้อมูลด้านสภาพความเป็นจริงทางสถานการณ์ และเอกสารพระศาสนจักรที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปตามวัตถุประสงค์เฉพาะได้ดังต่อไปนี้ คือ

6.1 สภาพความเป็นจริงในสังฆมณฑลจันทบุรี

ประมาณ 10,000 ปีมาแล้ว มีชนพื้นเมืองหลายกลุ่มอาศัยอยู่บริเวณทิศตะวันออกของประเทศไทยบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำต่างๆ, ราวปี 300 ก.ค.ศ. ชาวอินเดียได้นำความเชื่อของศาสนาฮินดูเข้ามายังพื้นที่นี้, และในศตวรรษที่ 3 พุทธศาสนานิกายหินยานได้เข้ามาสู่อาณาจักรต่างๆ, ชนพื้นเมืองได้รับคำสอนของพุทธศาสนาในเรื่องกฎแห่งกรรม ขณะที่พิธีกรรมของศาสนาฮินดูเกี่ยวข้องกับขุนนางและชนชั้นสูง, ในศตวรรษที่ 13 ศาสนาอิสลามได้เข้ามายังบริเวณภาคใต้ของประเทศไทย, ในศตวรรษที่ 14 ชาวจีนได้นำศาสนาพุทธนิกายมหายานเข้ามาพร้อมกับการค้าขาย ในศตวรรษที่ 18, ชาวลาวได้อพยพเข้ามาอยู่ในพื้นที่ของสังฆมณฑลจันทบุรีในปัจจุบัน, ในปี 1707 คริสตชนชาวเวียดนามกลุ่มแรกได้ลี้ภัยทางการเมืองมาอยู่ที่จังหวัดจันทบุรีในอดีตคนไทยหันมานับถือศาสนาคริสต์เป็นจำนวนน้อยมากอันเนื่องมาจากถูกห้ามจากการ

คริสตชนในสังฆมณฑลจันทบุรีมีจำนวนน้อยที่อาศัยอยู่ท่ามกลางพุทธศาสนิกชนเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนั้นยังมีชาวมุสลิมและคริสตชนนิกายอื่นๆ บ้างเช่นเดียวกัน อาชีพหลักของผู้คนบริเวณนี้อยู่บนพื้นฐาน

ของเกษตรกรรม, การทำสวนผลไม้, ทำไร่, และการทำประมง ในปัจจุบัน สภาพการณ์ทางสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วอันเนื่องมาจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว นิคมอุตสาหกรรม และความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ทั้งนี้ ท่ามกลางความหลากหลายของวัฒนธรรม เชื้อชาติ ศาสนา ประเพณี ประชาชนได้อาศัยอยู่ร่วมกันด้วยความเคารพ สันติสุข และปรองดอง

6.2 กระบวนการปรับเข้าสู่วัฒนธรรม

กระบวนการปรับเข้าสู่วัฒนธรรมเป็นการหยั่งรากลึกของคุณค่าพระวรสารให้เข้าไปอยู่หรือเกิดขึ้นในวัฒนธรรมต่างๆ พระศาสนจักรยอมรับความดีและคุณค่าต่างๆ ที่อยู่ในทุกๆ วัฒนธรรมทั่วโลกที่มีความสอดคล้องกับพระวรสารและคำสั่งสอนของพระศาสนจักรสากล การปรับเข้าสู่วัฒนธรรมเป็นการทำให้คุณค่าพระวรสารได้กลายเป็นชีวิตของพระศาสนจักรท้องถิ่น ในขณะเดียวกันก็เปิดรับวัฒนธรรมต่างๆ ให้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตพระศาสนจักร (cf. RM, 52 และ CT, 53) ในวัฒนธรรมต่างๆ เราได้เห็นปรัชญาและภูมิปัญญาที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของแต่ละท้องถิ่น ที่ได้ผ่านระยะเวลาในการเพิ่มพูนประสบการณ์ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เกี่ยวข้องกับสภาพความเป็นจริงของประวัติศาสตร์มนุษยชาติ สุดท้าย ได้กลายเป็น

เป็นอัตลักษณ์ของผู้คนในท้องถิ่นต่างๆ (cf. VS, 53)

แนวความคิดเรื่องการปรับเข้าสู่วัฒนธรรมเริ่มต้นเมื่อพระเจ้าได้ทรงเลือกอับราฮัม (ปฐมก 22) หลังจากนั้นได้ทรงเลือกชนชาติอิสราเอลให้เป็นประชากรของพระองค์ (ฉบบ 5:1-13) พระเจ้าได้ทรงตรัสทรงสร้างวัฒนธรรม พิธีกรรม และกฎระเบียบต่างๆ ร่วมกับเขา (เทียบ ฉบบ 6:45-49) ในมุมมองด้านพระคัมภีร์ เรายอมรับว่า ประวัติศาสตร์ของชนชาติอิสราเอลและวัฒนธรรมของพวกเขา ได้กลายมาเป็นพื้นฐานทางด้านเทววิทยาและพิธีกรรมของพระศาสนจักรในเวลาต่อมา เครื่องหมายที่ชัดเจนที่สุดของการปรับเข้าสู่วัฒนธรรมที่พระเจ้าได้ทรงกระทำกับมนุษยชาติก็คือ การบังเกิดมาขององค์พระเยซูคริสต์เจ้า (Incarnation) (cf. AG, 22)

หลังจากที่พระเยซูคริสต์เจ้าทรงเสด็จสู่สวรรค์ไปแล้ว บรรดาอัครสาวกได้เทศนาสั่งสอนในกรุงเยรูซาเล็ม (เทียบ กจ 2) จากนั้นเป็นต้นมา การประกาศข่าวดี (Evangelization) ก็อยู่บนพื้นฐานของการเคารพวัฒนธรรมต่างๆ อันหลากหลาย (เทียบ กจ 15:11) คริสตชนกลุ่มแรกดำเนินชีวิตด้วยเคารพในความแตกต่างกันของวัฒนธรรม (เทียบ กจ 2:42-47) การปฏิบัติตามคำสั่งของพระเยซูคริสต์เจ้าในการประกาศข่าวดี

ไปจนสุดปลายแผ่นดิน ได้มีนัยยะว่า องค์พระเยซูคริสต์เจ้าเองได้ทรงเปิดกว้างและยอมรับชนชาติต่างๆ ซึ่งนั่นก็หมายถึง ความแตกต่างหลากหลายทางด้านวัฒนธรรมต่างๆ เข้ามาสู่แผนการแห่งความรอดของพระองค์นั่นเอง (เทียบ ฟป 3:20)

ในคำสอนของสังคายนาวาติกันที่ 2 พระศาสนจักรได้ให้ความสำคัญระหว่าง การประกาศข่าวดีกับวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การปรับพิธีกรรมเข้าสู่วัฒนธรรมต่างๆ สามารถกระทำได้หลังจากได้ศึกษา และทำความเข้าใจเป็นอย่างดี ระหว่างคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สามารถปรับเข้ากันได้กับชีวิตพระศาสนจักรสากล เพื่อการเติบโตทางด้านจิตวิญญาณของประชากรในท้องถิ่นนั้นๆ (cf. SC, 37-42) ทุกๆ คนในโลกถูกเรียกว่าเป็น “ประชากรของพระเจ้า” แม้ว่าพวกเขาจะยังไม่ได้ยอมรับพระวรสาร (cf. LG, 13 และ 16) พระศาสนจักรควรสนับสนุนความเป็นหนึ่งเดียวกัน รักที่จะสนทนา (dialogue) และร่วมมือกันในมิติต่างๆ ร่วมกับพวกเขา (cf. NA, 1-5)

พระศาสนจักรควรที่จะหยั่งรากลึกตัวเองลงไปสู่ประชากรที่หลากหลาย และนำคุณค่าต่างๆ ของพระวรสารให้เกิดขึ้นท่ามกลางพวกเขา (cf. AG, 10) ความดีงาม และคุณค่าทั้งหมดในวัฒนธรรมต่างๆ

ก็สามารถยอมรับเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของ พระศาสนจักรด้วยเช่นเดียวกัน (cf. GS, 44) และนี่คือหน้าและความรับผิดชอบของ งานคำสอนที่จะรู้จักวัฒนธรรมต่างๆ และ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องที่เป็นพื้นฐานของ การปรับเข้าสู่วัฒนธรรม (cf. CT, 53) ใน พื้นที่คริสตชนมีจำนวนน้อย การเป็น ประจักษ์พยานถึงพระวรสารเป็นสิ่งจำเป็น ที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง งานด้านเมตตา สงเคราะห์และความเป็นหนึ่งเดียวกับคริสต ชนิกายต่างๆ (cf. EA, 24-31)

มุมมองของการปรับเข้าสู่วัฒนธรรม สามารถแบ่งออกเป็น 4 มิติด้วยกัน กล่าว คือ

1) **ศรัทธาประชานิยม** (Popular Piety) (cf. EN, 48) การปรับเข้าสู่วัฒนธรรม ควรที่จะตรวจสอบอย่างละเอียดถึงการ ปฏิบัติศาสนกิจต่างๆ ที่อาจนำไปสู่การหลง ผิดทางความเชื่อ (Superstition) (cf. CT, 54) หรือขัดแย้งกับคำสอนของพระศาสน จักรสากลหรือไม่ (cf. EG, 122-129)

2) **ความเชื่อหรือศาสนาอื่นๆ** ในพื้นที่ที่คริสตชนดำเนินชีวิตอยู่ท่ามกลางเพื่อนพ ี่น้องต่างศาสนาหรือความเชื่ออื่นจำนวนมาก ควรพิจารณาให้ได้ว่า อาจมีองค์ประกอบของ ศาสนาหรือความเชื่ออื่นๆ บางประการเข้า มาเกี่ยวข้องหรือแอบแฝง (cf. LG, 13) หากสงสัยหรือยังไม่เข้าใจชัดเจนในสิ่งที่เกิด

ผลกระทบกับชีวิตคริสตชน (cf. EA, 6) ควรหาทางออกด้วยกระบวนการทางคริสต สัมพันธ์ (Ecumenism) และการทำศาสน สัมพันธ์ (Interreligious dialogue) (cf. NA, 2)

3) **ปรัชญาในวัฒนธรรมต่างๆ** โดยทุกๆ วัฒนธรรมในโลกได้แอบแฝงปรัชญา ในตัวเองที่ช่วยทำให้เกิดความงาม ของมนุษยชาติ (cf. EN, 20) ในปรัชญาอัน เหล่านี้ เราได้เห็นเมล็ดพันธ์แห่งพระวรสาร ได้งอกงามขึ้นแล้วในทุกๆ ส่วนของโลก พระ ศาสนจักรควรร่วมมือและทำให้ปรัชญาอัน เหล่านี้ถูกยกระดับขึ้น และใช้เป็นเครื่องมือ ในการเติมเต็มความสมบูรณ์ของมนุษย์ (cf. DV, 2 e 13)

4) **ในโลกยุคปัจจุบัน** (Modernity) ผู้คนได้แสวงหาความหมายใหม่ของการ นับถือศาสนา ซึ่งประกอบไปด้วย ความ ประสานกลมกลืนกับมิติต่างๆ ของชีวิต การมีสุขภาพที่ดี การมีสันติสุขในจิตใจ คำแนะนำทางด้านจิตวิทยา และความ สัมพันธ์ระหว่างสังคมกับสิ่งแวดล้อมต่างๆ พระศาสนจักรควรที่จะสอดแทรกคุณค่าของ พระวรสารเข้าไปสู่ผู้คนระหว่างความเชื่อ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตอันหลากหลาย

กระบวนการปรับเข้าสู่วัฒนธรรมใน โรงเรียนคาทอลิกอยู่บนพื้นฐานของเทว วิทยาเรื่องพระตรีเอกภาพ (cf. GS, 22)

นักเรียนทุกคนควรจะเข้าใจถึงอัตลักษณ์ของตนเองและผู้อื่น พวกเขาควรตระหนักว่าความสัมพันธ์ระหว่างการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมอันหลากหลายเหล่านี้จะสามารถช่วยเหลือพวกเขาให้เข้าและและพัฒนาพวกเขาเองไปสู่ความสมบูรณ์แห่งความเป็นมนุษยชาติ (cf. CV, 53-55) ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของมนุษยนิยม (Anthropological foundation) ในการพัฒนาอัตลักษณ์ของบุคคลคนหนึ่ง คนๆ นั้นต้องการที่จะสนทนาและเรียนรู้ตลอดชีวิต

3. การสอนคำสอนในสังฆมณฑลจันทบุรี

การสอนคำสอนและการปรับเข้าสู่วัฒนธรรมในสังฆมณฑลจันทบุรี ควรเริ่มต้นจากการเรียนรู้และเข้าใจสภาพความเป็นจริงต่างๆ เพื่อที่จะได้เข้าใจถึงผลกระทบของผู้คนในหลายมิติ จากนั้นจึงสร้างกระบวนการที่จะทำให้คุณค่าของพระวรสารให้เกิดขึ้นในชีวิตของผู้คน สังคม และวัฒนธรรมของพวกเขา (cf. AG, 10) การสร้างหนังสือคำสอนและสื่อคำสอนต่างๆ เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้คุณค่าพระวรสารใกล้ชิดและคุ้นเคยกับพวกเขา สามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน และง่ายต่อการถ่ายทอดไปยังผู้อื่น (cf. EA, 20)

วิธีการหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการสอนคำสอนสำหรับคนเอเชียก็คือ “การเล่า

เรื่อง” หรือ “การยกตัวอย่าง” (cf. EA, 21) โดยที่สื่อดิจิทัลเป็นเครื่องมือที่ง่ายต่อการสื่อสารกับคนรุ่นใหม่ (cf. CT, 24) การตีความพระวรสาร (Interpretation of the Bible) เป็นหัวใจของเนื้อหาของความเชื่อ (Contents of Faith) ที่จะถูกปรับเข้าสู่วัฒนธรรมนั้นๆ ซึ่งจะช่วยให้ภาพพจน์ต่างๆ ของพระเยซูคริสตเจ้าได้ปรากฏขึ้นในมิติอันหลากหลายของวัฒนธรรม เช่น ความจริงต่างๆ ความงาม ภูมิปัญญา ปรัชญา และคุณธรรมสากลต่างๆ (cf. GDC, 109)

การสอนคำสอนควรจะสนับสนุนการอ่านพระคัมภีร์ในโอกาสและวิธีการต่างๆ เพื่อที่ผู้คนจะสามารถเข้าใจคุณค่าของพระวรสารมากยิ่งขึ้นจนกระทั่งได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตและวัฒนธรรมของพวกเขา (cf. EA, 21) การปรับแนวความคิดทางด้านเทววิทยามีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะช่วยทำให้ความเชื่อของพวกเขาเข้มแข็ง สิ่งที่สำคัญที่สุดทางด้านเทววิทยาก็คือ “เทววิทยาพระคริสตเจ้า” (Christology) (cf. EA, 20)

ประการสุดท้าย การสอนคำสอนกับพิธีกรรมเป็นเรื่องที่ดีในการปรับเข้าสู่วัฒนธรรม เพราะในบริบทของชาวเอเชียส่วนใหญ่ทุกศาสนาและทุกความเชื่อชอบที่จะสวดภาวนา การรำพึงภาวนา การทำสมาธิ และนมัสการพระเจ้าของตนด้วยความเคารพในบุคคลอื่น (cf. EA, 6) อาศัย

พิธีกรรมพวกเขาได้เติบโตทางด้านชีวิตฝ่ายจิต และยังเปิดโอกาสให้การสอนคำสอนได้อธิบายทางด้านพระคัมภีร์ เทววิทยา และคำสอนอื่นๆ ของพระศาสนจักรอีกด้วย (cf. CCC, 85-87)

เพื่อที่จะทำให้กระบวนการปรับเข้าสู่วัฒนธรรมเป็นรูปเป็นร่าง เราต้องการสถานที่ที่จะฝึกปฏิบัติในทุกระดับของสังคมทลจันทุรี

1) เริ่มตั้งแต่การสอนคำสอนเพื่อเตรียมคุณสมบัติสำหรับการแต่งงาน พวกเขาควรที่จะเข้าใจอัตลักษณ์ วัฒนธรรม และสถานการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต เพื่อที่จะเตรียมพร้อมสำหรับการเป็นพ่อแม่ (ครูคำสอนคนแรกของลูกและผู้นำพระศาสนจักรระดับครอบครัว) ในการสร้างครอบครัวคริสตชนใหม่ (cf. GDC, 255)

2) ในระดับวัดควรที่จะปรับวิธีการประกาศข่าวดีและงานอภิบาลต่างๆ ให้สอดคล้องกับความหลากหลายของประชากรและวัฒนธรรมของพวกเขา (cf. EA, 1)

3) การทำวิถีชุมชนวัด (The Basic Ecclesial Community or BEC) โดยมีพระวรสารเป็นหัวใจของการดำเนินกิจกรรมควรที่จะทำให้ชาวดินนั้นได้ปรากฏและสัมผัสกับวัฒนธรรมของพวกเขาในมิติต่างๆ (cf. GDC, 71)

4) โรงเรียนคาทอลิกเป็นสถานที่สำหรับการส่งเสริมด้านวัฒนธรรมและการอบรมมนุษย์ (cf. CT, 34) นักเรียนทุกคนควรจะได้เรียนรู้และเข้าใจในความเชื่อและวัฒนธรรมของตนเองและของคนอื่น พวกเขาสามารถแสดงออกและพัฒนาอัตลักษณ์ของพวกเขา โดยการเคารพและยอมรับซึ่งกันและกัน (cf. RICA, 19) โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สนทนาเพื่อแลกเปลี่ยนความเชื่อและวัฒนธรรมต่างๆ เพื่อที่จะแลกเปลี่ยนทัศนคติและความเข้าใจระหว่างกัน (cf. GDC, 197)

5) การทำคริสตสัมพันธ์และศาสนสัมพันธ์ควรที่จะปฏิบัติด้วยความเคารพสุภาพ การเปิดใจ และยอมรับความเป็นจริงอันหลากหลายท่ามกลางความแตกต่างเหล่านั้น และสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกัน (cf. UR, 11).

การปรับเข้าสู่วัฒนธรรมในยุคปัจจุบันควรกระทำด้วยความรอบคอบ เพราะสถานการณ์ต่างๆ เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วตลอดเวลา ครูคำสอนควรที่จะมีทักษะในช่องทางการสื่อสารต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโลกดิจิทัล เพื่อที่จะเข้าใจสภาพความเป็นของผู้คน และสื่อสารกับพวกเขาด้วยภาษาเดียวกัน (cf. CT, 24) และสร้างข้อมูลด้านการสอนคำสอนดิจิทัลเพื่อที่ทุกคนจะสามารถเข้าถึงได้ง่าย (cf. GDC, 209-210)

ความหลากหลายของอัตลักษณ์และบุคลิกภาพของผู้คนในสังคมปัจจุบัน เรียกร้องการสอนคำสอนที่เหมาะสมกับพวกเขา ครูคำสอนควรรู้จักพวกเขาแต่ละคน อาศัยการสนทนาเพื่อให้ทราบถึงสภาพความเป็นจริงของชีวิต จากนั้นปรับกระบวนการสอนคำสอนให้เหมาะสม เช่นเดียวกัน คริสตชนแต่ละคนควรที่จะรู้อัตลักษณ์ของพวกเขา พื้นฐานของครอบครัว ประวัติศาสตร์ของชุมชนแห่งความเชื่อ สังคม และสภาพความเป็นจริงต่างๆ ที่เกิดขึ้น ท่ามกลางความแตกต่างทางด้านความเชื่อ คริสตชนควรที่จะเป็นประจักษ์พยานถึงคุณค่าพระวรสาร ยืนยันในความเชื่อคริสตชน ประจักษ์พยานถึงความรัก กล่าวที่จะปฏิเสธสิ่งต่างๆ ที่ขัดแย้งกับคำสอนของพระศาสนจักร สร้างความเป็นหนึ่งเดียวกัน และดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นด้วยความเคารพและปรองดอง

สรุป หัวใจของการสอนคำสอนในสถานการณ์ปัจจุบันของสังคมพลจันทบุรีก็คือ การนำคุณค่าพระวรสารไปสู่วัฒนธรรมต่างๆ ของผู้คน คริสตชนควรที่จะเรียนรู้และเข้าใจอัตลักษณ์ของตน ภูมิหลังด้านวัฒนธรรม ความเชื่อของพวกเขาและของผู้อื่น คริสตชนควรให้ความเคารพบุคคลอื่นในความแตกต่างด้านความเชื่อ สร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันกับพวกเขาอาศัยการสนทนาความร่วมมือกันเพื่อความดีของส่วนรวม เพื่อที่จะทำให้ความเชื่อคริสตชนได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต และการถ่ายทอดความเชื่อจะได้บังเกิดประสิทธิผลและยั่งยืนในวัฒนธรรมต่างๆ ของสังคมพลจันทบุรี โดยการนำกระบวนการปรับเข้าสู่วัฒนธรรมไปใช้

บรรณานุกรม

- ALBERICH E. (1992). **La Catechesi della Chiesa**. Torino: Elledici.
- BAUMAN Z. (2002). **La società individualizzata, come cambia la nostra esperienza**. Bologna: Il Mulino.
- BISSOLI C. (2006). **«Và e annuncia» (Mc 5,19). Manuale di catechesi biblica**. Torino: Elledici.
- CALABRESE S. (2004). (a cura di), **Catechesi e formazione, verso quale formazione a servizio della fede**. Torino: Elledici.
- CAVAGNARI G. (2015). La famiglia «Chiesa domestica». **Soggetto e oggetto dell'azione evangelizzatrice al servizio del regno di Dio**. Roma: LAS.
- COLOMBO F. – GILI G. (2017). (a cura di), **Comunicazione, cultura, società, l'approccio sociologico alla relazione comunicativa**. Brescia: La Scuola.
- CORRÒ S. (2011). **Il senso umano del credere. Pastorale dei giovani e sfida antropologica**. Torino: Elledici.
- CRAVERO D. (2011). Ripartire da Cristo. **La catechesi, criterio di verifica della parrocchia missionaria**. Padova: Messaggero di Sant'Antonio.
- DHAVAMONY M. (2000). **Inculturazione. Riflessioni sistematiche di antropologia sociale e di teologia Cristiana**. San Poulò: Milano.
- GALLO L, A. (2016). **Il cammino del Vangelo nel continente dell speranza**. Roma: LAS.
- GEVAERT J. (2019). **Studiare catechetica, a cura di U. Montisci**. Roma: LAS.
- GUSMITTA L, P. (2010). **Annunciare il Vangelo del Matrimonio**. Torino: Effatà.
- ISTITUTO DI CATECHETICA. (2015). **La catechesi dei giovani e i new media. Nel contesto del cambio di paradigma antropologico-culturale**. a cura di C. Pastore e A. Romano, Torino: Elledici.

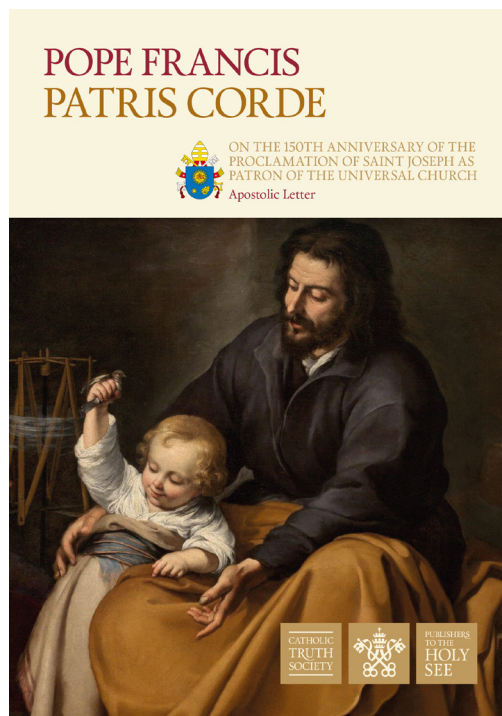
- GUSMITTA L, P. (2018). Studiare catechetica oggi. **La proposta dell'Università Pontificia Salesiana**, a cura di J. L. MORAL. Roma: LAS.
- GUSMITTA L, P. (2010). **"Viva ed efficace è la parola di Dio", linee per l'animazione biblica della pastorale**. a cura di C. Pastore. Torino: Elledici.
- ISTITUTO DI TEOLOGIA PASTORALE. (2012). **Pastorale giovanile interculturale (1. Prospettive fondanti)**, a cura di F. V. Anthony e M. Cimosà. Roma: LAS.
- ISTITUTO DI TEOLOGIA PASTORALE. (2003). **Pastorale giovanile, sfide, prospettive ed esperienze**. Torino: Elledici.
- LOREFICE C. (2017). **La catechesi in parrocchia. Vademecum per il parroco e i suoi catechisti. Piste per il confronto nel gruppo dei catechisti**. Torino: Elledici.
- MARIANI A. (2001). **Vita morale e catechesi**. Città del Vaticano: Libreria Editrice Vaticana.
- MEDDI L. (2004). **Catechesi, Proposta e formazione della vita cristiana**. Padova: Messaggero di Sant'Antonio.
- MEDDI L. (2013). **Formare cristiani adulti, desiderio e competenza del parroco**. Assisi: Cittadella.
- MEDDI L. (1995). **Integrazione fede e vita**. Torino: Elledici.
- MEDDI L. (2017). **La catechesi oltre il catechismo, saggi di catechetica fondamentale**. Città del Vaticano: Urbaniana University.
- MEDDI L. (2006). (a cura di), **Formazione e comunità cristiana. Un contributo al futuro itinerari**. Città del Vaticano: Libreria Editrice Vaticana.
- MIDALI M. (2011). **Teologia pratica, per un'attuale configurazione scientifica**, 5 voll., Roma: LAS.
- MIRANDA M. (2002). **Inculturazione della fede. Un approccio teologico**. Brescia: Queriniana.
- MORAL J, L. (2017). **Cittadini nella Chiesa, cristiani nel mondo. Antropologia, catechetica ed educazione**. Roma: LAS.

- MORAL J, L. (2017). **Comunità, giovani e prassi cristiana**. Roma: Edizione extracommerciale.
- MORAL J, L. (2008). **Giovani, fede e comunicazione, raccontare ai giovani l'incredibile fede di Dio nell'uomo**. Torino: Elledici.
- MORAL J, L. (2010). **Giovani e Chiesa. Ripensare la prassi cristiana con i giovani**. Torino: Elledici.
- MORAL J, L. (2007). **Giovani senza fede? Manuale di pronto soccorso per ricostruire con i giovani la fede e la religione**. Torino: Elledici.
- MORAL J, L. (2016). MEDDI L. **L'incontro con Gesù di Nazaret. Orizzonte educativo dell'esperienza cristiana**. Roma: LAS.
- MORAL J, L. (2018). **Pastorale Giovanile. Sfida cruciale per la prassi Cristiana**. Torino: Elledici.
- MORAL J, L. (2014). **Ricostruire l'umanità della religione, l'orizzonte educativo dell'esperienza religiosa**. Roma: LAS.
- NANNI C. (2016). **La via filosofica all'educazione**. Roma: LAS.
- PLACIDA F. (2010). **Il dialogo tra catechesi e liturgia nell'itinerario di iniziazione cristiana**. Roma: Centro Liturgico Vincenziano.
- RUSPI W. (2017). **Prospettive per una catechesi di iniziazione cristiana alla luce di Evangelii Gaudium**, in "Catechesi" 86(3), 53-66.
- SORECA S. (2015). **Il catechista: discepolo e comunicatore. Percorso base di formazione**. Bologna: Dehoniane.
- TONELLI R. (2002). **La narrazione nella catechesi e nella pastorale giovanile**. Torino: Elledici.
- TORCIVIA C. (2017). **Bambini e ragazzi nell'azione simbolico-rituale. Criteri per l'azione catechistica**, in "Catechesi" 86(4), 32-38.
- ZEVINI G. (2008). (a cura di), **La Parola di Dio, vita della Chiesa**. Roma: LAS.

✧ ๖๖๕๕๖๖๖๖๖๖ ✧

บาทหลวง ผศ.สมชัย พิทยาพงศ์พร ✍

“สมณลิขิต ด้วยหัวใจของบิดา (Patris Corde)”
ของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส ในโอกาสครบ 150 ปี
แห่งการประกาศนักบุญโยเซฟในฐานะองค์อุปถัมภ์ของพระศาสนจักรสากล

ชื่อหนังสือ	สมณลิขิต ด้วยหัวใจของบิดา (Patris Corde)
ผู้เขียน	สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส
ผู้จัดพิมพ์	Catholic Truth Society
พิมพ์ครั้งแรก	ธันวาคม 2020
จำนวนหน้า	22 หน้า

บาทหลวงสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี, อาจารย์ประจำวิทยาลัยแสงธรรม

เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม ค.ศ.2020 โอกาสสมโภชพระนางมารีย์พรหมจารีผู้ปฏิสนธิในมดลูก สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงประกาศว่า ตั้งแต่วันที่ 8 ธันวาคม ค.ศ.2020 – 8 ธันวาคม ค.ศ.2021 เป็นการเฉลิมฉลองปีนักบุญโยเซฟ ในโอกาสดังกล่าวนี้ พระองค์ได้ออกสมณลิขิต “**ด้วยหัวใจของบิดา (Patris Corde)**” วันที่ 8 ธันวาคม 2020 เป็นวันครบรอบ 150 ปีของกฎฐีกา “*Quemadmodum Deus*” ที่ท่านบุญราศีสมเด็จพระสันตะปาปาปิโอที่ 9 ได้ทรงประกาศ ให้นักบุญโยเซฟเป็นองค์อุปถัมภ์ของพระศาสนจักรคาทอลิก เนื่องจากสมเด็จพระสันตะปาปาทรงหวั่นพระทัยที่ พระศาสนจักรได้ถูกคุกคามจากบรรดาศัตรู จนตกอยู่ในสภาพการณ์ที่หนักหน่วงและเศร้าหมองในขณะนั้น

เพื่อให้การมอบความไว้วางใจของพระศาสนจักรทั้งมวลที่มีต่อการอุปถัมภ์ของผู้พิทักษ์ปกป้อง พระเยซูเจ้าจะยังคงดำรงคงอยู่ตลอดไป สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสจึงทรงกำหนดให้ตั้งแต่วันที่ 8 ธันวาคม 2020 ซึ่งเป็นวันครบรอบ การประกาศกฎฐีกา อันเป็นวันศักดิ์สิทธิ์สำหรับการสมโภชพระนางมารีย์พรหมจารีผู้ปฏิสนธิในมดลูก และเจ้าสาวของนักบุญโยเซฟผู้บริสุทธิ์ยิ่ง จนถึงวันที่ 8 ธันวาคม 2021 เป็นการเฉลิม

ฉลองปีนักบุญโยเซฟ ซึ่งสัตบุรุษแต่ละคนสามารถรับพลังชีวิตความเชื่อของตน ทุกๆวัน จากแบบฉบับของท่าน เพื่อให้พระประสงค์ของพระเจ้าสำเร็จสมบูรณ์

ดังนั้น โดยอาศัยการอธิษฐานภาวนา และการประกอบกิจการดี บรรดาสัตบุรุษทุกคนจะได้รับการปลอบโยน ความบรรเทาจากความทุกข์ยากอันแสนสาหัสของมนุษย์ที่มีอยู่ในสังคม ซึ่งทุกวันนี้กำลังคุกคามยุคสมัยของเราอยู่ โดยอาศัยความช่วยเหลือของท่านนักบุญโยเซฟ หัวหน้าครอบครัวแห่งนาซาเร็ธ

ความศรัทธาต่อท่านผู้ปกป้องดูแลองค์พระผู้ไถ่ได้เพิ่มขึ้นอย่างกว้างขวางตลอดประวัติศาสตร์ของพระศาสนจักร ซึ่งไม่เพียงแต่ท่านจะได้รับการเคารวเป็นพิเศษรองจากการถวายคารวกิจต่อพระชนนีของพระเจ้าเจ้าสาวของท่าน ท่านยังได้รับการยกย่องให้เป็นองค์อุปถัมภ์ในอีกหลายๆ เรื่อง อำนาจการสอนของพระศาสนจักรยังคงค้นพบความยิ่งใหญ่ที่มีมาแต่เก่าก่อนและในสมัยใหม่ด้วย ซึ่งมีอยู่ในชุมทรัพย์นี้ นั่นคือท่านนักบุญโยเซฟ ตามที่เขียนไว้ในพระวรสารของนักบุญมัทธิวเกี่ยวกับเจ้าบ้าน “ที่นำทั้งของใหม่และของเก่าออกจากคลังของตน” (มธ 13:52)

สมณลิขิต “ด้วยหัวใจของบิดา (Patris Corde)” มีเนื้อหาสำคัญดังต่อไปนี้
คำนำ

“ด้วยหัวใจของบิดา” นี่คือการรักของนักบุญโยเซฟต่อพระเยซูเจ้า “บุตรของโยเซฟ” (ลก 4:22; ยน 6:42; เทียบ มธ 13:55; มก 6:3) นักบุญโยเซฟคือใคร นักบุญโยเซฟในพระคัมภีร์ นักบุญมัทธีวและนักบุญลูกาผู้นิพนธ์พระวรสารได้กล่าวถึงนักบุญโยเซฟมากที่สุด ท่านทั้งสองได้บอกเรื่องราวเกี่ยวกับนักบุญโยเซฟกับเราเล็กน้อย แต่ก็เพียงพอที่จะชื่นชมได้ว่านักบุญโยเซฟเป็นบิดาเช่นใด และกล่าวถึงพันธกิจที่พระญาณเอื้ออาทรของพระเจ้ามอบให้ท่าน

เรารู้จักนักบุญโยเซฟท่านเป็นช่างไม้ธรรมดาคนหนึ่ง (เทียบ 13:55) เป็นคู่หมั้นของพระนางมารีย์ (เทียบ มธ 1: 18; ลก 1: 27) เป็นผู้ชอบธรรม¹ (มธ 1:19) เป็นผู้ที่มีพร้อมเสมอที่จะปฏิบัติตามพระประสงค์ของ

พระเจ้าโดยอาศัยการฝัน 4 ครั้ง² (เทียบ มธ 1:20; 2:13, 19, 22) ท่านเดินทางที่ยาวไกลและเหน็ดเหนื่อยจากเมืองนาซาเร็ธไปยังเมืองเบธเลเฮม เพื่อไปจดทะเบียนสำมะโนประชากร ท่านได้เห็นเป็นพยานการประสูติของพระผู้ไถ่ในรางหญ้าเพราะไม่มีสถานที่ (โรงแรม) สำหรับพวกเขา (เทียบ ลก 2:7) พร้อมกับการเข้ามานมัสการพระกุมารของ คนเลี้ยงแกะและโหราจารย์สามท่าน ซึ่งเป็นตัวแทนของประชากรอิสราเอล คนต่างชาติ และต่างความเชื่อ (เทียบ มธ 2:1-12)

นักบุญโยเซฟมีความกล้าหาญที่จะเป็นบิดาตามกฎหมายของพระเยซูเจ้า ท่านได้ตั้งชื่อพระองค์ว่า “เยซู”³ (มธ 1:21) ตามที่ทูตสวรรค์ได้แจ้งให้ท่านทราบ หลังจากที่พระเยซูเจ้าบังเกิดได้ 40 วัน ท่านและพระนางมารีย์ได้ถวายพระกุมารในพระวิหาร และได้ฟังคำทำนายจากผู้เฒ่าสิเมโอนด้วยความตกใจ⁴ (เทียบ ลก 2:22-35) หลังจาก

¹ “ผู้ชอบธรรม” (Righteous Person) แปลว่า การเป็นผู้ที่เลือกทำในสิ่งที่ถูกต้องเสมอ (Right = ถูกต้อง)

² นักบุญโยเซฟได้รับการฝัน 4 ครั้งด้วยกัน คือ

- 1) ขณะที่กำลังคิดจะถอนหมั้นกับพระนางมารีย์อย่างเงียบๆ (มธ 1:19-25)
- 2) ทูตสวรรค์มาแจ้งให้หนีไปประเทศอียิปต์ (มธ 2:13-15)
- 3) ทูตสวรรค์มาแจ้งให้เดินทางกลับไปยังอิสราเอล (มธ 2:19-21)
- 4) พระเจ้าแนะนำให้ไปอาศัยอยู่ที่เมืองนาซาเร็ธ (มธ 2:22-23)

³ “เยซู” (Jesus) แปลว่า พระผู้ไถ่, “คริสต์” (Christ) แปลว่า ผู้ได้รับการเจิมหรือแต่งตั้ง, “พระเยซูคริสต์เจ้า” (Jesus Christ) คือผู้ที่พระเจ้าทรงส่งมาเพื่อเป็นพระผู้ไถ่หรือพระผู้ช่วยให้รอด (Savior)

⁴ สิเมโอนอวยพรท่านทั้งสอง (นักบุญโยเซฟและพระนางมารีย์) และกล่าวแก่พระนางมารีย์ พระมารดาว่า “พระเจ้าทรงกำหนดให้กุมารนี้เป็นเหตุให้คนจำนวนมากในอิสราเอลต้องล้มลงหรือลุกขึ้น และเป็นเครื่องหมายแห่งการต่อต้าน เพื่อความในใจของคนจำนวนมากจะถูกเปิดเผย ส่วนท่าน ดาบจะแทงทะลุจิตใจของท่าน” (ลก 2:34-35)

การมานมัสการพระกุมารเยซูเจ้าของพวกเขา
โหราจารย์แล้ว นักบุญโยเซฟได้พาพระนาง
มารีย์และพระกุมารเยซูเจ้าอพยพไปที่
ประเทศอียิปต์ ซึ่งท่านต้องเดินทางไกลด้วย
ระยะทางกว่า 900 กิโลเมตร เพื่อปกป้อง
พระเยซูจากเบียดเบียนของกษัตริย์เฮโรด
นักบุญโยเซฟอาศัยในประเทศอียิปต์ในฐานะ
คนต่างด้าว (เทียบ มธ 2:13-18) เมื่อ
เหตุการณ์บ้านเมืองทางอิสราเอลสงบ
เรียบร้อยแล้ว หลังจากกษัตริย์เฮโรด
สิ้นพระชนม์ ท่านได้พาครอบครัวศักดิ์สิทธิ์
กลับมาอาศัยอยู่ที่เมืองนาซาเร็ธอีกครั้งหนึ่ง
ตามคำแนะนำที่ท่านได้รับจากทูตสวรรค์
คาเบรียลในความฝัน และเป็นไปตามประกาศก
ที่ว่า “พระองค์จะได้รับพระนามว่าชาวนา
ซาเร็ธ” (เทียบ มธ 2:19-23)

พวกเขาได้ใช้ชีวิตอย่างซบเซาเรียบง่าย
ไม่มีความสำคัญใดๆ ในหมู่บ้านนาซาเร็ธหมู่บ้านเล็กๆ แห่งแคว้นกาลิลีที่ห่างไกลจาก
บ้านเกิดเมืองเบธเลเฮม และเมืองหลวงกรุง
เยรูซาเล็ม คนมักกล่าวกันว่า “จะมีอะไรดี
มาจากนาซาเร็ธได้” “ไม่มีประกาศกคนใด
มาจากแคว้นกาลิลีเลย” (ยน 1:46; 7:52)
เมื่อพระเยซูเจ้าอายุ 12 ปี พวกเขาเดินทาง

ไปนมัสการพระเจ้าที่กรุงเยรูซาเล็มและพลัด
หลงกับพระเยซูเจ้า ท่านทั้งสองตามหา
พระองค์ด้วยความร้อนรนร้อนใจ ที่สุดได้พบ
พระองค์กำลังสนทนากับบรรดานักกฎหมาย
อยู่ (เทียบ ลก 2:41-50) ส่วนการสนใจของ
นักบุญโยเซฟ ในพระคัมภีร์ไม่ได้มีบันทึกไว้

นักบุญโยเซฟในประวัติของพระศาสนจักร

ในคำสอนของบรรดาพระสันตะปาปา
รองจากพระนางมารีย์พระมารดาพระเจ้า
ไม่มีนักบุญองค์ใดได้รับการกล่าวถึงบ่อยๆ
มากกว่านักบุญโยเซฟ บรรดาพระสันตะปาปา
องค์ก่อนข้าพเจ้าได้ไตร่ตรองสารจากพระ
วรสารที่มีจำกัด เพื่อจะยกย่องชื่นชม
บทบาทสำคัญในประวัติศาสตร์แห่งความ
รอดของนักบุญโยเซฟ บุญราศีพระสันตะ
ปาปาปิโอ ที่ 9 ประกาศให้ท่านเป็น “องค์
อุปถัมภ์ของพระศาสนจักรคาทอลิก”⁵, ผู้
นำเคารพพระสันตะปาปาปิโอที่ 12 เสนอให้
ท่านเป็น “ผู้อุปถัมภ์ของคนงาน”, นักบุญ
พระสันตะปาปาโยฮัน ปอล ที่ 2 เรียกท่าน
ว่า “ผู้ปกป้องดูแลพระผู้ไถ่”⁶, และนักบุญ
โยเซฟได้ชื่อว่าเป็น “องค์อุปถัมภ์ของผู้ที่
กำลังสนใจอย่างมีความสุข”⁷

⁵ S. Rituum Congregatio, Quemadmodum Deus, 8 December 1870, n.194.

⁶ John Paul II, Apostolic Exhortation Redemptoris Custos, 15 August 1989.

⁷ Cf. CCC, n.1014

ปัจจุบันหลังจาก 150 ปี แห่งการประกาศ นักบุญโยเซฟเป็นองค์อุปถัมภ์สากลของพระศาสนจักร ข้าพเจ้าปรารถนาจะแบ่งปันการไตร่ตรองส่วนตัวจากใจเกี่ยวกับนักบุญโยเซฟผู้มีบุคลิกภาพพิเศษ นักบุญโยเซฟมีประสบการณ์ชีวิตใกล้เคียงกับประสบการณ์ชีวิตของพวกเขา

(ภาพ: นักบุญโยเซฟ องค์อุปถัมภ์ของพระศาสนจักรคาทอลิก) เพราะพระเยซูเจ้ากล่าวว่า “ปากย่อมพูดสิ่งที่ท่วมตันอยู่ในใจ” (มธ 12:34) โดยเฉพาะช่วงเวลาที่เราากำลังเผชิญกับการแพร่ระบาดของโควิด-19

ท่ามกลางวิกฤตนี้พวกเราเรียนรู้ประสบการณ์ดังนี้

1. ชีวิตของเราได้รับการสานต่อเข้าไว้ด้วยกันและได้รับการค้ำจุนจากคนธรรมดาๆ ไม่มีใครสามารถอยู่รอดด้วยตัวคนเดียวได้ เราควรยกย่องคนธรรมดาที่บริการรับใช้ผู้อื่น บ่อยครั้งคนธรรมดาถูกมองข้าม พวกเขาไม่เคยมีชื่อในหน้าหนังสือพิมพ์ หนังสือ นิตยสาร หรือโทรทัศน์ แต่พวกเขาเป็นผู้ร่วมสร้างประวัติศาสตร์ พวกเขาคือบุคลากรทางการแพทย์ พยาบาล ผู้ดูแลคลังสินค้า พนักงานในซูเปอร์มาร์เก็ต พนักงานทำความสะอาด ผู้ดูแลคนป่วย พนักงานด้านขนส่ง พนักงานบริการด้านสิ่งจำเป็นต่างๆ และด้านความปลอดภัย อาสาสมัคร พระสงฆ์ นักบวช ฯลฯ ไม่มีใครสามารถอยู่รอดด้วยตัวคนเดียวได้ เราควรยกย่องคนธรรมดาเหล่านี้

2. มีความอดทนและร่วมกันรับผิดชอบ มองไปข้างหน้าด้วยความหวัง รู้จักยอมรับและจัดการกับวิกฤติ ด้วยการปรับตัวให้เข้ากับการดำเนินชีวิตในวิถีชีวิตแบบใหม่ (New Normal) เราต้องการพ่อแม่ ปู่ย่าตายายที่สอนเด็กๆ และเยาวชนให้มีทัศนคติใหม่ที่ต้อง รู้จักยอมรับและจัดการกับวิกฤติด้วยการปรับตัวสู่การดำเนินวิถีชีวิตใหม่ ร่วมกันการอธิษฐานภาวนา, การพลีกรรม, และการวิงวอนเพื่อความดี

ของทุกคน พวกเราทุกคนสามารถค้นพบชีวิตของนักบุญโยเซฟผู้ดำเนินชีวิตประจำวันอย่างสุขุมรอบคอบ อย่างอ่อนร่นโดยไม่มีใครสังเกต เป็นผู้เสนอวิงวอน ผู้สนับสนุน และผู้นำทางในเวลาแห่งความยากลำบาก นักบุญโยเซฟทำให้เราระลึกถึงผู้ที่อยู่ในที่ซ่อนเร้นหรืออยู่ในร่มเงาผู้สามารถมีบทบาทอย่างยอดเยี่ยมในประวัติศาสตร์แห่งความรอด พวกเราต้องกล่าวรับรู้และรู้สำนึกในบุญคุณพวกเขา

ในสมณลิขิตด้วยหัวใจของบิดา พระสันตะปาปาฟรังซิสได้ให้แบบอย่างบุคลิกภาพของนักบุญโยเซฟไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. นักบุญโยเซฟ: บิดาผู้เป็นที่รัก

ความยิ่งใหญ่ของนักบุญโยเซฟคือการเป็นคู่ชีวิตของพระนางมารีย์ และเป็นบิดาของพระเยซูเจ้า นักบุญยอห์น คริสซอสโตมถือว่า “นักบุญโยเซฟเป็นผู้รับใช้แผนการแห่งความรอดพ้น”

นักบุญพระสันตะปาปาเปาโลที่ 6 ชี้ให้เห็นว่านักบุญโยเซฟแสดงความเป็นบิดาอย่างเป็นรูปธรรม โดยการมอบชีวิตของท่านเป็นการบริการรับใช้ที่เสียสละต่อธรรมล้ำลึกแห่งการบังเกิด และจุดมุ่งหมายแห่งการไถ่กู้ของพระองค์ ท่านได้ทุ่มเททำหน้าที่ตามอำนาจกฎหมายของการเป็นบิดาในการดูแลครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ตลอดชีวิตของท่าน โดย

การทำงานเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว ท่านเปลี่ยนกระแสเรียกความรักในชีวิตครอบครัวให้กลายเป็นเครื่องบูชาเหนือธรรมชาติ ด้วยการมอบตนเอง หัวใจ ความสามารถทุกอย่างของท่านเปลี่ยนเป็นความรักที่รับใช้ พระผู้ไถ่ผู้กำลังเติบโตสู่วุฒิภาวะผู้ใหญ่ในบ้านของท่าน

ขอบคุณต่อบทบาทของนักบุญโยเซฟในประวัติศาสตร์แห่งความรอด นักบุญโยเซฟจึงได้รับความเคารพนับถือให้เป็นบิดาของคริสตชน วัดคาทอลิก สถาบันทางศาสนา คณะนักบวช คณะและองค์กรของพระศาสนจักรจำนวนมากใช้นามของท่าน นักบุญโยเซฟเป็นองค์อุปถัมภ์ นักบุญเทเรซาแห่งอาวิลาที่มีความศรัทธาและเชิญชวนบุคคลต่างๆ ให้มีความศรัทธาต่อนักบุญโยเซฟ หนังสือภาวนาทุกเล่มมักจะมีบทภาวนาต่อนักบุญโยเซฟ โดยเฉพาะในทุกวันพุธของเดือนมีนาคมซึ่งตามธรรมเนียมได้อุทิศเดือนนี้เพื่อระลึกถึงท่าน

ความไว้วางใจนักบุญโยเซฟเป็นที่นิยมที่จะกล่าวว่า “จงไปหาโยเซฟ” มาจากพันธสัญญาเดิม เมื่อมีความกัณดารอาหารในประเทศอียิปต์ กษัตริย์ฟาโรห์ได้ตรัสกับประชาชนทั่วแผ่นดินอียิปต์ที่มาขออาหารว่า “จงไปหาโยเซฟเถิดและทำตามที่เขาสั่ง” (ปฐมก 41-55)

นักบุญโยเซฟเป็นเชื้อพระวงศ์กษัตริย์ดาวิด (เทียบ มธ 1:16-20) พระเยซูเจ้าเป็นเชื้อสายของกษัตริย์ดาวิดตามพระสัญญาของพระเจ้าที่ประกาศนาอันได้พยากรณ์ไว้ (เทียบ 2 ซมอ 7) และการเป็นคู่ชีวิตของพระนางมารีย์ นักบุญโยเซฟจึงอยู่ระหว่างทางแยกของพันธสัญญาเดิมและพันธสัญญาใหม่

2. นักบุญโยเซฟ: บิดาผู้อ่อนโยนและน่ารัก

นักบุญโยเซฟได้เห็นพระเยซูเจ้าทรงเจริญเติบโตขึ้นทุกวัน “ทั้งในพระปรีชาญาณ พระชนมายุ และพระหรรษทานเฉพาะพระพักตร์พระเจ้าและต่อหน้ามนุษย์” (ลก 2:52) พระเจ้าทรงปฏิบัติต่อชนชาติอิสราเอลอย่างไร นักบุญโยเซฟก็ปฏิบัติต่อพระเยซูเจ้าอย่างนั้น “เราสอนเขาให้เดิน เราอุ้มเขาไว้ เราเป็นเหมือนผู้ที่ยกทารกมาจูบที่แก้ม และก้มลงป้อนอาหารให้เขา” (เทียบ ฮชย 11:3-4)

พระเยซูเจ้าทรงเห็นความรักอ่อนโยนของพระเจ้าในนักบุญโยเซฟ “บิดาเมตตา สงสารบุตรของตนฉันใด พระเจ้าก็ทรงเมตตาสงสารผู้ยำเกรงพระองค์ฉันนั้น” (สดด 103:13)

ในศาลาธรรมขณะที่มีการสอบสวนสดุดีนักบุญโยเซฟคงได้ยืนยันอย่างแน่อนครั้งแล้วครั้งเล่าว่า พระเจ้าของชนชาติอิสราเอลเป็นพระเจ้าแห่งความรักที่อ่อนโยนผู้พระทัยดีต่อทุกคน “ความอ่อนโยนของพระองค์ครอบคลุมสิ่งสร้างทั้งมวล” (สดด 145:9)

ประวัติศาสตร์แห่งความรอดดำเนินไป “แม้ดูเหมือนจะไม่มี ความหวัง แต่ก็หวัง” (รม 4:18) ผ่านทางความอ่อนแอของเรา เราบ่อยครั้งเราคิดว่าพระเจ้าทำงานผ่านส่วนที่ดีของเรา กระนั้นก็ดีแผนการของพระเจ้าส่วนใหญ่สำเร็จไป ถึงแม้จะมีความอ่อนแอของเรา นักบุญเปาโลสามารถกล่าวว่า “เพื่อ

มิให้การเปิดเผยยิ่งใหญ่นี้ทำให้ข้าพเจ้ายกตนเกินไป พระเจ้าทรงให้มีนามที่มั่งคั่งแห่งหนึ่งของข้าพเจ้า⁸ ดุจดวงของซาตานที่คอยดบตีข้าพเจ้ามิให้ข้าพเจ้ายกตนเกินไป⁹ เรื่องนี้ข้าพเจ้าวอนขอองค์พระผู้เป็นเจ้าสามครั้งขอให้พ้นไปจากข้าพเจ้า⁹ แต่พระองค์ตรัสกับข้าพเจ้าว่า “พระหรรษทานของเราเพียงพอสำหรับท่าน เพราะพระอานุภาพแสดงออกเต็มที่เมื่อมนุษย์มีความอ่อนแอ” (2 คร 12:7-9)

เนื่องจากนี่เป็นส่วนของแผนการช่วยให้รอดพ้น เราต้องเรียนรู้ที่จะมองดูความอ่อนแอของเราด้วยความเมตตาอ่อนโยน ซาตานทำให้เราเห็นและประณามความอ่อนแอของเรา ขณะที่พระจิตเจ้าทรงนำความอ่อนแอไปสู่แสงสว่างด้วยความรักอ่อนโยน ความอ่อนโยนเป็นหนทางที่ดีที่สุดจะสัมผัสความอ่อนแอภายในตัวเรา การขึ้นนี้ตัดสินผู้อื่น บ่อยครั้งเป็นเครื่องหมายของความไม่สามารถยอมรับความอ่อนแอของตัวเรา ความรักอ่อนโยนเท่านั้นที่จะช่วยเราพ้นจากกับดักของผู้กล่าวหาเรา (เทียบ วว 12:10) นี่เป็นเหตุผลทำไม เป็นสิ่งสำคัญที่จะพบพระเมตตาของพระเจ้า โดยเฉพาะในศีลแห่งการคืนดี ซึ่งเราจะมีประสบการณ์

ความจริงและความอ่อนโยนของพระองค์ซาตานอาจบอกความจริงเกี่ยวกับตัวเราเพื่อสาปแช่งเรา แต่เรารู้ความจริงว่า พระเจ้ามิได้สาปแช่งผู้ใด แต่สวมกอด ช่วยเหลือ คำจูน และให้อภัย เหมือนบิดาผู้ใจดี (เทียบ ลก 15:11-32)

แม้ว่านักบุญโยเซฟจะมีความกลัวหรือลังเลที่จะรับพระนางมารีย์มาเป็นภรรยาตามกฎหมาย แต่เพราะความเชื่อที่ท่านมีต่อพระเจ้า และยอมมอบน้อมปล่อยให้ชีวิตเป็นไปตามแผนการของพระองค์ ความเชื่อได้เอาชนะความหวาดกลัวและความอ่อนแอฝ่ายร่างกาย ท่ามกลางมรสุมแห่งชีวิตเราไม่ต้องการกลัวและปล่อยให้พระเยซูเจ้าถือหางเสือเรือให้กับเรา บางครั้งเราต้องการควบคุมทุกสิ่ง แต่พระเจ้ามองเห็นภาพรวมที่ยิ่งใหญ่กว่าเสมอ

3. นักบุญโยเซฟ: บิดาผู้สนับสนุน

เช่นเดียวกับพระนางมารีย์พระเจ้าทรงเผยแผนการแห่งความรอดแก่นักบุญโยเซฟด้วยการฝัน ซึ่งในธรรมประเพณีในพันธสัญญาเดิมถือว่า เป็นวิธีการที่พระเจ้าใช้เพื่อเปิดเผยแผนการของพระองค์ให้กับบุคคลที่ได้รับการเลือกสรรทราบ

⁸ อาจหมายถึงโรคภัยรุนแรงซึ่งเกิดขึ้นโดยไม่อาจคาดล่วงหน้า หรืออาจหมายถึงการที่ชาวอิสราเอล ซึ่งเป็นพี่น้องร่วมชาติของเปาโลต่อต้านผู้มีความเชื่อในพระคริสตเจ้า

⁹ สำเนาโบราณบางฉบับละ “มิให้ข้าพเจ้ายกตนเกินไป” บางทีตอนต้นของข้อ 7 อาจจะอ่านเป็นข้อสรุปของข้อ 6

นักบุญโยเซฟมีความกังวลใจเป็นอย่างมากเกี่ยวกับการตั้งครรภ์อย่างเร้นลับของพระนางมารีย์ ท่านไม่ต้องการเปิดเผยให้พระนางอับอายต่อสาธารณชน จึงตัดสินใจจะ “ถอนหมั้นอย่างเงียบๆ” (มธ 1:19)

ความฝันครั้งแรกทูตสวรรค์ช่วยแก้ปัญหาที่ยากลำบาก “อย่ากลัวที่จะรับมารีย์มาเป็นภรรยาของท่านเลย เพราะเด็กที่ปฏิสนธิในครรภ์ของนางมาจากพระจิตเจ้า นางจะให้กำเนิดบุตรชาย ท่านจงตั้งชื่อบุตรนั้นว่าเยซู¹⁰ เพราะเขาจะช่วยประชากรของเขาให้รอดพ้นจากบาป” (มธ 1:20-21) นักบุญโยเซฟได้ตอบรับทันที “เมื่อโยเซฟตื่นขึ้น เขาก็ทำตามที่ทูตสวรรค์ขององค์พระผู้เป็นเจ้าสั่งไว้ คือรับภรรยามาอยู่ด้วย” (มธ 1:24) การนบนอบเชื่อฟังช่วยแก้ปัญหาความยุ่งยากของท่านและช่วยพระนางมารีย์ด้วย

ความฝันครั้งที่สองทูตสวรรค์มาแจ้งทางฝันว่า “จงลุกขึ้น พาพระกุมารและพระมารดาหนีไปอียิปต์ และจงอยู่ที่นั่น จนกว่าเราจะบอกท่าน เพราะกษัตริย์เฮโรด

กำลังสืบหาพระกุมารเพื่อจะประหารชีวิต” (มธ 2:13) นักบุญโยเซฟไม่ลังเลที่จะนบนอบเชื่อฟัง แม้จะต้องพบกับความยากลำบาก “โยเซฟจึงลุกขึ้นพาพระกุมารและพระมารดาออกเดินทางไปยังอียิปต์ในคืนนั้น และอยู่ที่นั่น จนกระทั่งกษัตริย์เฮโรดสิ้นพระชนม์” (มธ 2:14-15)

ความฝันครั้งที่สามและครั้งที่สี่ ในประเทศอียิปต์นักบุญโยเซฟรอคอยอย่างอดทนด้วยความไว้วางใจว่าทูตสวรรค์จะแจ้งให้ท่านทราบเมื่อถึงเวลาที่จะสามารถกลับบ้านได้อย่างปลอดภัย ต่อมาทูตสวรรค์ได้แจ้งว่า “จงลุกขึ้น พาพระกุมารและพระมารดากลับไปแผ่นดินอิสราเอล เพราะผู้ที่ต้องการฆ่าพระกุมารตายแล้ว” “โยเซฟจึงลุกขึ้น พาพระกุมารและพระมารดากลับไปแผ่นดินอิสราเอล แต่เมื่อรู้ว่าอาร์เคลาอัส¹¹ ขึ้นครองราชย์เป็นกษัตริย์ในแคว้นยูเดีย สืบต่อจากกษัตริย์เฮโรดพระบิดา โยเซฟก็กลัวที่จะไปที่นั่น และเมื่อพระเจ้าทรงเตือนเขาในความฝัน เขาก็กลับไปยังแคว้นกาลิลี¹² ไปอาศัยอยู่ในเมืองหนึ่งชื่อนาซาเร็ธ ทั้งนี้

¹⁰ “เยซู” (ฮีบรูว่า “เยโฮชูวา”) แปลว่า “พระยาห์เวห์ทรงช่วยให้รอดพ้น”

¹¹ อาร์เคลาอัสเป็นพระโอรสของกษัตริย์เฮโรดจากนาง Maltace (เช่นเดียวกับเฮโรด อันติปาส) เป็นผู้ปกครองแคว้นยูเดียตั้งแต่ 4 ก.ศ. ถึง ค.ศ. 6

¹² แคว้นกาลิลีอยู่ในปกครองของกษัตริย์เฮโรด อันติปาส (ดู ลก 3:1 เจริญรุด c)

เพื่อให้พระดำรัสที่ตรัสทางประกาศเป็นความจริงว่า พระองค์จะได้รับพระนามว่า “ชานาซาเรธ”¹³ (มธ 2:21-23)

นักบุญลูกาผู้นิพนธ์พระวรสารได้บอกเราว่า เนื่องจากการสำรวจสำมะโนครัวของจักรพรรดิซีซาร์ออกัสตัสนักบุญโยเซฟต้องเดินทางไกลและลำบากจากเมืองนาซาเรธไปยังเมืองเบธเลเฮม เพื่อลงทะเบียนในบ้านเกิดของครอบครัวของตน ที่เมืองเบธเลเฮมพระเยซูเจ้าทรงประสูติ (เทียบ ลก 2:7) และลงทะเบียนของจักรวรรดิโรมันเหมือนเด็กทารกทั่วไป นักบุญลูกาให้ความสนใจว่า บิดามารดาของพระเยซูเจ้าปฏิบัติตามธรรมเนียมปฏิบัติตามธรรมเนียม เมื่อครบกำหนดแปดวันพระเยซูเจ้าทรงเข้าสู่หัต และเมื่อครบกำหนดเวลาพระนางมารีย์ได้ทำพิธีชำระมลทินและถวายพระกุมารในพระวิหาร (เทียบ ลก 2:21-24)

ในทุกสถานการณ์นักบุญโยเซฟได้ตอบรับพระประสงค์ของพระเจ้า “ฟิอัส”¹⁴ เช่นเดียวกับแม่พระที่ตอบรับพระประสงค์ของพระเจ้าเมื่อทูตสวรรค์แจ้งข่าวการประสูติของพระเยซูเจ้า และพระเยซูเจ้า

ตอบรับพระประสงค์ของพระเจ้าที่สวนเกทเสมนี

ในบทบาทของหัวหน้าครอบครัวนักบุญโยเซฟสอนพระเยซูเจ้าให้ขนบอบบิดามารดา (เทียบ ลก 2:51) ตามบัญญัติของพระเจ้า (เทียบ อพย 20:12)

ในช่วงชีวิตก่อนที่เมืองนาซาเรธพระเยซูเจ้าได้เรียนรู้จากการอบรมของนักบุญโยเซฟให้ทำตามพระประสงค์ของพระเจ้า “อาหารของเราคือการทำตามพระประสงค์ของพระเจ้าผู้ทรงส่งเรามา และการประกอบภารกิจของพระองค์ให้สำเร็จลุล่วงไป” (ยน 4:34) แม้ในวัยเยาว์ยากลำบากที่สุดในชีวิต ในสวนเกทเสมนี พระเยซูเจ้าทรงเลือกทำตามพระประสงค์ของพระบิดามากกว่าทำตามใจตนเอง (ลก 22:42; มก 14:36; มธ 26:39) พระเยซูเจ้าทรงถ่อมพระองค์ “จนถึงกับทรงยอมรับแม้ความตายเป็นความตายบนไม้กางเขน” (ฟป 2:8) ผู้เขียนจดหมายถึงชาวฮีบรูได้สรุปว่า “พระเยซูเจ้าทรงเรียนรู้ที่จะนอบน้อมเชื่อฟังโดยการรับทรมาน” (ฮบ 5:8)

¹³ “ชานาซาเรธ” แปลคำภาษากรีกว่า Nazoraios ซึ่งเป็นคำที่มีทิว ยอห์น และหนังสือกิจการอัครสาวกใช้ ส่วนมาระโกใช้คำว่า Nazarenos (ชานาซาเรธ) ลูกาใช้ Nazaraïos และ Nazarenos ทั้งสองคำนี้เป็นการแปลคำคุณศัพท์ภาษาอาราเมอิก “Nas-raya” ซึ่งเป็นคำที่มาจากชื่อเมืองนาซาเรธ (nasrat) เมื่อคำนี้ใช้กับพระเยซูเจ้า เป็นคำที่บอกภูมิสำเนาของพระองค์ (26:69, 71) ต่อมาภายหลังคำนี้หมายถึงบรรดาศิษย์ของพระองค์ (กจ 24:5) คำนี้ใช้กันทั่วไปในแวดวงชาวเซมิติก ส่วนในแวดวงชาวกรีกโรมันมักใช้คำว่า “คริสตชน” ข้อความที่มีทิวกล่าวถึงนี้ เราไม่รู้ว่าทิวอ้างถึงประกาศท่านใด อาจเป็นการอ้างถึงคำว่า “nazir” ใน วน 13:5, 7 ก็ได้

¹⁴ “ฟิอัส”(Fiat เป็นภาษาละติน) แปลว่าขอให้มันเป็นไปตามวาจาของท่านเถิด, ขอให้เป็นอย่างนั้น, let it be, may your word to me be fulfilled, (พระนางมารีย์จึงตรัสว่า “ข้าพเจ้าเป็นผู้รับใช้ของพระเจ้า ขอให้เป็นอย่างกับข้าพเจ้าตามวาจาของท่านเถิด” แล้วทูตสวรรค์ก็จากพระนางไป, ลก 1:38-39)

สิ่งเหล่านี้ทั้งหมดทำให้เห็นได้ชัดว่า “พระเจ้าทรงเรียกนักบุญโยเซฟให้รับใช้พระบุคคลและพันธกิจของพระเยซูเจ้าโดยตรง ด้วยการทำหน้าที่บิดา และท่านได้ร่วมมืออย่างเต็มที่ในธรรมล้ำลึกแห่งการช่วยให้รอดพ้น และเป็นศาสนบริกรแห่งการช่วยให้รอดพ้น” (RC 8)

4. นักบุญโยเซฟ: บิดาผู้ยอมรับ

นักบุญโยเซฟยอมรับพระนางมารีย์ โดยปราศจากเงื่อนไข ท่านไว้วางใจในคำพูดของทูตสวรรค์ “ใจสูงส่งของนักบุญโยเซฟ คือ สิ่งที่ท่านเรียนรู้จากธรรมเนียมปฏิบัติ ทำให้ท่านวางใจในความรักเมตตา ปัจจุบันโลกของเรามีการกระทำความรุนแรงด้านจิตวิทยา วาจา และต่อร่างกายของสตรีอย่างชัดเจน นักบุญโยเซฟเป็นผู้ชายให้ความเคารพและมีความรู้สึกเข้าใจสตรี แม้ว่าท่านจะไม่เข้าใจภาพรวมใหญ่ ท่านก็ตัดสินใจที่จะปกป้องชื่อเสียง ศักดิ์ศรี และชีวิตของพระนางมารีย์ ขณะที่ท่านลังเลไม่รู้ว่าทำอะไรในดีที่สุด พระเจ้าทรงช่วยให้แสงสว่างเพื่อการตัดสินใจที่ถูกต้อง” (AAS 109 2017)

บ่อยครั้งในชีวิต สิ่งที่เกิดขึ้นโดยเราไม่เข้าใจความหมาย ปฏิบัติแรกของเราบ่อยครั้งมักมีความผิดพลาดและการขัดแย้ง นักบุญโยเซฟขจัดความคิดของตนเพื่อจะได้ยอมรับเหตุการณ์ที่ดูเหมือนไร้สาระ ท่านยอมรับ

ด้วยความรับผิดชอบ ทำให้เป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์ของตน เราจะไม่สามารถก้าวหน้าไปข้างหน้า เว้นแต่เราจะยอมรับสิ่งนั้นเข้ากับประวัติศาสตร์ของเรา เพราะเราจะเป็นเชลยของความคาดหวังและความผิดหวังที่ตามมา

วิถีชีวิตจิตที่นักบุญโยเซฟให้แนวทางแก่เราคือ ไม่ใช่การอธิบายนแต่เป็นการยอมรับ ผลของการยอมรับนี้เท่านั้น และการปรองดองลดความเป็นศัตรูนี้เท่านั้น ทำให้เราสามารถมองประวัติศาสตร์กว้างขึ้น มองความหมายที่ลึกซึ้ง เหมือนโยบตอบภรรยาของท่านที่เสนอให้ท่านขัดขึ้นพระเจ้า เพราะความเลวร้ายที่ท่านได้รับ “ถ้าเราได้รับของดีๆ จากพระเจ้า ทำไมเราจึงไม่รับของไม่ดีด้วยเล่า” (โยบ 2:10)

แน่นอนว่านักบุญโยเซฟมิใช่เป็นคนยอมจำนนนิ่งเฉย แต่เป็นคนกล้าหาญมั่นคงในเชิงรุก ความกล้าหาญเป็นพระพรของพระจิตเจ้า พระเจ้าเท่านั้นสามารถประทานพลังที่จะยอมรับชีวิตอย่างที่เป็น ที่มาพร้อมกับความขัดแย้ง ความขัดข้องใจ ความผิดหวัง

การประทับอยู่ของพระเยซูคริสต์ท่านกลางเราเป็นของขวัญจากพระบิดา ซึ่งทำให้เราแต่ละคนเป็นไปได้ที่จะคืนดียอมรับความเป็นตัวตนในประวัติชีวิตของเรา แม้เราจะไม่เข้าใจทั้งหมดอย่างครบถ้วน

ดังเช่นที่พระเจ้าตรัสกับนักบุญโยเซฟ ว่า “โยเซฟโอรสกษัตริย์ดาวิด อย่างแล้ว” (มธ 1:20) พระองค์ดูเหมือนจะบอกเราว่า “อย่างแล้ว” เราต้องปล่อยวางความโกรธ ความผิดหวังทั้งหมด และยอมรับสิ่งต่างๆ อย่างที่เป็น แม้จะไม่ตรงกับที่เราปรารถนา ไม่ใช่รับด้วยความจำนน แต่ด้วยความหวัง และความกล้าหาญ โดยหนทางนี้จะนำเราสู่ ความหมายที่ลึกซึ้ง ชีวิตของเราสามารถเกิด ใหม่อย่างน่าอัศจรรย์ ถ้าเรามีความกล้าหาญ ที่จะดำเนินชีวิตตามพระวรสาร ไม่เป็นไรถ้า ทุกสิ่งดูเหมือนจะผิดพลาด หรือบางสิ่งไม่สามารถแก้ไขได้ พระเจ้าสามารถทำให้ ดอกไม้ออกจากดินหิน แม้ใจของเราจะ ต่ำหนืดตัวเรา “แม้ใจของเราอาจจะยังกล่าว โทษเราอยู่ก็ตาม เพราะพระเจ้าทรงยิ่งใหญ่ กว่าใจของเรา และทรงล่วงรู้ทุกสิ่ง¹⁵” (1 ยน 3:20)

ที่นี้อีกครั้งหนึ่งเราพบการมองสิ่งต่างๆ ตามความจริงของคริสตศาสนา ซึ่งไม่ปฏิเสธ สิ่งที่มีอยู่ ความเป็นจริงในความซับซ้อนที่ ลึกลับและไม่สามารถลดทอนได้คือ ความจริง ที่ให้ความหมายของการดำรงอยู่ด้วยแสง สว่างและความมืด ด้วยเหตุนี้นักบุญเปาโล อัครสาวกสามารถกล่าวว่า “เรารู้ว่า พระเจ้า ทรงบันดาล¹⁶ ให้ทุกสิ่งกลับเป็นประโยชน์ แก่ผู้ที่รักพระองค์” (รม 8:28) ซึ่งนักบุญ ออกัสตินเสริมว่า “แม้สิ่งที่เรียกว่าความชั่วร้าย” ในมุมมองที่กว้างขึ้น ความเชื่อจะให้ความหมายกับทุกเหตุการณ์ ไม่ว่าสุขหรือ โศกเศร้า

เราไม่ควรคิดว่า ความเชื่อหมายถึง การหาวิธีแก้ปัญหาย่างง่ายๆ และอย่าง สะดวก ความเชื่อที่พระคริสต์ทรงสอนเราที่ เราเห็นในนักบุญโยเซฟ ท่านไม่ได้แสวงหา ทางลัด แต่เผชิญหน้ากับความเป็นจริงด้วย ตาที่เปิดกว้างและยอมรับความจริงด้วยความ รับผิดชอบส่วนบุคคล

¹⁵ บุคคลที่มโนธรรม (ตามตัวอักษรว่า “ใจ”) ต่ำหนืดเตียน จะพบว่าพระเจ้าในฐานะผู้พิพากษามีความถี่ถ้วนและมีความอ่อนปรน มากกว่ามโนธรรมของเขา แต่เพื่อจะรู้สึกเช่นนี้ได้ เขาต้องปฏิบัติความรักเสียก่อน ประโยคนี้ยังแปลได้อีกว่า “เฉพาะพระพักตร์ พระเจ้า เราจะพิสูจน์ให้มโนธรรมของเราเห็นว่า พระเจ้าทรงยิ่งใหญ่กว่ามโนธรรมของเราและทรงล่วงรู้ทุกสิ่ง ถ้ามโนธรรมนั้น กล่าวหาเรา”

¹⁶ บางคนคิดว่า ประธานของประโยคคือ “ทุกสิ่ง” หรือ “พระจิต” (ต่อจากข้อ 27) “สำหรับผู้ซึ่งรักพระเจ้า ... ทุกสิ่งจะกลายเป็น ความดีสำหรับพวกเขา”

ทัศนคติของนักบุญโยเซฟกระตุ้นให้เรายอมรับและต้อนรับผู้อื่นอย่างที่เขาเป็น โดยไม่ยกเว้นใคร และแสดงความห่วงใยพิเศษต่อผู้อ่อนแอ “พระเจ้าทรงเลือกสรรคนที่โลกถือว่าอ่อนแอ” (เทียบ 1คร 1:27) พระองค์เป็น “บิดาของผู้กำพร้าและเป็นผู้ปกป้องหญิงม่าย” (สดด 68:6) ผู้ทรงสั่งให้เรารักผู้แปลกหน้าที่อยู่ท่ามกลางเรา (ฉธบ 10:19; อพย 22:20-22; ลก10:29-37) ข้าพเจ้าขอคิดว่า พระเยซูเจ้าได้รับแรงดลใจสำหรับอุปมาเรื่องลูกที่หายไปและบิดาใจดีมาจากนักบุญโยเซฟ (เทียบ ลก15:11-32)

5. นักบุญโยเซฟ: บิดาผู้กล้าหาญอย่างสร้างสรรค์

ถ้าหากว่าขั้นแรกของการรักษาที่แท้จริงคือ การยอมรับประวัติศาสตร์ส่วนตัวของเรา และยอมรับแม้สิ่งต่างๆ ในชีวิตที่เราไม่ได้เลือก บัดนี้เราต้องเพิ่มปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งคือ ความกล้าหาญที่สร้างสรรค์ สิ่งนี้เกิดขึ้นโดยเฉพาะในหนทางที่เราจัดการกับความยากลำบาก เมื่อเผชิญกับความยากลำบากเราอาจยอมแพ้แล้วหลบหนีไป หรืออย่างไรก็ตามต่อสู้กับความยากลำบากนั้น บางครั้งความยากลำบากนำวิธีการแก้ปัญหาที่เราไม่เคยคิดมาก่อน

ขณะที่เราอ่านเรื่องเล่าปฐมวัยของพระเยซูเจ้า เราอาจแปลกใจบ่อยๆ ว่า ทำไมพระเจ้าทรงไม่ทำกิจการต่างๆ ด้วยวิธีทางที่ตรงและชัดเจนมากกว่านี้ พระเจ้าทรงกระทำผ่านเหตุการณ์และบุคคล นักบุญโยเซฟเป็นผู้ที่พระเจ้าทรงเลือกให้เป็นผู้นำในช่วงเริ่มต้นประวัติศาสตร์แห่งการไถ่กู้ ท่านเป็น “บุคคลล้นด้วยพระพร” ที่แท้จริงซึ่งพระเจ้าทรงให้ช่วยพระกุมารและพระนางมารีย์ พระเจ้าทรงกระทำผ่านการไว้วางใจต่อความกล้าหาญที่สร้างสรรค์ของนักบุญโยเซฟ เมื่อเดินทางถึงเมืองเบธเลเฮม และหาที่ห้องพักแรมเพื่อให้พระนางมารีย์ประสูติพระกุมารไม่ได้ นักบุญโยเซฟเลือกคอกสัตว์ ซึ่งดีที่สุดเท่าที่ท่านจะหาได้ และเปลี่ยนเป็นบ้านสำหรับต้อนรับพระบุตรของพระเจ้าที่เสด็จมาในโลก (เทียบ ลก 2:6-7) เมื่อเผชิญหน้ากับอันตรายที่ใกล้เข้ามาจากกษัตริย์เฮโรด ผู้ต้องการจะประหารพระกุมาร นักบุญโยเซฟได้รับการเตือนจากทูตสวรรค์ทางความฝันให้ปกป้องพระกุมาร ให้ลูกขึ้นพาพระกุมารและพระมารดาออกเดินทางไปยังอียิปต์ในคืนนั้น (เทียบ มธ 2:13-14)

การอ่านเรื่องราวเหล่านี้อย่างผิวเผินบ่อยครั้งสามารถเกิดความประทับใจว่า โลกอยู่ภายใต้การควบคุมของผู้แข็งแกร่งและผู้มีอำนาจ แต่ “ข่าวดี” แห่งพระวรสารแสดงสอดคล้องกัน สำหรับผู้มีอำนาจทางโลกที่มี

ความเยอหยิ่งและความรุนแรงว่า พระเจ้าทรงหาหนทางดำเนินแผนการช่วยมนุษย์ให้รอดพ้นของพระองค์เสมอ เหมือนกันบางครั้งชีวิตของเราดูเหมือนอยู่ภายใต้การควบคุมของผู้มีอำนาจ แต่พระวรสารแสดงให้เราเห็นว่า พระเจ้าทรงหาหนทางช่วยเรา ให้เราแสดงความกล้าหาญที่สร้างสรรค์ เหมือนช่างไม้แห่งเมืองนาซาเร็ธ ผู้สามารถเปลี่ยนปัญหาให้กลายเป็นความเป็นไปได้ โดยความไว้วางใจพระญาณเอื้ออาทรของพระเจ้าเสมอ

ถ้าบางครั้งพระเจ้าดูเหมือนไม่ได้ช่วยเหลือเรา แน่แน่นอนไม่ได้หมายความว่าเราถูกทอดทิ้ง แต่ให้เราไว้วางใจแผนการ เป็นผู้คิดสร้างสรรค์ และหาหนทางแก้ปัญหาของเรา

ความกล้าหาญอย่างสร้างสรรค์ของเพื่อนของคนอัมพาตที่ได้หย่อนคนอัมพาตจากหลังคาลงมาวางไว้เฉพาะพระพักตร์ของพระเยซูเจ้า (เทียบ ลก 5:17-26) ความยากลำบากไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อหนทางของความกล้าหาญและความพากเพียรของเพื่อนของเขา พวกเขาแน่ใจว่าพระเยซูเจ้าสามารถรักษาชายผู้นี้ “แต่เมื่อหาช่องนำคนอัมพาต

เข้ามาไม่ได้เพราะมีคนมาก เขาจึงขึ้นไปบนหลังคา แล้วหย่อนคนอัมพาตนั้นพร้อมทั้งที่นอนลงตามช่องกระเบื้อง¹⁷ ตรงกลางห้องเฉพาะพระพักตร์พระเยซูเจ้า เมื่อพระองค์ทรงเห็นความเชื่อของเขาเหล่านั้น จึงตรัสว่า “เพื่อนเอ๋ย บาปของท่านได้รับการอภัยแล้ว” (ลก 5:19-20) พระเยซูเจ้าทรงรับรู้ความเชื่อที่สร้างสรรค์ที่พวกเขาได้พยายามนำเพื่อนผู้ป่วยมาหาพระองค์

พระวรสารไม่ได้บอกเราว่าพระนางมารีย์นักบุญโยเซฟและพระกุมารอยู่ในประเทศอียิปต์นานเท่าใด แต่แน่นอนว่าพวกเขาต้องกิน ต้องหาบ้านพัก ทำงานทำ เราไม่ต้องใช้จินตนาการมากบรรยายถึงรายละเอียดเหล่านี้ ครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ต้องเผชิญปัญหาที่รูปธรรมเหมือนครอบครัวอื่นๆ เช่นเดียวกับผู้อพยพพี่น้องชายหญิงของเราในปัจจุบันทุกวันนี้ ต้องเสี่ยงชีวิตหลบหนีความทุกข์ยากและความหิว ในเรื่องนี้ข้าพเจ้าถือว่า นักบุญโยเซฟเป็นผู้อุปถัมภ์พิเศษของทุกคนที่ถูกบังคับให้ต้องออกจากแผ่นดินเกิด เพราะสงคราม ความเกลียดชัง การเบียดเบียน และความยากจน

¹⁷ มก 2:4 กล่าวถึงหลังคาบ้านเป็นดาดฟ้าตามแบบบ้านในปาเลสไตน์ ส่วน ลก กล่าวถึงหลังคากระเบื้องของบ้านแบบกรีก-โรมัน

พระวรสารบอกเราว่า บทบาทของนักบุญโยเซฟในตอนท้ายของทุกเรื่อง ท่านลุกขึ้น นำพระกุมารและพระมารดา และทำตามที่พระเจ้าทรงสั่งไว้ (มธ 1:24; 2:14.21) โดยแท้จริงพระเยซูเจ้าและพระมารดาเป็นบุคคลที่มีคุณค่าที่สุดของความเชื่อของเรา

ในแผนการไถ่กู้ของพระเจ้า พระบุตรจะแยกจากพระนางมารีย์พระมารดาของพระองค์ไม่ได้ พระนางก้าวหน้าในการเดินทางแห่งความเชื่อ และมานะบากบั่นอย่างซื่อสัตย์ในความเป็นหนึ่งเดียวกับพระบุตรของพระนาง จนกระทั่งพระนางยืนอยู่แทบเชิงไม้กางเขน

เราควรพิจารณาเสมอว่า เราเองกำลังปกป้องพระเยซูเจ้าและพระนางมารีย์หรือไม่ เพราะพวกท่านได้มอบความไว้วางใจอย่างเร้นลับให้พวกเรามีส่วนร่วมในความรับผิดชอบ การดูแล และการรักษาความปลอดภัยพระบุตรของพระผู้เป็นเจ้าเสด็จมาในโลกในสภาพที่อ่อนแอที่สุด พระองค์ต้องการการปกป้อง ค้ำครอง และการเลี้ยงดูจากนักบุญโยเซฟ พระเจ้าทรงวางใจนักบุญโยเซฟ เช่นเดียวกับวางใจพระนางมารีย์เราพบว่าท่านไม่เพียงช่วยรักษาชีวิตเท่านั้น แต่ยังเฝ้าเลี้ยงดูพระนางและพระกุมารเสมอ ในแง่นี้ นักบุญโยเซฟไม่อาจเป็นผู้อื่นได้ นอกจากเป็นผู้พิทักษ์ปกป้องพระศาสนจักร เพราะพระศาสนจักรสืบเนื่องจากพระกายของพระ

คริสตเจ้าในประวัติศาสตร์ แม้แต่ความเป็นมารดาของพระนางมารีย์ก็เป็นการสะท้อนให้เห็นการเป็นมารดาของพระศาสนจักร (CCC 963-970) ในการพิทักษ์ปกป้องพระศาสนจักรอย่างต่อเนื่องของนักบุญโยเซฟ ท่านยังคงสืบสานการปกป้องพระกุมารและพระมารดาของพระองค์ พวกเราด้วยโดยความรักต่อพระศาสนจักรก็สืบสานความรักต่อพระกุมารและพระมารดาของพระองค์

พระกุมารยังคงตรัสว่า “เราบอกความจริงแก่ท่านทั้งหลายว่า ท่านทำสิ่งใดต่อพี่น้องผู้ต่ำต้อยที่สุดของเราคนหนึ่ง ท่านก็ทำสิ่งนั้นต่อเรา” (มธ 25:40) ด้วยเหตุนี้ คนยากจน คนขัดสน ผู้มีความทุกข์ ผู้ใกล้ตาย คนแปลกหน้า นักโทษ คนป่วยทุกคนคือกุมารที่นักบุญโยเซฟยังคงปกป้อง เพราะเหตุผลนี้นักบุญโยเซฟได้รับการเรียกเป็น ผู้พิทักษ์ปกป้อง ผู้เคราะห์ร้าย ผู้ขัดสน ผู้ถูกเนรเทศ ผู้ทุกข์ยาก ผู้ยากจน และผู้กำลังจะตาย เหตุนี้พระศาสนจักรจึงไม่พลาดที่จะแสดงความรักพิเศษต่อพี่น้องชายหญิงที่ต่ำต้อยที่สุดของเรา

เพราะพระเยซูเจ้าแสดงความห่วงใยพิเศษต่อพวกเขา และโดยส่วนตัวทำตนเป็นหนึ่งกับพวกเขา เราเรียนรู้การดูแลเอาใจใส่และความรับผิดชอบจากนักบุญโยเซฟ เราต้องเรียนรู้ที่จะรักพระกุมารและพระมารดา เรียนรู้ที่จะรักศีลศักดิ์สิทธิ์และความรัก

เมตตา รักพระศาสนจักรและคนยากจน
ความเป็นจริงเหล่านี้แต่ละอย่างคือพระ
กุมารและพระมารดาของพระองค์เสมอ

6. นักบุญโยเซฟ: บิดาผู้ทำงานเลี้ยงชีพ

สมเด็จพระสันตะปาปา เลโอ ที่ 13
ประกาศสมณสาส์นด้านสังคมฉบับแรก เรรุม
นอวารุม (Rerum Novarum) (สิ่งใหม่)
(ค.ศ.1891) กล่าวถึงสภาพของแรงงาน สิทธิ
และหน้าที่ของแรงงาน สมณสาส์นนี้กล่าว
ถึงนักบุญโยเซฟที่สัมพันธ์กับการทำงาน
นักบุญโยเซฟเป็นช่างไม้ผู้ทำงานเลี้ยง
ครอบครัวอย่างสุจริต พระเยซูเจ้าทรงเรียน
รู้คุณค่า ศักดิ์ศรี และมีความยินดีเลี้ยงชีพ
จากผลแรงงานของตนจากนักบุญโยเซฟ

ในสมัยของเราเมื่อการจ้างงานกลายเป็นประเด็นร้อนของสังคมอีกครั้งหนึ่ง การว่างงานบางครั้งมีสถิติสูงสุดแม้ในประเทศชาติที่ตลอดหลายทศวรรษมีความเจริญรุ่งเรือง มีความต้องการการฟื้นฟูการยกย่องเห็นคุณค่าความสำคัญของศักดิ์ศรีของงาน ซึ่งนักบุญโยเซฟเป็นผู้อุปถัมภ์ที่เป็นแบบอย่าง

การทำงานเป็นวิธีการมีส่วนร่วมในงานแห่งการไถ่กู้ เป็นโอกาสเร่งรัดการมาถึงของพระอาณาจักรของพระเจ้า เป็นการพัฒนาพรสวรรค์และความสามารถของเราเพื่อนำมารับใช้สังคมและสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันพี่น้อง มันกลายเป็นโอกาสสู่ความสำเร็จมิใช่เพื่อตนเองเท่านั้น แต่เพื่อหน่วยพื้นฐานของสังคมคือครอบครัว ครอบครัวที่ไม่มียานทำเสียงเป็นพิเศษที่จะมีความยากลำบาก ความตึงเครียด ความเหินห่าง และแม้ความแตกแยก เราจะพูดถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ได้อย่างไรโดยปราศจากการทำงาน เพื่อให้มั่นใจว่าทุกคนสามารถหาเลี้ยงชีพอย่างเหมาะสมได้

บุคคลที่ทำงานไม่ว่าจะเป็นงานอะไรกำลังร่วมมือกับพระเจ้าเองโดยวิธีใดวิธีหนึ่งกลายเป็นผู้สร้างโลกรอบตัวเรา วิกฤตในยุคของเราได้แก่ วิกฤตด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และชีวิตจิต สามารถช่วยกระตุ้น

ให้เราค้นพบคุณค่า ความสำคัญและความจำเป็นของการทำงานที่ก่อให้เกิด “วิถีปกติใหม่” ซึ่งไม่มีใครถูกตัดทิ้ง การทำงานของนักบุญโยเซฟเตือนเราว่า พระเจ้าเองทรงบังเกิดเป็นมนุษย์ พระองค์ไม่ทรงรังเกียจการทำงาน การตกงานมีผลกระทบกับพี่น้องชายหญิงจำนวนมาก การตกงานเพิ่มขึ้นเป็นผลของโรคระบาดโควิด-19 ทำให้เราต้องกลับมาทบทวนการจัดลำดับความสำคัญใหม่ ให้เราอ่อนน้อมนักบุญโยเซฟกรรมกรได้โปรดช่วยเราแสดงความเชื่อมั่นว่า จะไม่มีคนหนุ่มสาว จะไม่มีผู้ใด ไม่มีครอบครัวใดที่ว่างงาน

7. นักบุญโยเซฟ: บิดาผู้อยู่ในเงา

ในหนังสือของนักเขียนชาวโปแลนด์ ฌาน โดบราซินสกี (Jan Dobraczyski) ชื่อ “เงาของบิดา” (The Shadow of the Father) ได้เขียนเล่าชีวิตของนักบุญโยเซฟในรูปแบบนิยาย เขาให้ภาพพจน์ชวนให้คิดถึงเงาที่หมายถึงนักบุญโยเซฟ ในความสัมพันธ์กับพระเยซูเจ้า นักบุญโยเซฟเป็นเงาในโลกของพระบิดาบนสวรรค์ ท่านเฝ้าดูและปกป้องพระกุมาร ไม่ปล่อยให้พระกุมารไปตามทางของตนเองตามลำพัง เราสามารถ

คิดถึงคำพูดของโมเสสต่อชนชาติอิสราเอลว่า “ในถิ่นทุรกันดาร ท่านก็ได้เห็นแล้วว่าพระเจ้าของท่านทรงนำท่านมาถึงที่นี่ได้อย่างไร ทรงนำมาตลอดจนถึงที่นี่ เหมือนบิดาผู้บุตรของตน” (ฉธบ 1:31) ดังนั้นนักบุญโยเซฟทำหน้าที่บิดาตลอดชีวิตของท่าน (RC 7-8)

บิดาไม่ได้เกิดขึ้นมาเอง แต่เป็นการทำให้เกิดขึ้นมา ผู้ชายไม่ได้กลายเป็นบิดาเพียงทำให้เด็กเกิดมาในโลกเท่านั้น แต่ต้องเริ่มต้นมีความรับผิดชอบในการเอาใจใส่เลี้ยงดูเด็กคนนั้นด้วย เมื่อไรก็ตามเมื่อผู้ชายคนหนึ่งยอมรับมีความรับผิดชอบต่อชีวิตของคนอื่น ไม่ทางใดก็ทางหนึ่งเขาได้กลายเป็นบิดาของคนนั้น

เด็กๆ ทุกวันนี้ บ่อยครั้งดูเหมือนกำพร้าพ่อ พระศาสนจักรต้องการบิดาเช่นเดียวกัน คำพูดของนักบุญเปาโลถึงชาวโครินธ์ยังคงทันสมัย “แม้ว่าท่านจะมีครูพี่เลี้ยงนับหมื่นคน¹⁸ ในพระคริสตเจ้า แต่ก็มีบิดาเพียงคนเดียว” (1คร 4:15) พระสงฆ์หรือพระสังฆราชทุกองค์สามารถกล่าวเพิ่มพร้อมอัครสาวกว่า “ข้าพเจ้าให้กำเนิดท่านในพระ

¹⁸ “ครูพี่เลี้ยง” หมายถึง ทาส ซึ่งมีหน้าที่พาเด็กไปโรงเรียน และคอยดูแลความประพฤติของเด็กจนกระทั่งโตเป็นหนุ่ม

คริสตเยซู¹⁹ โดยการประกาศข่าวดี” (1 คร 4:15) นักบุญเปาโลเรียกชาวกาลาเทียเช่นเดียวกันว่า “ลูกๆ ที่รัก ข้าพเจ้ามีความเจ็บปวดประหนึ่งว่ากำลังคลอດท่านทั้งหลายอีกครั้งหนึ่ง จนกว่าพระคริสตเจ้าจะปรากฏอยู่ในท่านอย่างชัดเจน” (กท 4:9)

การเป็นบิดาเป็นการถ่ายทอดแนะนำชีวิตและความเป็นจริงแก่บุตรธิดา อย่างรั้งพวกเขาไว้ อย่าปกป้องหรือแสดงความเป็นเจ้าของมากเกินไป แต่ทำให้พวกเขาสามารถตัดสินใจด้วยตนเองมากกว่า ชอบใช้เสรีภาพและสำรวจความเป็นไปได้ใหม่ บางทีด้วยเหตุผลนี้โดยธรรมเนียมได้เรียกว่านักบุญโยเซฟว่าเป็น “บิดาผู้บริสุทธิ์ยิ่ง” ชื่อนี้ไม่ใช่เป็นเครื่องหมายความเคารพเท่านั้น แต่เป็นทัศนคติโดยรวมที่ตรงข้ามกับความยึดเป็นเจ้าของ ความบริสุทธิ์เป็นอิสระจากการครอบครองเป็นเจ้าของในทุกขอบเขตของชีวิต เมื่อความรักเป็นความบริสุทธิ์เท่านั้นจึงเป็นความรักแท้ ความรักที่แสดงความเป็นเจ้าของท้ายที่สุดจะเป็นอันตราย การกักขังการบีบบังคับ ทำให้เกิดความทุกข์ พระเจ้าเองทรงรักมนุษยชาติด้วยความรักบริสุทธิ์ พระองค์ปล่อยให้เรามีอิสระ แม้เราจะหลง

ทางและตั้งตนต่อต้านพระองค์ ตรรกะแห่งความรักเป็นตรรกะแห่งอิสรภาพเสมอ นักบุญโยเซฟรู้ที่จะที่จะรักด้วยอิสรภาพพิเศษนี้ ท่านไม่ทำตนเป็นศูนย์กลางของทุกสิ่ง ท่านไม่คิดถึงแต่ตนเอง แต่มุ่งความสนใจให้กับชีวิตของพระนางมารีย์และพระเยซูเจ้า

นักบุญโยเซฟได้พบความสุขมิใช่เพียงจากการเสียสละตนเอง แต่ในการมอบตนเป็นของขวัญ เราไม่เคยเห็นท่านมีความผิดหวัง ท่านมีแต่ความไว้วางใจ ความสงบเยือกอย่างอดทนเป็นการแสดงความไว้วางใจอย่างเป็นรูปธรรม โลกปัจจุบันของเราต้องการบิดา ไม่มีประโยชน์สำหรับผู้เผด็จการ ผู้ชอบครอบงำผู้อื่นเพื่อชดเชยความต้องการส่วนตัวของตน และเราไม่ยอมรับผู้สับสนเกี่ยวกับอำนาจชอบธรรม กับอำนาจเผด็จการนิยมที่การบริการรับใช้ด้วยความเข้มงวด การปรึกษาหารือด้วยการบีบบังคับ ความรักเมตตาด้วยแรงจูงใจจากสวัสดิการ การมีอำนาจด้วยการทำลาย ทุกกระแสะเรียกแท้เกิดจากการมอบตนเป็นของขวัญ ซึ่งเป็นผลของการเสียสละชีวิตที่มีคุณภาพ ความเป็นพระสงฆ์และชีวิตผู้ถวายตนต้องการวุฒิภาวะแบบนี้เช่นเดียวกัน ไม่ว่ากระแสะเรียก

¹⁹ การทำให้กำเนิดฝ่ายจิตนี้สอดคล้องกับสิ่งที่เปาโลได้กล่าวใน 3:6 “ข้าพเจ้าเป็นผู้ปลูก” ข้าพเจ้าได้หว่านชีวิตใหม่ของพระจิตเจ้าลงในตัวท่าน ชีวิตใหม่นี้ทำให้ท่านละม้ายคล้ายกับพระคริสตเจ้า (ดู ข้อ 17; กท 4:19; พม 10) ในจดหมายฉบับอื่น เปาโลใช้ภาพพจน์การเป็นบิดาหรือมารดาเพื่อแสดงความรักที่อ่อนโยนต่อ คริสตชนของท่าน (1 ธส 2:7, 11; ดู 2 คร 12:15 เจริญรุด e)

ใด ชีวิตแต่งงาน ชีวิตโสดเพื่ออาณาจักรพระเจ้า หรือชีวิตพรหมจรรย์ การมอบตนเป็นของขวัญจะไม่สำเร็จสมบูรณ์ ถ้าหยุดอยู่แค่การเสียสละตน ถ้าเป็นเช่นนั้น แทนที่จะกลายเป็นเครื่องหมายแห่งความสวยงามและความชื่นชมยินดีแห่งความรัก การมอบตนเป็นของขวัญจะเสี่ยงกลายเป็นการแสดงออกถึงความไม่มีความสุข ความเศร้าโศก และความผิดหวัง

เมื่อบิดาปฏิเสธที่จะดูแลชีวิตของลูกๆ ทศนคติใหม่และไม่ได้คาดคิดก็เปิดเผยว่า เด็กทุกคนเป็นผู้รับธรรมล้ำลึกพิเศษเฉพาะตัว ที่จะสามารถทำให้มีชีวิตชีวาด้วยความช่วยเหลือของบิดาผู้เคารพอิสรภาพของบุตร บิดาคนหนึ่งผู้ตระหนักว่า เขาเป็นบิดาและครูส่วนใหญ่เมื่อมาถึงจุดหนึ่งต้องพร้อมที่จะกลายเป็นผู้ “ไร้ประโยชน์” เมื่อพบว่าลูกของเขาเป็นตัวของตัวเอง และสามารถเดินในหนทางชีวิตโดยลำพัง เมื่อเขากลายเป็น

นักบุญโยเซฟผู้ได้รับรู้เสมอว่าบุตรคนนี้ไม่ใช่เป็นของตน เพียงแต่ท่านได้รับมอบความไว้วางใจให้บุตรคนนี้อยู่ในความเอาใจใส่ดูแลของท่าน ในที่สุด สิ่งที่พระเยซูเจ้าต้องการให้เราเข้าใจเมื่อพระองค์ตรัสว่า “ในโลกนี้อย่าเรียกผู้ใดว่า ‘บิดา’²⁰ เพราะว่าพระบิดาของท่านมีเพียงพระองค์เดียวคือพระบิดาในสวรรค์” (มธ 23:9)

ในการทำหน้าที่ของความเป็นบิดาของเรา เราควรระลึกเสมอว่า มันไม่เกี่ยวข้องกับการเป็นเจ้าของ แต่แน่นอนมันเป็น “เครื่องหมาย” ที่ชี้ไปยังความเป็นบิดาที่ยิ่งใหญ่กว่า ในทางนี้เราทุกคนเป็นเหมือนนักบุญโยเซฟ²¹ เป็นเงาของพระบิดาเจ้าสวรรค์ “พระองค์โปรดให้ดวงอาทิตย์ของพระองค์ขึ้นเหนือคนดีและคนชั่ว โปรดให้ฝนตกเหนือคนชอบธรรมและคนอธรรม” (มธ 5:45) และเป็นเงาที่ติดตามพระบุตรของพระองค์

²⁰ “บิดา” หรือ “Abba” ในภาษาอาราเมอิก เป็นคำเรียกให้เกียรติอีกคำหนึ่ง ใช้กับสมาชิกสภาชั้นเฮตรินโดยเฉพาะ

²¹ “ยอแซฟ” เป็นคำที่เราคุ้นเคย มาจากภาษาละตินว่า “Ioseph” แปลว่า เขาจะเพิ่มขึ้น (He will add.)

“โจเซฟ” เป็นคำอ่านตามภาษาอังกฤษ (Joseph)

“โยเซฟ” เป็นคำที่ใช้เมื่อมีการแปลพระคัมภีร์ฉบับของคาทอลิกเมื่อปี 2002

ดังนั้น ทั้ง “ยอแซฟ” และ “โยเซฟ” จึงหมายถึงคน ๆ เดียวกันแต่แตกต่างกันในเรื่องของภาษา

บทสรุปและบทภาวนา

พระเจ้าตรัสกับนักบุญโยเซฟว่า “จงลุกขึ้น พาพระกุมารและพระมารดาหนีไป” (มธ 2:13)

จุดมุ่งหมายของสมณลิขิตฉบับนี้คือการเพิ่มพูนความรักต่อนักบุญผู้ยิ่งใหญ่องค์นี้ ส่งเสริมให้เราขอความช่วยเหลือของท่านเพื่อเรา และเลียนแบบคุณธรรมและความกระตือรือร้นของท่าน

ที่จริงพันธกิจเฉพาะของบรรดานักบุญไม่ใช่เพียงเพื่อขออภัยหรือพระพรของท่าน แต่เป็นผู้เสนอวิงวอนต่อพระเจ้าเพื่อเรา เหมือนอับราฮัม (ปฐก 18:23-32) และโมเสส (อพย 17:8-13; 32:30-35) และเหมือนพระเยซูเจ้า ผู้เป็น “คนกลางแต่เพียงผู้เดียว” (1 ทธ 2:5) ผู้เป็น “ทนายแก้ต่าง” ให้เฉพาะพระพักตร์ของพระบิดา (1 ยน 2:1) และเป็น “ผู้ทรงพระชนม์อยู่เป็นนิรันดร์เพื่อทูลขอพระกรุณาเพื่อเรา” (ฮบ 7:25; รม 8:34)

บรรดานักบุญช่วยเหลือสัตบุรุษทุกคน “ให้มุ่งมั่นพากเพียรสู่ความศักดิ์สิทธิ์และความครบครันตามสถานะของชีวิตเฉพาะ

ของแต่ละคน” (LG 42) ชีวิตของบรรดานักบุญเป็นข้อพิสูจน์อย่างเป็นรูปธรรมว่า เป็นไปได้ที่จะนำพระวรสารมาปฏิบัติในชีวิตจริง

พระเยซูเจ้าตรัสกับเราว่า “จงรับแจกของเราแบกไว้ และมาเป็นศิษย์ของเรา เพราะเรามีใจสุภาพอ่อนโยนและถ่อมตน”²² (มธ 11:29) ชีวิตของบรรดานักบุญด้วยเป็นแบบอย่างให้เราเลียนแบบด้วย นักบุญเปาโลกล่าวอย่างชัดเจนว่า “ขอร้องท่านให้ยึดถือข้าพเจ้าเป็นแบบอย่าง” (1 คร 4:16) นักบุญโยเซฟก็พูดเช่นเดียวกัน ด้วยความเรียบง่าย โนม่น้ำใจ

ต่อหน้าแบบอย่างของผู้ศักดิ์สิทธิ์ทั้งชายและหญิงจำนวนมาก นักบุญออกัสตินถามตนเองว่า “สิ่งที่พวกเขาทำได้ เราไม่สามารถทำได้บ้างหรือ?” และท่านได้มาถึงการกลับใจในขั้นสุดท้ายของท่าน ท่านร้องอุทานว่า “ข้าพเจ้ามารักพระองค์ซ้ำเกินไป โอ้ องค์ความงามที่ทั้งเก่าแก่และใหม่เสมอ ข้าพเจ้ามารักพระองค์ซ้ำเกินไป” (Confession VIII, 10-27-38)

²² “ใจอ่อนโยนและถ่อมตน” เป็นสำนวนที่ใช้บ่อยๆ เมื่อกล่าวถึง “ผู้ยากจน” ในพันธสัญญาเดิม (ดู ดนล 3:87; ศพย 2:3 เชิงอรรถ d) พระเยซูเจ้าทรงรับทำที่เช่นนี้ในความสัมพันธ์กับพระเจ้ามาเป็นของพระองค์ พระองค์จึงทรงอ้างว่าเป็นอาจารย์สอนปรีชาญาณ เช่นเดียวกับ “ผู้รับใช้” ที่ประกาศอิสยาห์กล่าวไว้ (อสย 61:1-2; ลก 4:18; ดู มธ 12:18-21; 21:5) ทำที่เช่นนี้ต่อความยากจนปรากฏชัดใน “ความสุขแท้จริง” และในข้อความของพระวรสารอีกหลายตอน

เราเพียงต้องการวอนขอนักบุญโยเซฟ
สำหรับพระหรรษทานแห่งพระหรรษทาน:
การกลับใจของเรา

ให้เราภาวนาถึงนักบุญโยเซฟ
ข้าแต่ผู้พิทักษ์พระผู้ไถ่ ภูษาของพระ
แม่มารีย์พรหมจารี

พระเจ้าทรงมอบพระบุตรแต่พระองค์
เดียวแก่ท่าน

พระแม่มารีย์ทรงวางพระทัยในท่าน
พระเยซูคริสต์ทรงรับสภาพมนุษย์
พร้อมกับท่าน

ข้าแต่นักบุญโยเซฟ
โปรดแสดงว่าท่านเป็นบิดาของข้าพเจ้า
ด้วย

โปรดชี้นำพวกเราในหนทางแห่งชีวิต
โปรดวิงวอนพระหรรษทาน พระเมตตา
และความกล้าหาญเพื่อพวกเรา

และโปรดคุ้มครองพวกเรา ให้พ้นจาก
ความชั่วร้ายทุกประการเทอญ อาแมน

ให้ไว้ ณ กรุงโรมที่มหาวิหารยอห์น
แห่งลาเตรัน วันที่ 8 ธันวาคม วันสมโภช
พระแม่มารีย์ผู้ปฏิสนธินิรมล ปี ค.ศ.2020
เป็นปีที่ 8 แห่งสมณสมัยของข้าพเจ้า

ฟรานซิส

วารสารแสงธรรมปริทัศน์

ใบสมัครสมาชิก/ต่ออายุสมาชิก/ยกเลิกสมาชิก/เปลี่ยนที่อยู่

ข้าพเจ้า บาทหลวง/ภคินี/นาย/นาง/นางสาว.....มีความจำนง

() 1.สมัครสมาชิกใหม่ ในนาม () องค์การ (โปรดระบุชื่อ).....

() บุคคล (โปรดระบุชื่อ).....

โดยเริ่มตั้งแต่ ปี พ.ศ..... (หรือ ปีที่..... ฉบับที่.....) (ปีละ 3 ฉบับ อัตราค่าสมาชิก ปีละ 300 บาท)

ที่อยู่ในการจัดส่งวารสาร เลขที่.....วัด/โรงเรียน.....

ถนน.....ซอย.....แขวง/ตำบล.....

เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....มือถือ.....โทรสาร.....

() 2.ต่ออายุสมาชิก หมายเลข.....ปี พ.ศ. (หรือ ปีที่).....

() 3.ยกเลิกการเป็นสมาชิก หมายเลข.....ตั้งแต่ปี พ.ศ. (หรือ ปีที่).....

() 4.เปลี่ยนที่อยู่ในการจัดส่งวารสาร ของ.....สมาชิกเลขที่.....

เป็นดังนี้ เลขที่.....วัด/โรงเรียน.....

ถนน.....ซอย.....แขวง/ตำบล.....

เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....มือถือ.....โทรสาร.....

() 5.สมทบทุนในการจัดพิมพ์วารสารแสงธรรมปริทัศน์ ปีที่.....ฉบับที่.....(หากต้องการระบุปี/ฉบับ)

พร้อมกันนี้ ขอส่งเงินค่า () สมาชิกใหม่ () ต่ออายุสมาชิกใหม่

() ยอดค้างชำระค่าสมาชิก () สมทบทุน

เป็นจำนวนเงิน.....บาท (.....)

โดยช่องทาง

() เงินสด

() โอนเข้าบัญชี ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาเทสโก้ โลตัส สามพราน นครปฐม

บัญชีเงินฝาก ออมทรัพย์ ชื่อบัญชี นายอภิสิทธิ์ กฤษเจริญ เลขที่บัญชี 403-613134-4

โดยกรุณาส่งสำเนาใบนำเข้าบัญชี (Pay-in-Slip) พร้อมระบุ ชื่อ-ชื่อสกุลและหมายเลขสมาชิก

(ถ้ามี) มาทางโทรสาร หรือ โทร.แจ้งการนำเงินเข้าบัญชีมาที่ ฝ่ายจัดทำวารสารแสงธรรมปริทัศน์

ลงชื่อ.....ผู้สมัครสมาชิก

วันที่...../...../.....